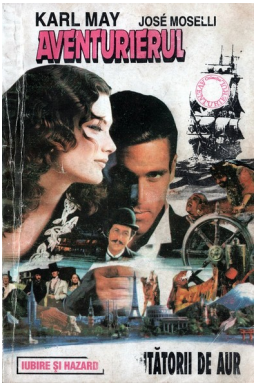
KARL MAY
JOSÉ MOSELLI
AVENTURIERUL
IUBIRE ȘI HAZARD
TĂTORII DE AUR

KARL MAY JOSÉ MOSELLI

Aventurierul detectiv

CĂUTĂTORII DE AUR

Seria
IUBIRE ŞI HAZARD

Ediţia de faţă a preluat textul după REGELE BOXERILOR de JOSÉ MOSELLI, traducere de Lia Bârsu, librăria editoare I.G. HERTZ. Bucureşti, f. A, modernizând ortografia şi îndreptând inadvertenţele lexicale stilistice în lumina exigenţelor editoriale actuale.

KARL MAY
JOSÉ MOSELLI

AVENTURIERUL DETECTIV

CĂUTĂTORII DE AUR

EXTRAORDINARELE AVENTURI ÎN JURUL LUMII

ROMAN

Editura LOGOS STAR
Bucureşti, 1993

I

Dormi douăzeci şi opt de ore fără întrerupere şi se trezi abia a doua zi la amiază.

Cu ochii umflaţi de somn, buimac, se miră că se vede într-o cabină elegantă şi curată.

Se ridică în pat, şi încetul cu încetul, îşi aduse aminte ce s-a întâmplat: suferinţele lui grozave, sosirea providenţială a lui Mariposa şi tragicul sfârşit al lui „Queen Margaret”.

Oboseala îi trecuse cu desăvârşire. Nu simţea-altceva decât foame – o foame de lup. După razele soarelui care străbăteau pieziş prin geamul gros al ferestruicii, Marcel socoti că trebuie să fie ora prânzului.

— N-am dormit mai nimic, îşi zise el. Şi eu care credeam azi dimineaţă că o să dorm cel puţin douăsprezece ceasuri! în sfârşit, principalul e că mă simt odihnit.

Se spălă repede la lavoarul fixat de peretele cabinei şi, după ce se îmbrăcă, ieşi pe punte.

Nu văzu pe nimeni. Înţelese că toată lumea e la masă.

Tocmai voia să se îndrepte şi el spre sala de mese, când auzi pe cineva strigându-i de pe puntea de comandă:

— Te-ai trezit, în sfârşit, domnule Dunot? Allright! Stai niţel că vin şi eu, O să mâncăm împreună.

Marcel tresări şi întoarse capul. Îl văzu pe căpitanul Simmonds venind spre el.

Îşi strânseră prieteneşte mâinile.

— Felicitările mele, făcu Simmonds zâmbind. După cum văd eu, dumneata nu te-ncurci. Când dormi, apoi dormi nu glumă!

— Glumeşti pesemne, căpitane! Nici nu cred să fi dormit mai mult de patru ceasuri.

— Vrei să zici douăzeci şi opt de ore încheiate!

— Ce... ce face? Cum, nu azi dimineaţă m-aţi luat pe vaporul dumneavoastră? strigă Marcel Dunot nevenindu-i să creadă ce-i spunea căpitanul.

În cele din urmă se convinse şi se duseră la masă, în tovărăşia celorlalţi ofiţeri de la bord.

În timp ce mânca, povesti cu mult haz păţaniile lui la Honduras şi la Panamá; când sfârşi, îl felicitară toţi pentru bravura şi isteţimea lui.

— După cum ţi-am spus ieri, mister Dunot, adăugă căpitanul, „Mariposa” e în drum spre Juneau, unde vom ajunge peste opt zile, dacă bineînţeles, timpul va fi favorabil. De acolo plecăm la Newcastle în Australia, unde voi încărca vaporul cu cărbuni. La plecarea noastră din Acapulco, un marinar de-al meu şi-a rupt un picior. Vrei să-i iei dumneata locul? Leafa: treizeci de dolari pe lună.

— Îţi sunt foarte recunoscător, căpitane. Şi din Australia încotro porniţi?

— Mă întorc la Juneau să descarc cărbunii.

Marcel Dunot rămase câtva timp pe gânduri.

— Şi dacă nu primesc propunerea dumitale ce se va întâmpla? întrebă el apoi, căci perspectiva de a cutreiera oceanele nu-i surâdea defel, scopul lui fiind să ajungă în China, pentru a da de ticălosul de Mac Farlan.

În cazul acesta, spre marea mea părere de rău, trebuie să te debarc la Juneau, bineînţeles, dacă nu eşti dispus să-ţi plăteşti drumul spre Newcastle. Cred, însă, că ţi-ar fi greu s-o faci...

— Aşa e, încuviinţă Marcel zâmbind.

— Înţelegi că pentru mine ar fi o plăcere să te am la bord, dar vaporul nu e al meu şi Compania nu ar tolera să transport pe cineva gratis. Te rog să crezi că-mi pare foarte rău...

— Nici nu mă îndoiesc, căpitane, dar nu m-am gândit o

clipă măcar să-ţi cer aşa ceva... Dacă refuz oferta dumitale binevoitoare e că trebuie să ajung cât mai curând în China, ca să-l pedepsesc, precum merită, pe ticălosul de Mac Farlan. Înţelegi şi dumneata că nu rămânând la bordul lui Mariposa" îmi pot pune planul în aplicare. Voi debarca deci la Juneau şi de acolo voi încerca să iau vreunul din vapoarele care merg în China.

— Ţi-ar fi cu neputinţă, dragul meu, căci la Juneau nu opreşte niciun vapor care să vină sau să se ducă în America. Nu există niciun trafic, în afară de acela cu mineri sau proviziile de care au aceştia nevoie.

Dar nu dispera. De la Juneau o să-ţi fie lesne să te îmbarci pe vreun vas care face naveta între acest port şi Vancouver, din Columbia britanică. O să te recomand vreunuia din prietenii mei care comandă un astfel de vas. Odată ajuns la Vancouver, ai de unde alege: pleacă opt vapoare pe lună spre Japonia şi China, aşa că vei putea găsi un post de marinar pe unul din ele.

Simmonds tăcu. Nu era deprins să vorbească mult. Încheie ridicând paharul:

— Noroc să-ţi dea Dumnezeu, mister Dunot!

Ciocniră cu toţii. Marcel Dunot, mişcat de atâta prietenie, de abia putu lega câteva cuvinte de mulţumire.

Masa se sfârşi într-o veselie generală şi fiecare se duse să se odihnească.

Marcel ieşi pe punte şi se întinse într-un scaun de pânză.

Fără îndoială lucrurile luau o întorsătură favorabilă pentru el. Drama de pe „Queen Margaret" îi întârziase doar cu câteva zile sosirea în China.

Se sculă de pe scaun şi se duse la pupa unde stătu multă vreme, privind dus pe gânduri, marea şi cerul. Deodată se simţi bătut pe umăr cu putere.

Cu pumnii strânşi, cu sprâncenele încruntate, Marcel se

întoarse ca să ceară socoteală individului care-şi permisese acest gest. În Faţa lui stătea un bărbat înalt, Îmbrăcat în haine de stofă. Chipul lui ars de soare şi de vânturi, era luminat de doi ochi mari, albaştri. Avea o barbă deasă, neagră, iar pe cap purta o şapcă de postav.

Văzându-l pe Marcel încruntat, scoase din gură pipa şi zise zâmbind:

— No matter! (Nu e nimic). Te rog să mă ierţi că te-am trezit din visare. Mă numesc William Garbett Fullerton şi sunt din Swansca.

— Da? Ei şi, ce mă priveşte pe mine asta ¡răspunse Marcel pe care păţaniile îl făcură bănuitor.

— Stai că-ţi spun numaidecât. Ştiu că dumneata eşti mister Marcel Dunot. Prietenul meu, locotenentul Haksprigg, mi-a povestit întâmplările nemaipomenite prin care ai trecut şi, drept să-ţi spun, mister Dunot, îmi placi!

— Îmi pare bine, zise Marcel ca să spună ceva.

— Aşa? Atunci uite despre ce e vorba. După cât am aflat, vrei să te duci în China, dar în urma celor ce ţi s-au întâmplat ai rămas fără un gologan în buzunar.

— Ascultă, domnule, asta nu e treaba dumitale! se răsti Marcel căruia începuse să-i sară ţandăra.

— O, mister Dunot, de ce te superi? Nici prin gând nu mi-a trecut să te jignesc, crede-mă... protestă William Fullerton. Te rog să mă asculţi până la sfârşit, fără să mă întrerupi. Dacă propunerea mea nu-ţi convine, n-ai decât să-mi spui, ceea ce nu mă va împiedica să rămân totuşi, admiratorul dumitale.

— Bine, te ascult, răspunse Marcel impasibil.

— Mulţumesc. Află că am trăit opt ani în Mexic, unde am lucrat în minele de argint de acolo. Deşi se câştigă greu existenţa, am reuşit să agonisesc ceva şi m-am hotărât să-mi încerc norocul la Klondyke. Era vorba să plec cu un prieten, dar acesta a murit cu o săptămână înainte

de plecare, de friguri galbene.

Cum însă cheltuisem tot ce aveam cu pregătirile şi pe biletul de drum până acolo, a trebuit să plec vrând nevrând.

Nu ştiu dacă ştii că în meseria de căutător de aur trebuie să fie întotdeauna doi tovarăşi, pentru că, dacă se îmbolnăveşte vreunul, să aibă cine-l îngriji, sau în caz de succes, să poată păzi cu rândul comoara găsită, fiindcă În ţinuturile aurifere mişună hoţii.

Socoteam, deci, că odată ajuns la Juneau să găsesc vreun om de ispravă ca să pornim amândoi în căutarea norocului.

Acum, când cunosc energia şi curajul dumitale cred că n-aş putea găsi pe altcineva mai bun. Îţi propun deci să fii tovarăşul meu. Am provizii pentru un an întreg şi toate sculele trebuincioase spre a duce la bun sfârşit o astfel de întreprindere. M-au costat toate 1200 de dolari. Dacă te învoieşti, vei deveni datornicul meu, pentru jumătate din sumă, pe care mi-o vei restitui din primele dumitale beneficii.

Chibzuieşte bine la ce ţi-am spus şi dacă ai vreo lămurire de cerut, îţi stau la dispoziţie. Şi încă un lucru: dacă norocul e de partea noastră, putem fi în trei luni oameni bogaţi, poate şi mai curând – cunosc cazuri.

William Fullerton tăcu. Trase de câteva ori cu sete din pipă şi aşteptă.

Marcel Dunot tăcea... Propunerea minerului era atât de neaşteptată, încât nu ştia ce să facă. Trecură zece minute. Marcel se gândea. William Herton, rezemat de parapet, trăgea liniştit din pipă.

În cele din urmă, după ce chibzui îndelung tânărul francez zise cu hotărâre:

— Bine, primesc propunerea dumitale, dar cu o condiţie: după trei luni, fie că reuşim sau nu am dreptul să-

mi reiau libertatea. Îţi convine bine, nu...

— Trei luni e cam puţin, răspunse Fullerton.

— Altfel nu primesc. Vreau neapărat să ajung în China, îţi spun şi eu la rândul meu acelaşi lucru: chibzuieşte bine.

— Nu mai e nevoie... Cu un om ca dumneata sunt sigur că voi reuşi.

Învoiala se făcu printr-o strângere de mână puternică.

Cât timp ţinu călătoria, Marcel Dunot îşi petrecu timpul în tovărăşia asociatului său.

William Fullerton îl pregătea pentru viaţa care-i aştepta. Într-adevăr, aceasta n-avea nimic plăcut: să bălăceşti în noroi, să dormi pe gheaţă, să răscoleşti pământul şi să scormoneşti râurile îngheţate fără răgaz şi odihnă; să fi mereu în primejdie, să mori de foame, de oboseală prin degerat... Dar şi dacă reuşeşti! Te vezi dintr-odată om bogat, nu-ţi mai pasă de nimeni...

Dar Marcel Dunot văzuse de atâtea ori moartea cu ochii, încât o astfel de viaţă nu-l înspăimânta.

La data anunţată de căpitanul Simmonds la 12 iunie – Maripos a, după ce trecu printre insulele acoperite Veşnic cu zăpadă, intră într-un golf în fundul căreia se vedea, între doi munţi înalţi, cu piscurile înzăpezite, oraşul Juneau.

O mulţime de bărci înconjurară imediat vaporul şi debarcarea călătorilor începu. Ţinu până la miezul nopţii, deoarece fiecare miner avea circa o mie de kilograme bagaj, împărţit în pachete de treizeci de kilograme.

Înainte de a coborî de pe vapor, Marcel mulţumi călduros căpitanului Simmonds, pentru bunăvoinţa pe care i-o arătase.

— N-ai pentru ce-mi mulţumi, răspunse acesta zâmbind. Îţi urez noroc în noua dumitale întreprindere; de altfel, sunt sigur, că vei reuşi. Sper ca pe la 25 august să vin iarăşi şi la 1 septembrie să pornesc spre casă. Aş fi

foarte fericit să aflu că ai izbutit. Încă o dată noroc şi să ne vedem sănătoşi. A, uitam să-ţi spun că se va găsi oricând un loc pentru dumneata la bordul lui Mariposa.

Mişcat, Marcel strânse mâna ofiţerului şi se duse după William Fullerton, care începuse să-şi descarce bagajul într-o barcă. În sfârşit, de abia pe la orele două după amiază coborâră în port.

Sufla un vânt rece şi cu toate că tovarăşul său îi dăduse o haină de ren, Marcel Dunot tremura.

Cei doi tovarăşi, petrecură noaptea – dacă noapte se poate numi intervalul de două ore, cât apune soarele acolo într-un han igrasios, cu ferestrele crăpate şi cu aşternutul umed. Camera costa şase dolari pe noapte.

— Se cunoaşte că aurul e ieftin pe aici! zise Marcel Dunot.

A doua zi, William Fullerton cumpără două sănii şi treizeci de câini, încărcară bagajele şi porniră spre nord.

Zăpada se cernea mărunt din văzduh şi vântul le biciuia feţele.

Cu bicele în mână, cu capul aplecat ca să se apere de asprimea vântului, Marcel Dunot şi tovarăşul său străbătură aproape douăzeci de kilometri.

Pe înserate poposiră la marginea unei păduri de brazi, unde îşi făcuseră tabără încă vreo douăzeci de căutători de aur.

Cei doi tovarăşi îşi întinseră cortul, dădură, de mâncare câinilor şi, după ce mâncară, se culcară înfăşuraţi în câte un sac de blană.

A doua zi la patru, porniră mai departe.

Ar fi plictisitor pentru cititori să descriem amănunţit călătoria aceasta prin pustiul îngheţat.

Mulţumită energiei lor ajunseră după şase zile de drum în faţa faimoasei treceri Chilkoot. Aici trebuiră să demonteze săniile căci potecile erau atât de drepte şi de

netede, încât ar fi fost cu neputinţă câinilor să le urce cu vreo povară, oricât de mică.

Vreme de două zile şi două nopţi, cei doi tovarăşi făcură de cincisprezece ori drumul, urcând câte 1200 de metri cu patruzeci de kilograme în spinare. În sfârşit isprăviră de cărat.

Îşi aşezară cortul în vârful trecătorii şi, obosiţi cum erau, se culcară fără să mănânce.

De aici îşi urmară mai departe drumul spre nord şi peste trei zile ajunseră la orăşelul Sheep-Camp, o aşezare de tripouri şi hoteluri dubioase.

Istoviţi de atâta drum, cei doi prieteni hotărâră să se odihnească vreo două zile la un han.

Îşi opriră deci săniile în faţa unei magherniţe de butuci, pe care scria:

Golden Standard Hotel (La steagul de aur)

Hangiul, un uriaş cu chip de bandit şi cu o barbă roşie, stătea în prag cu mâinile încrucişate pe piept.

— Poftiţi, gentlemani, făcu el dându-se la o parte din uşă.

— Mai întâi să ne vedem câinii şi săniile la adăpost. Ai cumva un şopron pe aici? îl întrebă Fullerton.

— Cum să nu, gentlemani! Vă arăt numaidecât. Ei, Jimmy! Niky! Luaţi seama să nu spargă ceva muşterii!

După ce strigă aceste cuvinte în cârciumă, hangiul se îndreptă spre un şopron din spatele hanului.

Scoase o cheie de la brâu şi descuie o uşă masivă de lemn mormăind:

— Iată, gentlemani. Câinii şi proviziile dumneavoastră vor fi aici în siguranţă ca la Banca Naţională din Washington.

Poftiţi şi cheia. Doi dolari pe oră. Acum e ora cinci; primele două ceasuri se plătesc înainte.

— Bine, bine, ne-am înţeles, îl întrerupse flegmatic

William Fullerton. Poftim patru dolari. Maghernița asta mai are vreo ușă?

— Nu. Dar îmi mai datorezi încă cinci dolari.

— Ce? strigă Fullerton crezând că n-a auzit bine.

— Da, garanție pentru lacăt. Banii ți-i dau îndărăt, la plecare. De unde știu eu că nu pleci cu lacătul meu odată ce ai cheia la dumneata!

Fullerton înălță din umeri. Dădu să înțeleagă printr-un gest, lui Marcel Dunot, care de-abia își putea stăpâni mânia, că n-avea încotro, apoi întinse hangiului o hârtie de cinci dolari.

Acesta o examină cu luare-aminte ca să se încredințeze că nu e falsă și o vârî în buzunar zicând:

— Sunt la dispoziția dumneavoastră, gentlemani... Am niște whisky!...

Fără să-i răspundă, cei doi tovarăși băgară în șopron câinii și săniile cu provizii și, după ce dădură de mâncare animalelor, încuiară ușa și se duseră la cârciumă.

Un fum înăbușitor de tutun și aburi de punci umpleau încăperea. În mijloc, o sobă mare de pământ, plină cu buturugi, ardea cu zgomot. În jurul meselor, indivizi voinici, cu haine de blană descheiate la piept, discutau cu însuflețire ultimele evenimente. Și ce evenimente!

Franck Sanrush adunase în trei săptămâni aur în valoare de o sută de mii de dolari; Samuel Phicasso se îmbogățise. Și atâția alții, veniți goi-pușcă, erau acum putrezi de bogați...

Marcel Dunot se așeză cu William Fullerton la o masă goală.

Cârciumarul se apropie de ei cu mâinile în șolduri.

— Ce doresc domnii? întrebă el.

— O sticlă de whisky și două pahare, răspunse Fullerton.

De abia își sfârși vorba, când un individ solid cu ochii

sfredelitori, se apropie de masa lor.

— Ce, eşti nebun, Tom, strigă el cârciumarului, cum ai îndrăznit să dai masa noastră unor străini. Porc de câine ce eşti? Să-mi aduci, numaidecât, nişte rachiu, dar din cel mai bun, că de nu e vai de pielea ta, ai auzit! Şi dumneavoastră gentlemani, ştergeţi-o de aici, altminteri mă voi vedea silit, cu părere de rău – eu Jim Crammer – să vă sfărâm ţestele. Hei, Bob, Bill, Dick, Jasper, Jef! ia veniţi, băieţi!

Marcel Dunot, şi William Fullerton, palizi de mânie, se ridicară în picioare.

— Ia mai zi o dată, nătărăule! mormăi Marcel.

Jim Crammer îl Măsură cu dispreţ şi adăugă:

— Dacă nu ne daţi masa imediat, vă zbor pe uşă afară!

Marcel împinse scaunul cât colo şi se îndreptă spre Jim Crammer, în vreme-ce William Fullerton se pregătea şi el de luptă.

În faţa atitudinii lor, Jim Crammer şi tovarăşii săi şovăiră o clipă, dar, deodată, Crammer scoase revolverul de la brâu şi îl îndreptă spre Marcel, descărcând şase gloanţe unul după altul.

Nu făcu însă altă ispravă decât să găurească nişte reclame agăţate de perete.

— Hei! împuşcaţi-vă afară, dacă vreţi, nu în prăvălia mea! strigă Tom, cârciumarul lui Golden Standard.

— Nu, nu! Lasă-i să se bată! Sunt oameni de treabă, de ce să degere afară! răcniră câteva glasuri răguşite.

— Ura Jim!

— Trăiască frenchman-ul! Pariez zece uncii de pulbere pe francez!

— Douăzeci pentru Crammer!

Marcel se aplecase la vreme ca să nu-l nimerească gloanţele lui Crammer. După al şaselea glonţ se ridică brusc şi, cu capul înainte, se repezi în stomacul lui

Crammer care aruncat în aer de puternica izbitură, căzu grămadă peste mese.

— Ura! Trăiască francezul! răcneau cei de faţă entuziasmaţi!

Marcel se şi aşezase în poziţie de apărare. Văzu în cercul format de consumatori pe Fullerton, Luptându-se cu doi din tovarăşii lui Crammer care căutau să-l înjunghie cu cuţitele lor mari.

Alţi trei bandiţi, care stătuseră până atunci deoparte, lăsând şefului lor bucuria izbândei, se repeziră la Marcel.

Acesta nu avea armă şi nici timp să facă rost. Încleştă pumnii şi, cu chipul palid, cu ochii sclipitori, se năpusti asupra duşmanilor. Izbi cu călcâiul pe unul din bandiţi în fluierul piciorului; omul scăpă pumnalul din mână şi se prăbuşi urlând de durere.

Cu capul aplecat, se repezi la ceilalţi doi. Cu mâna stângă dădu la o parte braţul înarmat al unuia, iar pumnul lui drept lovi ca un ciocan bărbia celuilalt...

Omul nici nu crâcni şi căzu grămadă, fără să mai mişte.

Marcel se aplecă fulgerător, îi smulse pumnalul şi dintr-o săritură se repezi la cel de-al treilea. Acesta n-avu când feri lovitura: cuţitul din mâna lui Marcel i se înfipse până la prăsele în beregată.

— Ura! Ura! răcneau cei de faţă.

În vremea asta, William Fullerton se lupta vitejeşte cu alţi doi tovarăşi ai lui Crammer.

Marcel Dunot, scos din fire şi învârtind în aer pumnalul plin de sânge, răcnea cât putea:

— Fugiţi! Fugiţi! că vă ucid şi pe voi!

Cei doi bandiţi, îngroziţi de răcnetul lui sălbatic, se repeziră la uşă, o deschiseră şi pieiră în întuneric. Jim Crammer, clătinându-se şi ţinându-se de pântec, îi urmă.

Pe duşumea rămaseră două cadavre şi un om cu piciorul zdrobit, care urla de durere.

Marcel Dunot privi în jur ca şi când ar mai fi căutat un duşman. Dar nu văzu decât feţe vesele şi prietenoase.

William Fullerton îi strânse mâinile strigând:

— Bravo, băiatule! Pentru prima oară văd cum poate fi omorât un om cu un pumn!

— Mare lucru! Hai să ne bem whisky-ul şi să mergem la culcare. Sunt rupt de oboseală... răspunse tânărul francez cu modestie.

Cei doi tovarăşi se aşezară iar la masă, pe când cârciumarul trăgea de picioare cadavrele afară în zăpadă.

Rănitul fu dus într-o cameră şi conversaţiile urmară ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

După ce-şi băură sticla de whisky, Marcel şi cu Fullerton se duseră să se culce. Li se dădu o cameră – dacă aşa se poate numi un spaţiu de doi metri pe doi şi jumătate, cu un culcuş de paie pe jos şi două piei de ren în loc de plăpumi unde se odihniră până la ziuă. Camera costa zece dolari pe noapte!

Se treziră în zori, adică pe la orele două.

Cerură să li se dea ceva de mâncare – tocană de bou şi câţiva pesmeţi, care costa opt dolari! După ce sfârşiră masa, înhămară câinii şi plătiră să plece.

Dar, când să pornească, îl auziră pe hangiu strigând din prag:

Gentlemeni! Gentlemeni!

— Ce e? întrebară ei într-un glas, crezând că hangiul vrea să le mai ceară ceva bani.

— Mi s-a adus asta pentru dumneavoastră.

Şi hangiul le întinse o bucată de hârtie pe care citiră următoarele:

„Pentru cei doi indivizi care i-au ucis ieri pe prietenii mei Jef şi Bill şi l-au rănit la picior pe Jasper.

Eu, Jim Crammer, vă anunţ că o să vă fac la amândoi de petrecanie şi că o să vă jupoi pielea ca pe nişte iepuri.

Atât”.

— Cine a adus asta? întrebă William Fullerton după ce isprăvi de citit.

— Nu ştiu... Răspunse hangiul care se vedea că minte.

Cei doi înţeleseră că omului îi era frică să spună, de teama bandiţilor.

— Bine, zise Fullerton. Good by!

— Umblaţi sănătoşi!

William Fullerton pocni din bici. Câinii traseră de hamuri şi săniile porniră încet pe zăpada îngheţată.

— Să fim cu băgare de seamă, zise Fullerton. Ticălosul acela de Crammer n-o să ne lase şi tare mă tem că o să avem de furcă cu el. Să ţinem mereu revolverele la îndemână!

— O să vedem noi... răspunse cu nepăsare Marcel.

Mica lor caravană nu se opri până la amiază.

Înaintau uşor pe întinderea nesfârşită de zăpadă îngheţată.

Nicio adiere de vânt. Temperatura, deşi foarte scăzută, era suportabilă. După un popas de două ceasuri şi un prânz hrănitor porniră iar la drum. Merseră până la ora opt, apoi îşi aşezară cortul în mijlocul unui şes întins şi sterp, de unde se putea vedea la mare depărtare.

Totuşi, pentru mai multă siguranţă, dormiră cu rândul.

Dar noaptea trecu fără niciun incident. La opt dimineaţa, după ce mâncară bine, porniră mai departe.

Merseră încă două zile, cu popasuri chibzuite şi hrană îndestulătoare, până ce zăriră, în sfârşit, piscurile înzăpezite ale muntelui Semenoff, la poalele căruia ajunseră chiar în seara aceea.

— Mâine, zise Fullerton, după ce se uită pe hartă, vom sfârşi partea cea mai grea a călătoriei noastre. Odată muntele Semenoff trecut, ne vom afla la vreo zece mile de râul Lewis care se varsă în Yukon. Ne vom face o plută pe

care vom coborî la vale până la Dawson.

— Bine c-a dat Dumnezeu! făcu Marcel bucuros, căci umbletul acesta de zile întregi prin ţinuturi atât de pustii începuse să-l cam plictisească.

— Şi acum, urmă Fullerton, fiindcă am scăpat de ce-a fost mai greu, propun să facem un chef straşnic.

Marcel fu şi el de aceeaşi părere.

Întinseră masa şi mâncară o friptură de gâscă la cutie, un plumpudding[1] şi destupară o sticlă de vin din puţinele pe care le aveau cu ei.

— Noroc să dea Dumnezeu! zise Fullerton ridicând paharul.

— Şi să ni se împlinească dorinţele, adăugă Marcel, care se gândea în momentul acela la Denise Pordon, fata patronului lui din Saint-Quentin.

Amintirea aceasta îl întristă şi, cât ţinu seara, nu mai scoase un cuvânt. Discret, William Fullerton, se feri să-l întrebe ce are.

Pe la zece, Marcel care trebuia să stea de pază, de abia după patru ceasuri se culcă şi adormi numaidecât.

La două dimineaţa, Fullerton veni şi-l trezi.

— Nimic nou? întrebă ca de obicei Marcel.

— Nu, dar barometrul coboară şi mă tem că o să avem furtună. Trebuie să ştii că aşa ceva e foarte primejdios pe aici. Riscăm să fim acoperiţi de zăpadă.

— Dacă e aşa, să plecăm imediat! strigă Marcel.

— Nu avem de ce ne grăbi; şi-apoi s-ar putea să se schimbe vântul. Ce e mai prost, e că ne aflăm la mai bine de cincizeci de mile de portul Selkirk, adăpostul cel mai apropiat! Cel mai bun lucru ce avem de făcut e să aşteptăm. Mă duc să mă odihnesc şi eu patru ceasuri pe urmă vom vedea ce o să fie.

Marcel fu şi el de aceeaşi părere. După ce se culcă

---

1 O prăjitură favorită a englezilor.

Fullerton, începu să se plimbe în jurul cortului. Priponiţi de un stâlp înfipt în pământul îngheţat, câinii nu dormeau. Se întindeau alene, adulmecau aerul şi mârâiau înăbuşit.

Marcel se simţea cuprins de îngrijorare. Se apropie de barometru şi citi cu groază: Furtună.

Totuşi atmosfera era liniştită şi cerul senin. Nici urmă de vânt. Soarele asfinţea în zare luminând câmpia de zăpadă posomorâtă şi palidă. În depărtare, spre apus, câţiva nori de culoarea pucioasei se adunau încet-încet. La est, piscurile înzăpezite ale Semenoff-ului se ridicau falnice spre cer.

Nu mai încăpea îndoială, furtuna se apropia. Câinii nu-şi mai găseau locul.

Cu toate acestea, Marcel nu-şi mai trezi tovarăşul înainte de ora hotărâtă. Îşi zicea, pe drept cuvânt, că aceasta n-ar folosi la nimic şi era mai bine să-l lase să se odihnească pentru a putea fi în putere când va trebui să lupte cu furtuna.

În sfârşit, se făcu ora patru. Barometrul cobora mereu.

Intră în cort şi-l trezi pe Fullerton.

— Barometrul? întrebă acesta cum deschise ochii.

— Coboară.

Fullerton sări repede din sacul de blană.

— Proastă afacere! zise el. Trebuia să mă scoli. Acum să ne strângem catrafusele şi... la drum. Să vedem dacă nu dăm de vreo grotă la poalele muntelui, unde să ne putem adăposti.

Fullerton se încotoşmăni bine în blană şi ieşi din cort.

Aerul era liniştit, doar nori se adunau tot mai ameninţători. Soarele, asemenea unui disc de alamă, împrăştia, o lumină gălbuie şi lividă. Câinii, în picioare toţi se căzneau zadarnic să rupă cureaua de care erau legaţi.

— Vine un ciclon, asta e sigur, zise Fullerton, după ce privi cu atenţie cerul. Trebuie să fugim... să fugim cât mai

e vreme şi să căutăm neapărat un adăpost. Mă îndoiesc că o să-l găsim, dar să încercăm...

Marcel Dunot tăcea. Îi era ciudă pe el că se încrezuse în experienţa tovarăşului său şi-şi zicea că de acum încolo va fi mai prevăzător. Ajută lui Fullerton să strângă cortul şi să-l lege de o sanie şi înhămară câinii.

Într-un sfert de ceas fură gata.

— Acum la drum! zise el.

Cele două sănii, conduse fiecare de unul din ei, porniră spre muntele Semenoff.

Făcură vreo doi kilometri fără să întâmpine nicio greutate. Câinii, ca şi când ar fi înţeles situaţia alergau cât puteau pe zăpada îngheţată.

Caravana merse astfel ceas, fără să se oprească. Aerul era tot aşa de liniştit, numai că norii acopereau tot mai mult cerul şi un întuneric sinistru se lăsa treptat.

Ajunseră la contrafortul unui deal, în lungul căruia şerpuia o potecă, care slujea probabil de albie unui pârâu.

Lată de vreo doi metri, era destul ca să poată lăsa loc de trecere săniilor. Porniră pe potecă. Urcuşul era anevoios, căci de sub zăpada îngheţată ieşeau vârfuri de bolovani de care tălpicele săniilor se loveau scoţând un scârţâit lugubru.

Câinii îşi încetiniră mersul şi, după ce mai făcură cu greu vreo sută de metri, se opriră istoviţi.

Ca să-i îndemne la drum Fullerton le dădu câteva firimituri de pesmeţi; zadarnic însă. Nici bătaia nu-i mai putu urni.

Cei doi tovarăşi fură nevoiţi să se înhame şi ei lângă câinii şi să tragă din răsputeri pentru a mişca săniile din loc.

Cerul, acoperit acum în întregime de nori, era negru ca smoala. Un întuneric sinistru se lăsase peste munte şi ţurţurii de gheaţă, care acopereau vârfurile de bolovani

Ieşiţi din stâncă, ameninţau să le spargă capetele. Totuşi nu se lăsau; oameni şi animale, uniţi într-o luptă comună, târau anevoie, prin bezna mereu crescândă, cele două sănii care li se păreau ca de plumb. Şi nicăieri un adăpost! Pe amândouă malurile pârâului îngheţat panta dreaptă acoperită de gheţuş. De abia la mare depărtare se zăreau întinderi imense de brazi uriaşi.

Dar ce protecţie le-ar fi putut oferii? Niciuna. Ce le trebuia lor era un cot de stâncă unde să se adăpostească până ce va trece prăpădul.

Cei doi tovarăşi îşi dădură seama de asta şi-şi urmau drumul în nădejdea că vor găsi în cele din urmă ce căutau.

Mergeau astfel de vreo două ceasuri, fără să găsească un cât de mic adăpost, când un fulger năprasnic brăzdă cerul.

Un tunet grozav bubui. Câinii se opriră şi începură să urle.

— Hi! Hi! înainte, javre afurisite! răcnea cât putea Fullerton.

Dar câinii nu se clintiră.

— Hi! Hi! îi îndemna Marcel pe-ai săi, dar degeaba.

Loviturile de bici cădeau ca grindina pe spinările bietelor animale, care îngrozite de apropierea uraganului, nu se mişcau. În aer domnea aceeaşi linişte înfiorătoare.

— Aici nu putem rămâne, zise Marcel când văzu că orice mişcare era zadarnică. Ar trebui...

Un tunet şi mai grozav îi acoperi glasul şi, în acelaşi timp o răbufneală de vânt, însoţită de un şuierat strident, cutremură văzduhul.

Marcel şi Fullerton de abia avură vreme să se lase la pământ cu faţa în jos pentru a nu fi luaţi pe sus.

Norii se sparseră dintr-odată.

Fulgi mari începură să joace în aer şi, în câteva clipe, oameni, sănii şi câini fură acoperiţi de zăpadă.

— Trebuie să fugim... cu orice preţ... altminteri vom fi îngropaţi de vii... reuşi să spună Fullerton, ridicând capul.

Dar Marcel nu-l auzi. Englezul încercă să se scoale dar o răbufneală de vânt îl făcu să se poticnească. Căzu peste sanie. Se lovi la cap şi leşină.

— Fullerton! răcni Marcel.

Nu-i răspunse nimeni.

Uraganul era din ce în ce mai violent. Marcel se ridică pentru a nu fi acoperit de zăpadă care era acum groasă de un metru!

— Fullerton! repetă Dunot încleştat de sanie.

Niciun răspuns.

Atunci, cu o trudă neînchipuită, se târî până la sania tovarăşului său, unde de abia a putut ajunge într-un ceas, ameninţat în fiecare clipă să fie smuls de uragan şi azvârlit în aer.

Încleştat cu o mână de sanie, reuşi cu cealaltă să dea de William Fullerton care zăcea întins cu faţa în jos, nemişcat. Totuşi nu era mort. Marcel îi simţi trupul cald sub haină.

— Fullerton! zbieră el cu atâta putere încât întrecu mugetul furtunii.

Niciun răspuns.

Începu atunci să pipăie prin întuneric şi, ca să-i fie mai uşor îşi scoase mănuşile, fără să-i pese de vântul îngheţat, care sufla cu furie.

Deodată, simţi, atingând faţa lui Fullerton, ceva călduţ şi lipicios: era sânge!

fullerton era rănit la cap şi leşinat!

Vântul se înteţea şi spulbera zăpada care se îngrămădea treptat în jurul săniilor.

Câinii, înnebuniţi de groază, trăgeau cât puteau de hamuri, nădăjduind să poată fugi.

Din fericire nămeţii de zăpadă care înconjurau săniile îi

împiedicau.

simţind că încep să-i îngheţe degetele, Marcel îşi puse mănuşile... Se lăsă între tălpicele primei sănii, se târî prin zăpadă sub ea şi, proptindu-se în mâini şi în picioare, vru să facă o încercare cu adevărat nebunească: să ridice partea de dinapoi a saniei ca s-o pună peste cealaltă. Odată planul realizat, îl vârî pe Fullerton în acest adăpost şi se vârî şi el acolo.

Ideea era bună, dar aproape irealizabilă; sania cu povara ei cântărea peste trei sute de kilograme şi zăpada adunată deasupra cam tot pe atât.

Îşi încordă muşchii şi încercă să ridice sania.

Zadarnic. Ca şi când ar fi fost înţepenită în pământ, ea nu se clinti.

De cinci ori încercă, dar de cinci ori dădu greş.

De furie îi dădură lacrimile. Istovit, gâfâind, rămase câteva momente nemişcat.

se dezmetici însă repede şi începu să se târască pe sub sanie până ce ieşi de sub ea.

Cu puterea disperării, se urcă deasupra ei şi se apucă să dea jos zăpada. Pe urmă sări iar jos şi săpă, cu cuţitul pământul îngheţat de sub tălpicele saniei. Dădu apoi fuga la câini; bietele dobitoace, istovite, stăteau nemişcate înghesuite unele într-altele, fără să le pese de viscol şi de zăpadă care se lăsa încetul cu încetul peste ele.

Marcel tăie hamurile de la prima sanie şi le legă de cea de-a doua, lângă care zăcea William Fullerton. Se lăsă iar jos şi, cu o smucitură, o dezlipi de pământ. Dar de abia avu timp să se arunce pe burtă, simţind cum îl ia vântul. Rămase aşa câtva timp, să răsufle, apoi începu iar munca.

De abia după a cincea încercare reuşi să împingă sania şi s-o apropie de cealaltă.

În sfârşit se vârî sub acest adăpost improvizat şi stătu să se odihnească puţin.

Rămase vreun sfert de ceas nemişcat, istovit de efortul făcut. Simţind că-i revin puterile, se ridică şi, pe dibuite, legă săniile una de alta cu o funie.

Operaţiunea aceasta era cât se poate de necesară căci vântul ar fi luat pe sus fiecare sanie în parte.

Îl trase apoi binişor pe bietul Fullerton sub sanie, scuturâ zăpada de pe el, îi curăţă rana de la frunte şi-l pansă cu batista.

După ce isprăvi se gândi şi la sine. Adună zăpada din jurul săniilor şi ridică de fiecare parte un fel de zid de apărare. Deocamdată nu mai era nimic de făcut. Deşi bietul băiat nu mai putea de foame, nu cuteza să dezlege frânghia de pe muşama ca să nu împrăştie vântul tot ce se afla în sanie. Se întinse pe pământul îngheţat şi încercă să adoarmă.

Viscolul ţinu aproape toată ziua. De abia pe la trei după amiază, ninsoarea încetă, norii se risipiră şi soarele – galben ca un cap de mort – se ivi pe cer.

Marcel Dunot se sculă, ieşi din adăpost şi izbuti cu mare greu să dezlege un colţ al prelatei care acoperea lada cu merinde.

Scoase de acolo o sticlă de whisky, o bucată de şuncă doi pesmeţi şi maşina de spirt.

Puse la loc muşamaua şi se întoarse în adăpost.

Cea dintâi grijă a lui fu să umple cu zăpadă o crăticioară şi să aprindă spirtul cu ajutorul brichetei de buzunar. Pe când zăpada se topea în cratiţă Marcel începu să se ocupe de Fullerton.

La lumina palidă a razelor de soare, văzu că englezul avea o rană destul de mare, deşi nu adâncă, la tâmplă. Lovitura puternică pe care o căpătase şi oboseala provocaseră leşinul. După ce mai spălă o dată rana cu apă călduţă, Marcel făcu un pansament mai ca lumea, cu bucăţi rupte din batistă, pe urmă începu să-i toarne

englezului whisky pe gât.

Efectul fu imediat.

La cea dintâi înghiţitură englezul strănută. Se ridică brusc şi mormăi cu privirea rătăcită. M-a dat gata... Bloody Hell!

Recunoscându-l pe Marcel şi văzându-l cu sticla în mână, zbieră:

— Ce dracu' mai e şi asta? Aha!... mai toarnă, băiete

Tânărul francez duse sticla la gura tovarăşului său. William Fullerton sorbi cu lăcomie aproape un sfert de litru, tuşi, apoi mormăi:

— Aşa! Dar ce am la cap, frăţioare?

— Mai nimic! Ai căzut şi te-ai rănit. Altminteri cum te simţi?

— Nu tocmai rău! numai că mi-e frig al dracului... s-a mai potolit vremea?

— Aşa, niţeluş...

— Ba da. Cum naiba ai făcut omule, să ridici sania sub care ne adăpostim? Ai descărcat ce era în ea?

— Nu!

William Fullerton nu-şi găsea cuvintele. Se uită cu admiraţie la Marcel şi zise iar:

— Cum zici că ai făcut? Nu pricep!

Tânărul francez îi povesti ceasurile grozave prin care trecuse şi încheie cu vorbele:

— Principalul e că rana nu e grozavă şi deoarece furtuna s-a potolit, vom putea pleca mâine dimineaţă.

Fullerton strânse cu putere mâinile lui Marcel şi strigă cu însufleţire:

— Când spuneam eu că eşti un om şi jumătate! Văd că nu m-am înşelat. Dacă eram cu vreun papă-lapte ne rămâneau oasele pe aci la amândoi. Mi-ai scăpat viaţa *şi...*

— Să nu mai vorbim... îi tăie vorba Marcel, stingherit.

— Well! să nu mai vorbim dacă nu-ţi place, da' eu,

William Garbett Fullerton, ţin să-ţi spun că n-am să uit niciodată ce-ai făcut pentru mine!

Târându-se apoi în genunchi, ieşi din adăpostul improvizat de Marcel. Ninsoarea încetase. Vântul se mai domolise. Dar era tot atât de rece ca şi de dimineaţă, împrăştia totuşi norii de pe bolta cerului, Care se limpezea tot mai mult. Câinii lătrau ca nebunii, trăgând cu neastâmpăr de hamuri.

— Le e foame, săracii! zise Fullerton. Dumneata, Dunot, pregăteşte o masă bună; ne putem permite după ce ne-am întors de pe lumea cealaltă...

Se apucară amândoi de treabă. Nu trecu niciun ceas şi câinii fură hrăniţi, cortul întins şi masa servită pe o ladă.

Fullerton şi Dunot mâncară cu poftă. Barometrul arăta timp frumos. Numai nămeţii de zăpadă mai aminteau viscolul cumplit care bântuise în ziua aceea. Săniile fură curăţate de zăpadă şi câinii priponiţi zdravăn.

După ce se încredinţară că e destul de bine înţepenit cortul, cei doi prieteni, frânţi de oboseală, se vârâră fiecare în sacul lui de blană şi adormiră numaidecât.

Marcel Dunot se trezi cel dintâi. Se uită la ceas şi văzu că era aproape ora prânzului.

Îl lăsă pe Fullerton să mai doarmă, pregăti masa, dădu câinilor să mănânce şi-l deşteptă în cele din urmă pe englez.

Ruşinat şi ocărându-se că e leneş şi netrebnic, Fullerton se aşează la masă şi mâncă plin de voie bună.

Se pregătiră, de plecare. Strânseră cortul, încărcară toate în sanie, controlară hamurile şi pe la două după amiază porniră la drum.

Odihniţi şi sătui, merseră fără întrerupere până la opt seara.

Ninsoarea acoperise bolovanii albiei pârâului, aşa că drumul fu mai puţin anevoios, deşi cei doi tovarăşi erau

Nevoiţi să se înhame şi ei din când în când la sănii pentru a uşura câinilor greutatea urcuşului.

Pe la şase zăriră piscul muntelui Semenoff.

Peste două ore, osteniţi, se hotărâră să poposească într-un desiş de brazi.

A doua *zi* dimineaţa porniră mai departe şi pe la amiază ajunseră la poalele muntelui.

După ce mâncară ceva, o luară iar din loc şi după vreo două ceasuri dădură de un râu lat pe malul căruia se vedeau împrăştiate cutii de conserve ruginite şi alte lucruri ce dovedeau că trecuseră, nu de mult, oameni pe acolo.

— Acum să ne oprim, fu de părere Fullerton. Ce-a fost mai greu s-a făcut. Am ajuns la malul râului Lewis, afluent al Yukon-ului, care ne duce la Dawson. Să facem o plută şi pe urmă... la drum, băiete! Dacă lucrurile merg bine, peste şase zile suntem la Dawson.

— Să sperăm că au să meargă, răspunse Marcel.

Fără să mai piardă vremea, cei doi tovarăşi aşezară cortul lângă un brad mare şi amânară pentru a doua zi construirea plutei. Mâncară ceva şi se culcară.

La patru dimineaţa fură în picioare.

Dădură de mâncare câinilor, mâncară şi ei, şi cu câte o secure în mână se apucară de treabă.

Până pe înserate, tăiaseră vreo patruzeci de brazi pe care îi curăţară a doua zi de ramuri.

Prevăzător, Fullerton luase cu sine câteva frânghii gudronate care să-i slujească la legarea buştenilor.

În patruzeci şi opt de ore pluta fu gata. De pe povârnişul malului unde o făcuseră, era lesne să-i dea drumul pe apă. Pluta, lungă de doisprezece metri şi lată de cinci, lunecă dintr-odată, şi de bună seamă că ar fi luat-o curentul dacă cei doi n-ar fi avut ideea s-o lege de copacii de pe povârniş.

Marcel Dunot şi cu tovarăşul său începură îndată să

încarce tot ce aveau. Săniile fură demontate şi aşezate în mijlocul plutei, lăzile şi baloturile acoperite bine cu prelata ca să fie la adăpost de umezeală.

De abia când se înnoptă, se opriră din lucru. De altfel nu mai rămăseseră pe mal decât vreo câteva lăzi cu pesmeţi şi câinii pe care Marcel hotărâse să-i urce la urmă pe plută din pricina neastâmpărului lor.

Cei doi tovarăşi erau foarte mulţumiţi de cum mergeau lucrurile. Cinară la unsprezece şi se culcară îndată ca să se poată scula devreme.

Obosiţi de munca de peste zi, adormiră numaidecât.

Fură treziţi din somn de urletele câinilor.

Afară era întuneric beznă.

— Afurisite javre! murmură Fullerton. Vor fi simţit vreo vulpe. Şi ce bine dormeam.

Lătrăturile deveneau însă tot mai furioase.

— Mă duc să văd ce e zise Marcel.

— Du-te şi dă-le şi câteva bice bune... Mi-au stricat somnul şi ştiu că n-o să mai pot adormi acum până la ziuă.

Marcel Dunot se sculă, îşi puse blana pe el, luă un bici şi ieşi din cort.

Luna împrăştia o lumină metalică.

Înainte de a-i bate, Marcel vru să vadă din ce pricină lătrau atât de furios. Privi în juru-i, nimic decât vuietul râului şi umbrele brazilor care îşi întindeau vârfurile spre cerul înstelat.

— Dobitoacele astea au înnebunit de tot! murmură Marcel necăjit.

Se apropie de câini şi ridică biciul. În clipa aceea o împuşcătură bubui ca un tunet şi un glonţ trecu şuierând pe lângă urechile lui.

Marcel dădu drumul biciului şi trase revolverul de la brâu.

Încă un glonţ, apoi altul trecură la câţiva centimetri de

el, pe când vreo zece inşi, în capul cărora se afla Jim Cramer, ieşiră din pădure.

Marcel trase şi el. Doi dintre bandiţi se prăbuşiră la pământ.

— Omul din Sheep-Camp, zbieră, Jim Cramer recunoscându-l pe Marcel. Să punem mâna pe el.

— Să-l omorâm! Să-l omorâm! răcniră ceilalţi.

Dezmeticit de-a binelea de detunăturile de armă, William Fullerton, alergase în ajutorul tovarăşului său.

— Tare mă tem că am păţit-o, murmură el. Bine făceam dacă plecam de ieri...

— Stai că n-au pus ei încă mâna pe noi... zise Marcel Dunot scrâşnind din dinţi.

Dar Jim Cramer şi cu tovarăşii săi se ascunseră după brazi şi trăgeau mereu. Gloanţele lor şuierau pe la urechile celor doi prieteni, fără să-i nimerească.

— Să luăm seama... vor să ne rănească numai, ca să ne prindă vii... strigă tânărul francez.

— Fă ca mine! mai strigă Marcel punând mâna pe o ladă.

În câteva minute, cei doi tovarăşi făcură din lăzile de pezmeţi un fel de baricadă, în care gloanţele se înfigeau fără să-i atingă.

Până la ziuă situaţia rămase neschimbată. Jim Cramer cu bandiţii săi, tupilaţi printre brazi, îşi descărcau mereu carabinele. Apoi, treptat, folosindu-se de cea mai mică neatenţie a lui Dunot, îşi strângeau cercul. Pe la ora opt dimineaţa ajunseră la mai puţin de patruzeci de metri de baricadă.

Deodată se auzi glasul răguşit al lui Jim Cramer:

— Înainte băieţi, am pus mâna pe ei!

Bandiţii se repeziră toţi deodată spre cei doi tovarăşi.

II

— Suntem pierduţi! strigă William Fullerton.

— Nu încă I răspunse Marcel Dunot.

Tânărul francez, cu un curaj nemaipomenit, sări peste baricada de lăzi.

Unul din bandiţi se apropie de Marcel şi descărcă şase gloanţe spre el, dar niciunul nu-l nimeri.

Atunci, văzându-l dezarmat, Marcel Dunot îl izbi cu patul revolverului în cap, cu atâta putere, încât banditul se prăbuşi mort la pământ.

Marcel o luă la fugă spre stâlpul de care erau priponiţi câinii, îi dezlegă şi le strigă:

— Şo pe ei!

Enervaţi de atâta stat pe loc, înnebuniţi de zgomotul împuşcăturilor, câinii se repeziră mârâind spre bandiţi. Aceştia nu ştiau acum cum să scape de colţii care li se înfigeau în carne.

— Ura! înainte Fullerton! răcni Marcel şi doborî cinci bandiţi unul după altul. Fullerton omorî şi el trei. Plini de răni, cu hainele sfâşiate, ceilalţi reuşiră cu mare greutate să scape de câini şi o luară la fugă printre copaci.

Când fu la vreo sută de metri, Jim Cramer se opri.

— Lasă, că o să ne mai întâlnim noi, strigă el. Ţie, Fullerton, am să-ţi spintec burta cu cuţitul, şi pe tine, francez nemernic o să te dau câinilor mei să te mănânce!

Norocul lui Jim Cramer că era tupilat după un brad cu trunchiul mare, altminteri glonţul lui Marcel l-ar fi doborât.

Banditul o tuli printre copaci.

La chemarea stăpânilor câinii se adunară în jurul lor. Dar patru din ei zăceau răniţi în zăpadă: schelălăiau jalnic şi ochii lor mari căutau la cei doi stăpâni mila ca şi când le-ar fi cerut ajutor.

Marcel înţelegea parcă rugămintea lor şi-l cuprinse mila.

Ce putea face altceva pentru aceste biete animale, decât să le curme suferinţele? Cu durere în suflet îi ucise cu focuri de revolver.

Şapte din bandiţi se luptau cu moartea undeva pe aproape. Horcăielile lor sfâşiau tăcerea pustiului de zăpadă.

— Ne-au omorât cinci câini, zise Fullerton necăjit. Câte douăzeci de dolari unul, înseamnă că ticăloşii ăştia ne au păgubit de o sută de dolari...

— Eu zic să plecăm numaidecât, îi tăie vorba Marcel. O să se facă ziuă în curând şi s-ar putea să se întoarcă Jim Cramer cu încă vreo câţiva de-ai lui şi atunci nu ştiu dacă ne vom mai putea descotorosi aşa de lesne de ei.

— Bine zici. Drept să-ţi spun, minunată idee ai avut să asmuţi câinii pe ei.

— De, face omul ce poate... Până una alta, noi s-o ştergem cât mai repede, zise Marcel Dunot începând să care lăzile pe plută.

Răsărise soarele.

În mai puţin de un ceas, câinii şi lăzile cu pesmeţi fură duse pe plută, apoi cei doi tovarăşi tăiară funiile ce ţineau pluta.

Marcel Dunot şi William Fullerton se aşezară fiecare la un capăt al plutei şi cu o prăjină lungă tăiată dintr-un brad tânăr o cârmeau pe apă.

Nu era lucru uşor, căci pluta sărea pe apa repede descriind zigzaguri înspăimântătoare care ameninţau să o izbească de malurile Lewis-ului.

Râul, de-altminteri, se îngusta din ce în ce şi cursul lui era tot mai năvalnic. Aspectul malurilor se schimbase.

Alcătuite din bazalt negru, drepte ca Un zid, nu puteau oferi niciun refugiu în caz de naufragiu. Apa, în canalul acesta îngust, sărea în munţi de spumă cu un vuiet grozav, aşa că le era imposibil celor doi plutaşi să se audă

unul pe altul.

O zi şi-o noapte, nu se putură mişca de la posturile lor.

Nu putură, deci, nici să mănânce, nici să se odihnească.

Pe la opt dimineaţa albia râului se mai lărgi niţel şi curentul începu să se mai domolească.

Istoviţi, cei doi prieteni se folosiră de prilej ca să mănânce ceva, fără să lase prăjinile din mână. De abia după amiază se putură odihni puţin făcând cu schimbul.

Râul era acum foarte lat şi apa curgea liniştită la vale...

Zăriră la un moment dat fortul Selkirk, aşezat pe o colină la confluenţa lui Lewis cu Yukon-ul.

Se hotărâră să se oprească ca să se odihnească peste noapte.

Îndreptară pluta spre malul nisipos al apei şi-o priponiră de un copac. Se întoarseră apoi pe plută ca să dea de mâncare câinilor, care nu mâncaseră, sărmanii, nimic de treizeci şi şase de ceasuri. Stăteau înghesuiţi unul într-altul, ameţiţi parcă, neîndrăznind măcar să latre, atât îi înfricoşase călătoria.

Bietele dobitoace mâncară cu lăcomie raţia dublă de pesmeţi pe care le-o împărţi Fullerton, pe când Marcel le aducea apă din râu.

Apoi cei doi tovarăşi se apucară să întindă cortul şi să pregătească şi pentru ei cina, căci erau flămânzi. Mâncară trei cutii întregi de carne conservată, aproape un kilogram de pesmeţi şi băură o sticlă de rachiu.

Sătui şi oarecum în siguranţă, se încredinţară dacă pluta e bine legată şi se duseră în cort să se culce.

Dormiră douăsprezece ore şi se treziră odihniţi. După ce îmbucară ceva la repezeală, strânseră cortul, dezlegară frânghiile care ţineau pluta şi porniră mai departe.

După un ceas ajunseră la locul unde se vărsa Lewis în Yukon, în apa repede şi murdară a acestui râu mare,

sloiuri enorme de gheaţă gălbuie se izbeau între ele cu zgomot.

Marcel Dunot şi William Fullerton fură foarte atenţi. Le trebuia o putere îndoită ca să ocolească sloiurile acestea grozave care ameninţau să le facă pluta ţăndări.

Totuşi, străbătură în ziua aceea aproape o sută de kilometri fără să li se întâmple ceva. Le mai rămânea o distanţă aproape egală până la Dawson.

La apusul soarelui, printr-o manevră dibace, Marcel reuş să împingă pluta pe un banc de nisip care se afla la mijlocul râului, ceea ce le îngădui să se odihnească peste noapte.

La patru dimineaţa porniră iar la drum, nădăjduind că spre seară vor ajunge la Dawson.

În primele două ore, lucrurile merseră cât se **poate** de bine.

Pluta depăşi fără greutate afluentul râului Stewart şi trecu pe lângă orăşelul Ogilvie – o aşezare de căsuţe de buşteni acoperite cu tablă.

Dar pe măsură ce înaintau spre nord, drumul devenii tot mai greu. Curentul era din ce în ce mai puternic iar sloiurile de gheaţă mai multe şi mai mari.

Cu toată dibăcia lor, cei doi nu izbuteau întotdeauna să se ferească de izbiturile lor. Astfel că pluta, aruncată de colo colo, slăbea din ce în ce din încheieturi şi ameninţa să se desfacă. Totuşi ar fi fost cu neputinţă să acosteze pe malurile acelea pline de stânci şi bolovani.

Înţepeniţi în picioare, Marcel şi cu Fullerton, cu mâinile încleştate pe prăjini, se luptau cu sloiurile de gheaţă, împinsă de curent, pluta aluneca printre cele două maluri cu o viteză extraordinară. Se izbea de sloiuri, sărea pe valuri, se învârtea prinsă de vârtejuri, ocolea bolovani acoperiţi de spumă.

În mijlocul plutei, câinii stăteau cuminţi şi priveau în

tăcere malurile acoperite cu brazi. Deodată, Marcel îşi încordă auzul; din depărtare venea un muget înăbuşit care creştea din clipă în clipă.

— Fullerton! Atenţie! Trebuie să fie vreo cascadă prin apropiere! strigă Marcel.

Dar vâjâitul apei şi zgomotul sloiurilor îi acoperea glasul, aşa că englezul nu-l auzi.

Mugetul devenea tot mai grozav. Fullerton prinse şi el de veste şi strigă la Marcel. În neputinţa de a-şi părăsi posturile, cei doi prieteni **se** priviră cu spaimă.

Se înţeleseră din priviri: trebuia cu orice preţ să oprească pluta, s-o îndrepte spre mal.

În vremea asta, vuietul, asemenea unui bubuit de tunet, creştea; la vreo cinci sute de metri de plută, un zăgaz de spumă albă tăia râul pe toată lăţimea lui.

Un banc de stânci fără îndoială. Cu toate eforturile pe care le făceau ei ca să îndrepte pluta spre mal, aceasta aluneca pe apă cu o iuţeală ameţitoare.

Marcel zări deodată un vârf de stâncă în mijlocul râului. Încercă să îndrepte într-acolo pluta, dar curentul era prea puternic. Pluta aluneca drept înainte fără să se abată cu un centimetru din drum.

Se apropiau de zăgazul de spumă.

Iată-l la o sută de metri... la cincizeci... Patruzeci... treizeci... zece...

Deodată pluta se răsuci în loc de la sine şi se puse de-a curmezişul. Vreme de o secundă se opri, se clătină de două ori ca şi când ar fi fost înghiţită de valuri şi porni mai departe cu o iuţeală nebună.

O izbitură grozavă o zgudui brusc. Se auzi un răcnet de spaimă. Pluta se aplecă pe dreapta şi rămase nemişcată sub un strat de spumă. Câinii urlau sinistru.

Marcel Dunot, care era cât p-aci să fie aruncat în valuri, **văzu** că pluta era suspendată în gol.

În clipa când era să fie rostogolită în cataracta adâncă de peste treizeci de metri, pluta se înfipsese într-un colţ de stâncă, aşa că rămăsese acum jumătate în apa clocotitoare şi jumătate atârnând deasupra prăpăstiei.

Fullerton, aruncat probabil în valuri, dispăruse!

Marcel cercetă cu privirea înfrigurată râul şi scoase un ţipăt de bucurie văzându-l pe Fullerton la trei metri de plută, agăţat de un colţ de stâncă.

— Ajutor! Ajutor! răcnea cât putea englezul.

Din pricina vuietului asurzitor pe care-l făcea apa, Marcel îl vedea deschizând şi închizând gura, fără să-l audă.

Se repezi la un colac de frânghie şi, cu o îndemânare uimitoare, îi aruncă un capăt lui Fullerton. Acesta îl apucă şi se îndreptă spre plută. Cel dintâi gest pe care-l făcu văzându-se scăpat de primejdie fu să-l sărute pe Marcel, zicând:

— E pentru a treia oară când mă scapi de la moarte, dragul meu. N-am să uit asta niciodată!...

— Bine, bine făcu Marcel morocănos. Vezi că eşti ud leoarcă şi poţi să răceşti. Schimbă-ţi repede hainele dacă nu vrei să se facă sloi pe dumneata.

Fullerton dădu la o parte muşamaua şi scoase dintr-o ladă o blană uscată.

În vremea asta Marcel se gândea la situaţia în care se aflau.

Din toate punctele de vedere stăteau prost. Căci, ori pluta rămânea astfel suspendată în aer şi mureau de foame după ce li se sfârşeau proviziile, ori îi va târî în cele din urmă curentul în vâltoare şi s-ar fi ales praful de ei căzând de la o înălţime de cel puţin treizeci de metri.

Să ajungă la mal? Nici gând! Cel mai apropiat mal era la o sută de metri.

Cel mai bun înotător ar fi fost luat de curent într-o clipă

şi aruncat în vâltoare.

Pe când se gândea simţi scândurile mişcându-se sub picioarele lui. Întoarse capul şi-l văzu pe Fullerton venind spre el.

— Ei, ce zici prietene? De astă dată cred că trebuie să ne dăm bătuţi... făcu englezul zâmbind amar.

Uite ce înseamnă să te grăbeşti! Dacă am fi făcut drumul pe uscat, ca şi ceilalţi mineri, n-am fi păţit ce-am păţit. Dar fiindcă ziceai că nu poţi sta decât trei luni la Klondyke, ţineam să ajungem mai repede. Acum ce ne facem? Ai vreo idee? Eu, drept să-ţi spun, habar n-am cum putem ieşi din încurcătură.

— Nici eu, cel puţin deocamdată. După cum văd, pluta e bine înţepenită în stâncă aşa că pentru moment nu e nicio primejdie. Cred că n-ar fi rău să mâncăm ceva şi să ne odihnim, fiindcă sunt frânt de oboseală.

— Şi eu!

— Deci să mâncăm şi să dormim niţel. Aici ştim că n-are cum să ne ajungă Jim Cramer. Poate că după ce ne vom odihni, vom găsi vreun mijloc de scăpare.

— Atunci, hai să mâncăm.

Se duseră amândoi să scoată dintr-o ladă, o cutie cu slănină câţiva pesmeţi pe care îi înfulecară la repezeală, apoi se culcară peste baloturile acoperite cu prelata şi adormiră, numaidecât, neştiind dacă se vor mai deştepta vreodată.

Se treziră în puterea nopţii şi văzură că pluta nu se urnise din loc. Stătea suspendată deasupra prăpastiei, iar la partea dinapoi, câinii, pe jumătate în apă, urlau mereu de spaimă. Nenorocitele animale trebuie să fi suferit îngrozitor în mijlocul apei reci ca gheaţa.

Dar ce le puteau face? Să-i dezlege! I-ar fi luat imediat curentul.

Pe cerul senin, de un albastru catifelat, luna sclipea ca

un disc de aur.

Cei doi tovarăşi se îndreptară spre capătul suspendat deasupra prăpastiei. Se aşezară pe o ladă şi se cufundară în gânduri.

Din când în când, vântul îngheţat care sufla peste Yukon îi făcea să se înfioare.

Deodată Marcel sări în picioare.

— Am găsit! răcni el acoperind vuietul apei în cădere.

— Ce... ce-ai zis? întrebă Fullerton care auzise, dar nu-i venea să creadă.

— Îţi spun că am găsit! Uite ce e: avem frânghii destul de lungi şi de groase. Dumneata o să legi capătul uneia din ele de un butuc al plutei iar de celălalt mă vei lega pe mine. Eu o să mă arunc în apă, curentul o să mă târască în vâltoare. Dumneata să laşi încet frânghia, aşa că voi ajunge fără prea mare efort în vale. Odată în apa râului, voi înota – tot legat de frânghie – până la mal. Mă întorc apoi în spatele plutei şi leg frânghia de un copac; pe urmă te vei ţine dumneata de frânghie – cum ai făcut ieri – şi vei ajunge la mal.

— Şi dacă se rupe frânghia în timp ce te las la vale? Curentul e de o violenţă grozavă? strigă Fullerton.

— Văd şi eu. Dacă se rupe frânghia, mă duc pe copcă... Ei şi? La urma urmei tot ăsta o să fie sfârşitul dacă rămânem aici, fiindcă şi aşa frânghiile care ţin pluta au început să slăbească şi peste douăzeci şi patru de ore ne ducem toţi la fund.

— Aşa e, ai dreptate; dar încercarea o fac eu, nu dumneata. A venit şi rândul meu să risc.

— Nu se poate. E ideea mea eu trebuie s-o pun în practică. Nu mai stărui, e de prisos.

Zadarnic se trudi bietul Fullerton să-l convingă că a venit şi rândul lui, zadarnic se rugă, toate stăruinţele lui nu folosiră la nimic. Marcel Dunot nu se lăsă înduplecat.

Înfăşură de două ori o frânghie lungă şi groasă în jurul unui butuc de-al plutei şi-o legă zdravăn. Fullerton apucă frânghia. Marcel se legă cu capătul celălalt, strânse mâna prietenului său şi sări în apa înspumată.

Simţi mai întâi un frig atât de grozav încât fu cât pe aci să leşine. O putere de neînvins îl târa în gol. Ameţit, asurzit de mugetul cascadei, orbit de trâmbele de apă crezu că i-a venit sfârşitul. Totuşi se folosi de întreaga energie pentru a profita de cea mai mică şansă de scăpare.

Ajunse ca în vis, jos, la poalele cataractei şi se simţi târât într-un vârtej nebun. De sus de pe plută Fullerton lăsa încet frânghia la vale.

Marcel zări o clipă, numai, malul, la nici cincizeci de metri de el. Vru s-o ia pieziş pentru a ajunge până acolo, dar nu-i fu cu putinţă. Curentul era atât de grozav încât după o muncă istovitoare de zece minute, tânărul nu înaintase nici măcar cu zece centimetri.

nemaiputând lupta, se lăsă dus de curent. Deodată simţi o smucitură grozavă şi apa îl trase la fund. **Ieşi** la suprafaţă şi înţelese că Fullerton isprăvise frânghia. Aşadar, asemenea unui vas cu ancora aruncată, Marcel rămăsese agăţat de frânghie în mijlocul unui râu clocotitor.

Un moment se gândi să taie frânghia şi să încerce să ajungă la mal înot, dar asta ar fi însemnat să-l lase pe Fullerton pradă morţii. Numai frânghia îl putea salva.

Ce era de făcut? Treptat, treptat, Marcel simţi cum frigul îi pătrunde în măduva oaselor. Îi venea să urle. Trecură astfel vreo zece minute. Numai, cu puterea aceea care ţi-o dă disperarea, viteazul băiat porni înapoi. Cu toată violenţa curentului încălecă pe frânghie şi, după două ceasuri de eforturi supraomeneşti, reuşi să pună piciorul pe-o stâncă, la nivelul apei, la vreo zece metri de cataractă.

Se opri să răsufle şi deodată scoase un ţipăt de bucurie: de unde se afla şi până la mal, un şir de stânci aveau vârfurile ieşite din apă!

Orbit de şuvoi şi asurzit de mugetul cataractei, Marcel nu le văzuse până atunci. Simţi că-i revin puterile. Trase spre el frânghia care plutea pe apă şi sări pe stânca din apropiere, apoi, din stâncă-n stâncă, ajunse la vreo zece metri de mal. Se opri să răsufle, făcu un salt formidabil de doi metri până la bolovanul cel mai apropiat şi după trei secunde căzu gâfâind pe mal.

Chinuit de îngrijorare, cu gândul la prietenul său, se sculă repede de jos şi fără să-i pese de frigul care-l pătrundea din ce în ce mai mult, porni de-a lungul malului, în direcţia opusă curentului trăgând după el frânghia al cărui capăt era legat de plută.

Ajunse în sfârşit la nivelul superior al cataractei şi-l zări pe Fullerton care îi făcea semne disperate.

Marcel îşi urmă drumul până ce se sfârşi frânghia, adică la vreo sută de metri mai sus.

Pe mal trona un stejar uriaş, cu trunchiul de o grosime extraordinară. Legă bine frânghia de el şi-i făcu semn lui Fullerton că totul e gata.

Englezul îl înţelese.

Dezlegă capătul frânghiei şi se înfăşură cu el în jurul mijlocului.

Marcel îl văzu codindu-se o clipă, ca şi când iar fi părut rău să părăsească pluta, apoi sărind în apa clocotitoare.

După trei secunde pieri în vâltoare, pe urmă ieşi iar la suprafaţă şi înotă spre mal.

Dar curentul era atât de puternic, încât îi trebuiră mai bine de trei sferturi de ceas s-ajungă la mal.

Sprijinit de Marcel, urcă povârnişul şi căzu grămadă la pământ.

— Uite ce-a mai rămas din sculele şi proviziile noastre,

zise el cu amărăciune arătând frânghia din jurul mijlocului.

— Priveşte! strigă Marcel cu ochii măriţi de groază.

Cedând curentului, pluta se desprinsese încetul cu încetul de colţul de stâncă în care era înţepenită; timp de zece minute butucii se ridicară cu vârfurile spre cer, pe când bieţii câini priponiţi urlau de groază, pe urmă totul pieri în vâltoare.

Nimic nu mai rămase din toată agoniseala sărmanului Fullerton...

O lacrimă de deznădejde se prelinse pe chipul lui palid.

— Ar fi fost mai bine să rămânem şi noi pe plută, murmură el, cel puţin s-ar fi sfârşit şi suferinţele noastre... Decât să murim de foame ori degeraţi, isprăveam dintr-odată...

— Nu se ştie dacă o să murim, cum zici dumneata, zise Marcel care nu-şi pierduse încă speranţa. După socotelile mele, ne aflăm la nici cincizeci de mile de Dawson...

De degerat n-am degerat încă. Ei bine, să pornim la drum. Scoală, Fullerton, ce dracu', nu te lăsa! Când vom ajunge la Dawson vom vedea noi ce e de făcut.

— Din fericire mai am încă vreo trei-patru sute de dolari în chimir, dar cu suma asta nu se pot cumpăra uneltele pe care le-am pierdut.

— Lasă că o să vedem noi când vom ajunge acolo. Deocamdată să plecăm, fiindcă au şi început să îngheţe hainele pe noi. Eu ştiu o vorbă: „Cât are omul un pic de viaţă în el, nu trebuie să dispere".

Ruşinat că se lăsase stăpânit de descurajare, Fullerton se ridică, strânse în tăcere mâinile tovarăşului său şi porni la drum.

Spre norocul lor, vântul încetase. Soarele strălucea pe un cer fără nori.

Merseră toată ziua şi toată noaptea. Frânţi de oboseală, poticnindu-se la fiecare pas, împiedicându-se, mergeau

mereu, ştiind că dacă s-ar opri să se odihnească, nu s-ar mai putea ridica de jos.

Deodată, William Fullerton scoase un strigăt. Se opri, întinse braţul şi începu să tropăie pe loc.

— Ce ai, pentru Dumnezeu? îl întrebă Marcel, speriat crezând că omul şi-a pierdut minţile.

Se uită în direcţia arătată de englez şi pricepu: în mijlocul Yukonului, fixată de o stâncă mare care despărţea apa râului, se afla o scândură vopsită în alb pe care scria cu litere uriaşe, negre: Dawson City, 1 milă.

— Ura! Ura! O milă! Ura! răcnea mereu Fullerton, nebun de bucurie.

Fericit, Marcel aşteptă cinci minute ca prietenul său să se potolească. Întăriţi de speranţa de a se vedea la capătul suferinţelor cei doi tovarăşi porniră la drum. Zăriră în curând înaintea lor o aşezare de căsuţe scunde de buşteni, toate la fel, înghesuite pe malul Yukonului.

Sute de bărci mişunau pe râu.

William Fullerton se scotoci în buzunar, scoase două ţevi de aramă cu monede de aur şi zise după ce le numără.

— Asta e toată averea noastră: trei sute de dolari; nu prea facem mare scofală cu ei, dragul meu!

— Bineînţeles că nu, n-ar avea însă nicio noimă să vii cu buzunarele pline de aur în ţara aurului. N-avem şi nu face nimic, o să găsim noi destul.

— Să sperăm... murmură mâhnit Fullerton pe care paguba pe care o avusese îl amărâse.

Ajunseră la cele dintâi case din Dawson.

Cu toate că hainele le erau ferfeniţă şi chipurile trase, nimeni din cei care îi întâlneau nu-i luau în seamă.

Spre marea mirare a lui Marcel, văzu că pe străzile Dawson-ului domnea o mare agitaţie. Mineri în zdrenţe, cu cizmele rupte, vorbeau între ei cu însufleţire şi aceeaşi

cuvinte se auzeau mereu: aur... am găsit aur!... am găsit aur!...

Sergenţii de oraş, în uniformă roşie, circulau pe stradă scoţându-şi pieptul în afară când vedeau trecând vreo fată îmbrăcată cu fustă scurtă şi cizmuliţe înalte.

Câini cu blana zbârlită alergau de colo până colo, încrucişându-se cu catâri încărcaţi cu poveri grele conduşi de minerii care plecau în căutarea aurului.

— Mai întâi de toate trebuie să ne odihnim, fu de părere Fullerton. A, mi se pare că am şi găsit! adăugă el arătând un fel de baracă mare de care atârna o tablă pe care scria:

Hotel Paris

— Hai să intrăm aici, zise Marcel Dunot.

Cei doi prieteni trecură pragul şi se pomeniră într-o încăpere mare, mult mai mare ca cea a hanului din Sheep-Camp. În jurul meselor, vreo douăzeci de mineri discutau cu aprindere, bineînţeles despre aur.

Cârciumarul se apropie de noii sosiţi şi William Fullerton îi spuse că ar dori să mănânce şi să li se dea o cameră mai ieftină ca să poată dormi peste noapte.

— Preţ fix, gentlemani, răspunse răstit cârciumarul. Trei dolari masa şi cinci dolari camera.

Fullerton răsuflă. Se aştepta la mai mult.

După obicei plăti înainte şi după ce mâncară câte o bucată de şuncă de urs, nişte varză cu slănină şi carne de vită conservată şi băură o bere dezgustătoare, se duseră să se culce într-o cameră în care nu erau decât două paturi şi un cuier.

Adormiră numaidecât.

Se treziră abia a doua zi la amiază.

În vremea asta hainele lor de blană fuseseră uscate jos, în cârciumă, la focul din sobă.

— Uf, făcu Fullerton, bine că simţim şi noi în sfârşit

ceva cald în spinare!...

Îşi curmă vorba şi trase o înjurătură.

— Pe toţi dracii!

— Ce e? întrebă Marcel mirat de furia neaşteptată a englezului.

— M-au jefuit, tâlharii, de tot ce aveam... nu mi-a mai lăsat nici măcar o leţcaie! răspunse Fullerton vânăt de mânie.

— Eşti sigur! Ai căutat bine?

— Ce naiba doar nu sunt copil. Uite-te şi dumneata.

Şi, cu un gest furios îşi întoarse buzunarele pe dos.

Nu mai avea asupra lui decât o pipă, o pungă de cauciuc pentru tutun, o brichetă şi o bucată de creion. Altceva nimic.

Cele două fişicuri de aur dispăruseră.

Scotociră paturile, fiecare colţişor al odăii – nici urmă de bani... parcă ar fi intrat în pământ.

— Stai că nu merge aşa... mormăi Fullerton încleştând mâna pe pumnalul ruginit de la brâu. Mă duc să vorbesc cu hangiul şi nu se poate să nu mi se dea banii îndărăt.

— Eşti sigur că nu i-ai pierdut?

— Cum să nu fiu! zbieră englezul. Am avut aseară fişicurile în mână înainte de-a mă culca. Hai jos... Să vezi acum tămbălău!

Cuprinşi amândoi de o dreaptă mânie, coborâră în cârciumă.

Demn, cârciumarul şi chelnerii îşi serveau muşterii, împărţeau paharele mici de whisky cât nişte degete la preţul de o jumătate de dolar unul!

— Ce doriţi, gentlemani? îi întrebă el pe cei doi văzîndu-i venind spre tejghea.

— Dorim să ni se dea cele trei sute de dolari care s-au furat azi-noapte pe când dormeam, tună Fullerton.

— Da? Şi ce-mi pasă mie, rogu-te? răspunse cu

nepăsare cârciumarul.

— Cum adică, furtul se petrece în casa dumitale şi nu-ţi pasă? Să-mi... răcni Fullerton care îşi pierdu Răbdarea.

— Mă rog, mă rog, gentlemani... îi tăie vorba cârciumarul îndreptând spre el revolverul, ştiţi cine e hoţul?

— Nu, dar...

— Lasă-mă să vorbesc ori de nu îţi zbor creierii... Eu n-am vreme de pierdut, muşterii aşteaptă. Ziceai că nu ştii cine e hoţul; păi dacă nu ştii Dumneata de unde vrei să ştiu eu? Adresează-te comisarului, dar mai înainte citeşte ce scrie pe toate odăile, chiar şi in a Dumneavoastră.

Scrâşnind din dinţi, Fullerton nu răspunse şi vru să se repeadă la cârciumar, care fără îndoială n-ar fi şovăit să-i găurească ţeasta cu un glonte.

— Hai să citim şi noi ce zice individul ăsta, făcu Marcel apucându-l pe englez de braţ. Pe urmă vom vedea cei de făcut.

Vânăt de furie, Fullerton îl urmă pe francez şi intrară în cameră. Văzură pe perete o bucată de carton pe care scria următoarele:

Proprietarul hotelului informează pe domnii călători că nu poate fi făcut răspunzător de siguranţa vieţii sau avutului domniilor lor. Administraţia nu va lua în seamă nicio plângere. Toţi servitorii noştri sunt înarmaţi; domnii călători se pot explica direct cu ei.

Cheltuielile de înmormântare, în caz de deces, se plătesc separat şi sunt exclusiv personale. Hotel Paris, fiind un hotel de primul rang şi rezervat numai clientelei elegante, domnii călători sunt rugaţi să se poarte cuviincios, ca nişte adevăraţi gentlemeni ce sunt.

Proprietarul ţine în special la aceasta şi-şi rezervă dreptul s-o obţină la nevoie cu revolverul.

— E cât se poate de clar, zise Marcel după ce citi lui

Fullerton, o să facem haz nu glumă.

Buimac, englezul nu-i răspunse şi-l urmă pe Marcel în cârciumă. Hangiul stătea la tejghea. Marcel se apropie de el şi-i zise foarte liniştit:

— Domnule, am citit admirabila dumitale înştiinţare pentru călători şi...

— Dacă ai citit-o, cară-te şi lasă-mă să-mi văd de treabă! N-am vreme pentru nişte păduchioşi ca voi... Aici, consumi ceva, ori îţi vezi de drum. Nu ard eu focul în sobă pentru toate haimanalele. Marcel Dunot se îngălbeni. Mânia lui trebuie să fii fost teribilă, dar se stăpâni.

— Mare lucru n-am ce să-ţi spun, zise el cârciumarului, vreau numai să mă explic cu dumneata.

Cârciumarul încruntă sprâncenele. Luă revolverul d pe tejghea şi aşteptă ameninţător.

— Ia seama! strigă Fullerton, tâlharul ăsta are de gând să te împuşte!

Marcel Dunot dădu din umeri. Îl împinse cât colo p englez care voia să se aşeze în faţa lui şi urmă fără să se tulbure:

— Mi s-au furat 300 de dolari, nu vrei să mi-i dai înapoi?

Cuvintele acestea spuse rar şi cu glas potolit, fură auzite de toţi din cârciumă.

Minerii de pe la mese se sculară în picioare, curioşi să vadă ce are să se întâmple.

Cârciumarul râse cu hohote, ridică revolverul şi zbieră:

— Ieşi afară derbedeule, ori te ucid!

— Ne dai banii ori nu ni-i dai! întrebă Marcel cu glas puternic.

— Ia seama Dunot! răcni Fullerton.

Se auzi o detunătură; un horcăit înăbuşit şi o bufnitură îi urmă aproape imediat.

III

Cârciumarul trăsese dar în aceeaşi secundă, Marcel Dunot aplecase capul să se ferească de glonţ şi izbi cu pumnul în creştetul cârciumarului.

Cu şira spinării frântă, omul căzuse peste tejghea ca o cârpă.

Era mort!

În cârciumă se făcuse o linişte mormântală. Minerii se uitau îngroziţi la Marcel. Uşa se deschise şi apărură servitori. Văzându-l pe stăpânul lor căzut pe sticlele şi paharele de pe tejghea, scoaseră într-o clipită revolverele de la brâu şi traseră asupra lui Marcel.

Acesta însă îi văzuse şi ridicase o masă de brad în faţa lui, aşa că gloanţele se înfigeau cu un zgomot sec în lemn.

Marcel Dunot îşi încordă cât putu muşchii şi aruncă cu putere masa înainte, care îl izbi pe unul din băieţi în piept şi-i zdrobi coastele.

Şi până să-şi dea celălalt seama de ce se întâmplă, Marcel apucă revolverul care căzuse din mâna cârciumarului, îl întinse spre el şi răcni:

— Sus mâinile, tâlharule, ori trag!

Înspăimântat, omul se supuse.

— Scotoceşte i buzunarele, Fullerton, poate îţi găseşti banii, zise Marcel englezului.

Totul se petrecuse cu atâta repeziciune, încât Fullert**on** n-avusese timp să facă nicio mişcare.

Alergă la individ, care stătea nemişcat cu mâinile ridicate şi-l căută în buzunare; dar nu găsi decât vreo câţiva dolari pe care nici nu-i luă.

Minerii, martori nepăsători ai acestei tragedii, începură acum să murmure.

Se auziră cuvintele de hoţ, poliţia, bandiţi.

Marcel înţelese că-l luase drept tâlhar.

— Gentlemeni, începu el atunci neslăbindu-l din ochi pe

servitor, suntem doi oameni cinstiţi, căutători de aur ca şi voi. Am sosit aseară şi am cerut să ni se dea o odaie unde să ne odihnim. Peste noapte am fost jefuiţi de tot ce aveam adică vreo trei sute de dolari. Am cerut lămuriri hangiului, care, după cum aţi văzut a vrut să ne omoare. Noi nu cerem decât să ni se dea înapoi avutul. E ori nu e drept?

— Ba da! ba da! răcniră toţi, într-un glas.

— Are dreptate.

— Winch era un pungaş, ştie toată lumea!

— Ura! Lupta a fost dreaptă!

Căutaţi-l pe cârciumar în buzunare! Banii trebuie să fie la el!

— O să vedem îndată, gentlemani, urmă Marcel. Banii erau în nişte ţevi de aramă.

— Da, încuviinţă Fullerton, două tuburi de aramă de la fabrica Adolfo Cristobal Sacramento. Le-am cumpărat în Mexic.

— Scotociţi-i hainele cârciuma ru lui! Scotociţi-l pe cârciumar! strigă minerii.

Fullerton nu se lăsărugat. Alergă la tejghea, ridică trupul care începuse să se răcească şi-l căută în buzunare, de unde scoase o verigă mare cu chei, o sticluţă pe jumătate plină cu un lichid incolor, un pacheţel de vată şi cele două tuburi de alamă ale lui Fullerton.

— Astea sunt, gentlemani! strigă englezul vesel, arătându-le. Uitaţi-vă şi voi... Citiţi ce scrie pe ele: Adolfo Cristobal-Sacramento!

Urmă o învălmăşeală, dar nu ca să examineze tuburile ci ca să pună mâna pe cei doi servitori ai hanului. Până să aibă Marcel vreme să spună un cuvânt ori să facă un gest, minerii îl apucară pe individul ţinut la respect de revolverul francezului şi-l scoaseră în pumni şi-n ghionţi din cârciumă, zbierând:

— Să-l spânzurăm!

— Nu, nu să-l ardem de viu!

— La moarte!

— Şi pe celălalt! N-a murit încă!

— Să-i spânzurăm pe amândoi!

Îl ridicară şi pe celălalt servitor, care zăcea leşinat cu coastele zdrobite, şi-l târâră şi pe el afară.

În vremea asta, Fullerton stătea nepăsător şi-şi număra cu răbdare banii.

— Nu lipseşte nimic, făcu el fericit. All right!

— Eram sigur că hoţul nu putea fi decât unul de-al casei, zise Marcel Dunot, de aceea...

Zece glasuri îl întrerupseră. În uşă apărură câţiva, mineri şi ziseră cu veselie:

— Veniţi să vedeţi, gentlemani.

Intrară cu toţii în cârciumă şi-l apucară pe Marcel şi pe englez de braţ ca să-i tragă după ei afară.

Cei doi prieteni, înconjuraţi din toate părţile de o gloată veselă, fură de faţă, fără voia lor, la o scenă cât se poate de teribilă. Cei doi servitori ai hanului, aproape morţi de atâta bătaie, erau târâţi spre un stâlp de telegraf. Pe când ceilalţi făceau haz şi glumeau, un miner se cocoţă în vârful stâlpului şi agăţă de el un scripete al cărei capete de frânghie ajungeau la pământ.

— Mai da-ţi-mi un scripete! strigă el, de sus.

— Nu e nevoie. Să-i spânzure pe amândoi odată. Funia **e** trainică.

— Da, da! Hai, nu mai pierdeţi vremea degeaba! Spânzuraţii odată!

Omul cocoţat în vârful stâlpului îi auzise, de aceea strigă:

— Cum poftiţi, gentlemani, scripetele poate să-i ţină pe amândoi...

şi mândru de-aş fi împlinit misiunea, omul se lăsă să

alunece la pământ. Doi mineri aduseră o funie bine săpunită, făcură la capete câte un laţ pe care-l trecură în jurul gâturilor condamnaţilor.

— În numele poporului vă osândim la moarte! zbieră unul din asistenţi.

— Ura! Ura! răcnea mulţimea.

Zeci de mâini apucară funia şi traseră cu putere. Cele două trupuri fură ridicate de jos ca nişte fulgi şi trase în aer.

Vreme de zece secunde Marcel Dunot şi William Fullerton îi văzură pe cei doi ticăloşi schimonosindu-se, cu limba scoasă, cu faţa învineţită şi degetele încleştate.

Uralele nu mai conteneau.

— Hai, Fullerton, făcu Marcel scârbit, trăgându-l de mână pe tovarăşul său care privea cu plăcere spectacolul.

— De ce? răspunse englezul, care odată cu banii îşi regăsise şi voia bună. N-au decât ceea ce merită.

Cei doi tovarăşi intrară în prima cârciumă şi cerură să li se dea de mâncare.

După ce se săturară, se duseră să cumpere proviziile şi sculele de care aveau nevoie pentru a porni în căutarea aurului.

Totul era grozav de scump la Dawson-City, aşa că Fullerton plăti de pildă, o sapă zece dolari, o lopată – opt dolari şi o pan (un fel de cratiţă mare de fier, cu sită în care se spală nisipul aurifer) – cinci dolari.

Se înţelege că, la astfel de preţuri cele trei sute de dolari se irosiră repede.

Ca să nu mai cheltuiască şi puţinul ce le mai rămăsese, cei doi tovarăşi părăsiră oraşul în seara aceea.

Luaseră cu ei, în afară de sculele trebuincioase, merinde pentru o lună, adică pernican, pesmeţi de zahăr, o maşină de spirt, doi saci căptuşiţi cu blană, două revolvere şi o sută de cartuşe. În tuburile de aramă, pe

care Fullerton le păstrase nu mai rămăsese decât o singură monedă de aur.

După ce se odihniră câteva ore la poalele fortului Ecllance, porniră în zori mai departe.

Timpul era frumos, nici pic de vânt, cerul senin. Făcură, vreo patruzeci de kilometri în ziua aceea.

Ştiau că nu se pot aştepta să găsească aur în preajma Dawsonului, căci de multă vreme pământul fusese răscolit şi despuiat de toate bogăţiile.

William Fullerton avea de gând să ajungă la malurile lui Porcupine-River, care se afla cam la vreo două sute de kilometri la nord de Dawson, unde, după unele informaţii pe care le aveau de la un prieten, s-ar fi găsit aur din belşug.

Favorizaţi de timpul care se menţinuse frumos, cei doi prieteni străbătură în şase zile şi jumătate distanţa de la Dawson până la Porcupine-River.

Văzură, însă, spre dezamăgirea lor, că malurile râului erau pline de sute de mineri, care slabi şi prăpădiţi, lucrau fără răgaz la scoaterea prundişului care forma albia râului.

— Să mergem mai departe, nu se poate să nu găsim un loc liber, zise Fullerton.

Porniră iar la drum.

După ce merseră încă trei zile prin smârcuri, bălării şi păduri, ajunseră în sfârşit la un râuleţ care părea să nu fi fost încă cercetat.

— Să ne oprim aici, zise Fullerton. Locul mi se pare bun. Chiar de mâine dimineaţă ne vom apuca de treabă.

Marcel Dunot, care avea încredere în experienţa prietenului său, fu de acord. Retezară câţiva brazi şi-şi făcură o colibă mică, astupând crăpăturile cu pământ.

Se vârâră apoi în sacii lor de blană şi adormiră.

A doua zi de dimineaţă se puseră pe lucru.

Cercetară terenul din preajma lor. Săpară ici o groapă,

colo alta. Fullerton examină ţărâna cu băgare de seamă: pământ, pietriş curat, dar nici urmă de aur!

Seara se culcară istoviţi fără să fi găsit ceva şi a doua zi reîncepură munca lor istovitoare.

Patru zile în şir scormoniră degeaba pământul. Proviziile se împuţinau din ce în ce.

— Adevărat e, zise Fullerton, văzând că Marcel Dunot **începe** să **se** descurajeze, că aurul nu se găseşte atât de lesne. Prea ar fi mare norocul! Trebuie însă să te bizui pe întâmplare. Mie îmi spune inima că aici trebuie să fie aur, mult aur. Să mai avem răbdare!

— Răbdare am eu destulă, răspunse, tânărul şi dacă nu găsim nimic, atâta pagubă. Visam şi eu să mă îmbogăţesc ca să **mă** pot răzbuna pe ticălosul acela de Mac Farlan şi să... în sfârşit, ştiu eu ce vreau să spun... Dacă nu reuşim, nu reuşim şi pace!

William Fullerton nu-i răspunse.

Munca de a doua zi fu tot fără rezultat.

— Ce-ar fi să vedem dacă nu găsim ceva în râu! zise Marcel Dunot.

— Curentul e prea slab pentru a lua cu el aurul din stâncile de pe mal, dacă bineînţeles se găseşte aur în ele, fu de părere Fullerton. În orice caz să încercăm.

— O să găsim cât am găsit şi până acum, zise zâmbind ironic Marcel.

Se îndreptară amândoi spre mal.

Apa nu era mai adâncă de o jumătate de metru. Intrară în ea şi scoaseră cu lopata atâta nisip cât să umple cratiţa cu sită la fund.

Fullerton se apucă să cearnă nisipul. Deodată începu să zbiere ca nebun:

— Aur!

Marcel se aplecă şi apucă sita care-i scăpase englezului din mână. Era goală. Dar Fullerton o umplu repede la loc şi

cernu iar prundişul.

— Aur! repetă el. Aur, Dunot! E cel puţin de un dolar în sită. Suntem bogaţi, Dunot, bogaţi, auzi!

Tot atât de emoţionat ca şi tovarăşul său, se aplecă peste cratiţă şi văzu pe fundul ei grăunţi de aur sclipind printre pietriş.

Ţinând cratiţa întinsă, Fullerton începu să joace în apă cântând:

— Aur! Aur! Aur!

Molipsit de bucuria englezului, Marcel Dunot începu şi el să ţopăie.

Cine i-ar fi văzut, ar fi crezut că au înnebunit amândoi.

În sfârşit, după ce se mai potoliră, se apucară cu înfrigurare de treabă. Marcel săpa mereu nisipul pe care Fullerton îl turna cu lopata în sită şi-l cernea.

— Repede! repede! zicea mereu englezul, să nu vină şi alţii.

Munciră fără răgaz până seara, mâncară ceva şi se culcară. Se sculară în zori şi se apucară iar să sape.

Aurul era dinbelşug. În patru zile adunaseră mai bine de zece kilograme, după socoteala lui Fullerton.

— Să reducem raţia de mâncare, propuse englezul, vom putea sta astfel mai multă vreme aici fără să fie nevoie să ne aprovizionăm.

Timp de douăzeci de zile, cei doi tovarăşi scormoniră albia râului, mâncând mai nimic şi dormind cât mai puţin cu putinţă. Slabi, prăpădiţi, cu pleoapele umflate, cu mădularele zdrobite, munceau fără răgaz, consolându-se la vederea grămezii de aur care creştea văzând cu ochii.

În a douăzecea zi, Fullerton evaluă la peste două sute de kilograme greutatea pulberii adunate – o adevărată avere!

— Iată-ne bogaţi, zise el. Eu, aici rămân! O să-mi îngrop aurul, pe urmă mă duc la Dawson să cer să mi se

recunoască dreptul asupra terenului. Sper că peste şase luni să am peste zece milioane avere şi dumneata de asemenea, Dunot.

— Nu, înie-mi ajunge jumătate din cât avem, fiindcă nu sunt ambiţios. Îi suficient pentru a-l putea urmări pe Mac Farlan; de aceea, oricât de greu îmi vine să te părăsesc, trebuie să plec.

William Fullerton se uită încremenit la tovarăşul său, nevenindu-i să creadă ce spunea.

— Cum, zise el, vrei să părăseşti un pământ care produce zece mii de dolari pe zi? Dar bine, tinere trebuie să fii nebun.

— Am chibzuit bine, dragul meu, plec. Şi fiindcă tot te duci la Dawson, o să te rog să mă iei şi pe mine şi să mi ajuţi să-mi transport aurul până acolo, adică cincizeci de kilograme dumneata şi cincizeci eu.

— Dacă e vorba de aur, duc şi o mie de kilograme în spinare, răspunse englezul. Şi zi aşa, Dunot, mă părăseşti!

— Sper să ne revedem însă când vei fi miliardar, Fullerton adică foarte curând, răspunse Marcel râzând.

— În sfârşit, Fiecare cu destinul lui.

Acum în numele prieteniei noastre, vreau să-ţi cer un lucru, dragă Dunot.

— Spune...

— N-o să mă refuzi?

— Nu – doar dacă nu-mi ceri **ceva cu** neputinţă.

— Nu e cu neputinţă. Aşadar, îmi făgăduieşti? stărui Fullerton.

— Bine îţi făgăduiesc...

— Uite ce e: la Dawson o să mergi cu mine la notar să iscăleşti contractul de coproprietar al terenului pe care l-am descoperit datorită dumitale. Îl vom numi „Pământul celor doi prieteni” şi vom împărţi beneficiile.

— Vorbeşti prostii, Fullerton! Sunt pe deplin răsplătit cu

aurul pe care-l am. Mi-e de ajuns. Refuz oferta dumitale.

— Nu se poate, ţi-ai dat cuvântul... şi apoi crezi că am uitat că mi-ai salvat viaţa de patru ori!

Aşadar ne-am înţeles! Vom împărţi chiar acum aurul pe care l-am adunat; partea mea o voi îngropa, iar pe a dumitale o vom lua cu noi la Dawson. Eu o să mă întorc pe urmă aici cu scule perfecţionate şi cu tot ce-mi trebuie pentru o şedere mai îndelungată. Şi o să vezi... vreau să devenim „regii aurului”.

Marcel Dunot nu ştia ce să-i răspundă. Cu ochii plini de lacrimi îşi sărută tovarăşul şi rămaseră câteva momente îmbrăţişaţi, fără să scoată un cuvânt.

Petrecură noaptea îngropând aurul care se cuvenea lui Fullerton. Partea lui Marcel o legaseră în două săculeţe cântărind câte cincizeci de kilograme fiecare.

După ce se odihniră câteva ceasuri, cei doi prieteni îşi ridicară sacii în spinare şi restul de provizii ce le mai rămăsese şi porniră spre sud, după ce înfipseră pe malul apei doi stâlpi pe care scria:

Two friend’s Propretors: William Garbett Fullerton and Marcel Dunot

Cu toată povara grea pe care o duceau în spate, făcură peste cincizeci de kilometri în ziua aceea.

Exact după o săptămână ajunseră cu bine la Dawson. Dădură buzna, într-un birt. Sărmanii, erau lihniţi de foame, căci nu mai mâncaseră nimic de două zile.

După ce plăti masa cu cea din urmă liră sterlină pe care o mai avea, William Fullerton se duse însoţit de Marcel Dunot la „Canadian National Bank”, unde, după ce aurul fu controlat şi cântărit, i se dădu lui Marcel un cec în valoare de 60.000 de dolari, plătibil la San Francisco şi peste 3.000 de dolari în bancnote...

Marcel Dunot se înfioră când puse mâna pe bani. Atâta bogăţie!

Ieşi cu Fullerton la braţ din bancă şi-şi zise în gând „Acum, între noi doi, Mac Farlan!”

De abia făcuseră vreo câţiva paşi, că-l văzu pe Fullerton oprindu-se brusc.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă mirat Marcel.

— L-am zărit pe Jim Cramer. Sunt sigur că nu m-am înşelat... murmură englezul îngrijorat.

IV

— Unde? În ce parte? şopti Marcel Dunot, tresărind.

— Acolo... haidem repede după el... nu cred să fi ajuns departe.

Cei doi prieteni o luară repede în direcţia arătată de englez. Ocoliră o casă mare de butuci, în spatele căreia dispăruse Jim Cramer, dar nu văzură pe nimeni. Strada largă, plină de noroi, mărginită de case cu firme enorme, era pustie.

— Afurisit lucru! făcu mânios englezul, ticălosul a pierit ca înghiţit de pământ! Dar l-am văzut cum mă vezi şi te văd...

— O fi intrat în vreo casă, zise Marcel. Acum ce să-i faci! Aş fi dat orice să mă răfuiesc cu el înainte de plecare...

— Lasă că o s-o fac eu, pentru dumneata, n-avea grijă. Cum oi da ochii cu el, îl şi trimit pe lumea cealaltă să-şi întâlnească acolo tovarăşii pe care i-ai învăţat dumneata minte... Acum hai la biroul cadastrului să facem declaraţia pentru pământul nostru.

— Haidem, zise Marcel.

Cei doi prieteni rugară un trecător să le arate unde e cadastrul.

După o jumătate de ceas ieşeau de acolo, fiecare cu un act de autentificare cu sigiliul lui „Domination Of Canada”,

prin care li se concesiona legal proprietatea terenului „Cei doi prieteni” situat 46 la 139° 39° 343’ longitudine estică şi 65° 53’ 30’ latitudine nordică, alcătuit într-o porţiune de 301 metri a râului Big-White. Preţul era de 100 de dolari, bani pe care Marcel Dunot îi vărsă fără să clipească.

— Acum, dragul meu, zise Fullerton, bucuros că scăpase de aceste formalităţi, să mergem. Am citit adineauri că mâine pleacă de aici un vapor cu turişti, „Gold-Bottom” pentru San-Michael. Ar fi, după cum scria pe afiş, cel din urmă care pleacă anul acesta, căci iarna bate la uşă şi în curând Yukon-ul va îngheţa, aşa că te sfătuiesc să te foloseşti de prilej.

— Ai dreptate, răspunse Marcel după ce se gândi câteva momente.

Dacă e aşa, atunci să începem să facem pregătirile, fiindcă vreau ca înainte de plecare să te ştiu bine echipat şi că nu duci lipsă de nimic. Banca mi-a dat trei mii de dolari în bancnote. O mie îmi sunt suficienţi ca să ajung la San Francisco, restul de două mii vor sluji la cumpărarea uneltelor a materialului şi a proviziilor trebuincioase pentru exploatarea terenului.

— Nu e nevoie de atât, cu trei-patru sute de dolari cumpăr tot ce-mi trebuie, zise cu sinceritate Fullerton.

N-avu însă încotro şi trebui să primească banii oferiţi de Marcel. Până seara cutreierară prăvăliile din oraş. Cumpărară o sanie bună, foarte uşoară, la care înhămară douăzeci şi cinci de câini şi încărcară cu provizii. Cheltuiră cu totul 1895 de dolari.

După ce puseră totul la adăpost într-o magazie a hotelului, îşi petrecură seara într-unul din numeroasele cazinouri ale oraşului, unde zbierau vreo zece cântăreţe, una mai urâtă ca alta – ceea ce nu împiedica publicul să aplaude cu frenezie aruncând pe scenă tot ce-i cădea în mână: pălării, sticle, pahare, etc.

Cu toată veselia din jurul lor, Marcel şi Fullerton erau trişti; urmau să se despartă după ce împărţiseră atâta vreme bucurii şi necazuri, griji şi primejdii.

Zorii zilei îi găsiră tăcuţi şi posomorâţi. Ieşiră din local şi se îndreptară spre hotelul unde Fullerton îşi pusese la adăpost câinii şi proviziile, apoi se duseră să-şi cumpere haine, căci cele de pe ei se făcuseră ferfeliţă.

Cu şaizeci de dolari, Marcel se îmbrăcă din cap până în picioare. Îşi mai luă o pereche de cizme, cu zece dolari, trei cămăşi de flanelă şi o căciulă de blană.

William Fullerton îşi cumpără o haină şi o pereche de pantaloni de piele de ren şi o pereche de cizme.

După ce se gătiră, se îndreptară spre Yukon, unde era ancorat vaporul cu care trebuia să plece Marcel.

Când ajunseră în port, văzură acostat un vas enorm, la pupa căruia flutura mândru pavilionul american.

Două roţi mari, pe amândouă flancurile vasului, purtau pe ele scris cu litere de aur cuvintele: „Gold-Bottom”.

Din cele două coşuri înalte ale vaporului se înălţau spre cer trâmbe de fum gros. Pe puntea superioară se vedeau vreo zece persoane, printre care câteva cucoane elegante, în haine de călătorie, care priveau curioase la forfotea la de pe ţărm.

— Ăştia nu par să se fi obosit ca noi să ajungă la Dawson, zise Marcel Dunot, arătând spre călători. Trebuia să facem şi noi ca ei.

— Desigur, răspunse Fullerton zâmbind. Ar fi trebuit să ne ducem întâi de la Juneau la San-Michael – costă două sute de dolari, şi de la San-Michael la Dawson alte opt sute. De unde era să luăm atâţia bani?

— Bine zici, nu m-am gândit... Dar de ce e atât de scump drumul, Fullerton?

— Fiindcă prin Juneau e un drum de vreo 200 de kilometri, pe când de aici până la San-Michael trebuie să

cobori aproape în întregime cursul râului Klondyke, adică peste 3.000 de kilometri, şi încă alţi 3.000 de la San-Michael la Vancouver.

Tot vorbind, ajunseră înaintea unei gherete cu geamuri pe care scria:

TICKETS

Marcel intră înăuntru urmat de Fullerton şi se apropie de o masă unde stătea un funcţionar care vindea bilete. Cu 850 de dolari Marcel cumpără un bilet de clasa întâi (alta nici nu era) de la Dawson-City la Vancouver (Columbia britanică) via San-Michael.

— Mai aveţi un ceas până la plecare, le zise funcţionarul. Acum e ora zece, vaporul pleacă la unsprezece fix. Călătorie frumoasă, gentleman.!

Cei doi prieteni ieşiră din gheretă şi trecură pe puntea vaporului.

„Gold-Bottom” se pregătea de plecare. Marinarii dezlegau odgoanele. Pe puntea de comandă, căpitanul stătea de vorbă cu doi din ofiţerii săi.

— Prea puţini călători!

Marcel Dunot făcu această observaţie, la care Fullerton răspunse:

— Nu e de mirare. Sezonul e înaintat, mai toţi turiştii au plecat. Cât despre minerii care au avut norocul să se îmbogăţească, nu ştiu să-şi păstreze avutul; şi-l cheltuiesc mai tot în tripourile din Dawson. Aşa că se explică de ce vei avea atât de puţini tovarăşi de drum. Dar să-ţi pară bine. Vei călători mai comod.

Marcel Dunot nu-i răspunse. Pe măsură ce vremea trecea, îi venea tot mai greu să se despartă de prietenul său, deşi se bucura că, bogat fiind, îl va putea urmări pe Mac Farlan ca să se poată răzbuna.

Se auzi pe punte un dangăt de clopot şi glasul unui marinar care striga:

— Cine nu pleacă să coboare de pe vapor!

Cei doi prieteni se îmbrăţişară.

— De azi într-un an ne vom vedea la Paris, adică exact în ziua de 28 August voi fi acolo, zise Fullerton... N-o să fie nevoie să-ţi anunţ sosirea, o vei afla din gazete, fiindcă nădăjduiesc că vom avea atunci atâtea milioane cât păr în cap!

— Să dea Dumnezeu!

— O să dea! Cât despre Mac Farlan, n-am nicio grijă; sunt sigur că o să-l găseşti şi o să-i sfărâmi oasele. Ce n-aş da să fiu şi eu de faţă! Te-am văzut ce poţi şi drept să-ţi spun, nu cred să fie boxer să se poată măsura cu dumneata. N-am să uit cât oi trăi cum l ai doborât cu un singur pumn pe cârciumarul din Dawson.

— Coborâţi gentlemani! Pleacă vaporul! str igă iar marinarul de pe „Gold-Botton”.

— Drum bun, Dunot, şi la revedere, zise Fullerton, strângând mâna lui Marcel.

— Rămâi sănătos, prietene, şi nu uita făgăduiala. La anu’, la Paris. De altminteri, o să-ţi scriu la Post Restant, în Dawson.

— Ne-am înţeles! Atunci, la revedere şi îţi doresc din suflet să ţi se împlinească dorinţele... Ştii ce vreau să spun...

După ce zise aceste cuvinte, Fullerton mai strânse o dată mâna lui Marcel şi-şi şterse pe furiş o lacrimă care-i tremura pe gene.

Doi marinari, traseră puntea pe vapor.

— La revedere Dunot! strigă Fullerton cu glas tre**murat** de pe ponton.

— La revedere, la Paris, vezi să nu uiţi! îi răspunse Marcel tot atât de emoţionat ca şi el.

Un fluierat scurt sfâşie aerul, în vreme ce steagul înstelat de pe „Gold-Bottom” se lăsă şi se ridică de trei ori

ca să salute oraşul.

O sonerie electrică ţârâi.

Vaporul se îndepărtă încet de mal, unde câţiva mineri se uitau trişti după el.

Marcel Dunot îl văzu pe Fullerton, care rămăsese pe ponton fluturându-şi căciula apoi, vaporul ieşind în larg îşi mări viteza şi Marcel nu mai zări decât o dungă cenuşie cu pete negre – casele din Dawson-City – care se pierdea în depărtare.

Tânărul se aşează pe o bancă din apropierea maşinilor.

Încălzit de aburul care ieşea de la cazanele vaporului, Marcel, care nu dormise toată noaptea, închise ochii şi aţipi.

Când se deşteptă, văzu că se înnoptase şi luminile electrice ale vaporului, oglindindu-se în apa întunecată, dădeau o privelişte grandioasă.

Sufla un vânt rece. Marcel se înfioră. Se ridică de pe bancă şi intră într-un salon unde câţiva bărbaţi jucau cărţi.

Marcel sună chelnerul şi ceru să i se arate cabina.

Era tocmai în fundul vaporului. Tânărul francez se spălă, se pieptănă, îşi perie hainele şi urcă iar pe punte. În clipa aceea sună clopotul pentru masă. Se bucură, căci îi era foame. Intră în sala de mese şi se aşează pe locul pe care i-l arătase chelnerul.

Masa era aleasă şi îmbelşugată.

Pe când mânca, privi în juru-i la tovarăşii de drum. Erau unsprezece.

Domnul Gerard Broomley, bătrân gentleman, cam de vreo cincizeci de ani, cu fiica sa Lisbeth, domnul John Hope, un miner îmbogăţit dar prăpădit de boală; Charles Kennedy-Purvis, un omuleţ mărunt şi îngâmfat, cu soţia lui, Ketty, o cumătră grasă şi roşcovană; baronul Edmond Fanshaw, cu nevasta şi trei fete şi, în sfârşit un om burtos James Corfe din San Francisco, care se înapoia acasă după

ce cumpărase pentru o societate câteva terenuri aurifere pe malul lui Sixty-mile river.

Cei mai mulţi din ei se întorceau dezamăgiţi. Făcuseră călătoria aceasta lungă şi costisitoare cu speranţa că vor vedea lagăre de mineri, interesante şi pitoreşti, şi nu văzuseră la Dawson decât ceea ce se poate vedea în oricare oraş din Statele Unite sau Marea Britanie.

De aceea, conversaţia lâncezea; călătorii nu vorbeau de altceva decât cum să se vadă mai repede acasă.

Domnul Gerard Broomley mânca zdravăn, fără să scoată un cuvânt, pe când John Hope povestea vecinei sale, mistress Kennedy-Purvis, despre planurile sale de-a cumpăra satul în care se născuse şi de unde plecase un biet vagabond calic, să dărâme toate casele până la temelie şi să lase vitele să pască pe pământul pustiit.

— Aşa mă voi putea răzbuna pe idioţii mei concetăţeni pentru dispreţul lor faţă de mine, încheie minerul îmbogăţit.

James Corfe, socotea bogăţiile viitoare ale pământurilor cumpărate şi îl îmbia mereu pe baronul Fanshaw să ia şi el câteva acţiuni de ale societăţii pe care o înfiinţase.

Marcel Dunot tăcea şi asculta.

Tovarăşii săi de drum nu-l prea interesau. Cina se prelungi până pe la nouă seara.

După ce-şi bău ceaiul, ceru chelnerului o ţigară şi ieşi pe punte.

Vântul se potolise. Stelele sclipeau pe un cer senin, uimitor de senin. Vaporul aluneca cu repeziciune pe apa neagră ca abanosul. Zbaturile lui enorme stârneau cascade de spumă albă.

Cu ţigara în gură, cu stomacul plin şi inima veselă, simţind lipit de piept portofelul cu cecul de 60.000 de dolari, Marcel Dunot îşi zicea că viaţa e totuşi frumoasă.

Se aşeză într-un fotoliu de răchită şi, trăgând cu

voluptate din ţigară, începu să se gândească la viitor: va pune mâna pe Mac Farlan, îl va ucide şi se va înapoia bogat la Saint-Quentin. Şi atunci... atunci... va vedea el!

Pe când se gândea aşa, auzi şoapte în spatele lui. Întoarse capul dar nu văzu pe nimeni, pentru simplul motiv că scaunul lui era rezemat de un oblon. Bănuitor din fire, tânărul francez se ridică fără zgomot şi examină oblonul. Era puţin deschis. Probabil că dădea undeva unde mai mulţi stăteau de vorbă. Marcel ciuli urechile şi auzi următorul schimb de cuvinte:

— Eşti sigur Ned, că baronul are numai bancnote la el şi nu un carnet de cecuri? Mie nu-mi prea plac cecurile.

— Cum să nu fiu sigur! Le-am văzut chiar astă-seară. La masă, când scosese portofelul din buzunar. Ce de bani! Dar e ceva încă şi mai bun.

— Ce?

— Hai, vorbeşte!

— Uite ce e: ştiţi că se află la bord John Hope, cel care a găsit aur cu nemiluita în Stewart-River.

— Bine, bine, ei şi? Parcă a lăsat tot aurul la Canadian National Bank?

— Păi vezi, asta e! Banca n-a oprit aurul la Dawson. Se zice că avem pe bord treizeci şi şase de lăzi cu Antimoniu. Hahaha! Ce antimoniu!? Treizeci şi şase de lăzi sunt pline cu pulbere de aur, chiar cel vândut de Hope băncii!

— Treizeci şi şase de lăzi cu aur! Păi ştii cât face asta? Pe puţin un milion de dolari!

— Adică vrei să zici trei milioane!

— O fi! zise altul, dar eu tot nu văd cum am putea pune mâna noi pe ele. E doar coşcogeamitea greutate; şi apoi nicio barcă nu poate duce atât.

Tăcură iar.

— Am găsit! strigă deodată un glas care i se păru cunoscut lui Marcel. Suntem la bord treizeci de tovarăşi,

unu şi unu. Numai să vrem şi vaporul e în mâinile noastre. Mare lucru de făcut nu e. Îl omorâm pe căpitanul Codington şi-l aruncăm în apă; ar fi singurul care n-ar fi de partea noastră. Cât despre pasageri, nici n-ar crâcni, le am făcut şi lor de petrecanie. Odată stăpâni pe vapor, vomdebarca undeva lăzile şi vom scufunda vasul. Vom, îngropa aurul şi ne vom întoarce pe urmă cu un alt vapor cumpărat de noi, ca să-l luăm. După cum vedeţi, nu e cine ştie ce greutate.

— Minunat! făcură câteva glasuri. Nu s-ar putea să începem din această seară?

— Nu; mâine trebuie să trecem pe la Circle-City şi, dacă nu vor vedea vaporul, autorităţile se vor mira şi vor porni cercetări, aşa că am fi prinşi ca nişte şoareci în capcană. Aveţi încredere în mine... mă cunoaşteţi doar!

Cel mai bun lucru e să aşteptăm până ce vom fi de parte; vă voi da eu de ştire când va sosi momentul. Până atunci, niciun cuvânt şi să ne prefacem că nu ne cunoaştem.

— Tu, Ned, vei avea parte dublă fiindcă ne-ai dat afacerea pe mână. Eu am spus-o întotdeauna: proştii să caute şi să găsească aurul, iar cei deştepţi să se bucure de el.

— Părerea mea e să ţi se dea ţie trei părţi, nu două, fiindcă tu eşti care a avut ideea să ne îmbarcăm pe „Gold-Bottom”.

— Bine, primesc. De altminteri, prada va fi destul de mare ca să ne îngăduie la toţi să trăim boiereşte. Drept, să vă spun, ăsta a fost visul meu dintotdeauna... Acum destul cu vorba. Trebuie să fie zece şi-mi vine rândul să fac de cart. Aşadar, ne-am înţeles. Nicio vorbă până la noi ordine.

Marcel Dunot aflase destul. Se îndepărtă în vârful picioarelor şi intră în cabina lui.

Încuie uşa şi se culcă. Cu toată plăcerea pe care o

simţise să se întindă în aşternutul cald şi moale – lucru ce nu i se întâmplase de atâta vreme – nu putu adormi.

Cuvintele pe care le auzise îi răsunau şi acum în urechi şi se gândea că n-are şi el parte de o călătorie liniştită.

Ce era de făcut? Să-l înştiinţeze pe căpitan? Era riscant căci n-avea nicio dovadă. De altminteri, ştia chiar din cuvintele bandiţilor misterioşi că nu era nicio grabă.

Îşi propuse să înceapă chiar de a doua zi o campanie pentru a împiedica planul acesta criminal.

Un amănunt însă îl obseda: i se păruse că recunoaşte glasul unuia din bandiţi.

Deşi se frământă toată noaptea să afle cine era necunoscutul, nu-şi putu aduce aminte al cui era glasul.

La ora şapte dimineaţa se sculă tot atât de obosit ca în ajun. Nu închisese ochii o clipă. Se spălă, se îmbrăcă **şi ieşi** pe punte.

Trecând pe lângă scara care ducea la maşini, văzu un om murdar de ulei şi cărbuni urcând scara.

Marcel de abia îşi putu stăpâni un strigăt.

Era Jim Cramer!

V

Marcel întoarse brusc capul ca să nu fie recunoscut şi se îndreptă cu nepăsare spre sala de mese unde ceru o cafea.

Pe când sorbea tacticos din ea, tânărul francez se gândea la descoperirea pe care o făcuse pe neaşteptate.

Deoarece Jim Cramer îi ieşea iar în cale, se hotărî să sfârşească o dată pentru totdeauna cu el, fie ce-o fi.

Se gândi să dea de ştire căpitanului. După ce-şi bău cafeaua se sculă şi porni spre puntea de comandă, unde-l găsi pe comandant stând de vorbă cu un ofiţer mecanic.

Marcel rămase încremenit. După glas, recunoscu omul

care destăinuise aseară bandiţilor existenţa celor treizeci şi şase de lăzi cu aur la bordul lui „Gold-Bottom”.

Neştiind ce să facă, Marcel se întoarse din drum. Situaţia devenea din ce în ce mai gravă. Ce rost mai avea să-l prevină pe Codington, odată ce întreg echipajul, chiar şi ofiţerii săi, erau complicii lui Jim Cramer? La cea mai neînsemnată măsură de prevedere pe care ar lua-o căpitanul, bandiţii ar ghici că au fost descoperiţi şi ar acţiona. Trebuia, deci, să fie foarte prudent.

Marcel se înapoie în cabină. Se înfăşură cu un şal care-i acoperea faţa pe jumătate, trase căciula pe ochi şi urcă iar pe punte.

Deşi soarele lucea pe cer, era un frig pătrunzător, care-i silise pe călători să se adăpostească în salon. Marcel se aşeză într-un loc mai apărat de vânt şi începu să chibzuiască. După câteva momente, hotărârea lui era luată: seara, când vaporul va opri la Circle-City, va coborî pe uscat sub un pretext oarecare şi se va duce să înştiinţeze poliţia, care va veni la bord să-i aresteze pe Jim Cramer şi complicii săi.

Aşadar, totul se va sfârşi cu bine.

Marcel intră în sala de fumat unde-l văzu într-un colţ pe marele bancher James Corfe scriind nişte cifre pe o bucată de hârtie, iar lângă el pe Charles Kennedy-Purvis care se certa, pe şoptite, cu nevastă-sa.

Tânărul francez se aşeză într-un fotoliu de unde nu se mişcă toată dimineaţa, fumând ţigară de la ţigară.

La amiază se duse împreună cu ceilalţi călători la masă şi mâncă cu poftă.

La sfârşitul mesei, căpitanul Codington, se sculă şi zise:

— Doamnelor şi domnilor vom ancora azi pe la orele patru la Circle-City. Rog pe cei din dumneavoastră care vor să coboare pe uscat să binevoiască să-mi spună de pe acum, pentru ca să dau ordin să se pregătească bărcile.

Călătorii se uitară unii la alţii. Se auziră murmure:

— Foarte mulţumesc, zise înţepată mistress Kennedy-Purvis soţului ei. M-am săturat să mă bălăcesc în noroi şi să mă lupt cu nămeţii de zăpadă ca să văd nişte păcătoşi de mineri murdari şi zdrenţăroşi. Du-te tu dacă vrei.

— Mulţumesc, nu simt, nevoia.

— Ar fi mai bine să daţi niţică viteză rablei ăsteia de vapor, fu de părere James Corfe. Aş vrea să mă văd odată acasă...

— Şi eu, adăugă John Hope, minerul îmbogăţit.

— Atunci nu vrea nimeni să coboare la Circle-City? întrebă cu nepăsare Codington.

— Ba da, eu! răspunse Marcel Dunot. Aş vrea să-mi cumpăr nişte rufărie fiindcă n-am avut timp la Dawson.

— Bine, o să dau ordin să ţi se rezerve un loc în luntre, zise căpitanul.

— Mulţumesc, domnule căpitan.

Codington se înclină, salută pe toată lumea şi ieşi din salon.

Fără să se uite la cineva, Marcel îşi aprinse o ţigară şi urcă pe punte. Se rezemă de parapet şi privi lung la malurile presărate cu brazi verzi. Sloiurile mari de gheaţă alunecau pe apă. În depărtare se zărea pe o colină o clădire masivă cu o prăjină în vârf, lângă care se aflau grupate câteva căsuţe de buşteni. „Aici trebuie să fie Circle-City”, îşi zise el.

Aşa şi era.

Vaporul se apropia din ce în ce de colină. Peste puţin, Marcel putu desluşi în vârful prăjinii câteva steaguri multicolore.

Văzu că şi vaporul arborează mai multe steaguri în loc de unul singur.

Se întreba cu mirare ce însemnau semnalele acestea.

Între timp, „Gold-Bolton” îşi urma calea. Nu mai era,

acum decât la vreo cinci sute de metri de orăşel; dar, spre marea mirare a lui Marcel Dunot, vaporaşul îşi mări viteza. Ce să fie asta?

Deodată se simţi atins pe umăr. Se întoarse şi văzu un ofiţer care îi zise:

— Gentleman, căpitanul m-a însărcinat să vă spun că nu mai oprim la Circle-City, deoarece ni s-a semnalat că Yukon-ul e ameninţat să îngheţe şi trebuie să ne grăbim să ajungem cât mai repede la San-Michael, pentru ca vaporul să nu fie prins de gheţuri.

— Mulţumesc, răspunse Marcel îngălbenindu-se.

Într-o clipă înţelese primejdia. Trebuia cu orice preţ să dea de veste căpitanului, căci odată trecuţi de Circle-City va fi prea târziu.

Se repezi spre puntea de comandă.

Din trei sărituri Marcel fu pe punte, dar un ţipăt îl opri în loc şi se dădu înapoi îngrozit. Grinda de lemn care sprijinea pânza de deasupra punţii se desprinse şi Căzuse în capul lui Codington. Nenorocitul căpitan scăpă pehlanul din mână şi se prăbuşi cu ţeasta sfărâmată, horcăind.

Marcel se repezi să-l ridice, dar unul din ofiţeri care se afla lângă el, îl opri:

— Ce pofteşti dumneata, gentleman? N-ai citit ce scrie acolo: „Intrarea pe puntea de comandă interzisă călătorilor”. Hai pleacă!

O clipă Marcel simţi o dorinţă nestăpânită să-l apuce de gât, dar se potoli şi zise cu părere de rău în glas:

— Te rog să mă ierţi, dar domnule, venisem să privesc mai bine. Săracul de el... bietul căpitan...

— Nu te îngriji dumneata de el, o să-l ducem la infirmerie, răspunse cu asprime ofiţerul.

Marcel nu mai stărui şi coborî pe punte.

Văzu doi marinari cu o targă luându-l pe comandant.

Niciunul din pasageri nu văzuse ce se petrecuse.

Vaporul trecuse de Circle-city, şi-şi mărea mereu viteza.

Tânărul francez se duse în cabina lui, zicându-şi *că Ji*m Cramer era mai tare decât îşi închipuise.

Banditul era acum stăpân pe vapor, căci după Circle-City, urma pustiul îngheţat al Alaskăi, pe o întindere de sute şi sute de kilometri.

Să ţină piept bandiţilor, după cum se gândise Marcel o clipă, era cu neputinţă. Erau peste treizeci!

Şi apoi cine? Nici bătrânul Gerard Broomley, nici slăbănogul Kennedy-Purvis, nici prăpăditul de John Hope, nici firavul baron Fanshaw n-ar fi fost în stare. Iar pe el, singur, nu s-ar fi putut bizui.

Nu rămânea decât un singur lucru: să fugă, **să** fugă cât mai curând! Dar cum?

Totuşi, viteazul tânăr nu dispera". Încotoşmănit, bine, ieşi pe punte, pentru a căuta un mijloc de fugă.

În cel mai rău caz, mai avea patru ceasuri înaintea lui. Bătuse ora cinci şi era sigur că bandiţii nu vor încerca nimic până nu se înnopta, fiind încă prea aproape de port.

Cu un aer nepăsător, făcu agale înconjurul punţii.

Se opri deodată înaintea unei bărci cu motor atârnate la babord. Barca părea să fie nouă şi în bună stare de funcţionare.

VI

„Am găsit! îşi zise el. Cu o astfel de barcă poţi ajunge repede departe. Vorba e dacă are destulă benzină în rezervor? Trebuie neapărat să mă asigur de asta".

Nu-i trebui multă vreme. Ca şi când ar fi vrut să vadă mai bine priveliştea, Marcel Dunot se urcă pe o banchetă de lângă barcă, se aplecă şi ridică binişor un colţ al muşamalei care o acoperea. Văzu în fundul vasului vreo

douăzeci de bidoane pline cu benzină. Era mai mult decât îi trebuia.

„Acum îşi zise el, trebuie să mă duc să dau de veste nenorociţilor acelora de călători. Ar fi o laşitate din partea mea să-i părăsesc când aş putea să-i scap!”

Intră în sala de fumat.

Se bucură când văzu pe Gerard Broomley, Jolin Hope şi Charles Kennedy-Purvis jucând cărţi la o masă, pe când la alta, James Corfe încerca pentru a nu ştiu câta oară să-l convingă pe baronul Fanshaw de viitorul strălucit al terenurilor pe care le cumpărase.

Fără să-i pese de privirile fulgerătoare pe care i le arunca James Corfe, Marcel se aşează liniştit lângă baron.

După ce se asigură că nimeni din personalul vaporului nu e acolo, zise repede cu glas scăzut:

— Gentlemeni, ascultaţi fără să mă întrerupeţi; e vorba de viaţa noastră a tuturor. Echipajul vaporului e alcătuit în întregime din bandiţi, care sub conducerea lui Jim Cramer, şeful lor...

— Jim Cramer! îl cunosc, e un asasin feroce, în întreaga Columbie Britanică, îl întrerupse James Corfe.

— Nu mă întrerupe, îi tăie vorba Marcel. Jim Cramer are de gând să ne omoare pe toţi ca să ne jefuiască şi să pună mâna pe aurul care se află în cala vaporului.

— De unde ştii dumneata? îl întrebă bănuitor Fanshaw.

— Am surprins aseară pe punte o convorbire între bandiţi.

— Trebuie să-l prevenim imediat pe comandant, strigă Corfe.

— Căpitanul Codington a fost rănit mortal de o traversă care i-a zdrobit ţeasta.

— A! atunci, îndată ce vom ajunge la Circle-City, să cerem ajutorul poliţiei, zise baronul Fanshaw.

— Asta am vrut să fac şi eu, gentlemani, de aceea am

spus că vreau să cobor pe uscat. Din nenorocire pentru noi, ni s-a semnalat din port să nu no oprim din drum ci să căutăm să ajungem cât mai repede la San-Michael, deoarece Yukon-ul a început să îngheţe.

— Aşadar, am trecut de Circle-City? strigară ei.

— Uitaţi-vă şi dumneavoastră pe fereastră şi-o să vă convingeţi.

Dintr-o aruncătură de ochi, cei doi văzură că era adevărat.

— By God! Stăm prost... Mormăi James Corfe.

— Ce nenorocire! făcu bietul baron. Şi nevasta şi fetele mele, sărmanele! Ce-au să se facă ele... murmură deznădăjduit. Ce e de făcut? Poate că dându-le o sumă mare de bani, au să ne lase viaţa...

— Se vede că nu ştii cine e Jim Cramer zise James Corfe. E de o îndrăzneală şi o cruzime nemaipomenită. Ar fi o imprudenţă din partea lui să-i scape unul din noi. Eu am şase gloanţe în revolver: cinci pentru ticălosul acela şi cel din urmă pentru mine...

— Ce nenorocire! se tângui baronul. Copilele mele sărmanele! Ce s-au mai rugat de mine să le iau şi pe ele...

— Gentlemeni, zise cu asprime, Marcel Dunot, nu bocetele au să ne scape din situaţia în care ne aflăm. Ascultaţi: la babord e o barcă cu motor gata pregătită; dacă vreţi să faceţi cum vă spun eu, vom pune diseară mâna pe ea şi vom fugi. Eu sunt de meserie mecanic, aşa că ştiu s-o mânuiesc. În câteva ore putem fi la Circle-City unde vom înştiinţa poliţia ca să pornească pe urmele bandiţilor.

Aş fi putut, să fug singur, dar n-am vrut. Ce vă cer acum, gentlemani, e să-i încunoştinţaţi şi pe ceilalţi tovarăşi de drum, dar în aşa fel încât să nu simtă ceva echipajul, altminteri suntem pierduţi!

— Mă însărcinez eu cu asta, zise baronul Fanshaw palid

la faţă. Cât despre dumneata, gentleman, dă-mi voie să spun că eşti un adevărat erou... Nu prea pari să fii... Te rog să nu te simţi jignit de ce-ţi spun... Am un venit de opt sute de mii de lire sterline pe an... dacă ai nevoie de ceva, îţi stau la dispoziţie...

— Eşti foarte bun, domnule, răspunse Marcel zâmbind, dar noi, francezii, ne facem datoria gratis, din plăcere. De altfel, am şaizeci de mii de dolari şi sunt coproprietarul unui teren aurifer unde am găsit de două ori atâta aur numai în douăzeci de zile.

— Ţi-l cumpăr eu! strigă James Corfe, entuziasmat. Cât ceri pe el!

— Nu e de vânzare, domnule. Şi acum, vă rog să nu uitaţi ce v-am spus. Eu voi pregăti fuga. Fiţi toţi gata în cabinele dumneavoastră, voi veni să vă iau pe la ora unu noaptea? Şi mai ales, fiţi cu băgare de seamă să nu scăpaţi o vorbă. Aşadar, ne-am înţeles: la ora unu.

— Bine, răspunseră ceilalţi doi într-un glas.

Marcel se sculă şi ieşi liniştit din sala de fumat, lăsându-i pe cei doi bărbaţi foarte tulburaţi.

Până la masa de seară, tânărul nostru se plimbă nepăsător pe punte, cu ţigara în gură. Fără să atragă atenţia, examină cu coada ochiului poziţia bărcii şi felul, cum era legată.

În vremea asta, vaporul îşi urma drumul ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat.

Era clar că – după cum prevăzuse Marcel – Jim Cramer şi tovarăşii săi nu se grăbeau să-şi pună planul lor criminal în aplicare. Stăpâni pe vas, aşteptau să se îndepărteze cât mai mult de Circle-City pentru a opera în voie.

Frigul era din ce în ce mai pătrunzător. Sloiurile care pluteau pe râu deveneau tot mai multe şi mai mari. Violenţa curentului din mijlocul Yukon-ului nu lăsa râul să îngheţe însă de tot.

Cina, care se servea la ora şase seara, fu luată într-o tăcere posomorâtă. Din chipurile palide şi agitaţia femeilor pe care acestea se trudeau zadarnic să şi-o ascundă, Marcel înţelese că toţi erau la curent cu cele ce se petreceau.

Unul din ofiţeri se aşează pe scaunul ocupat de obicei de Codington şi zise:

— Stimaţi pasageri, căpitanul fiind puţin bolnav, mi-a dat ordin să-i ţin eu locul şi să vă rog să-l iertaţi că nu poate veni.

Masa nu ţinu niciun ceas.

Pretextând că sunt obosiţi, călătorii ieşiră unul după altul din sala de mese şi se duseră în cabinele lor.

Marcel făcu şi el la fel. Încuie uşa şi, odată la adăpost de priviri indiscrete, se pregăti să-şi joace bine rolul în drama care avea să se petreacă.

Examină tăişul cuţitului pe care-l ţinea ascuns sub vestă, cele două revolvere, şi-şi strânse bine în jurul mijlocului cureaua lată din piele de ren.

Se întinse în pat şi aşteptă să apună soarele.

Pe la ora nouă, curajosul tânăr ieşi tiptil din cabină, încălţat în cizme de cauciuc ca să nu facă zgomot, urcă pe punte şi se apropie de barca cu motor.

„Gold-Bottom” îşi vedea liniştit de drum.

Pe puntea de comandă însă, lucru neobişnuit, vreo zece indivizi adunaţi în jurul timonierului vorbeau pe şoptite.

Cu ochii la pândă, încredinţându-se că nu-l vedea nimeni, Marcel Dunot dădu la o parte muşamaua care acoperea barca, se strecură înăuntru şi trase muşamaua la loc.

„Pare să fie toate la locul lor, să vedem dacă o să şi meargă când i-oi da drumul... îşi zise Marcel”.

Mulţumit de inspecţia făcută, ieşi de sub muşama şi,

văzând că puntea era pustie, tăie frânghiile cu care era legată barca. **Ştia** acum că în câteva secunde îi putea da drumul la apă.

Din călătoriile făcute până acum cu vaporul, începuse să priceapă câte ceva în ale marinăritului.

Vaporul plutea în continuare liniştit pe apă.

În sfârşit sosi şi momentul hotărât: ora unu după miezul nopţii. Se gândi că dacă se va duce să bată la uşa fiecărei cabine în parte, bandiţii ar putea simţi ceva. De abia ciocăni însă la uşa cabinei lui James Corfe, şi toate celelalte uşi se deschiseră imediat. Acum ce era de făcut? Să-i încarce unul câte unul în barcă sau pe toţi odată? Mijlocul dintâi era mai prudent, dar cel din urmă mai rapid.

Se hotărî pentru acesta, din urmă.

— Veniţi toţi după mine, le şopti el, iar dumneata, domnule Corfe o să-mi ajuţi să las barca la apă. Călcaţi încet ca să nu vă simtă...

Cei unsprezece călători păşeau în vârful picioarelor ţinându-se după Marcel. Ajunseră la scara din spatele vasului, la mai puţin de trei metri de barcă.

Când fură la uşa care ducea pe punte, Marcel o deschise: nimeni! Jim Cramer şi complicii săi nu bănuiau nimic.

— Repede! şopti Marcel.

În zece secunde prelata fu dată la o parte şi toţi, afară de James Corfe şi Marcel, se aşezară în barcă.

Tânărul francez şi financiarul american apucară de frânghii şi coborâră barca. Se auzi o bufnitură înăbuşită: barca atinsese apa.

Dădură drumul frânghiilor şi urcară şi ei în barcă. Dusă de curent, barca se îndepărtă repede de vapor.

Marcel alergă la motor, apucă manivela şi cu o smucitură puternică puse motorul în mişcare.

Pocnituri grozave sfâşiară tăcerea nopţii.

Răcnete de furie îi răspunseră de pe „Gold-Bottom”; în acelaşi timp focuri de armă străfulgerară întunericul, iar în jurul bărcii apa sărea la căderea gloanţelor.

În picioare, la cârma bărcii, Marcel Dunot strigă cu glas detunător:

— Mă recunoşti, Jim Cramer? Eu sunt cel care te-am snopit în bătaie la Sheep-Camp şi care am asmuţit câinii asupra ta. Acum îţi făgăduiesc să te trimit la spânzurătoare şi să ştii că eu mă ţin de cuvânt!

— Aha! tu eşti, nemernicule? urlă banditul. Trageţi, băieţi, trageţi să nu scape unul!

VII

Gloanţele şuierau deasupra capetelor fugarilor, dar din pricina vitezei cu care înainta barca, niciunul nu-şi nimeri ţinta.

Femeile scoteau gemete înăbuşite; mistress Kennedy-Purvis leşinase, iar Kate şi Lily Fanshaw ţipau înnebunite de spaimă.

— Tăceţi! se răsti Marcel Dunot, aflat în picioare la cârmă, fără să-i pese de grindina de gloanţe care cădea în jurul lui. Întindeţi-vă toţi pe fundul bărcii şi să nu mai crâcnească unul dacă vrea să scape cu viaţă.

Mai înspăimântate de vorbele lui decât de împuşcături, femeile se ghemuiră în barcă şi tăcură.

Şi dumneata, domnule Corfe, nu te mai expune gloanţelor!

James Corfe îl ascultă şi ceilalţi trei bărbaţi făcură la fel. Charles Kennedy-Purvis nu aşteptase sfatul lui Marcel; se pusese de mult la adăpost.

Marcel Dunot se luptă din răsputeri să îndrepte barca în direcţia lui Circle-City, ceea ce era foarte greu fiindcă trebuia să meargă împotriva curentului şi nu putea decât

înainta foarte încet.

Din când în când întorcea capul să vadă ce e cu Gold-Bottom.

Vaporul se oprise. Masa aceea luminoasă se vedea desluşit în zarea întunecată. Deodată luminile se stinseră la bord şi împuşcăturile încetară.

— Ce vor mai fi punând tâlharii la cale? se întrebă Marcel.

Îşi dădu în curând seama ce era: roţile vaporului se învârtea încet, vasul se răsuci în loc şi porni după barcă.

— „Vor să pună mâna pe noi! Ştiu ei că dacă le scăpăm sunt pierduţi...” îşi zise Marcel Dunot.

Acceleră motorul. Din nenorocire tocmai micimea vasului nu-i îngăduia să lupte cum trebuie împotriva valurilor puternice ale curentului, pe când vaporul trecea peste ele fără să-i pese.

Şase sute de metri mai despărţeau barca de vapor.

Marcel vedea distanţa micşorându-se din ce în ce.

— Peste un sfert de ceas ne ajung, murmură el.

Şi, fără să slăbească din ochi vaporul, îşi frământa mintea să găsească un mijloc de scăpare.

O clipă se gândi să se apropie de mal, unde vaporul nu ar fi putut acosta; din nenorocire, însă, malurile Yukonului erau prinse de gheţuri.

Trebuia să găsească altceva.

Zadarnic, nu-i venea nimic în gând. Şi Gold-Bottom se apropia!

Fugarii auzeau glasuri de pe vapor. Jim Cramer şi tovarăşii săi se bucurau de pe acum de măcelul pe care aveau să-l facă. Perspectiva îi înveselea.

Marcel Dunot socoti că e de datoria lui să-i pună la curent pe fugari cu primejdia care îi ameninţa.

— Ladies and gentleman, zise el cu glas potolit, Gold-Bottom e pe urmele noastre şi ne va ajunge, peste puţin

timp. Gheaţa ne împiedică să acostăm. Va trebui deci să luptăm.

Baronul Edmond Fanshaw, James Corfe şi Gerard Broomley se ridicară în picioare, pe când femeile începură să ţipe de spaimă. Dintr-o privire, cei trei bărbaţi înţeleseră că tânărul spunea adevărul.

— Ne vom lupta! zise baronul cu hotărâre.

— Da, ne vom lupta, şi pe toţi dracii dacă n-o să trimit vreo câţiva pe lumea cealaltă înainte de a muri! strigă James Corfe.

— Ne vom face datoria, adăugă simplu Gerard Broomley.

Ţipetele femeilor îi acoperiră glasul.

— Tăcere! tună Marcel, ne vom bate şi sper că vom învinge. Bărbaţii să se ridice în picioare! Ei, n-auzi!”? Şi dumneata...

Cuvintele erau adresate lui John Hope şi lui Charles Kennedy-Purvis căruia îi clănţăneau dinţii de frică.

Cu toate că se simţea fără putere, John Hope se sculă plin de curaj. Kennedy-Purvis, care tremura, se poticni şi se întinse cât era de lung.

— Pe măsură ce noi vom descărca revolverele, femeile le vor încărca. Curaj, domnilor, s-ar putea să biruim cu...

Auzind bufnitura care urmă căderii lui Kennedy, Marcel îşi curmă deodată vorba.

— Hai, spune ce voiai să spui, îl zoriră ceilalţi, influenţaţi de curajul tânărului francez.

— St! făcu el. Suntem salvaţi dacă faceţi cum vă voi învăţa eu. Destupaţi imediat toate bidoanele de benzină şi, la un semn al meu vărsaţi conţinutul în apă. O să vedeţi ce haz o să facem! Acum la lucru... Pe răspunderea mea...

— Acum, începu el iar, aşezaţi-vă câte cinci de fiecare parte a bărcii şi unul la coadă, fiecare cu câte un bidon lângă el. Gata?

— Da, răspunseră toţi în acelaşi timp.

— Bine, aşteptaţi ordinul meu.

Marcel încetini mersul bărcii; distanţa dintre ea şi vapor nu era acum mai mare de 300 metri şi scădea din ce în ce.

— Ura! zbieră Jim Cramer de pe puntea de comandă. Predaţi-vă altminteri vă opărim de vii în cazanele vaporului...

— Ne-ajung... şopti dolofana mistress Kennedy-Purvis.

— Tacă-ţi gura, cucoană, ori te arunc în apă! se răsti Marcel la ea. Fiţi cu luare-aminte la comanda mea...

Barca se găsea acum într-un fel de defileu de stânci de bazalt, îngust de cincizeci de metri, prin care Yukon-ul curgea cu un vuiet înăbuşit. Marcel scoase bricheta din buzunar şi strigă:

— Goliţi bidoanele!

Urmă o învălmăşeală în barcă, un zgomot de tinichele care se loveau unele de altele, bodogăneli...

Dar tânărul francez zâmbea mulţumit văzând că ordinele lui erau ascultate. În mai puţin de două minute bidoanele fură golite în râu. Atunci, cu o mişcare bruscă, Marcel ambală motorul şi foarte calm, aprinse fitilul şi-l aruncă în apă. O bubuitură grozavă repetată de ecou cutremură văzduhul. O lumină orbitoare, roşie la început, apoi albăstrie se împrăştie peste râu: benzina luase foc.

— Priviţi! strigă Marcel tovarăşilor săi.

Barca, mergând împotriva curentului, nu putea fi atinsă de flăcări, pe când vaporul primea în plin benzina aprinsă.

Într-o clipă, „Gold-Bottom” fu înconjurat de flăcări. Limbile de foc ajungeau până în vârful catargului. Fiind construit din lemn de brad, ca mai toate vapoarele care circulă, pe Yukon, „Gold-Bottom” luase foc din toate părţile.

Un spectacol înfiorător îi făcu pe fugari să se cutremure.

Văzură vaporul care ardea cu vâlvătăi încetinindu-şi mersul. Pe punte, Jim Cramer şi oamenii săi, pe care focul îi lumina ca într-un decor de teatru, alergau de colo colo, înnebuniţi de groază.

Focul îi împresura.

Urletele lor înfiorătoare, de spaimă şi durere, se amestecau cu pârâitul lemnului arzând.

Unii din ei cădeau şi nu se mai ridicau.

Alţii se aruncau în apa aprinsă şi capetele lor pluteau o clipă ca nişte bucăţele de zahăr cărora le dai foc la punci.

Se auzi o bubuitură grozavă: cazanele vaporului explodaseră!

Vasul se despică în două.

Câteva momente fugarii mai văzură nişte flăcări mititele, albastre lunecând pe apa râului, apoi totul se cufundă în întuneric.

Stăteau toţi, muţi de groază. Lisbeth Broomley, Lucy şi Kate Fanshaw erau leşinate pe fundul bărcii.

— Cred că de data asta am scăpat definitiv de Jim Cramer şi de bandiţii lui, zise Marcel Dunot încetinind motorul, ca să economisească puţina benzină pe care o mai avea.

James Corfe, căruia îi revenise glasul, se sculă şi zise:

— Ladies and gentleman, omul acesta ne-a salvat viaţa. Îl rugăm să ne spună cum îl cheamă ca să strigăm de trei ori ura în cinstea lui.

— Da, da, da! răspunseră ceilalţi bărbaţi, pe când femeile, cărora nu le trecuse încă spaima, nu puteau scoate o vorbă.

— Numele dumitale, gentleman? întrebă James Corfe.

— Marcel Dunot.

— Nu e un nume american, nu e aşa?

— Nu, sunt francez.

— Da? Ei bine, tinere, eşti vrednic să fii american,

„Hurrah for Marcel Dunot”!

— „Hurrah for Marcel Dunot”! repetară toţi în cor.

— Vă mulţunesc, gentleman, răspunse Marcel mişcat. Ce am făcut eu, nu e cine ştie ce ispravă... Acum e vorba să ajungem la Circle-City, dacă ne va ajunge benzina. Lăsaţi-mă să fac, cum ştiu eu şi dumneavoastră Vedeţi de cucoane...

Şi, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, Marcel se apucă să supravegheze funcţionarea motorului.

Se apropie de mal ca să se ferească de curentul puternic din mijlocul râului.

Se lumină de ziuă.

Tânărul se simţea istovit. Era însă singurul care se pricepea să conducă barca. Rămase deci la cârmă, pe când cucoanele şi domnişoarele, liniştite acum, pălăvrăgeau şi se plângeau de lipsa de confort a bărcii. Mistress Kennedy-Purvis zicea că nu mai poate de foame.

Dar, fiindcă nu se găsea nicio firimitură de pâine la bord, trebui să înghită în sec.

Pe la amiază, Marcel văzu că motorul slăbeşte. Se uită în rezervor şi constată, fără să se mire de altfel, că era gol.

Îşi aruncă ochii în barcă. Niciun bidon, toate fuseseră aruncate în apă.

Viteazul băiat îndreptă barca spre mal. Motorul se opri tocmai în momentul în care barca ajunse la un sloi care mărginea malul.

— Ce faci? Ce s-a întâmplat! întrebară în acelaşi timp James Corfe şi baronul Fanshaw.

Marcel nu le răspunse; luă cangea legată de marginea bărcii şi o înfipse în gheaţă.

— Ce fac? Acostez ca să nu fim târâţi de curent, căci nu mai avem benzină.

— Dar bine, omule, suntem la mai bine de cincizeci de mile de Circle-City! O să murim aici de foame şi de frig.

— Ce, ce ai spus? Motorul! Benzina? Doamne, Doamne? Suntem pierduţi! se tânguiră femeile.

Marcel dădu din umeri cu dispreţ văzându-le pe cucoanele acestea atât de mândre şi fudule” ieri, şi care acum scânceau ca nişte copii.

— Lasă că n-o să murim, răspunse el puţin batjocoritor, dar om slăbi niţel, ceea ce nu displace nici uñei femei. Am văzut o secure pe fundul bărcii; domnii James Corfe, Kennedy-Purvis şi Fanshaw au să meargă cu mine să tăiem câţiva brazi ca să facem vâsle şi un catarg. Prelata ne va sluji de pânză. Domnule Corfe, ia securea şi... la drum. Iar dumneavoastră Cucoanelor, staţi liniştite şi aveţi răbdare.

— Toţi se supuseră fără să murmure.

Marcel apucă frânghia de la capătul bărcii şi sări pe gheaţă. Din câţiva paşi fu pe mal şi legă frânghia de un brad; pe urmă, împreună cu ceilalţi trei, se îndreptă spre o tufă de brazi tineri, la vreo zece metri de-acolo.

Luă securea din mâna lui James Corfe şi doborî cinci brăduleţi.

Îi tăie crengile la repezeală, îi coji şi făcu două lopeţi şi o prăjină de catarg, pe care le târî cu ajutorul celorlalţi în barcă.

Se aşezară la lopeţi şi după ce dezlegară barca, începură să vâslească din răsputeri.

Făcură cu schimbul, rând pe rând, vâslind fiecare câte trei ceasuri, odihnindu-se apoi un ceas.

Numai John Hope, prăpădit cum era, fu scutit. Marcel îl puse însă la cârmă.

Cu toate că toţi erau istoviţi şi slăbiţi de nemâncare, înaintară în ziua aceea vreo douăzeci de mile. La apusul soarelui, Marcel ordonă repaus.

Barca fu trasă lângă un sloi mare de gheaţă lipit de mal şi supravieţuitorii lui „Gold-Bottom” se culcară în fundul

bărcii, acoperiţi doar cu o simplă muşama.

Cu toate că erau obosiţi din cale-afară, nimeni nu putu închide ochii din pricina frigului.

În zori, pe la şase dimineaţa, Marcel ieşi cel dintâi de sub muşama. Se înfioră: vântul sufla cu putere şi ningea.

Apa din jurul bărcii îngheţase.

— Sculaţi! strigă Marcel cu glas tunător.

Cu picioarele înţepenite, cu gurile încleiate, baronul Fanshaw, James Corfe şi Gérard Broomley ieşiră de sub muşama.

Tremurau şi se uitau deznădăjduiţi la tânărul francez.

— Daţi-mi o mână de ajutor, le zise Marcel scurt, vântul e prielnic. Să aşezăm catargul şi să-i punem pânza. Dacă nu se răstoarnă barca, până la prânz o să fim la Circle-City.

— Cum adică, s-ar putea întâmpla să se răstoarne? întrebă Gérard Broomley care era cam fricos din fire.

— Orice se poate întâmpla în viaţa omului şi numai dobitocilor le e frică... zise James Corfe. Cine nu riscă, nu câştigă. La lucru deci, by God! Eu m-am săturat să vâslesc.

— Bine, fie şi-aşa... oftă baronul Fanshaw, care blestemă ceasul în care avusese proasta idee să-şi ia nevasta şi fetele cu el.

Datorită eforturilor celor patru bărbaţi, catargul fu aşezat, în mijlocul bărcii şi înţepenit bine cu frânghii, apoi i se legă prelata.

Marcel se aşeză la cârmă.

— Acum luaţi bine aminte la cuvintele mele, zise el. Dumneata, domnule Fanshaw, o să dezlegi funia care leagă barca de mal; dumneata, domnule Broomley, o să spargi gheaţa din jurul bărcii, iar dumneata, domnule Corfe, o să tragi spre dumneata colţul de sus al prelatei ca s-o umfle bine vântul şi să legi colţul celălalt dincoace. Dar să nu faceţi nimic până ce nu vă voi spune eu.

— Ai grijă, domnule Broomley, să nu-ţi scape securea în apă, fiindcă s-ar putea să mai avem nevoie de ea.

Desprinsă din brâul de gheaţă şi împinsă de o pală de vânt, barca se aplecă brusc spre dreapta, gata să se răstoarne.

Femeile începură să ţipe.

Dar, ascultând porunca lui Marcel, trei din bărbaţi se aşezară în stânga bărcii şi vasul îşi recăpătă echilibrul.

Sparseră pojghiţa subţire de gheaţă şi, condusă cu dibăcie de Marcel, barca ieşi în larg şi porni, mânată de curent, cu repeziciune pe apă, stârnind în juru-i două dâre de spumă.

— Ura! Ura! răcni James Corfe.

Împinsă de vântul năprasnic care sufla cu furie, barca alerga ca fulgerul.

Financiarul, ţinând piept vântului biciuitor şi ninsorii, se înţepenise în picioare şi privea necontenit în zare cu ocheanul pe care avusese prevederea să-l ia cu el la plecare.

Dar până la ora unsprezece dimineaţa nu zărise încă fortul care domină Circle-City.

Viscolul era tot mai grozav, ameninţând în fiecare clipă să răstoarne şubredul vas care alerga pe valuri. Ghemuite unele peste altele în fundul bărcii, femeile începuseră să-şi piardă speranţa.

VIII

Totuşi, datorită îndemânării şi dibăciei lui Marcel Dunot, barca trecea peste valuri, ocolea sloiurile, se lupta cu viscolul şi-şi urma calea.

Deodată, James Corfe scoase un strigăt.

— Am ajuns! Ura! Vino iute să vezi, domnule Dunot. Uite, Circle-City!

Americanul spunea adevărul. Ceaţa şi zăpada îi împiedicaseră până atunci să vadă fortul.

Marcel întoarse capul şi zări căsuţele înzăpezite de pe malul Yukon-ului.

Cârmi barca într-acolo.

— Întinde mai bine pânza, domnule Corfe! strigă el.

Americanul ascultă şi trase cât putu de prelata fixată de catarg. Smucită de curent, izbindu-se de sloiurile care pluteau pe apă, barca se îndreptă spre mal.

— Ura! Ura! Am ajuns! răcnea James Corfe nebun de bucurie.

Cuvintele lui îi însufleţiră şi pe ceilalţi.

Cu tot viscolul cumplit care domnea, săriră toţi în picioare şi priviră încântaţi la căsuţele care erau acum numai la vreo cincizeci de metri de ei.

Deşi malurile erau îngheţate, le fu uşor să acosteze la ponton.

Vrură să sară imediat din barcă şi în grabă erau cât p-aci s-o răstoarne.

— Nu vă mişcaţi! tună Marcel Dunot înfuriat. Cine cutează să coboare până nu spun eu, are de-a face cu mine!

Domnule Corfe, ia frânghia şi leag-o de ponton, dar repede...

Americanul sări pe ponton şi legă barca.

— Gata, făcu el când isprăvi.

— Foarte bine. Acum coborâţi, unul după altul: întâi fetele, femeile după ele şi la urmă bărbaţii. Ai auzit, cucoană? se răsti Marcel la doamna Kennedy-Purvis.

Stângace, cu frică, Lisbeth, Kate, Lily şi Mary Fanshaw săriră pe ponton, urmate de celelalte femei.

Tânărul francez îi ajută lui John Hope, care abia se mai ţinea pe picioare, să coboare; cel din urmă care puse piciorul pe ponton fu Marcel.

Apoi, prin vânt şi ninsoare, porniră spre sat.

Ajunseră în curând în faţa unei cârciumi şi intrară înăuntru. Fură primiţi cu braţele deschise. Li se dădură haine şi grog fierbinte, pe când James Hope povestea gesticulând şi cu multe amănunte întâmplările prin care trecuseră.

Hangiul, un miner retras din afaceri, îi povăţui să se ducă imediat să-l înştiinţeze pe comandantul fortului...

Le mai spuse că vor trebui să rămână peste iarnă la Circle-City, deoarece până la primăvară nu mai trecea niciun vapor pe acolo.

Or, erau abia la începutul lui septembrie. Perspectiva nu le surâdea defel.

Se auziră tânguiri şi glasul ascuţit „al doamnei Kennedy-Purvis care le întrecea pe-ale tuturor.

— Tăcere! răcni Marcel Dunot făcând semn că vrea să vorbească.

Toţi amuţiră.

— Nu e nevoie să zbieraţi aşa, le zise el, e inutil. Dacă vreţi, mă duc să vorbesc cu comandantul fortului; să meargă şi domnii Fanshave, Broomley şi Corfe cu mine.

— Şi eu? întrebă Kennedy-Purvis pe care dulcea lui jumătate îl ocărâse până atunci.

— Dumneata? Dumneata te-ai purtat ca o muiere, rămâi cu ele... răspunse Marcel. Împreună cu aceşti trei domni, mă voi duce să-l întreb pe comandant dacă nu ne poate da un vapor care să ne ducă la San-Michael. Sunteţi toţi de acord?

— Da! Da! strigară.

— Ţi-am spus eu întotdeauna, Charles, că ai fost, eşti şi vei rămâne un dobitoc, şopti doamna Kennedy la urechea bărbatului ei.

— Aşadar, vă învoiţi, urmă Marcel. Mai întâi să mâncăm ceva, că mi s-au lungit urechile de foame, pe urmă vom

vedea ce spune comandantul fortului.

Nici nu trecu o jumătate de ceas şi li se puse pe masă două gâşte fripte, o friptură enormă din carne de ren şi o mâncare de măcriş, precum şi o mulţime de sticle cu vin.

La sfârşitul mesei, James Corfe, care părea să fie mai bun de gură decât ceilalţi, se sculă şi zise:

— Ladies and gentleman, ridic acest pahar în sănătatea doamnelor şi domnişoarelor aici de faţă, care au îndurat cu atâta bărbăţie încercările prin care am trecut – de asemenea şi pentru domnul Marcel Dunot, al cărui curaj şi ingeniozitate ne-au scăpat de la moarte.

— Ura! Trăiască Marcel Dunot!

Tânărul emoţionat, nu spunea altceva decât:

— Mulţumesc... mulţumesc, domnilor...

În clipa aceea gândurile lui erau departe. Se vedea parcă, la Saint-Quentin... Vedea chipul blând şi drag al Denisei Gordon şi-şi zicea că pentru ea ar fi putut face lucruri de o mie de ori mai dificile.

Se aşezară toţi, afară de baronul Fanshaw care veni la Marcel şi-i zise numai atât:

— Dă-mi voie să-ţi strâng mâna. Aş fi dorit să-mi dea Dumnezeu un fiu ca Dumneata. Acum, dacă eşti dispus, să mergem să vorbim cu comandantul fortului căci sunt foarte obosit şi aş vrea să mă odihnesc puţin.

— Să mergem, răspunse Marcel.

Se îmbrăcă numaidecât cu blana împrumutată de birtaş şi ieşi din hotel însoţit de baron, James Corfe şi Gerard Broomley.

Fortul Circle-City e ridicat în vârful unei coline, înaltă de vreo trei sute de metri, la o depărtare de peste două mile de orăşel.

Le trebuiră mai bine de două ore ca să ajungă. Santinela de la poarta exterioară îi duse imediat la maiorul Atkinson, comandantul fortului.

Acesta îi primi cât se poate de bine, mai ales că-l cunoştea pe baronul Fanshaw, şi după ce ascultă tragica poveste a supravieţuitorilor lui Gold-Bottom, îl felicită mai întâi pe Marcel Dunot pentru curajul şi bărbăţia lui, apoi le zise:

— Voi gentlemani, va trebui să vă petreceţi iarna la Circle-City, ceea ce nu e o plăcere, credeţi-mă... Ştiu din experienţă căci este asta a treia de când sunt aici. Va fi imposibil să plecaţi. Yukonul e pe jumătate plin de gheţuri şi peste câteva zile va fi complet îngheţat. Aş putea să cer prin telegraf să vi se trimită de la San-Michael un vapor, dar până să sosească râul va îngheţa de tot.

Credeţi-mă că regret din suflet întâmplarea aceasta, n-aveţi însă ce face. Sunt de părere că tot mai bine e să petreceţi o iarnă la Circle-City decât să fi murit asasinaţi – ceea ce era cât pe-aci să vi se întâmple – încheie zâmbind maiorul Atkinson.

— Să stau opt luni aici! Ce nenorocire! se tângui Gérard Broomley.

— O să murim de plictiseală, murmură baronul Fanshaw.

— Şi eu, care trebuie neapărat să fiu la Frisco peste o lună, ca să pun în circulaţie acţiunile terenurilor aurifere care le-am cumpărat! Sunt ruinat... complet ruinat! bombăni James Corfe înfuriat.

Numai Marcel Dunot nu zicea nimic. Chibzuia.

— Aveţi benzină pe aici? îl întrebă el deodată pe maior.

— Da, ba mai avem şi un motor care ne slujeşte la producerea electricităţii pentru iluminat. Dar de ce mă-ntrebi!

— Staţi că vă spun acum. Îmi puteţi da cinci sute de litri de benzină?

— Cinci sute de litri? Ce să faci cu ea?

— Să umplu rezervorul bărcii cu motor cu care am

venit. Dacă-mi daţi ce vă cer plec singur cu barca la San-Michael.

— Dar dacă te prinzi în gheţuri?

— Ies eu din ele. Cu barca străbat lesne.

— D-ta ştii, domnule, că-ţi primejduieşti viaţa?

— N-ar fi pentru prima oară.

— Eşti hotărât s-o faci?

— Da!

— Iarna la Circle-City trece repede. Avem distracţii: tobogan, patinaj, curse de săniuţe – o să vezi!

— Sunteţi foarte amabil, domnule, dar sunt nevoit să plec.

— Şi eu! strigă James Corfe. Trebuie să depun peste cinci milioane de dolari la bursa din San Francisco!

— Eu trebuie să pedepsesc un ticălos, un criminal care a asasinat un prieten de-al meu şi a încercat să mă omoare şi pe mine. De aceea v-aş fi foarte recunoscător domnule maior, dacă mi-aţi da cele cinci sute de litri de benzină de care am nevoie.

— Cinci sute de litri... e cam mult. În sfârşit, domnule Dunot, ar fi nedrept din partea mea ca, în urma celor ce ai făcut, să te refuz... Ţin însă să-ţi spun încă odată că-ţi pui viaţa în primejdie.

— Ştiu şi vă mulţumesc pentru grija pe care mi-o purtaţi, dar nu pot face altfel, credeţi-mă domnule maior.

— Te însoţesc mister Dunot; îţi dau o mie de dolari dacă mă iei şi pe mine! strigă James Corfe.

— De ce nu! Te iau, dar nu primesc nimic. Eu nu sunt companie de navigaţie ca să-mi plăteşti bilet de drum.

— Mulţumesc! mulţumesc! Eşti un adevărat gentleman. Ce păcat că nu eşti american!

— Prefer să fiu francez, domnule Corfe...

— Aşadar, ne-am înţeles, zise maiorul. O să dau ordin să vi se pună la dispoziţie benzina, două lăzi cu conserve,

trei galoane cu alcool şi trei saci cu cartofi; te rog să le primeşti în dar de la mine, de asemenea şi un săculeţ cu cafea, care cred că vă va prinde foarte bine. În schimb, îţi cer ca îndată ce vei dispune de timp, domnule Dunot, să-mi scrii cum a fost Călătoria între Circle-City şi San-Michael. Îmi pare rău că nu vă pot însoţi şi eu. Cât despre Dumneavoastră, domnilor şi despre doamnele care sunt cu Dumneavoastră, voi pune imediat să vi se pregătească, aici în fort, camere unde veţi fi mai bine găzduiţi decât în oricare hotel din oraş.

Cu un gest, maiorul nu îngădui celor de faţă să-i mulţumească şi-şi luă rămas bun.

Restul zilei Marcel şi-l întrebuinţă transportând în barcă bidoanele cu benzină şi proviziile oferite cu atâta bunăvoinţă de comandant. Cu ajutorul unor soldaţi puşi la dispoziţie de maior, activitatea se termină repede.

Marcel cumpără şi câteva haine îmblănite, apoi controlă motorul. Funcţiona de minune.

După ce toate fură puse la punct, se duse împreună cu James Corfe să-şi ia rămas bun de la maiorul Atkinson şi de la tovarăşii săi de călătorie.

Scena fu înduioşătoare. Marcel trebui să se sărute cu toţi iar ochii femeilor erau scăldaţi în lacrimi.

Kate Fanshaw izbucni în plâns şi mistress Kennedy-Purvis îl strânse la pieptul ei voluminos, apoi zise uscăţivului ei soţ:

— Ăsta zic şi eu bărbat, nu papă-lapte ca tine.

În sfârşit, după ce băură un punci de adio împreună cu cei şase ofiţeri ai garnizoanei şi mulţumi încă o dată maiorului Atkinson, Marcel Dunot şi James Corfe părăsiră cortul.

Cu vântul biciuindu-le faţa, cei doi bărbaţi se îndreptară spre râu. În timp ce James Corfe spărgea pojghiţa de gheaţă care se prinsese în jurul bărcii, Marcel puse

motorul în funcţiune. Mânată de curent barca porni.

Zi şi noapte, şubredul vas pluti printre sloiuri. Trecu rând pe rând prin toate forturile: Yukon, Hamelin, Hempart, City, Weare, se înţepeni vreme de trei ceasuri pe un banc de gheaţă în faţa lui Newikakal, trecu pe lângă golful Koyukuk, a orăşelelor acoperite de zăpadă Antik şi Clark şi după treisprezece zile ajunse la ţintă. Nu mai aveau decât trei litri de benzină.

Slabi, prăpădiţi, cu picioarele aproape îngheţate, cu mâinile pline de crăpături şi degerături, Marcel Dunot şi James Corfe erau cu desăvârşire istoviţi.

Se opriră două ceasuri la Kulik, apoi porniră spre San-Michael, aflat la zece mile de acolo.

Văzură un vapor mare ancorat în radă, gata de plecare.

Manevrând cu dibăcie, Marcel acostă barca lângă scăricica fixată de flancul Olympiei – cum se numea vaporul – şi urmat de James Corfe urcă pe punte.

Cerură să vorbească numaidecât cu comandantul vasului. Acesta înştiinţat prin telegraf despre drama petrecută pe Gold-Bottom, îl felicită pe Marcel pentru vitejia şi curajul lui şi le puse amândurora câte o cameră la dispoziţie.

După două ore, Olympia ridică ancora şi porni spre San-Francisco.

Marcel Dunot se folosi de cele două săptămâni cât ţinu drumul ca să-şi vină în fire. Se plimba toată ziua pe punte şi în curând fu iar rumen şi în putere, aşa că, în ziua de 29 septembrie, când vaporul trecu de strâmtoarea Golden-Gate, tânărul francez nu mai simţea nimic din oboseala acumulată.

Îşi luă rămas bun de la James Corfe şi se duse la Californian Bank unde îşi preschimbă cecul într-o scrisoare de credit, valabilă la toate băncile din lume.

Liniştit dinspre partea asta, cercetă care vapor pleacă

mai curând spre China. Ştia că Mac Farlan părăsise Colon pentru Shangai, unde trebuia să susţină un meci de box cu Tiu-Na-Ma. Marcel se gândi că numai la Shangai ar putea lua urma mulatrului.

De la San Francisco pleacă foarte multe vapoare spre China şi Japonia, avea deci de ales.

A doua zi chiar, tânărul francez plutea spre Yokohama, Kobe, Nahasaki şi Shangai la bordul vaporului japonez Kanagawa-Maru.

Îmbrăcat elegant, cu chipul zâmbitor şi semeţ, Marcel nu mai semăna defel cu minerul jerpelit şi murdar de acum câteva săptămâni.

Un singur gând îl urmărea deocamdată: să-l găsească pe Mac Farlan ca să-l răzbune pe Louis Harty şi să se reîntoarcă apoi în Franţa.

Era acum bogat şi se simţea în stare de fapte mari.

Şi-apoi, cine ştie! întâmplarea joacă un rol atât de mare în viaţa omului... Cu puţin noroc, ar putea chiar să spere că...

Să spere ce? Nu cuteza să-şi mărturisească, dar un cap bălan de fată îi apărea mereu înaintea ochilor.

După ce vaporul se opri, rând pe rând, la Honolulu (insula Sandwish), Yokohama, Kobe şi Nagasaki, străbătu marea Chinei în patruzeci şi opt de ore şi ancoră la gurile lui Yang-Tze-Kiang.

O şalupă cu aburi îi duse pe călători, între care şi Marcel, în lungul Bundului, cum se numeşte cheiul din Shangai şi-i debarcă în port.

După ce trase la unul din hotelurile oraşului şi sunt destule în Shangai – tânărul francez plecă fără zăbavă să afle noutăţi despre Mac Farlan. Se duse mai întâi la consulatul Statelor-unite şi, fără să spună pentru ce, rugă să i se indice unde ar putea da de celebrul boxeur.

— Aha! eşti pesemne şi Dumneata unul din numeroşii

admiratori ai lui Mac Farlan, îi zise zâmbind funcţionarul. Fiindcă, trebuie să ştii că mai tot Shangai-ul îl admiră. L-a învins până şi pe faimosul Tiu-Na-Ma, de care erau atât de mândri chinezii; fără să...

— Mă rog, Mac Farlan e tot în Shangai? îi tăie scurt vorba Marcel.

— Tocmai voiam să-ţi spun: fără să ţină seama de simpatiile pe care şi Le-a câştigat aici, viteazul campion şi-a dat seama că nu poate rămâne toată viaţa la Shangai. A stat doar patru luni şi jumătate, ceea ce e foarte mult pentru un om atât de căutat de o lume întreagă.

Se vede că chipul lui Marcel era atât de ameninţător în clipa aceea, încât admiratorul lui Mac Farlan încheie repede cu vorbele:

— În sfârşit, Mac Farlan ne-a părăsit ieri, plecând la Vladivostok, de unde se va duce cred, la Moscova, ca să ia parte la un meci împotriva rusului Kallubry.

— Da? făcu Marcel îngălbenindu-se. A plecat, desigur, cu trenul, nu-i aşa?

— Nu, cu vaporul... cu... stai să-mi aduc aminte... Da, da, cu vaporul german Zieten... Union Sporting Club, societatea din care fac şi eu parte, a trimis o delegaţie pe vapor ca să-i ureze drum bun.

— Mul... mulţumesc, bâigui Marcel, salută şi ieşi repede din birou.

Avea acum un singur gând: să ajungă cât mai curând la Vladivostok şi să sfârşească o dată pentru totdeauna cu Mac Farlan.

Alergă în port.

Toată ziua nu făcu altceva decât să caute un vapor care să-l ducă la Vladivostok.

Nu găsi niciunul. Abia peste şapte zile pleca unul cu destinaţia Rusia.

Îl cuprinse o mânie turbată. Şi de data aceasta, Mac

Farlan îi scăpa printre degete...

IX

La firile energice şi tari ca a lui Marcel Dunot, descurajarea nu ţine mult, astfel că tânărul francez îşi reveni repede. Avea în buzunar scrisoarea de credit pentru 300.000 de franci şi colindase destul lumea ca să ştie că banul face multe, dacă nu chiar tot.

Deoarece nu exista niciun vapor care să plece la Vladivostok, va închiria unul chiar de ar fi să-şi dea şi ultimul gologan.

Se îndreptă spre o clădire mare de pe chei, pe care văzu o firmă cu litere de-o şchioapă: A-TIB-SONG. Închirieri de vapoare. Furnizorii Curţii Imperiale

— Am găsit, ce căutam! îşi zise el, şi fără să se codească Intră.

Câţiva chinezi, îmbrăcaţi în mătase neagră şi cu inele enorme în degete, stăteau şi discutau la nişte birouri mari de malion, în timp ce un lungan, murdar de cerneală pe mâini, desena nişte semne ciudate pe o foaie mare de hârtie.

În fund un chinez cu pântecele enorm şi nasul coroiat, asculta cu luare-aminte ce vorbeau compatrioţii săi.

La vederea lui Marcel Dunot, individul întoarse capul.

— Ce doreşti? îl întrebă în franţuzeşte.

— Aş vrea să plec la Vladivostok, dar cât mai curând cu putinţă.

— Foarte bine. Avem vaporul Argo, al lui Chinese and Manchurian Steampship Co, Care pleacă peste şase zile. O să-ţi opresc un loc.

— Nu-mi trebuie, eu vreau să plec chiar astăzi.

— Nu se poate.

— Atunci o să închiriez un vapor, oricât ar costa!

— Hm... Nu ştiu niciunul... Stai... ar fi Ceylon, dar descarcă nişte şine şi nu va termina decât mâine seară, cel mai devreme. Şi Ceylon e un foarte bun vapor.

— Tot ce se poate, numai că eu vreau să plec astăzi, nu mâine. Ceylon al dumneavoastră Îşi va sfârşi de descărcat ce mai are după ce se va întoarce de la Vladivostok.

Chinezul zâmbi.

— Imposibil, domnule! Şinele sunt pentru calea ferată chineză, care are nevoie de ele. Gândeşte-te şi Dumneata: o întârziere de o săptămână! Nu, nu, cu neputinţă. Aşi teaptă până mâine; îţi dau cuvântul meu că la ora şase fix veţi putea ridica ancora.

— Eu astăzi vreau să plec, nu mâine. Altceva n-ai?

— Nu, şi dă-mi voie să-ţi spun că nu vei găsi ce cauţi în momentul de faţă la Shangai. Cunosc toate vapoarele care se află acum în port; niciunul din ele nu poate pleca:

Ceylon descarcă marfă; Wabrus şi Gambia de asemenea; City of Cambridge e închiriat pentru Europa, London tot aşa; Tasmania, Lord-Nelson la fel. Altele nu cred să mai fie. Ascultă ce-ţi spun eu, domnule: aşteaptă să pleci mâine cu Ceylon. Dacă vrei, voi da ordin să grăbească descărcarea, poate să fie gata până la amiază, şi o să-ţi fac un preţ convenabil: 1500 de lire cel mult.

„Şi în vremea asta Fred Mac Farlan a şters-o!” îşi zise Marcel.

— Nu, răspunse el hotărât, astăzi vreau să plec – şi-o să plec! Salutare!

Şi Marcel ieşi din birou, lăsându-l pe chinez uluit.

Tânărul îşi reîncepu plimbarea pe chei. Domnea aici o forfoteală şi o gălăgie grozavă. Scârţâitul macaralelor şi fluieratul sirenelor îţi spărgeau urechile.

Marcel se întreba ce are să facă; din ce se gândea mai mult, se încredinţa că propunerea chinezului era cea mai rezonabilă.

Totuşi, înainte de a se hotărî, îşi zise că n-ar strica să mai facă o ultimă încercare.

Ajunse la capătul cheiului şi văzu un vaporaş de vreo 12**.000** tone, cu coşul galben încercuit cu roşu. Citi la pupa cuvintele: Tasmania London.

Micul vapor părea pustiu pe lângă agitaţia care domnea pe celelalte. Pe puntea dinainte, câţiva marinari îşi întindeau rufele la uscat. Un bărbat voinic, cu chipiu galonat pe cap – căpitanul probabil – se uita nepăsător **la** ei.

Marcel îşi aminti că agentul de vapoare îi spusese că vaporul era închiriat pentru Europa.

Vru totuşi să-şi încerce norocul.

Trecu puntea care lega vasul de chei şi se apropie de căpitan.

— Bună ziua, domnule, îi zise el. Am onoarea să vor**besc** cu comandantul Tasmaniei, dacă nu mă-nşel?

— Da, eu sunt, numele meu e John Clayton Mitchell. Cu ce te pot servi?

— Mi s-a spus că Tasmania a fost închiriat pentru un drum în Europa; e adevărat?

— Ar fi cam greu, râse căpitanul. Abia l-am adus de la Londra până aici, să-l mai duc îndărăt... nu ştiu zău cum aş face-o. A cam îmbătrânit, săracul!

Nu, domnule, Tasmania a fost închiriat pentru o cursă la Saigon ca să transportăm opt sute de tone de antimoniu şi să aducem de acolo o mie de tone de orez.

Vrei să vii cu noi? Trebuie să ştii însă că nu prea sunt elegante cabinele noastre. Da, vaporaşul nostru nu e un transatlantic!

— Vreau să merg la Vladivostok, zise simplu Marcel.

Hotărât, căpitanul era un om vesel din fire.

— Hahaha! râse el cu hohote. La Vladivostok, ai? Păi bine, tinere, ce-are a face Saigonul cu Vladivostokul?

— Uite ce e, căpitane: interese grave mă silesc să plec chiar astăzi spre Vladivostok. Or, nu e niciun vapor până peste şase zile.

— Ai parale?

— Da.

— Atunci închiriază unul. Ar fi singurul mijloc.

— N-am găsit niciunul, deşi caut de azi dimineaţă.

— Tot ce se poate, ai nimerit prost. Nu prea sunt vapoare în Shangai în momentul de faţă.

— Îl iau cu chirie pe-al Dumitale, propuse Marcel Dunot fără să clipească.

John Clayton râse şi mai cu poftă.

— Hahaha: Nu cumva eşti francez? Da? îmi închipuiam eu! Francezii ăştia te iau la sigur... Dar îmi pare foarte rău, tinere... Am semnat ieri un contract de închiriere cu casa Sing-Lang-Hai din Saigon.

— Chiar dacă îţi ofer preţ dublu? stărui Marcel.

— Mi-ar părea şi mai rău! E însă cu neputinţă, contractul a fost înregistrat la consulatul Marii Britanii.

— Ah! făcu Marcel deznădăjduit. Şi nu poţi cu niciun chip anula contractul?

— Nu, fiindcă Sing-Lang-Hai m-ar da în judecată.

— Plătesc eu despăgubirile.

— Până atunci va încărca marfa pe vapor şi n-aş putea ridica ancora. Ţi-ai cheltui banii degeaba.

— Dacă m-aş duce să-l rog eu pe Sing-Lang-Hai să rezilieze contractul, crezi că ar vrea?

John Clayton râse iar.

— Hahaha: Se cunoaşte că nu ştii cine e Sing-Lang-Hai! Antimoniul trebuie să sosească mâine din Han-Keou. Are contract cu un client din Saigon să-i livreze marfa în zece zile. N-o să renunţe el pentru mutra Dumitale...

— Aşa e, ai dreptate căpitane. Mulţumesc...

— N-ai pentru ce!

Marcel salută şi se îndreptă spre puntea care lega vasul de chei. Deodată îl auzi pe căpitan strigând:

— Ei, mister frenchman, (domnule francez) ia vino-ncoa'!

Dintr-o săritură Marcel fu lângă el.

— Am uitat să-ţi spun un lucru. Parcă ziceai că ai parale?

— Da, răspunse Marcel mirat, de ce?

— Uitasem să-ţi spun că în contractul meu de închiriere e o clauză de reziliere; una singură...

— Care?

— Contractul cade în cazul în care vând vaporul. Eu...

— Ţi-l cumpăr! strigă Marcel.

— Vezi că e cam scump. Preţul fierului a crescut simţitor. Şi-apoi, „Tasmania" îmi aduce un câştig foarte bun fiindcă...

— Cât ceri pe el?

— Hm... un vas de douăzeci de ani... trainic... duce bine la drum... consumă mai nimic...

— Te-am întrebat cât ceri? spuse nerăbdător Marcel.

— Păi... zise John Clayton devenind serios, să-mi dai... să-mi dai cincisprezece mii de lire sterline. E aproape degeaba...

Marcel Dunot se îngălbeni.

— Căpitane, făcu el hotărât, n-am decât douăsprezece mii, dacă vrei atât, bine, dacă nu, nu...

John Clayton nu-i răspunse imediat. La drept vorbind, vaporul nu făcea nicio sută de mii de franci şi preţul oferit de Marcel aducea un câştig enorm căpitanului.

— Ştii ce? zise el, îmi placi, tinere. O să-mi dai cât ai şi pentru rest, îmi rămâi dator. Pun ipotecă pe vapor. După cum vezi, sunt om de-nţeles, nu-i aşa? Aşa suntem noi marinarii. Ne trage toată lumea pe sfoară.

— Bine, mă învoiesc, făcu hotărât Marcel şi-şi strânseră

mâinile.

— Când vrei să pleci? îl întrebă Clayton ascunzându-şi cu greu bucuria.

— Îndată ce se va putea.

— Well! Mă duc să dau ordin şefului mecanic. Peste două ore plecăm. Atât ne trebuie, să punem cazanele sub presi une.

Până atunci hai la Consulatul britanic să facem contractul de vânzare. Pe urmă îl voi înştiinţa pe Sing-Lang-Hai şi, la drum! îţi convine?

— Yes, răspunse scurt Marcel.

După cum spusese căpitanul, după două ore „Tasmania" porni din cheiul Yang-Tze-Kiang şi o luă spre nord, spintecând undele murdare ale Mării Galbene.

În picioare, lângă căpitan, pe puntea de comandă, Marcel Dunot se gând ea cu tristeţe că nu-i mai rămăseseră decât unsprezece lire sterline.

„Nu face nimic, îşi zicea el. Când voi ajunge la Vladivostok o să vând vaporul căpitanului Clayton. Chiar în pagubă, tot o să-mi rămână atât cât să am cu ce să mă întorc în Franţa".

Cu toate laudele lui Clayton, „Tasmania" era o „rablă". Se legăna îngrozitor pe valuri şi înainta cu încetineala unei broaşte ţestoase.

— Ce dracu' căpitane, parc-am sta în loc! zise necăjit Marcel.

— Ţi se pare! înaintăm cu o viteză de cel puţin opt noduri" (cincisprezece kilometri) pe oră.

— Opt, zici! Dar vapoarele care fac cursa între Shangai şi Vladivostok cât fac?

— Depinde de vapor, răspunse fără să se tulbure Clayton.

— Bine, bine, dar acela care a plecat ieri?

— Ieri? zici? Stai... a, „Zieten"! Păi ăsta e unul din cele

bune... cred că face peste douăsprezece.

— Atunci nu ne va fi cu putinţă să-l ajungem! strigă Marcel disperat.

Căpitanul ridică braţele.

— S-ajungem pe „Zieten” care a plecat cu treizeci de ore înaintea noastră? Chiar de-am da foc să crape cazauele tot nu putem face mai mult de douăsprezece noduri pe oră, mister Dunot; vaporul nostru nu e rapid, asta trebuia să ţi-o închipui de la început.

— Ştiu, trebuie însă să facă neapărat cincisprezece noduri.

— Imposibil.

— Noi francezii nu ştim vorba asta! Dă ordin fochistului să înteţească focul, ai înţeles? Dacă ajungem în acelaşi timp cu „Zieten” la Vladivostok, îţi dau jumătate din vapor, iar jumătatea cealaltă o dăruiesc marinarilor.

— Cred că nu vorbeşti serios, domnule Dunot, zise căpitanul neliniştit.

— Ba foarte serios... Hai cu mine, jos, la maşini.

Englezului îi pierise pofta de glumit.

— Şi dacă nu vreau să-ţi fac pe plac!

— Îţi zbor creierii! Hai! Şi nu cumva să încerci ceva împotriva mea!

Căpitanul îşi dăduse seama, din tonul cu care fuseseră spuse aceste cuvinte, că orice împotrivire era zadarnică.

Cu capul plecat se luă după Marcel.

Coborâră amândoi la cazane, unde patru inşi, goi până la brâu şi plini de sudoare, îndesau cărbunii.

— Băieţi, le zise Marcel, cred că ştiţi că am cumpărat vaporul şi că sunt acum stăpânul „Tasmaniei”. Trebuie să fiu neapărat, în cel mai scurt timp, la Vladivostok. Dacă ajungem în mai puţin de cinci zile acolo, vând vaporul şi vă dau jumătate din banii obţinuţi pe el.

Aşadar, daţi zor şi nu economisiţi cărbunii. Voi da ordin

să vi se dea raţia de vin şi rachiu dublă.

— Hurrah, for the new captain! (Trăiască noul căpitan), strigară fochiştii într-un glas şi începură să îndoape cuptoarele.

Târându-l pe căpitanul Clayton, uluit, după el, Marcel intră în sala maşinilor şi repetă mecanicilor ceea ce spusese fochiştilor, stârnind şi aici acelaşi entuziasm.

Maşinile începură să se învârtească nebuneşte.

Întregul vapor duduia sub puterea şi iuţeala elicelor, pe când trâmbe groase de fum se ridicau prin coş risipindu-se apoi în vânt.

Marcel Dunot şi căpitanul urcară pe punte. rezemaţi amândoi de drugul de fier al parapetului, priveau zarea în tăcere.

— Cu ce viteză mergem? întrebă în cele din urmă tânărul.

— O să-ţi spun îndată, zise căpitanul, şi duse fluierul la buze. Doi marinari veniră în fugă.

Clayton le porunci să măsoare viteza. Se întoarse după câteva minute însoţiţi de un ofiţer.

— Ei? întrebă căpitanul.

— Unsprezece noduri, răspunse locotenentul. Frumoasă viteză!

— Cred şi eu! Vezi, domnule Dunot! Ce-ţi spuneam eu! mai mult de atât nu se poate. „Tasmania” nu e un transatlantic!

— Bine, bine, făcu Marcel furios, văzând că toate eforturile lui erau fără folos.

În momentul acela veni şi şeful maşiniştilor pe punte.

— Eşti mulţumit, sper, de viteza pe care am dat-o vaporului, domnule Dunot? zise el încântat ca de o mare ispravă.

— Cum vrei să fiu când ne trebuie cel puţin patrusprezece noduri, nu unsprezece! răspunse Marcel

necăjit.

— Da? Ei bine, eu mă însărcinez s-o măresc cu încă două. Cazanele sunt bune, domnule căpitan?

— Hm... da, cât se poate de bune, făcu Clayton cu gura pe jumătate.

— Au fost controlate de curând? urmă maşinistul.

— Acum un an, cu trei luni înainte de-a fi fost dumneata angajat, răspunse Clayton care minţea cu neruşinare.

— Atunci putem să-i dăm drumul!

— Mă întreb ce-are de gând să facă... murmură Clayton, căci nu cutezase să spună de faţă cu Marcel că de doisprezece ani, de când fuseseră montate cazanele, n-au fost controlate nici măcar o singură dată. Controlul vapoarelor nu e defel sever în porturile Chinei.

De aceea, Clayton nu prea avea încredere în trăinicia cazanelor „Tasmaniei”. Dar ce putea face? Marcel nu-l slăbea o clipă din ochi, pentru simplul motiv de a avea cine să-i spună care e viteza vaporului.

În vremea asta, „Tasmania” îşi iuţea din ce în ce mersul. De la cazane se auzea un sfârâit strident care făcea să tremure până şi parapetul care înconjura puntea.

Jerbe de flăcări gălbui, amestecate cu vârtejuri de fum, se înălţau pe coş.

Vopseaua se topea de căldură şi se prelingea.

— Afurisitul de maşinist a turnat petrol în cuptoare! mormăi Clayton îngălbenindu-se la faţă.

Nu ştia însă că maşinistul deschisese în acelaşi timp supapa de siguranţă.

„Tasmania” duduia sărind pe valuri.

— Patrusprezece noduri şi o zecime! E admirabil! strigă locotenentul încântat.

Dar de abia sfârşi vorba şi vaporul se cutremură sub picioarele lor. La mijloc, aproape de coş, se ivi un crater,

un val de flăcări izbucni şi se auzi o bubuitură grozavă. Despicat drept în două „Tasmania” se cufundă în mijlocul unui nor de aburi alburii.

Cazanele explodaseră.

X

Sunt situaţii în care energia cea mai tenace, voinţa cea mai puternică nu poate opune împotrivire.

De luni de zile Marcel Dunot îl urmărea pe Fred Mac Farlan, faimosul campion de box, şi ca să-l ajungă străbătuse atâta cale. Nenorocul făcuse ca Marcel s-ajungă la Shangai la douăzeci şi patru de ore după plecarea acestuia spre Vladivostok. Totuşi, fără să se descurajeze, tânărul îşi cheltuise toată averea ca să cumpere un vapor pentru a ajunge la ţintă.

Or, fatalitatea făcea acum ca „Tasmania” să nu poată suporta presiunea cerută de Marcel şi vaporul se scufundase într-o clipită.

Sărmanul băiat, care se afla pe punte, văzu roşu înaintea ochilor şi se simţi târât de un puhoi de flăcări. Vru să ţipe, să se agaţe de ceva, dar zadarnic.

Azvârlit în aer de explozie, căzu ca un bolovan în valurile spumegânde.

Totul se petrecuse în numai câteva secunde.

Ameţit neştiind în realitate ce s-a întâmplat, Marcel îşi reveni la atingerea apei.

Căzătura fusese atât de grozavă încât se scufundase la zece metri sub apă.

Deşi cu mădularele aproape frânte, reuşi, cu o sforţare neînchipuită, să iasă la suprafaţă şi simţi o arsură grozavă la cap.

Deschise ochii.

Oceanul era pustiu.

Din „Tasmania” nu mai rămăseseră decât vreo câteva bucăţi de scândură afumate şi vreo zece cadavre aproape carbonizate, printre care şi al căpitanului Clayton.

Vreme de câteva secunde, Marcel simţi o disperare adâncă. Era zdrobit tot de violenţa exploziei şi cu greu putea face mişcările trebuincioase ca să se menţină la suprafaţă. I se părea că faţa, capul, trupul îi erau în flăcări.

Încă un minut sau două şi puterile îl vor părăsi complet.

Atunci, pentru ce să-şi mai prelungească agonia? Mai bine s-o sfârşească mai repede.

Înainte de a muri, Marcel Dunot îşi reaminti toate întâmplările prin care trecuse: plecarea lui din Saint-Quentin şi... Denisa Pordon – pe care n-o s-o mai revadă niciodată.

Se cutremură.

„Nu... îşi zise el, nu vreau să mor... Ar fi o laşitate din partea mea... Atâta vreme cât mai e o scânteie de viaţă în mine, trebuie să sper... Voi face tot ce se poate ca să scap...”

Îşi încleştă fălcile, înotă la un colac de salvare care plutea la câţiva metri de el şi reuşi cu anevoie să şi-l treacă pe sub subţiori. Răsuflă uşurat şi se lăsă dus de apă, cu braţele legănate, cu capul pe spate.

Din fericire marea era liniştită.

Treptat, treptat, Marcel simţi că-i revin puterile. Capul îl durea însă cumplit. Duse mâna la creştet şi constată cu groază că nu mai avea niciun fir de păr! Focul i-l arsese până la rădăcină şi-i pârlise pielea capului.

— Frumos trebuie să mai fiu! mormăi el. În Sfârşit, să nu mă mai gândesc la asta, deşi mă doare al dracului... Dacă aş putea să dau de vreo scândură ca să încalec pe ea, zău c-aş dormi... sunt rupt de oboseală.

Lemne se aflau destule, aşa că Marcel găsi repede o bucată de uşă şi se urcă pe ea. Rămase astfel, plutind pe

undele potolite ale mării.

Uşurat întrucâtva şi oarecum odihnit în poziţia aceasta, lăsă privirile să i se piardă în depărtare.

Soarele se lăsa spre asfinţit.

Închise ochii şi aţipi.

O izbitură în creştet îl trezi brusc.

Tresări atât de tare încât scândura alunecă de sub el.

„Să mă fi lovit un rechin?” se întrebă el cu groază.

Privi în jur.

Era noapte.

Cerul senin şi înstelat îngădui însă lui Marcel să vadă la un metru de el cadavrul locotenentului „Tasmaniei”.

Nenorocitul ar fi scăpat probabil şi el cu viaţă dacă nu i-ar fi sfărâmat ţeasta o tablă de fier aruncată de explozie. Legănat de valuri, cu faţa întoarsă spre cer, cu barba şi părul împrăştiate pe chipul ca de ceară, era grozav la vedere.

Cu toată oboseala, Marcel făcu o sforţare şi se îndepărtă înot cât putu mai mult. Se apucă apoi să caute o altă scândură.

Nu găsi însă nimic.

Cât ţinu noaptea rămase treaz. Arsurile de pe cap îl usturau cumplit de la apa sărată de mare.

Fu însă şi mai rău când se ivi soarele. Bietul băiat abia se putea stăpâni să nu urle de durere. Rănile mâncate de sare şi arse de soare îl ardeau.

Rămăşiţele „Tasmaniei” dispăruseră cu desăvârşire.

Cât cuprindeai cu ochii, oceanul era pustiu.

Marcel înţelesese că nu mai era scăpare şi-şi aştepta cu resemnare moartea.

Cel puţin suferinţele vor lua sfârşit!

Îşi încrucişă braţele peste colacul de salvare şi-şi rezemă capul care îl ardea cumplit, cu gând să se odihnească niţel. Rămase astfel ceasuri întregi, fără să

cugete, fără o mişcare, aşteptându-şi moartea.

Deodată i se păru că aude voci.

— Hei! Hei!

Crezând că visează, ridică încet capul.

„Sunt nebun!” îşi zise el.

Dar nu se înşela. La vreo cinci sute de Metri de el, o corabie cu trei catarge, cu pânzele negre şi cârpite care se zbăteau în bătaia vântului, stătea în loc.

Pe funii, se vedeau felinare aprinse. Marinarii adunaţi la provă se uitau curioşi în direcţia lui Marcel Dunot spre care se îndrepta acum o luntre cu patru oameni.

Marcel simţi cum îi revin puterile. Începu să înoate spre luntre, unde ajunse în câteva minute.

Patru mâini zdravene îl traseră la bord şi îl lăsară jos, în luntre. I se vorbi într-o limbă pe care n-o cunoştea.

— Eu francez ¡Francez! „Frenchman”! „Franceze”! strigă el.

— Da, da, franţos! răcniră în cor cei patru marinari şi, rânjind cu gura până la urechi, strânseră mâinile naufragiatului.

Unul din ei îi întinse o ploscă plină cu rachiu, făcându-i semn să bea. Marcel duse plosca la gură şi sorbi o înghiţitură dintr-o băutură care îi arse gâtlejul, în timp ce marinarii strigau mulţumiţi.

— Bon, bon, franţos! Ruski! Ruski! Franţos, bon!

„Ce naiba or fi tot sporovăind ăştia!” Se întrebă el mirat.

Dar marinarii râdeau mereu şi vâsleau cu putere spre corabie.

Ajunseră în curând la marginea vasului de care atârna o scară de frânghie.

Cu toate că se simţea cu desăvârşire istovit, Marcel apucă scara şi în câteva clipe fu pe punte.

Văzu aci un individ voinic, încălţat cu cizme înalte şi

având o căciulă cât o baniţă pe cap, care veni spre el şi-i spuse cu glas răguşit câteva cuvinte pe care nu le înţelese.

Francez, sunt francez... zise Marcel străinului.

Da? Foarte bine, răspunse omul în franţuzeşte. Să-ţi spun atunci unde te afli: la bordul balenierei „Kurîk” din Vladivostok. Fii bine-venit. Mie îmi sunt foarte dragi francezii fiindcă şi bunica mea era franţuzoaică. Dar de unde vii, omule, te-a scalpat cineva?

— Nu, mi-a ars părul o explozie de pe vaporul pe care mă aflam şi...

— Aşa? Lasă că o să-mi povesteşti mai pe urmă; acum hai cu mine în cabină să te pansez.

Sfântă Fecioară! în ce hal eşti! Stai numai să dau ordin să pornească vasul şi sunt la dispoziţia dumitale.

Uriaşul mormăi ceva şi scoase un fluierat prelung. Marinarii se repeziră la pânze.

Acum hai, zise omul apucându-l pe Marcel de braţ cu atâta putere încât acesta abia îşi putu stăpâni un ţipăt de durere.

Îl duse în cabină, un fel de cutie de la capătul punţii.

— Eu sunt căpitanul Ivan Tomanovsky, zise el aşezându-l pe Marcel pe o canapea fixată de perete.

Scoase apoi dintr-un dulap o lădiţă cu medicamente din care luă un borcănel cu alifie, vată şi feşe.

Îl unse pe Marcel pe cap cu alifie, puse deasupra un strat de vată şi-l pansă cu îndemânare.

— Aşa: Peste două săptămâni o să-ţi crească părul la loc, de asta să fii sigur – când spun eu ceva, ştiu ce spun. Stai acum frumuşel aici şi eu mă duc să-ţi trimit ceva de mâncare; pe urmă o să te duci să te odihneşti în cabina echipajului. Ai mai navigat până acum?

— Sunt la al treilea naufragiu.

— „Haraşo”: Mi-au murit doi marinari de scorbut! o să-l înlocuieşti pe unul din ei. La Vladivostok o să te dan jos. Ai

nimerit bine. Războiul s-a sfârşit şi corabia e încărcată cu grăsime de balenă.

— Când ajungem la Vladivostok, căpitane? întrebă Marcel, care tot la Mac Farlan se gândea.

— Peste două săptămâni ori... peste o lună! Depinde de vânt, răspunse Tomanovsky ieşind pe uşă.

Se întoarse în curând urmat de bucătarul vasului, o matahală de om, murdar şi zdrenţăros, care aducea o strachină mare plină cu ciorbă, pe care Marcel o înghiţi cu lăcomie.

După ce se sătură, căpitanul îl puse să-i povestească pe larg ce păţise, ceea ce ţinu două ceasuri încheiate.

Frânt de oboseală, se duse la postul echipajului, o încăpere strâmtă de la baza catargului, unde domnea un aer îmbâcsit.

Vreo zece marinari, întinşi în nişte hamace murdare, sforăiau pe întrecute.

Unul din ei deschise ochii şi-i arătă lui Marcel un hamac gol în care tânărul francez se culcă şi adormi numaidecât. Se trezi după cincisprezece ore.

Era ziuă. Nu mai era nimeni în încăpere afară de el. Marinarii, adunaţi pe punte, înfulecau de zor nişte slănină cu mazăre.

Marcel Dunot sări din hamac şi ieşi afară.

Îi era foame.

Fără să facă mofturi, se aşezase lângă cazanul cu mazăre, scoase un cuţit ruginit din buzunar şi-l înfipse într-o bucată de slănină şi o duse la gură, pe când cu mâna cealaltă apucă un pesmet uscat de pe jos.

În jur toţi râdeau cu poftă şi glumeau pe socoteala lui, Dar fiindcă el nu înţelegea ce spun, îşi vedea tacticos de mâncare.

— La tumta are poft mare: zise cineva lângă el.

Mirat, tânărul întoarse capul şi văzu un individ la fel de

voinic ca şi căpitanul, care îl privea batjocoritor.

— Da, aşa e, răspunse el, fără să-i pese de vorbele Individului.

— Ta, ta! Mănânce mult... Nu costă parale la tumta, zise iar omul, şi adăugă pe ruseşte ceva celorlalţi marinari care se puseră pe râs.

Stăpânindu-şi cu greu mânia, Marcel îl întrebă nepăsător:

— Dumneata trebuie să fii german, nu-i aşa?

— Ta, eu eşti de la Koenigsberg. Şi tumta franţuz?

— Aşa e, sunt francez, ai ghicit.

— Ştiu eu ce spun. Hoch! Hans Gufacht şti totdauna ce spune...

Germanul se sculă murmurând câteva cuvinte care îi făcură pe ceilalţi să se tăvălească de râs.

„Neamţul ăsta îşi bate joc de mine, îşi zise Marcel, dar nu face nimic, cine râde la urmă, râde mai bine...”

Se auzi fluieratul şefului de echipaj şi marinarii se împrăştiară pe punte, fiecare la treaba lui.

Deşi slăbit încă şi abia ţinându-se pe picioare, Marcel nu vru să se spună că mâncase de pomană.

Se duse deci la şeful de echipaj şi-i dădu să înţeleagă că ar vrea să i se dea şi lui de lucru.

Din fericire, marinarul ştia niţel englezeşte; îl sfătui pe tânărul francez să se mai odihnească o zi, două, dar acesta nu vru să-l asculte cu niciun chip. Fu trimis atunci să dea ajutor la catarg.

Pe când lucra, Marcel se gândea la situaţia în care se găsea.

Negreşit, era bucuros că scăpase cu viaţă, dar nu mai puţin adevărat că numai avea un gologan şi că ticălosul de Mac Farlan îi scapă printre degete.

„Rurik” cu tot vântul prielnic, abia se mişca, lucru ce-l făcea pe Marcel să turbeze.

Când se înseră se duse să cineze împreună cu ceilalţi marinari. Ca şi de dimineaţă, Hans Gufacht îl luă peste picior, în hazul celorlalţi care păreau că se tem de uriaşul acela şi râdeau la fiecare vorbă. Marcel fierbea de mânie, dar ştia să se stăpânească.

Părea că pansamentul francezului îl înveseleşte grozav.

Fără ca Marcel să ştie, îl poreclise „baba” şi cum îi vedea pe marinari adunaţi la masă, începea să facă haz pe socoteala lui.

— Aha, uite că a venit şi „baba”, zicea el.

— „Baba” e supărată pe ziua de azi, pesemne că i-a furat cineva papagalul.

— Săraca „baba” şi-a pierdut ochelarii:

Şi marinarii râdeau de se prăpădeau.

Marcel Dunot părea că nu bagă de seamă. Avea de gând să se răfuiască el cu neamţul când vor ajunge la Vladivostok.

Hans Gufacht îşi isprăvi însă repede repertoriul.

Acum nu mai râdea nimeni când îi zicea lui Marcel „baba”. De aceea se hotărî să născocească altceva.

Într-o dimineaţă, pe când stăteau cu toţii şi mâncau, Gufacht se opri zâmbind provocator în faţa lui Marcel.

— Ştiţi ce m-am gândit azi-noapte, băieţi? făcu el zâmbind.

— Ce? întrebară ceilalţi curioşi.

— Că franţuzul nu e o babă ci un ţânc; o să-l fac acuşi să sară coarda. Staţi să vedeţi ce haz o să facem.

Marinarii se priviră în tăcere. Marcel Dunot le era simpatic, pe când pe german nu-l puteau suferi şi ar fi vrut să se sfârşească odată caraghioslâcul acesta.

Se temeau însă de Hans Gufacht pe care îl văzuseră zdrobind fălcile la câţiva.

— Ştii tu cum cheamă la tine marinar? îl întrebă el pe Marcel legănându-se în faţa lui.

— Nu.

— Hahaha: Ei zice la tine „baba”.

— Zău?

— Da, dar eu găseşte că tu seamănă mai bine cu un cupil... un cupil mare... haha:

Marcel rămase liniştit.

— Aşa? făcu el fără să se tulbure.

Abia acum înţelegea glumele neamţului. Înghiţi şi zise iar:

— Zău?

— La tine este un cupil caraghioz ca toţi franţuzii. Franţuzi toţi caraghioz...

Marcel se îngălbeni, dar din pricina pansamentului care îi acoperea o parte din obraz nu se băgă de seamă.

Neamţul rânji uitându-se triumfător la ceilalţi marinari care, stingheriţi şi curioşi în acelaşi timp, se uitau în tăcere la ei, apoi luă de jos o bucată de frânghie şi i-o întinse lui Marcel zicând:

— La tine eşti un fetiţa mic... ia frânghie şi sari niţel ca să faci plăcere la noi.

Marcel se ridică liniştit în picioare.

— Vrei adică să sar coarda?

— Ta, ta...

— Păi... nu ştiu.

— Nu face nimic... tu sare! se răsti neamţul la el ameninţător.

— Şi dacă nu vreau?

— Eu stâlcesc în bătaie la tine. Marcel izbucni în râs.

XI

Deşi nu pricepeau un cuvânt din cele ce vorbeau cei doi, marinarii de pe „Rurik” auzindu-l pe Marcel lâzând, se priviră întrebător.

Era vădit că tânărul francez nu se supăra de glumele lui Hans Gufacht.

Acesta zâmbea încântat de sine.

— Uitaţi-vă băieţi, zise el marinarilor, francezul o să sară coarda. Hahaha:

Acum se isprăvise cu gluma.

— Şi zici că dacă nu vreau mă stâlceşti în bătaie? întrebă foarte serios Marcel.

— Aşa... hai, sare repede!

— Dacă te stâlcesc eu pe tine în bătaie, sări?

— Ce spus? strigă neamţul ameninţător.

— Te-am întrebat dacă după ce te-oi stâlci în bătaie o să sări? repetă Marcel foarte liniştit.

Hans Gufacht înţelese că Marcel nu glumea.

— O să... eu... oh!

Marcel se şi puse în gardă. Feri cu îndemânare lovitura neamţului şi îl lovi fulgerător cu pumnul lui ca de oţel.

Se auzi o bufnitură înăbuşită.

Hans Gufacht bătu aerul cu mâinile şi se prăbuşi pe punte scuipându-şi dinţii.

Cu o repeziciune uimitoare, Marcel se aplecă, ridică de jos frânghia şi-l lovi pe neamţ peste faţă.

— Aha nemernicule, vroiai să sar coarda, ai? Lasă că **o** să joci tu acum cum ţi-oi cânta eu! strigă el scrâşnind.

Spumegând de furie şi de ruşine, Hans Gufacht trase cuţitul de la brâu şi se repezi la Marcel.

Marinarii vrură să-i sară în ajutor.

De prisos!

Tânărul francez îl apucă de mână şi-l strânse cu atâta putere încât ticălosul scoase un urlet de durere şi scăpă cuţitul.

În aceeaşi clipă cu mâna stângă pe care o avea liberă, Marcel îi trase două palme zdravene.

Turbat de furie şi de ruşine, Hans Gufacht vru să se

elibereze din strânsoare. Zadarnic însă. Mâna lui Marcel asemenea unui cleşte de oţel, îi sfărâmase încheietura.

— Aşa! Acum ridică frânghia: Ridic-o când îţi spun! porunci Marcel neslăbindu-l din strânsoare.

Biruit de durere, gâfâind, Hans Gufacht se supuse. Se aplecă şi ridică frânghia.

— Bagă de seamă, îi zise Marcel ameninţător. O să-ţi dau drumul mâinii dar să nu încerci ceva, că te ucid pe loc... m-ai înţeles? Şi-acum, hai, sări!

Ruşii stăteau înmărmuriţi şi priveau cu admiraţie la Marcel. Dar Hans Gufacht nu se mişcă; ochii lui injectaţi de sânge aruncau în jur priviri sinistre.

Deodată îşi căută din ochi cuţitul. Îl văzu sub piciorul lui Marcel.

— Ei, sari ori nu? se răsti acesta.

Cu dinţii clănţănind, neamţul se supuse. Luă frânghia în mână şi începu să joace în loc ca un urs legat de funié; pe când Marcel, care nu-l slăbea din ochi, bătea tactul cu pumnul.

Printre marinari se stârni un entuziasm de nedescris.

— Bravo, francezule:

— Ura!

— Ia uitaţi-vă cum mai ţopăie neamţul!

Doi marinari fugiră la postul de echipaj, veniră cu **o** armonică şi începură să cânte, pe când ceilalţi băteau din palme măsura.

Vreme de aproape un ceas, cu falca zdrobită, cu mâna sucită, cu capul în flăcări, Hans Gufacht ţopăi fără-ntrerupere în hazul marinarilor care aveau acum prilejul să se răzbune pentru tirania îndurată atâta timp. În celé din urmă, fluieratul şefului de echipaj, care îi chema la lucru puse capăt chinurilor nemerniculuí.

Asudând de oboseală şi furie, se apropie de Marcel şi-i şopti scrâşnind.

— O s... o să răzbun eu... fi tu pe pace.

— Mă rog... n-ai decât! răspunse francezul zâmbind ironic.

Zilele următoare neamţul îşi văzu de treabă fără să crâcnească.

La masă mânca în tăcere, apoi se ducea să se culce fără să spună un cuvânt.

Marcel îl observa pe Furiş şi se păzea. Părea însă că Hans Gufacht uitase umilinţa, şi „Rurik” se apropia încet de Vladivostok.

Marcel nu-şi găsea astâmpărul. Totuşi se gândea cu ciudă că nerăbdarea lui nu avea niciun rost. Era mai mult ca sigur că nu-l va găsi pe Mac Farlan la Vladivostok.

Mulţumită însă unui vânt prielnic, baleniera trecuse de Strâmtoarea Coreei şi plutea acum în Marea Japoniei. Dar deodată vântul se schimbă brusc tocmai când „Rurik” se afla la vreo sută de mile de Vladivostok.

Peste noapte izbucni furtuna.

Marcel Dunot, care dormea ca de obicei în hamacul lui, fu trezit de fluieratul şefului de echipaj. Alergă împreună cu ceilalţi marinari pe punte.

Se îngrozi de ce văzu: corabia era aplecată într-o rână, gata să se răstoarne, pe când valurile înfuriate o izbeau din toate părţile.

Sus, între funiile catargelor, vreo zece marinari se trudeau să înţepenească mizena, fără însă să reuşească.

Împreună cu marinarii pe care fluieratul şefului îi trezise din somn, Marcel se repezi la frânghiile care susţineau catargul cel mare şi, fără să-i pese de vântul care-i umfla hainele şi de ploaia care-l biciuia în faţă, ajunse la verge.

Se înţepeni bine în picioare şi legă pânza udă şi aspră, în care unghiile i se rupeau până la carne şi care îi sfâşia degetele până la sânge.

— Vreme de un ceas, clătinat încoace şi încolo de hulă, cu mâinile însângerate, cu gura uscată şi şalele frânte, luptă prin întuneric împotriva furtunii.

În cele din urmă izbutiră să lege pânza de verge.

Istoviţi marinarii coborâră de pe catarg. Marcel era ultimul. Dar când fu să se dea Marcel în jos pe frânghii, când fu numai la doi metri de catarg, văzu un om repezindu-se spre el. Zări lucind lama unui cuţit. Nu-i fu greu să recunoască, după statură, pe uriaşul Hans Gufacht. Se aţinea între frânghii, tăi**ndu-i** calea.

Marcel Dunot înţelese.

Trase şi el cuţitul de la brâu, încălecă pe una din verge şi aşteptă atacul germanului.

Mulţumiţi că au scăpat de munca aceea grea, ceilalţi marinari coborâseră pe punte fără să se uite în urmă, aşa că Marcel Dunot şi Hans Gufacht se găseau acum singuri între verge.

— Mi-ai căzut în mână, câine francez! Hai, vino dacă nu eşti laş ca toţi francezii! răcni germanul.

Marcel n-auzi decât cuvintele „laş” şi „francez”.

Scrâşnind din dinţi fără să răspundă.

Totuşi Hans Gufacht nu cuteza să-l atace; pentru aceasta ar fi trebuit să vină mai aproape şi să dea drumul odgonului de care se ţinea. De aceea încercă să-l provoace pe Marcel prin insulte, ca să înceapă el întâi atacul.

Trecu un minut, două...

Cei doi duşmani se observau.

Deodată, Hans Gufacht izbucni în hohote – un râs de nebun. Tăie o bucată de frânghie groasă şi îngheţată de vânt, lungă de vreo doi metri; o apucă de un capăt şi-l izbi cu ea pe Marcel drept în creştet.

Marcel, care n-avusese cum feri lovitura, scoase un ţipăt de durere.

— Porc de francez! Vino să-ţi crăp capul, ticălosule,

vino! răcnea germanul hohotind.

Ghemuit pe vergeaua alunecoasă, tânărul abia se mai putea ţine, pe când Gufacht, în picioare şi rezemat de odgonul care lega catargul, era oarecum în siguranţă.

Marcel se pomeni iar cu o lovitură de funie în cap...

Totuşi, îşi stăpâni durerea şi nu scoase niciun sunet, pe când Hans Gufacht mârâia de bucuria triumfului.

Dar mârâitul i se opri în gât.

Dintr-o săritură, Marcel se ridică în picioare, cu riscul de a se prăbuşi pe punte. O secundă rămase astfel în echilibru, ca un dansator pe sârmă, apoi, folosindu-se de o smucitură a vasului, se repezi la neamţ.

Acesta n-avu când trage cuţitul pe care-l pusese la loc la brâu, căci Marcel se şi năpustise asupra lui şi-i înfipse cuţitul în inimă.

Hans Gufacht scoase un horcăit de moarte, scăpă odgonul din mână şi se prăbuşi în valuri.

Tânărul francez aruncă după el cuţitul plin de sânge şi se duse încetinel jos pe punte.

Nimeni nu văzuse lupta pe viaţă şi pe moarte care se dăduse între cei doi.

Fără să-i pese că era ud până la piele, Marcel se duse la postul de echipaj, se întinse îmbrăcat în hamacul lui şi adormi numaidecât.

În zori, marea se linişti. Când se deşteptă şi ieşi pe punte, Marcel văzu că „Rurik” îşi vedea liniştit de drum. Şeful echipajului îi spuse că Hang Gufacht dispăruse, Marcel păru foarte mirat.

După trei zile, corabia acosta la cheiul Yladivostokului.

Înainte de a coborî pe chei, „căpitanul dădu lui Marcel ca răsplată pentru munca şi curajul lui o hârtie de zece ruble şi-i strânse prieteneşte mâna.

Tânărul francez îi mulţumi călduros şi porni în oraş.

Cea dintâi grijă a lui fu să cerceteze ce e cu Mac Farlan,

dar nimeni nu-i putea da un răspuns. Probabil că mulatrul nu se oprise la Vladivostok ci o pornise numaidecât spre Moscova.

Când se înnoptă, Marcel se duse la un han unde pentru o rublă şi jumătate i se dădu de mâncare şi un loc de dormit.

În cele trei săptămâni cât fusese la bordul lui „Rurik”, părul îi crescuse şi se întremase complet.

A doua zi se sculă, mâncă o bucată de pâine de secară unsă cu usturoi şi ieşi din han.

Situaţia lui era cât se poate de neplăcută. Se găsea pe străzile Vladivostokului, cu şapte ruble şi jumătate în buzunar, neştiind limba şi neavând nicio hârtie prin care să dovedească la Consulat cine e şi de unde vine.

Dar Marcel Dunot trecuse prin situaţii şi mai grele. Dacă n-ar fi fost ciuda că-i scăpase iar Mac Farlan, ar fi găsit că soarta lui nu era chiar atât de rea.

Mai cercetă pe ici colo să afle ceva despre mulatrul asasin, dar nimic.

A doua zi nu mai avea decât cinci ruble.

„Trebuieneapărat să găsesc de lucru, altfel n-o să am ce mânca”, îşi zise el.

Să găsească de lucru la Vladivostok! Greu! Deşi nu ştia, o boabă ruseşte, se adresă la toate atelierele pe care le văzu, dar pretutindeni i se răspunse că nu au ce face cu el.

Când se înseră, se întoarse la han, frânt de oboseală.

Se aşeză la o masă şi ceru prin semne să i se dea ceva de mâncare.

În timp ce mânca se gândea îngrijorat că peste două zile nu va mai avea nici măcar o copeică.

Ce era de făcut? Cel mai bun lucru ar fi să plece cât mai curând. Se hotărî să se angajeze chiar a doua zi pe vreun vapor pentru a-şi căuta aiurea norocul. Liniştit întrucâtva, îşi sfârşi cina şi se duse la culcare.

A doua zi merse în port. Mare îi fu dezamăgirea când văzu cheiul pustiu. Niciun vapor, afară de „Rurik”, care îşi descărca marfa.

Deznădăjduit, Marcel se îndreptă spre han.

Pe când mergea el aşa dus pe gânduri, auzi în urma lui claxonul unui automobil.

Se întoarse brusc şi zări o maşină venind în goană. Sări la o parte ca să lase maşina să treacă, dar văzu cu mirare automobilul oprindu-se brusc la câţiva paşi de el”. Din maşină coborî un individ care se apropie şi deschise cutia cu scule fixată de scara automobilului.

Marcel băgă atunci de seamă că amândouă cauciucurile roţilor dinapoi se dezumflaseră şi şoferul se căznea să pună altele noi.

Neavând nimic de făcut, tânărul francez se apropie de maşină ca să caşte gura la ce făcea şoferul. Dar mare-i fu mirarea auzindu-l pe acesta bodogănind în franţuzeşte:

— Afurisită ţară, domnule! Păcătoase şosele! îţi plesnesc cauciucurile la fiecare pas... Fir-ar să fie!...

— Ce, dumneata eşti francez? strigă Marcel cu bucurie.

— Păi cam aşa ceva. Şi încă din Pantruche.

— Eu sunt din Saint-Quentin.

— Oi fi, numai că n-am fost niciodată pe acolo. Dar nu face nimic, se cheamă că tot dintr-o ţară suntem amândoi... Acum, ia ajută-mă niţel, frăţioare, să aşez cauciucurile astea că mi-au scos sufletul...

— Cum să nu! cu plăcere... făcu Marcel bucuros.

Îşi suflecă mânecile şi apucă o rangă cu care sprijini roata ca să-i poată pune şoferul cauciucul.

Pe când îşi vedea de treabă, îi zise lui Marcel:

— Bine că plecăm de pe meleagurile astea afurisite. De când hoinărim pe aici, am stricat, în două luni, paisprezece cauciucuri.

— Plecaţi!

— Da, cu un vapor japonez, care trebuie să sosească mâine.

— Ferice de dumneata!

— Pe dracu'! Eu aş vrea să mă văd odată acasă, patronul nu se grăbeşte defel; zice că vrea să viziteze Japonia şi de acolo vrea să se ducă în America. Afurisită meserie şi a mea!... Tare m-am săturat!

— Ce n-aş da să fiu în locul dumitale! Caut de lucru şi nu găsesc.

— Ce meserie ai? îl întrebă şoferul care sfârşise de aşezat cauciucurile.

— Mecanic.

— Mecanic... stai... o să vorbesc eu cu patronul. Nu se poate să nu-l cunoşti, e domnul de Plasnik, un om foarte cumsecade.

— Habar n-am cine e, mărturisi Marcel Dunot.

— Păi... e unul din „ăi mari" de la calea ferată transsiberiană. Dacă îţi dă el o recomandare, te primeşte oricine numaidecât.

Şoferul luă pompa şi s-apucă să umfle cauciucurile.

— O să vorbesc eu cu patronul. Vino diseară la „Hotelul Naţiunilor" din strada împăratul Pavel şi întreabă de Dominic, adică de mine.

— Mulţumesc! făcu Marcel fericit, şi...

— N-ai de ce-mi mulţumi, îl întrerupse şoferul, dacă nu ne-om ajuta noi între noi... Atunci, ne-am înţeles... diseară la „Hotelul Naţiunilor"... domnul Dominic... Mă duc, fiindcă patronul m-o fi aşteptând cam de mult... La revedere!

Şoferul sări la volan şi maşina porni în goană.

Marcel Dunot se întoarse la han şi mâncă de astă dată cu mare poftă.

După amiaza i se păru nesfârşită. Pe la orele cinci se duse la „Hotelul Naţiunilor" şi-l întrebă pe portarul galonat care îl opri la uşă:

— Mă rog, domnul Dominic e acasă?

— Şoferul domnului de Plasnik! bâigui portarul într-o franţuzească stricată.

— Da.

— A plecat cu stăpânu-său la Ningonta.

— A! Şi când se întorc!

— Nu se mai întorc.

XII

Marcel Dunot rămase o clipă ca ameţit. Aşadar speranţele lui se iroseau iar...

— Şi n-au lăsat nimic pentru mine? întrebă el.

— Nu ştiu, făcu portarul cu nepăsare. Cum te cheamă pe dumneata?

— Marcel Dunot, răspunse tânărul, care abia acum îşi dădu seama că uitase să-i spună şoferului numele.

— Bine. Mă duc să văd.

Cu inima zvâcnind, Marcel se uită după portar care dispăru pe una din uşile vestibulului.

Trecură cinci minute care i se părură cât cinci veacuri.

În sfârşit, portarul apăru.

— Din ce ţară eşti dumneata? îl întrebă el.

— Sunt francez, dumneata nu vezi?

Bine, bine, dar din ce oraş?

— Din Saint-Quentin.

— Da? Păi atunci scrisoarea asta e pentru dumneata! Poftim!

Tremurând de emoţie, Marcel apucă plicul pe care i-l întindea portarul, mulţumi şi plecă.

Plicul purta următoarea adresă scrisă şi în franţuzeşte şi în ruseşte:

„A se preda tânărului francez din Saint-Quentin care va venii să întrebe astăzi de domnul Dominic.

Marcel Dunot zâmbi. Rupse repede plicul, Găsi înăuntru o scrisoare pentru el şi încă un plic închis, adresat unui domn Buzoff, şeful serviciului tehnic al Căii ferate transsiberiene din Vladivostok.

Tânărul băgă în buzunar plicul închis şi despături scrisoarea lui.

Era de la şofer, care îi scria că patronul lui se hotărâse pe Neaşteptate să plece în Manciuria, dar că lăsase o scrisoare de recomandare pentru el, ca să poată fi primit la lucrările de cale ferată ale transsiberianului.

Marcel mulţumi în gând şoferului şi se întoarse la han, deoarece era prea târziu ca să se prezinte acum la domnul Buzoff.

A doua zi dimineaţă rugă un trecător să-i spună unde e biroul domnului Buzoff.

Domnul Buzoff, sau mai bine zis colonelul de geniu Buzoff, îşi avea biroul într-o cazarmă mare, plină de cazaci.

Neştiind limba, cum ajunse în faţa santinelei, Marcel strigă doar atât.

— Domnul Buzoff!

Noroc că soldatul era băiat deştept şi pricepu că străinul vrea să vorbească chiar cu şeful; chemă un camarad şi făcu semn lui Marcel să-l urmeze.

Fără să piardă vremea, tânărul se luă după cazac. Trecu printr-o curte mare unde soldaţii făceau exerciţii cu baioneta şi ajunse la un birou unde un subofiţer îl întrebă ce doreşte.

Drept răspuns, Marcel îi înmână plicul cu scrisoarea de recomandare şi zise:

— Domnul Buzoff.

— Adică colonelul Buzoff, făcu subofiţerul citind adresa.

— Se ridică numaidecât de pe scaun şi ieşi din birou, lăsându-l pe Marcel cu soldatul.

Trecură zece minute. În sfârşit, gradatul se întoarse şi-i

făcu semn tânărului francez să-l urmeze.

Acesta porni după el.

Trecu prin coridoare nesfârşite şi ajunse în cele din urmă într-o încăpere mare, în mijlocul căreia stătea, la un birou de mahon, un bărbat gras, cu chipul roşcovan şi cu favoriţi blonzi. Era colonelul Buzoff.

Spuse câteva cuvinte subofiţerului, care salută şi plecă.

— Eşti mecanic? îl întrebă el în franţuzeşte pe Marcel.

— Da, domnule.

— Colonel... sunt colonel. Numele dumitale?

— Marcel Dunot.

— Cum ai ajuns aici?

— Am fost salvat dintr-un naufragiu de baleniera „Rurik”, vaporul meu fiind aruncat în aer de o explozie.

— Bine. O să-ţi dau un bilet de tren pentru Irkutsk, unde vei lucra în atelierele de maşini; o sută douăzeci de ruble pe lună şi gratificaţiile. Vei pleca chiar astă-seară.

— Mulţumesc, domnule colonel!

Ofiţerul sună şi veni un soldat, căruia îi spuse câteva cuvinte, apoi încheie adresându-se lui Marcel:

— Mie-mi sunt foarte dragi francezii. Dumneata fă-ţi datoria şi fii sigur că vei ajunge departe. Mecanici buni sunt puţini. Acum du-te. Omul acesta te va conduce la biroul de tranzit unde ţi se va da un bilet de drum pentru Irkutsk; trenul pleacă la amiază. Vezi să nu-l scapi, şi... Umblă sănătos!

— Vă mulţumesc foarte mult, domnule colonel, răspunse Marcel şi ieşi după soldat.

La biroul de tranzit i se dădu un bilet de clasa treia pentru Irkutsk. Se duse direct la gară, fără să mai dea pe la han; n-avea nimic de plătit şi nici bagaje de luat.

Când ajunse la gară, era ora unsprezece.

Cu cele două ruble care îi mai rămăseseră mâncă bine într-un restaurant de lângă gară zicându-şi în gând.

„Deseară, când voi ajunge la Irkutsk, o să cer să mi se dea un avans. În orice caz, am găsit în sfârşit de lucru, aşa că sunt sigur că n-o să mor de foame... Cum oi strânge ceva parale, plec iar să dau de Mac Farlan”.

Isprăvi de mâncat şi ieşi pe peron. Trenul era tras şi în faţa lui văzu mişunând fel de fel de indivizi de toate naţiile: ruşi, chinezi, japonezi care făceau o larmă grozavă.

În vagoanele de clasa întâi văzu ofiţeri în mantale lungi, cenuşii, turişti englezi venind din Japonia, chelneri îmbrăcaţi în frac.

În faţa furgoanelor, cufere mari stăteau înşirate pe peron.

Trecând pe lângă vagoanele de clasa întâi, Marcel se gândi cu tristeţe că dacă n-ar fi avut ideea nenorocită să-şi bage toţi banii în „Tasmania”, şi-ar fi putut îngădui şi el acum luxul să călătorească boiereşte.

Îşi cumpără un pachet de ţigări, aprinse una şi se sui într-un vagon de clasa a treia.

Văzu cu mirare că vagonul nu era despărţit în compartimente. Nimic decât nişte bănci de lemn aşezate transversal şi în mijloc o sobă mare de porţelan.

Aşezaţi pe bănci, cu boccele mari alături, ţărani ruşi vorbeau cu glas tare şi glumeau între ei, pe când un grup de japonezi veni să-şi facă loc, cu gesturi măsurate şi în cete, lângă ţărani.

Într-un ungher, patru chinezi, chirciţi pe podea, trăgeau din nişte lulele mici de aramă, schimbând între ei cuvinte neînţelese.

Marcel se aşeză liniştit pe o bancă şi, cu ţigara în gură, se puse să observe pe călătorii din jurul lui.

Se apropia timpul plecării. Treptat, treptat, vagonul se umplu de lume şi un miros tare şi înăbuşitor îmbâcsi aerul. Dar se părea că, în afară de tânărul francez, nimeni nu-l simţea.

Marcel se sculă. O bucată de carton agăţată de peretele vagonului îi atrăsese atenţia. Era scrisă în patru limbi: ruseşte, chinezeşte, englezeşte şi franţuzeşte.

În clipa aceea se auzi un fluierat şi trenul se puse în mişcare.

Deodată, tânărulscoase o exclamaţie de mirare. Pe bucata de carton scria orarul trenului şi văzu că de la Vladivostok la Irkutsk erau cinci zile de drum!

„Ce naiba o să mănânc eu în aste cinci zile? se întrebă el.

Şi nici de dat jos din tren nu se putea da.

După ce se gândi câtva timp la ce e de făcut, hotărî să spună la cea dintâi staţie şefului de tren situaţia în care se afla.

Când, după două ceasuri, trenul se opri la Kikolsk, Marcel sări pe peron, se apropie de şef şi-i arătă biletul de tren povestindu-i în acelaşi timp trista lui situaţie.

Noroc că acesta vorbea binişor franţuzeşte.

— Văd că într-adevăr ai fost angajat să lucrezi la Irkutsk. Trebuia să-i spui colonelului că n-ai parale, ţi-ar fi dat un avans, răspunse şeful după ce examină biletul.

— Nu m-am gândit – credeam că drumul ţine numai câteva ceasuri.

Şeful de tren zâmbi.

— Câteva ceasuri, bine-ar fi! Eu, dragul meu, nu pot să fac nimic, doar să te recomand bucătarului de la vagonul-restaurant; avem multă lume în tren, poate că are nevoie de un ajutor la bucătărie. Hai repede, că peste cinci minute pleacă trenul.

Alergară amândoi la bucătăria vagonului restaurant. Uşa era deschisă şi Marcel îl văzu pe bucătar, o matahală de om care robotea de zor la maşina de gătit.

Şeful îi spuse în câteva cuvinte situaţia.

Dintr-o aruncătură de ochi, bucătarul judecă pe tânărul

francez şi-l găsi pe-placul lui, se vede, căci îi zise:

— Pari băiat dezgheţat, tinere, te iau la mine. O să-mi dai ajutor la curăţatul zarzavaturilor şi la spălatul vaselor. Cât despre mâncare, o să ai câtă vrei fii pe pace. Hai, urcă-te repede, e treabă destulă de făcut...

Marcel sări în vagon şi trenul se puse în mişcare.

Bucătarul îi arătă o găleată cu cartofi şi tânărul se apucă să-i cureţe plin de voie bună.

Pe drum, bucătarul îi spuse că e elveţian şi că-l cheamă Adolf Courbe. Marcel îşi spuse şi el numele.

Până seara, tânărul cu sudoarea şiroind pe el din pricina căldurii care domnea în bucătăria strâmtă ca o cutie, nu avu o clipă de răgaz. Abia pe la nouă, după ce spălă vasele şi le puse la locul lor, mâncă şi se culcă, având cugetul împăcat că nu mâncase de pomană.

Adormi numaidecât şi fu trezit în zori de bucătar ca să aprindă focul, să prăjească pâinea şi să fiarbă cafeaua. Se apucă pe urmă să cureţe peştele, zarzavatul, în sfârşit, tot ce se cerea pentru masă.

Dar ce-i păsa lui Marcel!?! Nu se speria el de muncă. Era sigur acum că va ajunge la Irkutsk şi gândul acesta îl făcea să i se pară munca uşoară, deşi i-ar fi plăcut mai mult să facă altceva decât să spele vase.

Timp de trei zile tânărul francez îşi văzu cu atâta zel de treabă, încât bucătarului începu să-i pară rău că va trebui să se despartă atât de curând de el.

Trenul alerga cu o viteză de cincizeci de kilometri pe oră. Trecu de Mulin, Karbin, Tiţibar, Manciuria şi în a patra noapte se opri la Tcita ca să încarce nişte ceai pentru Stat. În zori porni mai departe.

Încă douăzeci şi patru de ore şi va fi la Irkutsk.

— Marcel se bucura să ajungă, căci se săturase de curăţat cartofi şi de spălat crătiţi. Seara, după ce se servi călătorilor cina, bucătarul se apropie de el cu o sticlă în

mână.

— Hai să bem un pahar în sănătatea dumitale, domnule, Dunot.

Ciocniră.

Bucătarul plescăi din limbă.

— Bună votcă, ai! E de la Simpferopol. Şi-a**şa z**i, mâine ne părăseşti...

— Da.

— Te-ai angajat la calea ferată transsiberiană!

— Chiar aşa, domnule Courbe.

— Să nu crezi că e cine ştie ce noroc... Disciplină militară, muncă multă şi parale puţine. Unde mai pui că vine iarna – m-aş mira să nu ningă la noapte – şi e frig al dracului la Irkutsk, o să vezi!

— Tot ce se poate, dar ce să-i faci! Trebuie să munceşti ca să trăieşti...

— Nu zic ba, numai că ai putea găsi o muncă mai uşoară. Ştii ce-o să-ţi spun, tinere? îmi placi! Eşti băiat dezgheţat; hai cu noi până la Moscova şi o să stărui eu să te angajeze ca ajutor de bucătar la Compania noastră. Şi-mi pun capul dacă într-un an nu eşti bucătar-şef!

Marcel zâmbi.

— Eşti foarte bun, dragă domnule Courbe, dar Uiţi că m-am angajat la transsiberian şi că de aceea mi s-a plătit biletul de drum.

— Îţi dau eu parale să ţi-l achiţi, strigă bucătarul. Am încredere în dumneata şi sunt sigur că o să mi-i dai îndărăt din leafă. Hai să mai ciocnim un pahar. Straşnic rachiu!

— Nu, mulţumesc. Cât despre propunerea dumitale, îţi mulţumesc foarte mult, dar mi-am dat cuvântul şi nu pot să mi-l iau înapoi, răspunse Marcel calm dar hotărât.

— Rău faci, domnule Dunot, foarte rău, ascultă ce-ţi spun eu! A, uite că a şi început să ningă! Şi încă zdravăn!... Asta încă nu e nimic, să vezi ce o să fie peste

două luni! →

Bucătarul avea dreptate. Se pornise o ninsoare deasă şi se stârnise un vânt rece care spulbera zăpada. Brazii înalţi şi drepţi care mărgineau drumul se şi acoperiseră de nea.

Marcel Dunot clătină din cap.

— Ce să-i faci, domnule Courbe, nu e întotdeauna după voia omului. Şi-apoi, n-am de gând să prind rădăcini la Irkutsk; îndată ce voi fi strâns atât cât îmi trebuie ca să mă întorc în Franţa, plec. Iarna trece repede.

Bucătarul înţelese că hotărârea tânărului era de neclintit. Se uită posomorât la ceasul din perete şi zise:

— S-a şi făcut unsprezece! Eu mă culc; fă şi dumneata ca mine. Ajungem mâine dimineaţă la şapte. Sper că mai înainte o să-mi dai o mână de ajutor la pregătitul dejunului.

— Cum să nu! Cu plăcere... Noapte bună!

— Noapte bună, Brr! Ce frig s-a lăsat!... făcu bucătarul înfiorându-se şi trecu în compartimentul de alături unde îşi avea culcuşul, împreună cu chelnerul restaurantului.

Ca şi în celelalte nopţi, Marcel scoase dintr-un dulap o pătură de lână, se înfăşură în ea şi se întinse jos pe scânduri.

Deşi obosit, nu se lipea somnul de el, de bucurie că va ajunge în sfârşit la Irkutsk.

Totuşi, legănat de tren, pe la unu din noapte aţipi. Un zăngănit de fiare îl trezi. Trenul frânase brusc.

O detunătură spintecă aerul, pe urmă alta şi iar alta. Se auziră ţipete.

Marcel sări în picioare şi se repezi la uşă urmat de bucătar care dăduse buzna în bucătărie.

Afară ningea mereu. Un strat de aproape un metru se aşezase pe linia ferată mărginită de brazi înalţi de un verde întunecat.

La lumina gălbuie care pătrundea prin geamurile

vagoanelor, zăriră vreo sută de inşi înarmaţi cu topoare şi cu suliţi năvălind în lungul şinelor.

De la locomotivă se auzeau răcnete de furie şi durere.

Călătorii, deşteptaţi de împuşcături, deschideau ferestrele întrebându-se unii pe alţii speriaţi ce s-a întâmplat.

— Ce e? întrebă Courbe cu glas sugrumat.

— Ce să fie! Atacă trenul... răspunse Marcel înălţând din umeri. Ai ceva arme! Dă-le încoa repede...

— Mi se pare... mi se pare că sunt nişte revolvere în compartimentul meu.

— Bine, făcu Marcel. Îl împinse la o parte pe bucătar şi alergă în compartimentul lui, unde-l găsi pe chelner îmbrăcându-se.

— Repede... repede... Trenul a fost atacat nu ştiu de cine... revolverele... unde sunt revolverele? strigă el.

— Colo... în dulap, sub teancul de şerveţele... eu...

Fără să-l mai asculte, Marcel se repezi la dulap „un de găsi trei revolvere şi o cutie de cartuşe. Băgă cutia în buzunar, dădu un revolver chelnerului, se uită să vadă dacă sunt şi celelalte încărcate şi ieşi pe culoar unde se întâlni cu şeful de tren care răcnea cât putea:

— La arme! Apăraţi-vă! Am fost atacaţi de puşcăriaşii de la ocnele Tesalky!

— Ce? întrebă Marcel uluit.

— Trenul şi-a încetinit mersul din pricina troienelor de zăpadă de pe linie şi ocnaşii s-au folosit de prilej ca să sară pe locomotivă... i-au ucis pe maşinist şi pe fochist, pe urmă...

Marcel nu-l lăsă să sfârşească şi alergă la uşa vagonului.

Trei din călătorii trenului – nişte englezi – trăgeau de zor într-un grup de vreo douăzeci de ocnaşi care dădeau buzna spre vagoane urlând şi înjurând.

Marcel trase şi el şi ucise trei bandiţi unul după altul.

Acum şanţul care mărginea calea ferată era plin de ocnaşi.

Erau peste două sute şi atacau din toate părţile.

Ţipete de femei, amestecate cu împuşcături şi lovituri de topoare, sfâşiau întunericul.

— Cred că suntem pierduţi, făcu flegmatic un englez şi doborî cu o pocnitură de revolver un bandit care voia să se năpustească asupra lui.

— Yes! Să murim cel puţin luptând, răspunse altul.

Marcel Dunot nu vorbea, dar vorbeau destul de lămurit revolverele pentru el.

Rezemat de uşa vagonului, trăgea fără răgaz, întrerupându-se numai când trebuia să-şi încarce revolverul fumegând.

Dar degeaba; ocnaşii erau mult prea mulţi ca să li se poată pune împotrivire. Şapte din cele nouă vagoane ale trenului erau acum în mâinile lor. Răcnetele de biruinţă se amestecau cu ţipetele femeilor şi ale copiilor pe care îi omorau fără milă.

— Atenţie! zise deodată unul din englezi, năvălesc din partea cealaltă. Suntem...

N-apucă să-şi termine vorba căci un bandit îi spintecă ţeasta cu o lovitură de topor.

XIII

Revolverul lui Marcel Dunot bubui; ocnaşul se prăvăli în zăpadă. Alţi doi avură aceeaşi soartă. Trupurile lor însângerate zăceau unul peste altul pe scara vagonului, împiedicând drumul, ceea ce dădu o clipă de răgaz lui Marcel.

Nu-i mai rămăseseră decât trei gloanţe; după ce le va trage şi pe acestea...

Întoarse capul: doi englezi erau încă în viaţă. Smulseră drugii de fier de la reţelele de bagaje şi loveau cu ele unde nimereau.

Unul din englezi avea la cap o rană adâncă, iar sângele care ţâşnea din ea împroşca în jur la fiecare mişcare.

Uşa unui compartiment se deschise cu furie şi o ceată de ocnaşi, cu topoarele pline de sânge, dădură năvală spre ei. În acelaşi moment lumina se stinse.

„Marcel împinse cu piciorul uşa care despărţea culoarul vagonului, sperând să câştige astfel timp. Pe când voia să-l pocnească unul din ocnaşi, englezul cu capul spintecat se prăbuşi în braţele lui şi primi el lovitura de topor.

Cu o mişcare bruscă, Marcel îl aruncă la o parte pe englez, ochi şi trase. Ocnaşul căzu grămadă; horcăielile lui se amestecau cu ale englezului lovit de moarte.

Tânărul stătea acum pe platforma spre care năvăleau ocnaşii din amândouă părţile. Smulse drugul din mâna englezului în agonie şi se repezi la droaia de ocnaşi care urlau.

Cu cele două gloanţe pe care le mai avea ucise doi din ei, sfărâmă cu patul revolverului ţeasta unui al treilea şi, învârtind drugul ca pe o măciucă deasupra capului, trecu asemenea unui fulger printre bandiţi.

Marcel sări în zăpadă şi o luă la fugă prin întuneric. Căzu într-un şanţ nu prea adânc şi rămase ascuns acolo.

În tren, măcelul continua.

Totuşi, trebuie să fi rămas prea puţini călători în viaţă, căci se auzeau până la el răcnetele de biruinţă ale ocnaşilor.

Cu tot frigul, tânărul era leoarcă de sudoare. Fulgii de zăpadă se cerneau rar şi potolit din văzduh.

Marcel se înfioră.

„Cel mai bun lucru ar fi să merg pe jos până la Irkutsk sau cel puţin până la cel mai apropiat oraş, îşi zise el. Ce

pot face eu, de unul singur, împotriva atâtora?”

Auzi deodată pufăitul aburului care ieşea prin supapa de siguranţă a locomotivei.

„Aha, maşina e sub presiune, ceea ce înseamnă că funcţionează încă...”

Ocnaşii scoteau acum strigăte de bucurie. Aprinseră lămpile de rezervă ale vagonului-restaurant şi se puseseră pe băut.

Printre crengile bradului din faţa lui, Marcel zărea umbrele lor enorme ce se profilau pe geamurile aburite ale vagonului.

— Petrec dumnealor! murmură el deznădăjduit. A, **o** idee! Dacă aş putea ajunge la locomotivă i-aş duce pe toţi plocon la Irkutsk. Ar avea haz, zău!

Marcel Dunot era omul care unea gândul cu fapta.

Cu o îndrăzneală şi un curaj neînchipuit, aruncă drugul în zăpadă şi într-o clipă fu afară din şanţ.

Bandiţii, care beau de zvântau în vagoane, nu-l văzură.

Se târî până la locomotivă, ale cărei lumini roşii rămăseseră aprinse, şi se urcă pe maşină. Supapa de siguranţă scuipa mereu aburi; cazanul duduia, gata de plecare.

Marcel împinse cu piciorul trupul neînsufleţit al mecanicului şi dădu drumul maşinii.

Se auzi un şuierat prelung; roţile patinară o clipă pe şinele îngheţate şi deodată locomotiva smuci trenul din loc şi porni târând vagoanele după ea. Din vagonul-restaurant se auzi un urlet de furie.

Trenul alerga acum cu mare viteză în noaptea îngheţată de iarnă.

Fără să se sinchisească de larma pe care o făceau ocnaşii Marcel deschise uşa cuptorului, apucă lopata şi începu să îndese cărbuni în cuptor.

După ce-l umplu până la gură, se opri mulţumit de

isprava lui.

Se gândi acum la omul care zăcea la picioarele lui şi se aplecă să vadă dacă mai e vreo scânteie de viaţă în el. Dar nenorocitul era mort.

Trenul ieşise dintre şanţuri şi gonea cu o viteză nebună peste un câmp întins acoperit de zăpadă.

„Cu viteza asta, trebuie s-ajungem în curând în vreo gară”, îşi zise Marcel.

Tocmai voia să se aşeze pe o grămadă de cărbuni ca să răsufle niţel, când auzi un râcâit ciudat. Întoarse capul şi tresări speriat zărind pe acoperişul vagonului de bagaje vreo zece bandiţi care se pregăteau să sară în tenderul maşinii.

Marcel n-avea altă armă la îndemână decât lopata şi drugul de învârtit cărbuni.

Deschise uşa cuptorului şi băgă vârful drugului în foc, apoi, fără să-i piardă din ochi pe bandiţii care se codeau să sară aşteptă.

Deodată văzu pe unul din ei luându-şi avânt şi sărind în tender, unde se întinse în patru labe peste grămada de cărbuni. Apucă lopata, se repezi la bandit şi dintr-o lovitură îi sfărâmă ţeasta.

— Ei, care mai pofteşte? strigă el celorlalţi cu lopata ridicată.

Glasuri înfuriate îi răspunseră.

Văzu acum peste treizeci de inşi îngrămădiţi pe acoperiş şi sfătuindu-se între ei. Înţelese că într-o clipă vor sări toţi peste el.

Trase drugul încins din foc şi, cu arma aceasta grozavă în mână, păşi pe grămada de cărbuni tocmai când alţi patru bandiţi săriseră lângă el şi-i pocni cu vârful drugului în faţă. Bandiţii se poticniră urlând de durere şi se rostogoliră pe şine. Vagoanele trecură peste ei lăsând în urmă un morman de carne şi oase.

Fără să răsufle, Marcel vârî drugul încins în pântecele altuia şi cu o lovitură dată de sus în jos spintecă ţeasta unui al patrulea care căzu pe linie horcăind.

Trenul alerga mereu cu o viteză nebună.

De pe vagonul de bagaje, bandiţii văzuseră ce se petrecuse.

Ştiau că peste câteva minute trenul va ajunge în staţia Kolynsk şi că trebuia oprit cu orice preţ, altminteri vor fi prinşi şi spânzuraţi.

După ce se sfătuiră iar între ei, vreo zece se aşezară în rând la marginea vagonului de bagaje şi dintr-o săritură fură pe tender. Marcel Dunot se crezu pierdut.

Cu o lovitură de drug mai ucise unul, dar o smucitură a trenului îl făcu să-şi piardă echilibrul. Scăpă drugul din mână şi căzu peste puntea de fier care lega tenderul de locomotivă.

Se ridică totuşi şi avu timp să apuce lopata.

Înjurând, zbierând şi urlând, ocnaşii se năpustiră asupra lui. Marcel se rezemă de cazan, cu lopata ridicată şi ţinu piept vreme de zece minute năvălitorilor, apărându-se cu lopata, ba rănind chiar destul de grav pe doi din ocnaşi.

Lupta aceasta eroică a unuia singur împotriva atâtora nu putea dura mult.

Cu tot curajul lui, Marcel îşi dădu seama că puterile îl părăsesc şi că sfârşitul se apropie. Bandiţii înţeleseră şi ei acest lucru şi atacară cu tot mai multă înverşunare.

Deodată şinele duduiră sub picioarele lor: trenul trecea pe un pod de fier peste un râu lat şi adânc.

Marcel întrezări o şansă de scăpare. Îşi încordă muşchii şi se repezi cu atâta furie la duşmanii săi încât aceştia se dădură îndărăt uluiţi. Izbi cu lopata în cap pe unul care îi tăia calea, doborî un altul cu o lovitură de pumn, şi, fără să-i pese de viteza trenului, dintr-o săritură fu dincolo de parapetul podului în apă.

Răceala undelor îngheţate îl făcu să nu-şi piardă cunoştinţa. Cu o sforţare supraomenească reuşi să iasă la suprafaţă; văzu trenul pierind în depărtare pe întinsul alb de zăpadă.

Se afla acum în mijlocul râului Orkhon, lat în partea aceea de peste două sute de metri şi al cărui curent era de o violenţă neînchipuită.

Din fericire, Marcel Dunot era un bun înotător, aşa că porni spre mal. Curentul era însă foarte puternic şi, cu toate sforţările lui, nu făcu într-un ceas nici măcar cincizeci de metri.

Începuse să-şi piardă nădejdea, când zări o corabie chinezească coborând cu pânzele întinse râul şi apropiindu-se de el.

„Sunt salvat!” îşi zise Marcel plin de bucurie simţind că-i revin puterile.

Porni înot spre corabie.

Ninsoarea încetase. Printre nori, razele lunii răspândeau pe apă o lumină argintie.

Marcel văzu trei chinezi care Stăteau de vorbă pe corabie.

— Ajutor! Ajutor! răcni el.

Chinezii întoarseră niţel capul, apoi îşi văzură de drum.

— Nemernicilor! mormăi el şi începu iar să strige.

Zadarnic.

Chinezii nu-l luară în seamă.

„O să mă salvez şi fără ajutorul lor”, îşi zise el şi înotă cu disperare până la corabie. Reuşi cu mare greutate să se agaţe de cârmă.

După ce stătu vreo două minute nemişcat, căci sforţările pe care le făcuse îl istoviseră, începu să se caţere şi ajunse repede la parapet. Tocmai voia să treacă peste el, când auzi un mormăit de spaimă.

— Tcia!

În acelaşi moment se pomeni lovit cu atâta putere în umăr, încât fu cât p-aci să cadă în apă.

Unul din chinezi îl întâmpinase cu acest semn de prietenie...

Cu puterile sporite de mânie şi de ciudă, Marcel sări pe punte, îl apucă pe chinez de beregată, îi smulse bastonul din mână şi-l pocni cu el drept în creştetul capului.

— Aha, tâlharule! aşa ştii tu să te porţi cu oamenii care îţi cer ajutor? răcni el înfuriat.

Chinezul se prăbuşi ca mort pe punte şi nu mai crâcni. Ceilalţi doi vrură să se năpustească asupra lui Marcel, dar acesta prinse mişcarea şi ridică ameninţător bastonul; înspăimântaţi, chinezii căzură în genunchi bolborosind cuvinte neînţelese.

Uimit, tânărul nu ştia ce să mai creadă. Tocmai voia să-i lase pe chinezi în plata domnului, când auzi un foşnet la spatele lui. Făcu o săritură în lături ca să ferească lovitura de pumnal pe care i-o hărăzise chinezul care se trezise din leşin.

Marcel îşi pierdu răbdarea când văzu atâta făţărnicie. Cuprins de o furie nestăpânită, începu să lovească în dreapta şi-n stânga: Chinezii, cu capetele sparte, crezând că le-a sosit ceasul, cu o sprinteneală de maimuţe săriră în apă.

Îi văzu înotând cu disperare printre valuri, în vreme ce corabia, împinsă de vânt, se îndepărta cu repeziciune.

Bănuitor, tânărul francez alergă la cabina de la capătul vasului ca să vadă dacă nu mai e cineva ascuns acolo, dar cabina era goală.

Liniştit, aruncă bastonul şi se lăsă pe o saltea de bumbac din fundul cabinei.

O zguduitură puternică îl trezi. Sări în picioare şi alergă pe punte.

Se luminase de mult de ziuă. Sufla un vânt rece care

împrăştiase norii de peste noapte. Soarele lucea pe cerul senin.

Corabia lăsată în voie se împotmolise la un cot al râului în nişte trestii. Valurile mici clipoceau în lungul vasului aplecat într-o rână.

— Alta acum! făcu el necăjit. Iar naufragiu. Trebuia să nu mă mişc de la cârmă.

Deocamdată să mănânc ceva.

Marcel se duse în cabină unde găsi nişte orez şi câţiva peşti uscaţi.

Aprinse cu o brichetă pe care o văzuse atârnată în perete o maşină mică de lut plină cu mangal, care se afla într-un colţ, turnă într-o strachină apă, o puse pe maşină, o umplu cu orez şi ieşi să se plimbe pe punte.

Îl luă cu frig. Ca să se mai încălzească, se gândi să cerceteze niţel împrejurimile ca să vadă unde se află.

Sări pe mal, cu picioarele până la gleznă în apă şi-şi făcu drum printre trestii.

Văzu înaintea lui un câmp întins presărat cu bolovani, care se pierdea în depărtare.

Niciun copac, nicio locuinţă omenească, nimic, decât pustiul nemărginit.

Vru să meargă mai departe, dar deodată apărură în spatele lui doi chinezi uriaşi, cu puştile în bandulieră, cu capetele rase, îmbrăcaţi în zdrenţe soioase.

Abia avu timp să-i vadă şi chinezii se şi repeziră la el, îl trântiră la pământ şi-l izbiră cu pumnii.

Ameţit, cu pieptul zdrobit, Marcel rămase nemişcat, într-o clipă fu legat burduf, apoi chinezii se ridicară în picioare rânjind mulţumiţi. Unul din ei îl apucă de cap, celălalt de picioare şi porniră cu el printre bolovani.

Merseră astfel cam un kilometru şi ajunseră la un loc măturat de zăpadă, unde vreo douăzeci de chinezi, cu chipurile fioroase, îşi făcuseră tabără din patru corturi de

piele de capră.

Aproape de ei, cămilele păşteau iarba rară şi uscată.

Chinezii îl înconjurară, iar unul din ei se aplecă şi-l întrebă ceva în ruseşte.

Marcel Dunot nu-i răspunse. Chinezul râse fioros şi duse mâinile la gât arătându-i că va fi spânzurat.

Tânărul înţelese, dar nici nu clipi.

Asiaticii nu se mai uitară la el şi-şi văzură de masă. După ce se săturară, plecară lăsându-l în paza a patru dintre ei.

Marcel îşi zise că s-au dus probabil să prade corabia.

Chinezii se înapoiară după vreo două ceasuri; păreau furioşi.

— Tare mă tem că necazul lor o să se spargă în capul meu! murmură Marcel. În sfârşit, o să vedem noi ce-o mai fi...

Bietul băiat trecuse prin atâtea, încât nu se mai mira de nimic. Deocamdată simţea o mare durere în tot trupul din pricina frânghiilor care îi zdrobeau carnea.

Îi era frig, dar mai cu seamă foame. Îşi zise că afurisiţii de chinezi ar fi putut aştepta măcar până ce şi-ar fi mâncat şi el orezul.

Făcu ce făcu, se întoarse pe spate şi strigă:

— Ei! Chinezilor!

Aceştia îl priviră ameninţător.

Fără să se tulbure, Marcel deschise şi închise de câteva ori gura ca să le dea de înţeles că îi e foame.

Să-l fi priceput chinezii? Probabil. Unul din ei, care ţinea o suliţă în mână, îl pocni de două ori în cap ca să-l facă să tacă.

După ce mai stătură câtva timp de vorbă între ei chinezii se împrăştiară.

Marcel îi văzu adunându-se pe urmă în jurul unui foc de buruieni uscate unde se frigeau nişte hălci de carne şi

mâncând cu lăcomie.

Trecură încă două ceasuri fără ca asiaticii să se uite la prizonierul lor, apoi unul din ei îi dezlegă mâinile şi-i dădu un ciolan cu nişte urme de carne aproape crudă.

Tânărul apucă ciolanul şi înfulecă lacom carnea de pe el.

Chinezul se uită rânjind la el şi-i împinse un burduf mic cu apă stătută pe care Marcel o sorbi pe nerăsuflate, atât era, sărmanul, de însetat...

Mâinile îi fură iarăşi legate şi patru chinezi îl ridicară de jos şi-l urcară în spatele unei cămile de care îl legară cu nişte curele late, din piele de capră.

Îl acoperiră apoi cu o pătură, nu pentru a-l apăra de frig, ci pentru a nu-l vedea cineva dacă i-ar fi întâlnit cumva în cale.

Auzi strigăte, chemări, toată larma obişnuită când pornesc oamenii la drum.

Într-adevăr, cămila pe care se afla se ridică de jos şi în curând iuţi pasul.

„Ce n-aş da să ştiu unde mă duc afurisiţii ăştia!” îşi zise Marcel, pe jumătate înăbuşit de pătura care îl acoperea.

Cu toată grosimea ei, tremura de frig şi legănatul monoton al animalului îi pricinuia greţuri grozave.

Câtă vreme să fi ţinut supliciul? N-ar fi putut să spună. De patru ori simţi cămila oprinduse şi lăsându-se la pământ.

Fiecare interval dintre popasuri ţinuse vreo şase ceasuri – cel puţin aşa i se păruse lui Marcel, căci îndată ce se opreau venea un chinez şi-i dădea ceva de mâncare. Restul timpului prizonierul stătea întins pe spatele cămilei fără să ştie ce se petrece.

Nenorocitul simţea cum treptat, treptat puterile îl părăsesc. Cu tot curajul şi bărbăţia lui, îşi dădea seama că dacă nu va surveni vreun eveniment neaşteptat sfârşitul i

se apropia.

Membrele îi amorţeau încetul cu încetul. Corpul îi era greu ca plumbul, capul i se izbea mereu de şa şi uneori nori roşii ca sângele îi împăienjeneau ochii.

Deşi i se dădea puţină mâncare, nu-i era foame. Îl chinuia o sete cumplită.

Încercase de câteva ori să strige, dar i se răspunsese cu lovituri de măciucă.

„Acum ştiu că s-a isprăvit”, îşi zicea el şi-i părea rău că nu-şi găsise moartea în lupta cu bandiţii ceea ce l-ar fi scutit de chinurile pe care le îndura acum.

Ceasuri după ceasuri treceau... Cămila alerga mereu... Marcel auzea tropotul monoton al celorlalte animale.

I se părea că era legat de cămilă de veacuri întregi; în sfârşit, cămila se opri şi un chinez veni să tragă pătura de pe el. Când îl dezlegă, bietul băiat nu se putu ţine pe picioare şi căzu grămadă la pământ.

Se văzu în mijlocul unei curţi octogonale străjuită de opt turnuri înalte de piatră albă care sclipeau în soare.

Lângă el stăteau doi chinezi, drepţi ca nişte statui, cu suliţele în mâini.

Niţel mai departe vreo câţiva câini cu blana galbenă se hârjoneau lătrând.

Pardoseala curţii era din marmură verde. Steaguri de mătase roşi, brodate cu litere chinezeşti în tir de aur, atârnau la ferestrele înguste ale turnurilor.

„Unde mă aflu?” se întrebă nedumerit Marcel.

Încet, încet se ridică în picioare. Se deschise o uşă şi intrară doi chinezi în haine albe care luară în tăcere cămila pe care fusese adus Marcel şi plecară.

Trecură zece minute.

Deodată auzi un sunet de clopoţel, apoi un concert întreg de clopote.

Canaturile aurite ale unei uşi mari din peretele unuia

din turnuri se deschiseră larg şi prin ea păşiră patru chinezi voinici în haine largi de mătase galben cu roşu.

În spatele lor, întins pe un fel de lectică dusă de patru servitori apăru un chinez enorm, cu faţa rasă, cu ochii pe jumătate închişi.

Servitorii puseră jos lectica, dând semne de satisfacţie.

La vederea chinezului, cei doi care îl păzeau pe Marcel se prosternară la pământ atingând pardoseala de marmură cu fruntea, ca înaintea unui sfânt.

Chinezul zâmbi cu îngăduinţă, spuse câteva cuvinte şi chinezii se ridicară. Unul din ei răspunse ceva, ţinând capul plecat.

Atunci un chinez în haine albe înaintă spre Marcel şi-l întrebă ceva în ruseşte.

Marcel îi explică prin semne că nu înţelege.

— Englishman? (Englez?) făcu chinezul.

No, french! (nu, francez!) răspunse el.

Chinezul clătină din cap. Bolborosi câteva cuvinte în vreme ce individul întins în lectică se uita curios la Marcel. Unul din chinezi dispăru printr-una din multele uşi care dădeau în curte.

„Un adevărat comitet de maimuţe!” îşi zise tânărul francez. Ce dracu’ or fi vrând de la mine?

O va afla foarte curând.

Chinezul se întoarse însoţit de o făptură ciudată, îmbrăcată în haine albastre de bumbac, cu picioarele retezate de la glezne.

Mergea rezemându-se în cârje de bambus destul de lesne totuşi.

Pe chipul lui se citea viclenia şi răutatea.

Se ploconi în faţa lecticei şi cu un zâmbet slugarnic pe buze, aşteptă.

Chinezul care vorbise cu Marcel se întoarse spre schilod şi-i ţinu un lung discurs în urma căruia acesta zise

tânărului:

— Eu sunt anamit şi vorbesc bine franţuzeşte.

— Văd, răspunse Marcel bănuitor.

— Mă numesc Doc-Cuang. Dar dumneata?

— Marcel Dunot.

— Da! Ştii să conduci şi să repari un automobil?

— Treaba mea!

— O, domnule Bunot!

— Nu Bunot şi Dunot...

— Îţi cer iertare, domnule Lunot...

— Dunot, ţi-am spus, D-U... adică du...

— Aha, am înţeles... sunt prea plecata dumitale slugă... mă tăvălesc ruşinat la picioarele dumitale.

— Scoală-te şi nu te mai tăvăli că o să-ţi faci o grămadă de vânătăi... Dar fiindcă eşti sluga mea – c-aşa ziseşi?

spune indivizilor de colo să-mi dea un scaun şi să-mi aducă şi ceva de mâncare.

— Să şezi! în faţa zeului! Cu neputinţă! strigă, Doc-Cuang indignat.

— În faţa zeului? Grăsanului de acolo îi spuneţi voi zeu? Are şi mutră, n-am ce zice!

— Taci nenorocitule! Dacă ar şti ce-ai spus, ar pune să te taie în bucăţi. El e solul lui Buddha pe pământ.

— Halal să-i fie! în sfârşit, treaba lui! Mie să-mi daţi mâncare că nu mai pot de foame.

— Dar ştii să repari automobile?

— Ia slăbeşte-mă, ai înţeles! Dă-mi să mănânc şi-ţi spun eu pe urmă.

Şi fără să se sinchisească de „zeu” se aşază jos pe pardoseală.

Cei doi bandiţi vrură să se repeadă la el, dar „zeul” îi opri cu un gest.

De ce era să se teamă Marcel?

De moarte?

În starea în care se afla moartea i s-ar fi părut aproape o binefacere.

Doc-Cuang tălmăci zeului cuvintele tânărului.

Burtosul încruntă sprâncenele, apoi zise ceva şi peste câteva minute veniră doi servitori care aduceau o tavă mare, lăcuită, plină cu fel de fel de bunătăţi.

Unul din ei îi dezlegă mâinile lui Marcel şi-i puse tava dinainte.

Marcel începu să mănânce cu lăcomie. Orez, fripturi, cuiburi de rândunică, dulceţuri, peşte – înfuleca de zor, sorbind din când în când din sticla cu apă rece.

— Zeul Ourga e bun şi milostiv căci i-a fost milă de dumneata, zise Doc-Cuang, tânărului francez cu făţărnicie. Ei, acum poţi să-mi spui: ştii să repari şi să conduci un automobil!

— O să-ţi spun numaidecât, ilustre Doc-Cuang, deocamdată lasă-mă să mănânc, răspunse Marcel văzându-şi de treabă.

— Da, da, mănâncă stăpâne alb dacă vrei, poţi deveni în cel mai scurt timp un om bogat.

— Zău?

— Jur pe ce am mai scump. Trebuie să ştii că de acum doi ani zeul din Ourga, care e, împreună cu Dalai-Lama, reprezentantul lui Buddha pe pământ, are un automobil pe care i l-a dăruit un misionar american. Dar, din nenorocire, maşina nu merge şi n-a mers niciodată. Degeaba a adus zeul mecanici din Pekin, n-au avut ce-i face. Atunci zeul s-a întristat foarte şi a făgăduit să dea celui care îi va aduce un mecanic alb, care să poată repara automobilul, oricât i-ar cere.

De aceea Losi-nhor, un foarte puternic şef Kungus, a pornit în căutarea acelui alb şi te-a găsit pe dumneata.

— Aşa?

— Da. A socotit că poate vei şti dumneata să repari

automobilul, şi nu te-a omorât.

— Foarte drăguţ din partea lui... Dar dumneata cum de ai ajuns aici? Parcă ziceai că eşti anamit?...

— Sunt din Saigon. Am fost interpret la palatul guvernamental şi pe când însoţeam un explorator englez, sir William Plate, am fost luat prizonier de Kunguşi şi adus aici. Zeul a poruncit să mi se taie picioarele, ca să nu pot fugi.

— Te compătimesc din inimă, crede-mă. Şi William Plate ce a păţit? Desigur că a fost omorât.

— Vai, da! A fost masacrat împreună cu toţi ai noştri. Zeul din Ourga e foarte crud, ca toţi mongolii. A ucis până acum vreo treizeci de albi care au fost aduşi să-i repare automobilul dar n-au reuşit. Îţi doresc mai mult noroc decât au avut ei.

Şi zicând acestea, Doc-Cuang aruncă o privire plină de ironie crudă lui Marcel Dunot. Tânărul păru că nu bagă de seamă.

— Sper, răspunse el cu răceală.

Terminase de mâncat. Se lăsă să i se lege iar mâinile. Era sătul, dar simţea o nevoie imperioasă să doarmă. Se întinse pe pardoseală şi închise ochii.

— Ei, domnule Bunot, scoală-te îi strigă anamitul. Zeul aşteaptă, vrea să te apuci numaidecât de reparat automobilul.

— Slăbeşte-mă! Nu vezi că dorm?

— Nu se poate să dormi! Scoală, altminteri vei muri.

— Spune-i că dacă mă lasă să mă odihnesc măcar şase ceasuri, îi repar rabla. Vrea? bine, nu! n-are decât să mă omoare. Noapte bună!

Tânărul francez închise ochii şi începu să sforăie.

Zeul se mânie.

— Scoală-l pe câinele de colo! porunci el unuia dintre chinezi.

Acesta îl izbi pe Marcel în cap cu patul suliţei.

Tânărul tresări speriat şi privi nedumerit în jur.

— Spune-i să se scoale, dacă nu vrea să pun să i se taie capul, mormăi mongolul.

Anamitul tălmăci lui Marcel, rânjind, vorbele „zeului”.

— Ascultă, zise Marcel înfuriat. De patru zile, ori de patru săptămâni nu mai ştiu ce e somnul, călătorind legat pe o cămilă. Acum vreau să dorm. Dacă zeul tău Caraghios vrea să mă omoare, n-are decât! Să ştie însă că prietenii mei mă vor răzbuna, şi tot cu automobilul nereparat o să rămână.

— Păi...

— Tacă-ţi gura! Spune-i maimuţoiului ce ţi-am spus şi dă-mi pace; m-ai înţeles?

Doc-Cuang se supuse, pe când Marcel se întinse iar pe pardoseală şi închise ochii.

Cuvintele „prietenii mei mă vor răzbuna” pe care le spusese, aşa într-o doară, îşi făcură efectul.

După ce holbă ochii furios „zeul” porunci să-l lase pe Marcel să doarmă.

Cu toate că Losi-Nhor, şeful bandiţilor chinezi care îl adusese pe Marcel, stărui în spusele lui că-l găsise pe acesta singur, într-o corabie chinezească împotmolită la mal, „zeul” nu vru să-l creadă, neputându-şi închipui că un european a pornit aşa de unul singur, pe vreme de iarnă, să se plimbe pe meleagurile acelea.

De aceea, voia, înainte de a pune să-l omoare, să se încredinţeze că n-are de ce se teme, mai ales că de la o vreme ruşii începuseră să se cam amestece în treburile lui şi zeul din Ourga ţinea să nu le dea prilej de nemulţumire.

Şi apoi, nădăjduia că prizonierul va fi în stare să-i repare automobilul.

Plecă împreună cu suita sa, lăsându-l în paza a patru

mongoli uriaşi.

Cam pe la ceasurile patru, după ce dormise vreo şapte ore, unul din chinezii care-l însoţiseră de dimineaţă pe „zeu”, veni împreună cu Doc-Cuang să-l scoale pe Marcel.

Izbutiră cu greu.

În cele din urmă, tânărul se ridică somnoros, deschise ochii, „strănută şi, recunoscându-l pe anamit, mormăi:

— Ce vrei?

— Scoală. Te aşteaptă zeul să-i pui automobilul în mişcare.

— O, da, vin... dar cum vrei să-l pun în mişcare cu mâinile legate?

Anamitul tălmăci chinezului vorbele lui Marcel. Acesta porunci unuia din păzitori să taie legăturile de la mâinile şi gleznele prizonierului.

— Uf! făcu Marcel răsuflând.

Îşi frecă niţel mădularele înţepenite, apoi, după ce se simţi mai bine, zise:

— Gata, maistre Doc-Cuang, hai să vedem „rabla”.

Cei patru paznici îl luară între ei pe Marcel şi porniră după mongol şi tălmaci.

Ajunseră înaintea unei uşi mari, străbătură coridoare nesfârşite cu pereţii lăcuiţi în roşu şi intrară într-o sală mare unde se aflau înşiraţi lângă perete o mulţime de războinici mongoli, soldaţi de-ai „zeului”, înarmaţi cu suliţe şi iatagane.

În fund pe un fel de altar, stătea nemişcat şi mut, cu picioarele încrucişate sub el, cu mâinile pe pântec, zeul din Ourga, încarnarea lui Buddha pe pământ.

Era îmbrăcat într-o haină largă ţesută cu fir de aur şi presărată cu rubine şi topaze care sclipeau orbitor la lumina unui mare candelabru de aur atârnat de tavan.

În faţa altarului, vreo cincizeci de preoţi budişti, în haine de mătase roşie mai puţin scumpe ca ale zeului,

Stăteau pe nişte scăunele cubice de marmură albă.

Steaguri de mătase roşie, brodate cu litere chinezeşti, atârnau din tavan printre luminile candelabrului.

Dar ceea ce-l minună mai mult pe Marcel era faimosul automobil aşezat în mijlocul sălii şi pentru care fusese adus de la atâta depărtare.

Cauciucurile bine umflate erau noi. Caroseria, vopsită în verde – era împodobită cu plăci de nichel.

Marcel se apropie de automobil.

„Ia să vedem ce e cu rabla asta”, îşi zise el.

Se întoarse mai întâi spre Doc-Cuang şi-l întrebă:

— Ăsta e automobilul cu pricina?

— Da, stăpâne Bunot.

— Ţi-am mai spus că nu mă cheamă Bunot ci Dunot, bagă bine la cap, ce dracu’!... în sfârşit, fie! Şi zici că dacă nu-l fac să meargă mi se taie capul?

— Nu.

— Cum nu! strigă tânărul francez plin de mirare.

— Fiindcă zeul a spus că în caz că nu reuşeşti, vei fi pus între două scânduri şi tăiat de viu cu fierăstrăul, pedeapsă care se aplică celor care jură pe nedrept.

— Păi, eu n-am jurat nici într-un fel! zise Marcel, îngălbenindu-se.

— Ba da, ai spus că vei face automobilul să meargă.

— Dar, dacă reuşesc, ce mi se dă în schimb?

— Nu ştiu, răspunse anamitul.

— Eu vreau însă să ştiu. Întreabă-l pe zeu. Doc-Cuang îl ascultă.

Glasul subţire al zeului răsună în imensitatea încăperii.

— Zeul a spus că dacă faci automobilul să meargă, îţi dăruieşte viaţa, zise anamitul. Ia uită-te acolo lângă perete: fierăstrăul şi scândurile acelea sunt pentru dumneata dacă nu reuşeşti. Şi călăul aşteaptă alături.

— Bine, făcu Marcel înţelegând că orice cuvânt ar fi de

prisos, şi se apropie hotărât de automobil.

Deschise capota şi... rămase încremenit: automobilul n-avea motor!

— Acum nu mă mai mir de ce n-a mers niciodată, murmură el dezamăgit.

XIV

— Ei, ce zici? întrebă Doc-Cuang zâmbind cu ferocitate.

— Nimic, răspunse scurt Marcel Dunot aruncându-i o privire piezişă, şi se aplecă peste automobil ca şi când ar fi vrut să controleze ceva.

În realitate căuta să câştige timp ca să chibzuiască.

Atitudinea anamitului îl punea pe gânduri şi-şi dădu seama că dacă va mărturisi că nu poate face nimic, va fi dus imediat la moarte. Trebuia deci să întârzie cât mai mult momentul.

— Aşadar, stăpâne alb, eşti în stare să repari automobilul? Zeul aşteaptă cu nerăbdare, zise anamitul.

Marcel Dunot îl privi drept în faţă.

— Negreşit că sunt, numai că nu se poate aşa de repede cum crezi.

— Cât îţi trebuie? Două ceasuri ajung! mai mult nu ţi se poate îngădui, căci la apusul soarelui zeul trebuie să plece.

— N-are decât! N-am nevoie de el.

— Vrea să vadă mai întâi automobilul mergând, altminteri pune să te omoare.

— Dacă pune să mă omoare, n-are cine-i repara maşina, pe când dacă-mi dă timp o fac să umble.

— Să-i spun, să vedem ce zice.

Anamitul vorbi multă vreme fără ca Marcel să înţeleagă un cuvânt. Îl văzu pe „zeu” încruntându-se şi-l auzi mormăind ceva cu glas răstit.

Patru mongoli se repeziră la prizonier, care luat pe

neaşteptate, n-avu când să se împotrivească. Îl legară de mâini şi de picioare şi-l duseră pe sus, pe când Don-Cuang zâmbea mulţumit de sine.

„Ce n-aş da să ştiu ce i-a spus afurisitul ăsta de anamit, îşi zise Marcel, pe când îl duceau mongolii în spinare. Trebuia să mă aştept la o trădare din partea lui; numai după mutră... Şi doar nu i-am făcut nimic nemernicului. Dacă o să scap odată şi odată de aici, îl învăţ eu minte...

Cocoţat în spinarea a doi paznici, şi urmat de ceilalţi, trecu prin coridoare lungi luminate de câte un ochi de geam, străbătu mai multe încăperi goale ca nişte chilii şi ajunse în cele din urmă la o scară întortocheată pe care paznicii porniră să urce cu el în spinare.

Marcel număra maşinal treptele. La apatrusutecincizeci şi treia, mongolii se opriră: se aflau în tinda scării, de tavanul căreia atârna un felinar mare de hârtie violetă.

Aici se sfârşea scara.

Tinda era în formă de semicerc şi în perete era o uşă îngustă.

Unul din mongoli scoase o cheie de la brâu şi descuie uşa.

Marcel avu timp să observe că uşa era groasă de cel puţin cincizeci de centimetri.

Simţi cum îl împing cu atâta putere încât căzu grămadă pe o lespede de marmură, unde rămase câteva momente ameţit.

Când îşi veni în fire, crezu că a orbit; în jur domnea un întuneric de nepătruns; nimic decât o beznă adâncă şi un aer greu, împuţit, care-l înăbuşea. Sub el, lespezi de marmură ca sloiurile de gheaţă.

— Ar fi trebuit să mă împotrivesc adineauri, ca să mă omoare şi să isprăvesc odată, zise el cu glas tare.

Cu toată situaţia grozavă în care se afla, curajosul băiat nu se lăsă pradă deznădejdei. Cine ştie dacă, toate

aparenţele îi erau împotrivă, nu exista totuşi vreun mijloc de scăpare... Care? Nici el nu ştia, dar nu se dădu încă bătut.

Încet, târându-se pe brânci, pipăi în jur. Se lovi cu capul de un perete rece şi neted.

Tresări apoi speriat simţind lângă el ceva moale şi călduţ.

Era un corp omenesc îmbrăcat în haine de pânză.

Şi omul nu era mort deoarece era cald.

— Ei, domnule! Gentleman! Sennor! Dormi? Du yo sleep? Usted esta dormiendo? strigă Marcel scos din sărite de această descoperire.

Un lung oftat îi răspunse. Îl simţi pe om făcând o mişcare.

— Da, dormeam murmură necunoscutul în englezeşte. Cine eşti dumneata?

— Sunt un francez... Mă cheamă Marcel Dunot. Şi am fost închis aici pentru că n-am putut să repar automobilul zeului din Ourga.

— A, da! Automobilul fără motor! răspunse cu amărăciune englezul. Eu sunt sir William Elate din Birmingham.

— Exploratorul! strigă Marcel, amintindu-şi ce-i spusese Doc-Cuang.

— Da, dar de unde ştii?

— Mi-a spus un anamit, unul Doc-Cuang care...

— Ticălosul! El m-a trădat... eu...

— Cum se poate? zicea că i-au tăiat picioarele fiindcă îţi luase apărarea!

— Nemernicul! Dimpotrivă, m-a dat pe mâna maimuţei aceleia care îşi zice zeu... Dar Anglia mă va răzbuna.

După ce a fost tâlhar de drumul mare la frontiera Tonkin-ului, a fost prins, şi călăul din Mong i-a tăiat ticălosului picioarele de la glezne. L-am găsit cerşind pe

străzile Tsin-Tsin-ului.

Nu ştiu cum a aflat că vreau să explorez pustiul şi s-a oferit ca interpret. Nenorocirea mea a fost că l-am primit. Când am ajuns la Ourga, a omorât pe unul din preoţii budişti şi a făcut ce a făcut să cadă vina pe secretarul meu, onorabilul Jimmy Shrim.

„Zeul" din Ourga a trimis atunci un pluton de soldaţi ca să-l aresteze. Bineînţeles că m-am împotrivit. A urmat o luptă în care toţi tovarăşii mei au fost ucişi sau răniţi. Eu însumi am fost lovit la cap şi mi-am pierdut conştiinţa.

M-am trezit legat de mâini şi de picioare în palatul unde se afla un automobil. Lângă mine stătea nemernicul de Doc-Cuang şi râdea.

„Mister Plate, mi-a zis el, zeul a spus că, s-a gândit să-ţi dăruiască, viaţa dacă vei putea să-i repari automobilul ăsta".

„Câine! Trădătorule! i-am strigat eu, nu vreau să repar nimic! Prefer să mor... şi Anglia mă va răzbuna! Iar tu, nemernicule, vei fi spânzurat!"

Afurisitul de anamit a început atunci să râdă şi mi-a răspuns:

„Ştiu că n-ai să repari nimic, căci automobilul nu se poate repara, fiindcă i-am scos eu motorul. O să mă răzbun pe albi! Ei m-au prins şi m-au dat pe mâna chinezilor ca să-mi taie picioarele. Am să-l fac pe zeul din Ourga să creadă că maşina poate merge. Hahaha! Are să aducă mereu alţi ca să i-o repare şi o să-i ucidă pe toţi, iar eu o să râd... Frumoasă răzbunare, nu-i aşa! Uite, acum o să-i spun zeului că-ţi baţi joc de el şi că nu vrei să repari automobilul. Hahaha!"

Aşa mi-a spus ticălosul, domnule Dunot, şi n-am avut cum tăgădui...

L-am auzit pe „zeu" mormăind ceva şi m-am pomenit luat pe sus, pe când Doc-Cuang zbiera după mine: „Eşti

osândit să mori de foame! Să mori de foame!”

Asta e povestea mea, domnule Dunot. Dar dumneata, cum ai ajuns aici? încheie englezul.

Marcel îi povesti şi el ce se întâmplase.

— Şi cum ai putut trăi zăvorât aici doi ani dacă ai fost condamnat la moarte prin înfometare? întrebă el.

— Sunt numai doi ani de atunci! se miră englezul. Eu credeam că a trecut mai mult timp. După un moment de şovăire începu iar cu glas schimbat.

— N-am murit fiindcă la cinci zile după ce m-au închis pe mine, au mai adus pe cineva... un german care nici el n-a putut să repare automobilul. Era rănit şi-a murit peste câteva ceasuri. Înţelegi!

— Nu, răspunse Marcel, înfiorându-se că a ghicit.

— L-am mâncat! Şi pe ceilalţi care au venit în urma lui; Am aşteptat să moară ca să-i mănânc! Şi aşa am trăit sir! Sunt un om cinstit şi un onorabil gentleman, dar nu puteam face altfel.

Marcel Dunot nu-i răspunse. Cu tot curajul lui, simţea o groază şi un dezgust lesne de închipuit pentru tovarăşul său de captivitate. Acum îşi explica el mirosul de carne împuţită care domnea în jur.

„Prefer de o mie de ori să mor decât să fac ce-a făcut englezul acesta”, îşi zise el. Dar să nu-mi dau pe faţă scârba pe care mi-o inspiră. Poate că mă va ajuta să scap”.

— Şi n-ai încercat niciodată să fugi de aici? îl întrebă el.

— Nici nu s-ar putea; uşa e din lemn masiv şi ar fi o nebunie. M-am resemnat însă. Dumnezeu va lua în seamă suferinţele mele şi Anglia mă va răzbuna.

— Uite aş vrea să te rog să-mi faci un serviciu. Mi-au legat prea strâns mâinile şi mă dor de nu mai pot. N-ai vrea dumneata să fii atât de bun şi să rozi cu dinţii legăturile?

— Dacă vrei... Vino mai aproape.

Deşi mărturisirea englezului îl făcea bănuitor – poate că lui sir Plate i-o fi foame? Marcel îşi apropie mâinile de obrazul tovarăşului său de suferinţă. În mai puţin de cinci minute, sforicelele din firişoare de bambus cu care îi legaseră mâinile fură roase.

— Parcă o să-ţi slujească la ceva! făcu englezul cu amărăciune după ce sfârşi.

— Cum să nu-mi slujească? Oho! şi încă bine de tot, fiindcă am de gând s-o şterg de aici, sau cel puţin să încerc...

— Nu ţi-am spus că nu se poate! Uşa e solidă! Solidă! strigă savantul cu glas aspru.

— Da, da, ştiu, dar o să am răbdare... o să aştept. O să stau lângă uşă şi când mongolii vor veni să mai aducă pe cineva o să mă reped la ei şi... Lasă că o să vezi dumneata!

— N-ai să faci asta! se răsti sir Plate.

— De ce să n-o fac!

— Au să te omoare...

— Poate. În orice caz, prefer să mor luptând decât aici, ca un câine în întuneric şi murdărie.

— Eşti nebun. Nu trebuia să te dezleg... scrâşni englezul. Îţi interzic să faci vreo încercare, auzi?

— Ba o să fac ce doresc.

— Dar bine, omule, nu înţelegi că dacă îi vei ataca pe mongoli vor cerceta închisoarea şi vor vedea că trăiesc! Şi au să mă omoare... Da, au să mă omoare...

— N-ai decât să mă ajuţi... să fugim împreună.

— cu neputinţă! Eu vreau să trăiesc... măcar aşa cum trăiesc. Te rog... te implor... Nu încerca nimic.

— Ascultă, domnule, n-ai putea să mă laşi în pace! făcu Marcel enervat de atâta laşitate.

Şi apoi, urmă englezul, nu poţi face nimic fără voia

mea. Eu te-am dezlegat...

— Mulţumesc, îţi ofer în schimb să te scap şi pe dumneata.

— Eu nu vreau să plec de aici.

— Treaba dumitale! Eu da.

— Eşti hotărât? Nu vrei să mă asculţi?

— Nu.

— Atunci mori, câine! răcni exploratorul. Marcel simţi răsuflarea fierbinte a englezului în acelaşi timp cu o lovitură grozavă în umăr, dată cu un ciolan gros.

Se gândi în clipa aceea că bine făcuse că-şi dezlegase în timp ce vorbea cu englezul, gleznele.

Scoase un răcnet de furie şi se repezi cu pumnii întinşi spre el. Atacul fu atât de violent încât englezul nu avu timp să se ferească. Urmă o luptă îndârjită.

Marcel îl apucase pe sir William Plate de părul lui lung şi se căznea să-i paralizeze mişcările, căci cu toate cele întâmplate, nu-i venea să-l omoare.

Dar sir William nu avea aceleaşi scrupule.

Pradă unei furii sălbatice, căuta să-l sugrume pe tânărul francez. Reuşi să-şi împreuneze degetele descărnate în jurul gâtului acestuia şi strângea cu toate puterile.

Cu tot curajul său, simţea cum slăbea din ce în ce. Se înăbuşea.

Făcu o sforţare. Cu o smucit ură grozavă sări îndărăt, îşi descleştă mâinile din părul englezului şi-i dădu un pumn teribil în cap.

Se auzi o bufnitură înăbuşită, apoi un horcăit.

Sir William Plate, cu tâmpla sfărâmată, căzu pe spate şi nu mai mişcă.

Era mort. Marcel Dunot răsuflă adânc.

— Dumnezeu mi-e martor că n-am vrut să-l omor! murmură el simţind trupul englezului răcindu-se.

Îl durea grozav umărul. Se fricţionă niţel şi durerile se mai potoliră.

O sete cumplită îi ardea gâtul: îşi simţea gura uscată şi limba îi amorţise.

„Nu se poate ca mâncătorul acesta de oameni să fi trăit doi ani fără apă”, îşi zise Marcel.

Începu să se târască prin întuneric. Pipăind pereţii văzu că se află într-o închisoare de formă cilindrică. Deodată se opri, simţind sub palmă un firicel subţire de apă rece care se prelingea din vreo cărămidă a zidului.

Gâfâind, îşi lipi buzele uscate şi bău până ce se mai învioră. Stătu acolo mai bine de un ceas, lingând cu lăcomie apa salvatoare.

În sfârşit se întinse pe jos şi uitând de toate, adormi.

Se deşteptă înviorat şi începu să se plimbe în jurul pereţilor.

Se izbea la fiecare pas de oseminte care se rostogoleau pe jos cu un zgomot sinistru.

Închisoarea este destul de mare; trebuia să fi avut cel puţin zece metri în circumferinţă.

După ce merse câteva minute, Marcel ridică de jos un femur enorm şi se postă lângă uşă...

„Acum nu-mi rămâne decât să aştept. Numai de n-aş aştepta prea mult...” îşi zise el.

Orele se scurgeau monotone şi nesfârşite.

Nimic... nici cel mai mic zgomot.

Ghemuit pe lespedea rece, rezemat cu spatele de zid, Marcel simţea că-l prinde somnul. Încercă să se împotrivească dar zadarnic.

Ochii i se închiseră şi adormi.

Se deşteptă cu mâinile moi, capul în flăcări şi corpul fierbinte.

Se ridică de jos, pipăi până la locul unde se prelingea apa şi sorbi cu lăcomie. Din fericire, curajul nu-l părăsise.

Voia să lupte până la capăt.

Şezu iar lângă uşă, cu ciolanul în mână şi aşteptă.

Cât să fi stat aşa? N-ar fi putut spune.

Un ceas, o zi, poate o săptămână.

Nu-i mai era nici foame, nici sete.

Treptat, treptat, totul i se amesteca în minte. Un singur gând i se înfipsese în creier:

Va captura zeul din Ourga alt european? Dacă nu, va muri de sete, foame, şi istovire în închisoarea asta împuţită.

Aţipi.

Auzul lui devenit şi mai ascuţit din pricina tăcerii care-l înconjura de atâta vreme, prinse un zgomot uşor de paşi în depărtare.

Ca electrizat, sări în picioare cu mâna încleştată pe ciolan.

Dar nimic... Uşa nu se deschise.

Pradă unei deznădejdi cumplite, lipi urechea de uşă. N-auzi altceva decât bătăile inimii gata să-i spargă pieptul.

— Nu-mi rămâne altceva de făcut decât să-mi zdrobesc capul de zid ca să isprăvesc odată, murmură el.

Rămase o clipă nemişcat, înainte de a-şi pune planul în aplicare. Curajosul băiat şovăia încă. Să moară atât de stupid în această carceră!...

Trebuia totuşi. Înţelegea că orice speranţă era zadarnică şi că era mai bine să sfârşească dintr-odată.

Pipăi zidul; se dădu vreo câţiva paşi înapoi ca să-şi facă vânt şi să-şi zdrobească ţeasta dintr-odată.

În acelaşi moment scârţâi o cheie în broască.

Ca lovit de trăsnet, Marcel rămase nemişcat, apoi se aplecă, ridică de jos ciolanul şi aşteptă cu înfrigurare.

Uşa se deschise încet.

Orbit de lumina zilei pe care n-o văzuse de atâta vreme, Marcel închise ochii. O secundă numai, căci îşi

reveni şi se repezi ca nebun la cei patru mongoli care aduceau în spinare un alb legat de mâini şi de picioare, plin de sânge.

XV

La vederea unui european, galben ca un mort, apărându-le în faţă, mongolii, care credeau că nu vor găsi în închisoare decât cadavre, se dădură înapoi uluiţi.

Marcel nu le dădu răgaz să se dezmeticească.

Cu o lovitură de ciolan sfărâmă ţeasta unuia dintre ei.

Izbitura fu atât de grozavă, încât ciolanul se sparse în mâinile lui. Îl aruncă şi smulse iataganul de la brâul mongolului pe care-l omorâse şi se repezi la ceilalţi trei.

Totul se petrecu cu iuţeala fulgerului. Unul din asiatici, cu gâtul aproape retezat, se prăbuşi într-o baltă de sânge.

Cei care îl duceau pe alb în spinare aruncară jos povara şi vrură să fugă, răcnind îngroziţi.

Dar Marcel Dunot, beat de furie, le tăie calea. Spintecă unuia capul, apoi înfipse sabia în pieptul celuilalt.

Se făcu linişte.

Cu fălcile încleştate, cu ochii lucitori, Marcel aruncă în jur o privire sălbatică. Văzu pe cei patru mongoli zăcând fără viaţă, pe când prizonierul stătea nemişcat într-o baltă de sânge.

Era un bărbat înalt şi slab, cu faţa osoasă şi pârlită de soare, cu o mustaţă mică, neagră, cu o crestătură adâncă în frunte, din care picurau stropi mici roşi.

Era îmbrăcat în haine kaki, pătate de sânge şi de noroi.

Marcel se repezi la el şi îi tăie legăturile de la mâini şi glezne.

— Scoală, îi zise el apoi, şi să fugim!

— Ce, eşti francez! Uite domnule ce noroc pe mine! Şi eu sunt francez! Mă cheamă Teofil Amphoux, sunt din

Marsilia... Dar ştii că... începu francezul.

— Bine, bine, o să-mi spui pe urmă, îl întrerupse Marcel nerăbdător. Acum ia sabia unuia din mongoli şi hai să mergem. Nu-ţi închipui că suntem salvaţi... mai avem de furcă. Şi să-ţi dau un sfat: decât să te laşi prins, mai bine omoară-te.

— Lasă, nu te teme... noi ăştia din Marsilia nu prea ştim ce e frica.

O luară amândoi la fugă pe scară.

Dădură jos de o uşă întredeschisă, prin care pătrundea o rază de soare.

Înainte de a păşi pragul, Marcel vru să se încredinţeze că ţipetele mongolilor n-au fost auzite de cineva.

Dar nimic nu se mişca. Liniştea era desăvârşită.

— Stăm bine, zise tânărul. A, am o idee! Hai repede sus să ne îmbrăcăm cu hainele mongolilor, vom avea astfel mai multe şanse să trecem.

— Minunată idee!... Eu... strigă vesel marseiezul.

— Sst! Haidem!

Urcară în fugă scara. Trei din mongoli erau morţi, cel de al patrulea în agonie.

Cei doi francezi îi dezbrăcară pe mongoli – alegând hainele mai puţin pătate de sânge – şi se îmbrăcară cu ele, luându-le şi armele, adică două pumnale şi câte o secure mică de bronz.

Se încălţară apoi cu papucii lor cu talpă de pâslă şi când fură astfel echipaţi, Marcel îl întrebă pe tovarăşul său:

— Cred că aşa o să meargă; ce zici!

— Zău dacă nu semeni leit cu un chinez, tinere, făcu marseiezul privindu-l cu mirare. De altfel dacă ne vor întreba ceva o să răspund eu, fiindcă vorbesc chinezeşte ca un chinez adevărat.

— Cu atât mai bine. Acum haidem!

Fugarii coborâră iar scara de marmură şi ajunseră la uşă.

Marcel o împinse cu mâna şi, spre marea lui mirare, văzu că se află în curtea octogonală în care îl dăduseră jos de pe cămilă cu vreo câteva zile în urmă.

Curtea era pustie şi tăcută.

— Trebuie să fie pe undeva o uşă care să ducă afară, şopti Marcel tovarăşului său. Aici am fost eu adus de bandiţi.

— Şi eu tot aici, răspunse marsiliezul.

După cum ştim, curtea avea patru turnuri zidite unele lângă altele. Fiecare dintre ele avea jos câte o uşă care se asemăna perfect una cu alta.

Pe care s-o aleagă!

Marcel se codi o clipă, apoi se hotărî pentru cea din faţa scării.

— Să ieşim pe aici, zise el.

Marseiezul îl urmă în tăcere. Străbătură curtea agale şi ajunseră la uşă.

Era încuiată.

Marcel Dunot se întoarse spre tovarăşul său.

— Ei gata de luptă, îi zise el şi începu să bată cu putere în uşă.

Trecură zece secunde.

Niciun răspuns.

Bătu iar.

Nimic.

— Să încercăm la alta, făcu marseiezul pierzându-şi răbdarea.

— Nu. Vine cineva. Ia seama!

Abia sfârşi vorba şi uşa se deschise încet şi apăru un mongol în haină de mătase roşie. La vederea celor doi fugari scoase o exclamaţie de mirare şi vru să închidă uşa la loc.

Prea târziu. Prevăzând gestul, Marcel îl apucă de beregată.

Atacul fu atât de năprasnic încât asiaticul se prăbuşi la pământ fără să scoată un sunet.

— Închide repede uşa! strigă Marcel ţinându-l pe mongol de gât.

Amphoux împinse cu putere uşa grea de lemn în urma lui. Dar mongolul era voinic şi se zbătea din răsputeri în mâinile lui Marcel. Hotărât să sfârşească odată cu el, tânărul îi dădu drumul şi-l izbi cu pumnul în faţă. Ameţit, asiaticul rămase nemişcat.

Se aflau acum într-o încăpere văruită în alb, mobilată numai cu vreo câteva scaune de răchită. Pe pereţi atârnau fâşii lungi de mătase roşie, brodate cu litere chinezeşti. Marcel Dunot rupse câteva din ele şi-l legă bine pe mongol, vârându-i şi un căluş în gură.

— Acum, să mergem, zise el lui Amphoux, care îl privea uimit.

În fundul încăperii era o uşă. Fără să şovăie, Marcel se îndreptă într-acolo şi trecu pragul. Ieşiră într-un coridor nesfârşit în care răspundeau mai multe uşi.

Deschise una din ele.

Înăuntru, întins pe un divan de mătase, se afla ticălosul de Doc-Cuang, pricina atâtor nelegiuiri!

Înfăşurat într-o haină largă de mătase brodată, anami tul fuma tacticos dintr-o lulea de aur încrustată cu pietre scumpe şi vorbea cu ifos celor vreo zece soldaţi mongoli care îl ascultau în picioare cu respect.

La început, Doc-Cuang nu-i recunoscu pe fugari. Încăperea era întunecoasă şi nu putea să le vadă bine chipurile.

Mirat numai de îndrăzneala de a pătrunde nechemaţi la el, le porunci în limba mongolă să iasă imediat, ameninţându-i cu pedepse aspre.

În loc de răspuns, Marcel râse în hohote.

— Încuie uşa, Amphoux şi să ne ocupăm de ei, zise el, liniştit.

Cei doi francezi, cu iataganele în mână, năvăliră asupra mongolilor. Până să apuce să se folosească de armele lor, o parte din ei zăceau deja la pământ morţi sau răniţi.

Urmă o învălmăşeală grozavă între fugari şi cei rămaşi teferi.

În vremea aceasta, Doc-Cuang se sculase de pe divan şi se căznea să-şi vâre cioturile în picioroangele de bambus care îl ajutau la mers.

Anamitul era vânăt de furie.

Reuşi în sfârşit să şi le pună şi sărea ca o pasăre prin cameră ca să-şi ia cârjele.

Marcel Dunot şi Trefil Amphoux se luptau vitejeşte.

Demoralizaţi de moartea camarazilor lor şi neînţelegând ce s-a întâmplat cu toată bravura lor, mongolii cădeau unii după alţii sub loviturile celor doi francezi.

Când şi cel din urmă dintre ei se prăbuşi lovit în inimă de sabia lui Marcel, anamitul, care nu-şi pierdea timpul degeaba, ajunse la uşă şi reuşi s-o deschidă.

Se credea salvat.

Avea însă de-a face cu Marcel Dunot. Dintr-o săritură, tânărul fu lângă el, îl apucă de braţ şi, cu Sabia ridicată asupra lui, îi zise:

— Să nu faci o mişcare, scârnăvie, că te zdrobesc ca pe un vierme, ai înţeles? Amphoux, închide uşa şi stai de pază, fiindcă am ceva de vorbit cu ticălosul ăsta!

— Eu în locul dumitale l-aş omorî numaidecât; rău facem că mai zăbovim, răspunse nemulţumit marseiezul.

— Ai răbdare. Am eu planurile mele... O să vezi.

— Fie!

Marcel îl împinse pe anamit spre divan.

— Acum să ne lămurim, maistre Doc-Cuang, începu tânărul francez cu glas aspru. Află mai întâi, nemernicule, că ştiu tot. Ştiu că ai pus să-i omoare pe europenii căzuţi în mâinile „zeului”, ca să te răzbuni. Ascultă-mă şi nu încerca să minţi: ce ai făcut cu motorul automobilului?

— Nu l-am luat eu... gâfâi anamitul cu dinţii clănţănind de groază.

— Bine. Ori îmi spui unde e motorul, şi în cazul acesta mă mulţumesc să-ţi tai capul, ori nu-mi spui şi-atunci îţi scot ochii şi-ţi tai mâinile. Îţi las cincizeci de secunde să te hotărăşti. Încep: „Unu... doi... trei... patru...

— Eu... eu nu... ştiu ce vrei să spui, bolborosi anamitul.

Marcel continua fără să se întrerupă: „optsprezece... nouăsprezece...”

La „treizeci”, Doc-Cuang mişcă buzele, dar niciun sunet nu se auzi din gura lui.

La „patruzeci” tresări.

Patruzeci şi trei, patruzeci şi patru, patruzeci şi cinci, patruzeci şi şase, patruzeci şi şapte... Urmă Marcel Dunot fără să se grăbească.

La „patruzeci şi opt” ridică sabia.

— Stai! strigă Doc-Cuang cu glas răguşit. Motorul e...

— Patruzeci şi nouă!

— E... e sub altarul lui Buda! Iertare! bâigui anamitul.

— Felicitările mele, făcu Marcel Dunot, zâmbind. Ţi-a trebuit cam mult până să te hotărăşti. Aşadar, o să ne duci imediat la altarul lui Buda, altminteri...

— Păi, vezi că...

— Să ne duci imediat, am spus! Ia-ţi cârjele! Nu vrei! Bine! O să-ţi scot deocamdată un ochi ca să te fac să înţelegi.

Anamitul scrâşni. Trebuia să se supună. Vedea bine că francezul nu glumea.

Să mergem, dar dacă ne întâlnim cu... bâigui el.

— O să le spui să ne lase în pace, îi tăie scurt vorba Marcel. De altminteri, nici n-au să ne recunoască. Ascultă nemernicule. Din pricina ta au murit în chinuri groaznice o mulţime de albi care nu erau vinovaţi cu nimic. Ai încercat să mă trimiţi chiar pe mine la moarte – şi ce moarte cumplită! îţi dau cuvântul meu că dacă ne arăţi unde e motorul, îţi dăruiesc viaţa. Ai înţeles?

— Da, stăpâne alb.

— Bine. Ia-ţi cârjele şi să mergem. Hai, Amphoux!

Doc-Cuang suspină. Se ridică în picioare cu o sprinteneală de necrezut şi se îndreptă spre uşă, între Marcel şi Amphoux.

— Şi ia aminte la ce-ţi spun, îi şopti Marcel la ureche în clipa când treceau pragul, să nu încerci să mă trădezi, căci până să faci o mişcare, ţi-am şi scos ochii... Acum, haidem.

Străbătură mai multe coridoare cu uşi de lemn lăcuit, dar toate fără broaşte. În drum se întâlniră cu vreo doi-trei mongoli, care, văzându-l pe anamit, nu părură de fel miraţi.

Ajunseră în sfârşit în încăperea unde se afla automobilul zeului.

— Unde e motorul! întrebă Marcel cu glas scăzut.

— Dacă... îţi spun... îmi dăruieşti viaţa? bolborosi Doc-Cuang nehotărât.

— Ţi-am făgăduit şi un francez nu-şi calcă niciodată cuvântul „nemernicule!

Anamitul stătu câteva momente pe gânduri, apoi arătă cu capul altarul lăcuit pe care Marcel îl văzuse ultima dată pe „zeu” stând turceşte, cu mâinile încrucişate pe pântec.

— Acolo... dedesubt, zise Doc-Cuang. Dar e greu de umblat la el. Abia l-au ridicat patru oameni când am pus de l-au dat la o parte ca să ascundă motorul.

— Aşa? Şi nu ţi-a fost frică de ei că au să te denunţe?

— A, nu! – anamitul zâmbi fioros – i-am otrăvit...

— Dar cum ai putut demonta motorul?

— M-a ajutat un european.

— L-ai omorât şi pe el, desigur?

— Da.

— Frumos.

— De aceea nu ştiu dacă veţi putea ridica amândoi altarul, fiindcă...

— Amândoi? Adică în vremea asta tu s-o ştergi şi să dai alarma, nu-i aşa? Tare şiret eşti dumneata! Amphoux, stai niţel de vorbă cu stimabilul Doc-Cuang ca să văd eu dacă e adevărat ce-a spus în privinţa motorului.

— Fii fără grijă! Dacă face o mişcare, îi scot ochii cât ai clipi.

Marcel se apropie de altar.

Era făcut dintr-un trunchi enorm de lemn de cedru, cu desene aurite.

Jos avea două trepte de fildeş pe care zeul se putea urca fără multă greutate pe altar.

Marcel încercă să dea altarul la o parte cu umărul dar nu putu clinti din loc buturuga enormă.

Obosit, plin de sudoare, se opri să răsufle.

Se înţepeni apoi mai bine în picioare şi, cu muşchii încordaţi, adunându-şi toate puterile, repetă încercarea.

La început eforturile lui fură zadarnice.

Cu venele de la gât gata să plesnească, puse iar umărul să împingă altarul într-o parte. Simţi de astă dată buturuga clătinându-se uşor, apoi încet, altarul se aplecă şi se răsturnă.

Un vuiet grozav răsună în imensitatea încăperii.

Tânărul îşi şterse broboanele de sudoare de pe frunte şi răsuflă adânc.

Tot corpul îi tremura de încordarea făcută. Câteva momente de odihnă şi se calmă. La picioarele lui, în locul altarului, se deschidea o gaură în lespedea de marmură.

Marcel văzu cu bucurie un motor cu doi cilindri aşezat pe două traverse de lemn.

— Am găsit motorul! Ia bine seama la anamit! strigă Marcel lui Amphoux.

— Las că-l păzesc, n-avea grijă, numai o mişcare să facă, şi-i arăt eu lui, răspunse marseiezul.

Marcel se aplecă şi cu o smucitură scoase afară motorul, deşi cântărea cel puţin cincizeci de kilograme.

— Uh! da greu mai e! făcu el gâfâind. Acum nu ne mai rămâne decât să-l aşezăm la locul lui; treaba ar merge repede dacă, bineînţeles, am avea scule.

Dădu fuga la maşină şi deschise lădiţa. Găsi de toate.

— Am găsit! strigă el plin de bucurie.

Se întoarse la motor, îl împinse până la automobil şi deschise capota; se aplecă, ridică motorul şi-l puse la locul lui.

— Într-o jumătate de ceas e gata, zise el tovarăşului său, fără să se oprească din lucru.

— Bravo! strigă Amphoux încântat şi se apropie de maşină ca să vadă cum lucrează Marcel.

Doc-Cuang atât aştepta. Sărind ca o lăcustă se repezi la uşă şi până să prindă cei doi de veste, o deschise şi pieri ca o nălucă.

XVI

Marcel Dunot şi tovarăşul lui nebuni de furie, săriră după el, dar anamitul încuiase uşa în urma lui.

Zadarnic se căzniră ei s-o scoată din balamale, uşa era grea şi nu o putură mişca din loc.

— Să spargem uşa! răcni Marcel în prada unei furii grozave.

— O să facem gălăgie şi au să ne audă, zise Amphoux îngrijorat.

— Ei şi? Afurisitul de anamit va fi dat şi aşa alarma până acum.

— Bine zici!

Începură amândoi să izbească în uşă cu levierele. Dar lemnul era tare ca fierul. Şi abia sărea când şi când câte **o** ţandără.

— Cu neputinţă! făcu Amphoux gâfâind. N-o să...

— St! şopti Marcel, vin...

— Aşa e, îi aud şi eu! Dar las' pe mine, până nu omor măcar douăzeci nu mă dau bătut!

— Cată-ţi de treabă, omule, şi vino lângă maşină să-ţi spun ce am de spus.

— Dar bine, cum vrei să ieşi de aici când nici măcar n-ai isprăvit ce aveai de făcut, zise Amphoux uluit.

— Nici prin gând nu-mi trece! Vreau să ne găsească robotind la automobil.

Marseiezul îl urmă în tăcere. Marcel se apucă de lucru.

— Parcă ziceai că vorbeşti limba mongolă, îl întrebă el pe Amphoux.

— Păi te cred! De opt ani de când cutreier ţara asta pentru casa Maurebru pe care o reprezint, ar fi...

— Bine, bine, îi curmă Marcel vorba. Să spui „zeului" care va veni desigur cu suita lui – că am evadat ca să-i reparăm automobilul şi că a fost tras pe sfoară de Doc-Cuang. Ai înţeles?

Tocmai când să zică „da", uşa vastei încăperi se deschise de perete şi o trupă de soldaţi mongoli vru să se repeadă la cei doi francezi.

Din fericire, ca orice bun marseiez, Teofil Amphoux era înzestrat cu o voce de tenor.

— Am reparat automobilul! răcni el cât putu de tare.

Poate că mongolii n-ar fi ţinut seama de vorbele lui, dar zeul din Ourga venea în urma lor însoţit de Doc-Cuang care ţopăia vesel pe proteze – şi-l auzi.

Se ridică în lectica lui purtată de opt preoţi îmbrăcaţi în mătase şi porunci soldaţilor să nu se atingă de prizonieri.

Doc-Cuang turba de ciudă, dar nu cuteză să spună ceva.

Marcel Dunot, nepăsător, ca şi când s-ar fi aflat în atelierul maşinilor de la uzina Pordon, îşi vedea liniştit de treabă, fără să se sinchisească de ameninţările soldaţilor.

— Amphoux, dă-mi rogu-te, cheia. Mulţumesc, Acum pila. Bine! Ia ţine niţel şurubul ăsta, zicea el din când în când marseiezului.

În vremea asta, zeul nu-şi putu stăpâni un gest de mânie văzându-şi tronul răsturnat. Era însă foarte curios să vadă la ce rezultat au să ajungă albii care spuseseră că o să facă automobilul să meargă şi nu voia să dea ordin să-i omoare până nu va vedea sfârşitul.

Porunci să lase jos lectica la doi metri de Marcel şi se uita în tăcere cum lucrează.

— Spune-i şopti acesta lui Amphoux la ureche, ca să nu-l audă anamitul, că automobilul n-a mers din pricina lui Doc-Cuang.

— Am înţeles, răspunse marseiezul, apoi strigă în limba mongolă:

— O! atotputernice zeu, vreau să-ţi spun adevărul! Doc-Cuang e acela care a făcut să nu meargă căruţa. A ascuns sub altarul tău sacru, ca să nu poată fi găsit de nimeni, duhul care trebuia să dea viaţă maşinii. Dar am izbutit să-l facem să-şi mărturisească crima. Atunci a vrut să fugă. Priveşte-l!

Ochii tuturor se aţintiră asupra anamitului care era acum pământiu la faţă.

Nu se dădu însă învins. Cu fulgere în priviri, cu glas tremurător de mânie, strigă:

— Minte! Minte! Nu era nimic sub altar! Nemernicii aceştia albi mint cu neruşinare! Au profanat sanctuarul ca

să te sfideze, dar eu i-am văzut... de aceea vor să mă piardă. Tu, însă, mare zeu eşti puternic ca soarele şi drept ca şi Buddha! Nu se poate să crezi ce spun ei... porunceşte-le să facă maşina să meargă, o tu, zeu puternic! întreită încarnare a lui Buddha pe pământ!

— Ai dreptate, zise zeul Ourga, dând din cap. Faceţi căruţa să meargă, albilor, şi-o să cred ce spuneţi.

Amphoux tălmăci lui Marcel acest „ultimatum”.

Nu era nevoie, căei din gesturile anamitului şi ale „zeului”, tânărul înţelesese. Strânse bine un şurub, controlă încă o dată motorul, apoi strigă cu bucurie:

— Gata.

— Atunci pune repede motorul în mişcare, fiindcă văd că „zeul” a început să se cam plictisească.

Deodată Marcel Dunot păli.

— Suntem pierduţi! Imposibil să pot face ceva. Mare idiot mai sunt!

— Ce... ce-ai spus?

— Benzină... n-avem benzină... rezervorul e gol! murmură Marcel distrus.

— Să meargă căruţa! zbieră „zeul” înfuriat.

— Zice să-i faci maşina să meargă, ce să-i răspund! întrebă Amphoux pe Marcel.

— Ştiu şi eu? Ne trebuie benzină. Nu există pe aici.

— Îmi închipuiam eu! Atunci... nu ne mai rămâne să ne vindem cât mai scump pielea, făcu el cu disperare.

— Vezi? Vezi, zeu atotputernic! „Chipurile lunii” nici nu-ţi răspund, mormăi Doc-Cuang. Sunt nişte şarlatani... Nişte mincinoşi... trădători şi nelegiuiţi, care şi-au bătut joc de lucrurile sfinte!

— Să se pregătească o cruce pe locul unde mi-au profanat altarul! răcni înfuriat „zeul”.

Doi oameni plecară să îndeplinească porunca.

Marcel puse mâna pe o pârghie, hotărât să se apere

până la cea din urmă picătură de sânge.

— Ce tot sporovăieşte? întrebă el pe Amphoux.

— Nu ştiu, n-am înţeles ce-a spus.

Doc-Cuang triumfa.

Se apropie de cei doi francezi şi le zise, rânjind:

— Hahaha! Veţi fi puşi pe cruce... O să vin şi eu să văd cum o să crăpaţi în chinurile cumplite... Ah, cu ce plăcere o să bat eu singur cuiele în carnea voastră! Voiaţi să-mi scoateţi ochii... acum o să vi-i scot eu vouă, câini nelegiuiţi!

Marcel Dunot se cutremură. Cu mare greutate se stăpâni să nu l pocnească pe anamit cu drugul pe care-l ţinea în mână.

Când „zeul” deschise gura ca să dea poruncă soldaţilor să-i răstignească, pe cei doi francezi, Marcel strigă repede tovarăşului său:

— Spune-i „zeului” că peste zece minute îi fac maşina să meargă. Am găsit mijlocul!

Cu toată uimirea pe care i-o produse aceste cuvinte neaşteptate, marseiezul ascultă.

— S-o facă să meargă! repetă zeul, căruia nu-i venea să creadă ce auzise.

— Zice că să te ţii de făgăduială. Spuse Amphoux lui Marcel.

— Am înţeles, răspunse acesta liniştit.

— Minte! Minte! Nu-l asculta, o tu, chip al lui Buddha pe pământ! strigă Doc-Cuang.

— Spune-i zeului” că mi-e sete, zise Marcel, şi că vreau să beau spirt – spirt, din cel mai bun, auzi? Nu se poate să nu aibă.

— Da, „şum-şum” (alcool de orez) e destul, dar nu e bun de băut.

— Nu face nimic; spune-i că ne trebuie **vreo** zece litri şi zece litri de apă curată. Suntem foarte însetaţi.

Deşi habar n-avea ce plănuia tovarăşul său, Amphoux transmise „zeului” cererea.

— Albii sunt nebuni! îşi bat joc de tine, o zeu milostiv! strigă Doc-Cuang, nelinişti şi furios. Nu pot turna doi oameni atâta băutură în ei... Uneltesc cu siguranţă ceva... Vor să facă farmece...

Ultimele cuvinte îl puseră pe gânduri pe „zeu”.

— Ce vreţi să faceţi cu spirtul? întrebă el.

Încurcat acesta nu ştiu ce să răspundă şi-l întrebă pe Marcel.

— Spune-i că şi uouă şi căruţii ne e sete că am stat atâta vreme fără să bem.

Răspunsul păru să-l mulţumească pe „zeu”, cu toate protestele lui Doc-Cuang, căci porunci soldaţilor să li se aducă europenilor ce-au cerut.

Tot atât de mirat ca şi zeul, Amphoux ar fi vrut să-l întrebe pe Marcel ce avea de gând, dar acesta, temându-se să nu fie auzit de anamit, zise tovarăşului său să aibă răbdare. În vremea aceasta, câţiva mongoli lucrau de zor la ridicarea crucii pe care urma să fie răstigniţi cei doi francezi.

În sfârşit, patru soldaţi aduseră două ulcioare mari de pământ şi le puseră lângă automobil.

Unul era plin cu apă, celălalt cu spirt de orez.

După ce gustă din amândouă, Marcel păru mulţumit.

Verifică magnetonul motorului, văzu cu bucurie că toate celelalte piese erau în perfectă stare, şi ajutat de Amphoux, deşertă ulciorul cu apă în radiator.

Deschise apoi rezervorul de benzină, îl umplu cu alcoolul din celălalt ulcior, zicând marseiezului care-l privea încântat:

— Fiindcă n-avem benzină, o să ne facem treaba cu spirt.

Astupă rezervorul la loc, se încredinţă dintr-o

aruncătură de ochi că totul e în regulă, şi zise lui Amphoux:

— Spune „zeului” că o să facem ocolul încăperii cu automobilul în cinstea lui.

La vestea aceasta, chipul marseiezului se lumină de bucurie.

Aruncă o privire mânioasă lui Doc-Cuang, care stătea ca pe jar şi puse să se dea lectica la o parte ca să aibă loc automobilul.

Fără să se sinchisească de privirile aţintite asupra lui, Marcel Dunot reglă carburatorul şi, cu o învârtitură de manivelă, puse motorul în mişcare.

— Urcă, zise el tovarăşului său.

Acesta se sui în maşină iar Marcel sări la volan.

Automobilul porni încet, pe când zeul din Ourga îl urmărea încremenit.

Doc-Cuang privea şi el uluit.

Era pierdut...

Albii învinseseră!

Automobilul ocoli de două ori încet încăperea şi se opri înaintea „zeului” care îşi recăpătase graiul şi strigă arătând spre Doc-Cuang.

— Puneţi mâna pe nelegiuitul ăsta şi răstigniţi-l pe cruce.

Soldaţii se năpustiră asupra anamitului.

Acesta vru să se apere cerând îndurare, dar „zeul” nici nu vru să-l asculte.

Ticălosul fu târât spre locul de supliciu şi suit pe cruce.

Ţipetele lui nu impresionară pe nimeni căci era urât de toţi în Ourga.

Cei doi francezi se înfiorară auzind horcăitul nenorocitului amestecat cu loviturile înăbuşite ale ciocanelor care îi înfigeau cuiele ascuţite în carne.

Ca să-l mulţumească pe zeu, Marcel trebui să mai facă

o dată înconjurul sălii.

Reprezentantul lui Buddha, din ce în ce mai entuziasmat se sculă din lectică şi zise că vrea să se plimbe şi el în căruţa aceea minunată.

Nu era uşor, fiindcă zeul din Ourga cântărea peste o sută cincizeci de kilograme.

Patru voinici, cu greu îl putură sui în maşină, unde abia încăpu pe canapea.

Marcel Dunot porni automobilul şi ocoli de trei ori încăperea.

Fericit, cu pântecele săltat de râs, „zeul”, după ce se mai potoli, spuse câteva cuvinte lui Amphour pe care acesta le traduse lui Marcel.

— „Zeul” zice să rămânem aici să-i facem maşina să umble şi ne procopseşte. Ne dă bani, lucruri de preţ, tot ce vrem, numai să nu plecăm. Eu, drept să-ţi spun, aş prefera să-mi iau tălpăşiţa... Dumneata ce zici?

— Sunt de aceeaşi părere, numai te rog să nu pomeneşti un cuvânt despre plecare, fiindcă „zeul” trebuie să fie un om foarte răzbunător. Nu-i convine să plecăm, din două motive: întâi pentru că n-ar avea cine să-i mâne căruţa – cum zice el automobilului – şi al doilea s-ar teme că am putea spune şi altora ce se petrece aici. E sigur că dacă un Stat european ar afla cam în ce fel s-a purtat cu nenorociţii albi care i-au căzut în mână, nu i-ar prea merge bine – cât e el de zeu. Să ne prefacem deci că primim cu bucurie şi recunoştinţă propunerea şi să ne folosim de cel dintâi prilej ca s-o luăm la sănătoasa.

— Admirabil! Eşti pur şi simplu extraordinar! Ai merita să fii marseiez! exclamă Amphoux.

Întrebarea „zeului” dacă s-au hotărât să rămână, îi tăie avântul.

— Cum să nu! Cu cea mai mare plăcere, bucurie, mândrie, recunoştinţă, o nobile reprezentant al lui Buddha

– răspunse cu un entuziasm bine jucat marseiezul.

Răspunsul mulţumi pe „zeu”; se întinse zâmbind în lectică şi zise celor din jurul lui să-i trateze pe cei doi europeni cu mult respect. Şi să li se dea tot ce vor dori.

Apoi, fără să arunce o privire măcar la nenorocitul anamit, care, răstignit pe crucea de bambus, se chinuia în dureri cumplite, porunci purtătorilor să-l ducă în apartamentele lui.

Marcel Dunot şi Teofil Amphoux părăsiră şi ei încăperea unde era cât pe ce să piară în chip atât de groaznic.

Trecură iar prin coridoarele pe unde veniseră, străbătură curtea octogonală şi ajunseră într-o grădină cu cedru şi stejari, la picioarele cărora creşteau flori în fel de fel de culori.

Patru clădiri mari împrejmuiau grădina.

Însoţitorul deschise o uşă de lemn sculptat şi intrară într-un salon mobilat cu divane de mătase şi covoare scumpe.

— Asta e locuinţa voastră, stăpâne! O să vă trimit îndată un servitor care să vă slujească numai pe voi. În firidele acestea din perete veţi găsi îmbrăcăminte. Buddha să vă aibă în pază!

— Amin! mormăi Marcel pentru sine.

După ce plecă, cei doi francezi se repeziră unul în braţele celuilalt şi rămaseră aşa câteva minute, muţi de fericire.

După ce le trecu emoţia, alergară la dulapurile zidite în perete şi găsiră în ele veşminte bogate de mătase.

Amphoux vru să-şi schimbe hainele, dar Marcel îl opri.

— Părerea mea e să păstrăm hainele astea pe noi, zise el, fiindcă ne-ar fi mai lesne să fugim, decât în mătăsuri. Ca luptător mongol atragi mai puţin privirile decât ca boier.

— Bine zici, răspunse marseiezul. Măi, da straşnic om

eşti dumneata! făcu el admirativ. Oare apă s-o fi găsind pe aici? Tare aş vrea să mă spăl niţel pe faţă; sunt mânjit tot de sânge.

— Şi eu. Hai să căutăm.

În dosul unui paravan de bambus dădură peste o uşă pe care o deschiseră cu teamă. Nu-şi putură stăpâni un strigăt de admiraţie. Era o sală mare cu o baie de marmură, robinetele pentru apă caldă şi rece, prosoape – nimic nu lipsea!

Se îmbăiară cu rândul şi se îmbrăcară cu hainele curate, după ce mai întâi le împachetară pe cele de soldaţi mongoli şi vârâră pachetul sub un divan, ca să le aibă pregătite pentru fugă.

— Acum aş vrea să şi mănânc ceva, făcu Amphoux. Parcă zicea că o să ne trimită un servitor, dar nu văd niciunul.

— Stai să sun, răspunse Marcel, văzând un gong de argint pe o măsuţă elegantă.

Aproape imediat uşa se deschise fără zgomot şi intră un tânăr chinez care se închină până la pământ în faţa celor doi.

— Spune-i să ne aducă de mâncare, zise Marcel marseiezului.

XVII

În câteva cuvinte, acesta îl făcu pe chinez să înţeleagă că le e foame.

Băiatul dădu din cap şi pieri pe nesimţite.

Până să se întoarcă el, cei doi francezi se întinseră pe câte un divan şi începură să vorbească despre planurile lor.

— Părerea mea e să fugim cât mai repede, până nu apucă „zeul” sau unul din oamenii lui să înveţe să conducă

automobilul. Am o idee! Ce-ar fi să fugim chiar cu maşina? Ar avea haz, zău!

— Cu neputinţă! Drumurile sunt aşa de păcătoase pe aici încât abia am putea face zece kilometri pe oră. Cred că automobilul a fost adus într-un car, altminteri n-ar fi în starea în care îl vezi.

— Bine, atunci să căutăm altceva. Cel mai bun lucru e să punem deoparte provizii şi să ne ascundem câteva zile în pădurea cea mai apropiată, apoi, cum vor înceta bonzii să ne caute, să ieşim din ascunzătoare şi să căutăm să ajungem în Siberia.

— Avem mai aproape Kalgan, un oraş chinezesc cu consuli europeni, ce nevoie avem să ne ducem în Siberia?

— Să mergem atunci la Kalgan.

— De ascuns ne putem ascunde în nişte peşteri pe care le ştiu eu, nu departe de Ourga, unde vom fi în siguranţă.

Greutatea e să ieşim din palat şi pe urmă din oraş.

— Să luăm informaţii de la servitorul nostru chinez care pare să fie destul de dezgheţat. Să-l întrebi dumneata, Amphoux. A, uite-l!...

Într-adevăr, uşa se deschise fără zgomot şi chinezul intră aducând pe o tavă lăcuită, lungă de un metru şi lată de peste şaizeci de centimetri, fel de fel de mâncăruri. Puse tava pe rogojinile foarte fine aşternute pe jos, apoi, cu o închinăciune respectuoasă, se îndreptă spre uşă.

— Ia vino încoace! strigă Amphoux.

Chinezul se apropie.

— Ne e îngăduit să ieşim niţel la plimbare în oraş?

Chinezul făcu semn din cap că nu.

— Aşa? Cum te cheamă pe tine?

Nici un răspuns. Chinezul arătă cu mâna la gong.

— Aha, flăcăul e mut, râse Marcel. Ne arată că dacă avem trebuinţă de el să-l sunăm.

— Eşti mut? întreabă Amphoux pe băiat.

Acesta lăsă capul în jos.

— Bine, poţi să pleci.

Chinezul ieşi.

Cei doi prieteni erau lihniţi de foame. Se aşezară turceşte pe jos şi începură să înfulece cu lăcomie: piftie de raţă, un castron plin cu orez şi o farfurie de saramură de peşte.

După ce se săturară, văzură că nu mai rămăsese pe tavă decât farfuriile goale şi două borcănaşe cu dulceaţă.

— Pare-mi-se că prea ne-am lăcomit şi am uitat să oprim ceva pentru fuga noastră. Trebuie deci s-o amânăm pentru altă dată, zise Amphoux.

— Nici gând, o să-l sunăm pe chinez şi dumneata o să-i spui să ne aducă mâncare fiindcă nu ne-am săturat. Ce dracu'! Un zeu e obligat să-şi hrănească bine musafirii, încheie Marcel şi sună iar.

Ca şi când s-ar fi aşteptat să fie chemat, chinezul apăru imediat.

Se înserase şi începuse să se întunece în cameră. Teofil Amphoux îl rugă pe chinez să le mai aducă mâncare, şi încă multă.

Fără să pară mirat, chinezul luă tava de jos şi porni spre uşă.

— Spune-i să facă lumină, fiindcă aproape nu se mai vede, zise Marcel tovarăşului său.

Chinezul se întoarse după câteva minute cu două felinare de hârtie roşie cu câte o lumânare parfumată în ele şi le atârnă de nişte cârlige fixate în perete, apoi ieşi pentru a se înapoia cu altă tavă şi mai încărcată decât cealaltă.

— Mâncând cu socoteală, putem rezista cel puţin o săptămână, fu de părere Marcel. Cel mai bun lucru acum, e să ne culcăm şi să dormim câteva ceasuri. Trebuie să fie şapte. Primul care se va trezi să-l deştepte şi pe celălalt

şi... s-o ştergem! A, să nu uit să încui uşa, flăcăul ăsta prea intră lesne în cameră şi ar fi în stare să vină să ne ia tava cu provizii în timpul somnului.

Trase zăvorul de bronz, se întinse pe divan şi adormi.

Se trezi cel dintâi.

Era încă noapte; cele două felinare din perete luminau slab încăperea.

Marcel Dunot se duse la uşă şi-o deschise.

Nicio mişcare, grădina era pustie, întuneric la ferestre. Se uită la cer. Învăţase să cunoască ora după stele. Socoti că trebuie să fie trei dimineaţa.

Închise binişor uşa şi se apucă să strângă mâncărurile de pe tavă. Smulse nişte bucăţi de mătase care atârnau pe perete, legă tot în ele şi puse pachetele lângă uşă.

Teofil Amphoux dormea dus. Trebui să-l zgâlţâie de câteva ori ca să-l trezească. Marseiezul se ridică în sus buimac, cu gura cleioasă. Se întinse, privi în juru-i şi întrebă zăpăcit:

— Ce e... ce s-a întâmplat!

— Hai scoală! Să fugim! răspunse Marcel grăbit.

— Acum!

— Repede... timpul trece! Să ne îmbrăcăm cu hainele celelalte şi la drum...

Amphoux îşi trecu mâna prin păr şi trase de sub divan pachetul cu hainele cu care fuseseră îmbrăcaţi în ajun.

În câteva momente fură gata de plecare.

Îmbucară iute ce mai rămăsese pe tavă, ascunseră sub haină pachetele cu provizii şi se îndreptară spre uşă.

Marcel Dunot o deschise, scoase capul afară şi văzând că nu e nimeni în grădină ieşi tiptil, urmat de Amphoux.

Înăbuşindu-şi pe cât puteau paşii, cei doi fugari o luară drept înainte, străbătură curtea şi, după ce merseră câtva timp lipiţi de peretele uneia din clădiri, ajunseră la o uşă.

Era încuiată.

Cu vârful pumnalului, Marcel o deschise şi intrară într-un coridor lung şi drept în fundul căruia era o altă uşă.

O deschise şi intrară amândoi într-o curticică împrejmuită de nişte clădiri înalte cu ferestre înguste. Una din ferestre era luminată.

Două uşi dădeau în curte. Se duseră la cea mai apropiată şi o deschiseră. Văzură o încăpere strâmtă cu un pat vechi de bambus în care dormea un chinez bătrân.

Cu un gest Marcel făcu semn lui Amphoux şi ieşiră în vârful picioarelor.

Necăjiţi, se îndreptară spre cealaltă uşă. Aceasta nu era încuiată. Tânărul apăsă pe clanţă, dar sări speriat îndărăt; un soldat mongol, uriaş, cu un felinar în mână se repezi la el mormăind ceva.

Asiaticul cerea probabil lămuriri. Marcel Dunot nu stătu pe gânduri. Îl izbi cu pumnul în obraz cu atâta putere încât uriaşul se clătină. Cu al doilea pumn îl prăvăli la pământ.

Marcel apucă repede felinarul asiaticului, păşi peste corpul acestuia şi ieşi împreună cu Amphoux într-un coridor aşternut cu o rogojină pe care dormeau şase soldaţi mongoli.

La capătul coridorului era o uşă înaltă, cu drugi de fier.

Încet, Marcel se apropie de uşă şi la lumina felinarului pe care-l ducea Amphoux, trase drugul şi o deschise.

O boare de aer rece pătrunse înăuntru.

Unul din mongoli strănută, altul se întoarse pe partea cealaltă bodogănind.

Cei doi francezi, cu inima strânsă de groază, rămaseră nemişcaţi, cu mâna încleştată pe mânerul sabiei, cu gândul să-şi vândă scump pielea.

Dar niciun mongol nu se deşteptă.

În vârful picioarelor, cei doi francezi trecură pragul.

Se văzură în sfârşit afară, liberi, pe un drum plin de băltoace în care se oglindea măreţul palat al zeului din

Ourga.

O luară la fugă fără să se uite înapoi.

După ce răsări soarele, se opriră istoviţi în mijlocul unui câmp, cu vreo câţiva copăcei firavi pe alocuri, la capătul căruia se zăreau acoperişurile strâmbe ale caselor din Ourga.

— Aici nu putem rămâne în niciun caz, zise Marcel Dunot, după ce se odihniră niţel. Trebuie să fi prins de veste că am fugit şi mongolii au pornit cu siguranţă să ne caute. Să mergem înainte şi să căutăm un adăpost. Peşterile despre care spuneai sunt departe?

— Tocmai dincolo de oraş, răspunse marseiezul necăjit. Al dracului noroc avem şi noi!

— Apoi să mergem până vom găsi alt adăpost.

Porniră mai departe. Câmpia se întindea cât vedeai cu ochii.

Merseră până pe la amiază fără să se oprească. Nu întâlniră pe nimeni, în afară de un ţăran chinez care îi luă drept doi soldaţi de-ai „zeului” şi care se dădu speriat la o parte din calea lor.

De ce înaintau, soarele devenea tot mai arzător şi se stârnise un vânt uşor care răscolea praful şi-i orbea.

La vremea prânzului, frânţi de oboseală, se opriră la umbra unui stejar cu frunze atât de rare, încât nici de soare nu-i putea apăra bine. Desfăcură legătura cu provizii şi începură să mănânce, cercetând când şi când cu privirea zarea.

Dar nu le era doar foame, ci şi sete. Şi nu aveau niciun strop de apă. La asta nu se gândiseră.

— Mi-e sete, zise Amphoux.

— Dar mie! făcu Marcel. Trebuia să luăm şi apă cu noi. Să căutăm, pe undeva ceva să ne potolim setea.

Cu toată oboseala, cei doi francezi se sculară şi, după ce împachetară la loc proviziile ce le mai rămăseseră,

porniră iar la drum.

În jurul lor nimic decât nisipul gălbui pe care vântul îl ridica în vârtejuri şi, pe alocuri câte un copăcel cu frunzele albite de praf.

De pe cerul fără urmă de nori, soarele îşi trimitea razele ca nişte suliţe de foc.

Fără să-şi dea seama, fugarii încetiniseră mereu pasul. Deodată Teofil Amphoux scoase un strigăt răguşit:

— colo... colo! O casă! Au să ne dea apă...

Marcel se uită şi văzu, într-adevăr, la vreun kilometru de ei, o casă.

— Să mergem, zise el. Numai de nu ne-ar primi cu topoarele.

— Nu mai pot... m-aprind... mormăi marseiezul. Dacă nu-mi dau de băut, nu ştiu zău ce sunt în stare să fac!

Speranţa că-şi vor potoli în curând setea le dădea parcă aripi. În curând fură numai la trei sute de metri de casă, dar Marcel, întorcând capul din întâmplare, se opri brusc şi-l apucă pe tovarăşul lui de braţ.

— Ce vrei? îl întrebă acesta mirat şi mânios.

— Priveşte!

— Vârtejurile acelea de praf din urma noastră. Trebuie să fie călăreţii mongoli trimişi să ne prindă.

— Aşa e, ai dreptate, răspunse el după câteva momente. Sunt călăreţi. Dar, fie ce-o fi, nu mai pot îndura setea. Avem vreme să bem până să sosească ei. De altminteri, nici n-aş mai putea face un pas dacă n-aş bea măcar un strop de apă. Dumneata fă ce vrei, eu nu mă mişc până nu-mi potolesc arsura din gâtlej, adăugă el cu dinţii clănţănind de friguri.

Marcel Dunot ridică din umeri. În definitiv, marseiezul avea întrucâtva dreptate. Era mai bine să bea ceva pentru aşi împrospăta puterile.

— Bine, să mergem, se învoi el neavând încotro.

O luară la fugă şi ajunseră la căsuţă, un fel de colibă dărăpănată, împrejmuită de o curticică în care un porc năpârlit se răsfăţa la soare guiţând.

Uşa casei era deschisă. Cei doi francezi intrară într-o încăpere mare cât toată casa.

Înaintea vetrei de piatră, şedea pe un scăunel o chinezoaică bătrână, cu un copil pe genunchi.

La vederea lor, se sculă şi scoase un ţipăt de groază căci îi luă drept adevăraţi soldaţi de-ai „zeului”.

— Nu-ţi fie frică, venerabilă maică, strigă Amphoux în chinezeşte, am venit numai să te rugăm să ne dai niţică apă. Mai repede, rogu-te că suntem tare însetaţi şi grăbiţi.

Auzind aceste cuvinte din gura unui luptător ni mgol (care de obicei nu se mulţumeşte cu atât de puţin) bătrâna aruncă o privire bănuitoare asupra străinilor.

Poate că, deşi chipul le era plin de sudoare şi de praf înţelesese totuşi că are de-a face cu europeni.

— Apă, stăpâne? O... o să vă dau numai decât.

Eu sunt... o biată văduvă săracă...

— Bine, bine, hai mai repede... N-avem vreme de stat, îi curmă vorba Amphoux, gâfâind.

Chinezoaica luă de pe masă un ulcior de pământ şi după ce se încredinţă că e plin, îl întinse marseiezului.

— Bea! zise acesta lui Marcel.

— Nu, bea dumneata întâi, eu mă duc să văd mongolii. Amphoux nu mai stărui; duse ulciorul la gură şi bău cu lăcomie, pe când Marcel alergase la uşă.

— Sunt la numai vreo două sute de metri, zise el. Drept răspuns Amphoux îi întinse ulciorul. Tânărul îl goli într-o clipă fără să bage de seamă privirile mirate ale bătrânei chinezoaice auzindu-i pe aceşti pretinşi mongoli vorbind o limbă străină.

— Mulţumim, venerabilă maică! Buddha să te binecuvânteze pe tine, pe strămoşii şi pe copii tăi! strigă

Amphoux repezindu-se afară după Marcel.

Mongolii erau cam la o sută de metri de ei. Îi zăriră pe fugari din momentul când aceştia ieşeau din casă şi dădură pinteni cailor cu un răcnet de biruinţă.

— Ne-am dus pe copcă! zise Amphoux deznădăjduit.

XVIII

Marcel nu-i răspunse.

Ocoliră căsuţa, ceea ce-i făcu pe mongoli să-i piardă din vedere.

În spatele cocioabei, priponiţi de un par, păşteau iarba rară şi aproape uscată, două cămile slabe, numai piele şi os.

— Să încălecăm pe ele şi să fugim, zise Marcel tovarăşului său, arătând spre cămile.

Era uşor de zis dar greu de făcut.

La vederea celor doi, cămilele se zburliră şi nu voiau să-i lase să încalece.

Marcel se apropie de una din ele, apucă funia cu care era priponită şi o tăie cu pumnalul.

Cămila se zbătu, vru s-o ia la fugă, dar pumnul de fier al tânărului o ţinu în loc. Marcel îi sări în spinare, o apucă de căpăstru şi vru s-o urnească din loc.

Animalul se smuci, vrând să-l dea jos pe călăreţ. Nu putu, în schimb acesta începu s-o înţepe cu vârful pumnalului.

Înnebunit de durere, animalul se repezi înaintea călăreţilor care soseau în goană.

Marcel vru s-o întoarcă dar cămila nu se lăsă abătută din cale.

Tânărul francez înţelese că nu mai putea ocoli lupta.

Întoarse capul şi-l văzu pe Amphoux trudindu-se zadarnic să urce cocoaşa celeilalte cămile.

Şi distanţa care-l despărţea de mongoli scădea văzând cu ochii!

Înarmaţi cu suliţi şi cu săbii lungi asiaticii se ridicaseră în scări şi scoteau urlete de triumf.

Marcel Dunot puse pumnalul la brâu şi trase sabia din teacă.

Apoi, încleştându-se cu mâna stângă de coama cămilei, ţinând în dreapta sabia, se repezi la mongoli.

Aceştia erau cel puţin treizeci.

Până să înţeleagă ce se petrece, patru din mongoli, loviţi de moarte, se prăbuşiră de pe cai.

Cuprins de o mânie grozavă, Marcel Dunot se lupta ca un diavol. Părea de neînvins. Sabia lui, ştirbită şi plină de sânge, făcu minuni. Săbiile din mâinile mongolilor îngroziţi, săreau cât colo, oamenii cădeau la pământ cu ţestele sfărâmate şi piepturile spintecate, pe când caii celor ucişi o luau razna peste câmp, înspăimântaţi.

Cu desăvârşire zăpăciţi de groază, mongolii luptau fără spor.

Marcel Dunot nu-i slăbea o clipă. Ucise şi răni încă şase din ei; până ce, din vreo treizeci din câţi fuseseră nu mai rămaseră, decât cinci, care o luară la galop spre oraş fără să se uite îndărăt.

În cele din urmă Marcel reuşi să-şi astâmpere cămila şi se întoarse la căsuţa chinezoaicei.

Îl găsi pe Amphoux căznindu-se în continuare să se urce pe cămila lui.

— Ei drăcia dracului! Credeam că te-au omorât mongolii, făcu el când îl văzu. Vream să-ţi vin în ajutor, dar vita asta nu mă lasă s-o încalec. Tot o s-o birui eu la urma urmei, nu-i vorbă!

Marcel râse cu poftă. Arătă cu mâna tovarăşului său câţiva cai de-ai mongolilor care păşteau acum paşnic iarba rară de pe câmp.

— Lasă cămila în pace, zise el. Uite cum se uită de rugător biata bătrână să nu-i luăm sărmanul ei avut. Uite colo cai câţi pofteşti.

Mulţumit că scăpase de cămilă, Amphoux legă animalul de pripon, ceea ce făcu şi Marcel descălecând.

La câţiva paşi de ei, biata chinezoaică stătea cu copilul în braţe şi se uita cu recunoştinţă la francezi, fericită că nu-i iau animalele.

— Buddha să vă aibă în pază, stăpâni îndurători, zise ea.

Fugarii n-aveau timp să-i răspundă. Puseră mâna pe doi din caii mongolilor, încălecară şi o luară la goană. Călăriră până seara, fără să se oprească, printr-un ţinut sterp şi pustiu, cu dune de nisip şi bolovani.

Cam pe la ceasurile şase ajunseră la un puţ lângă care văzură cenuşă caldă încă şi câţiva tăciuni, semn că nu de mult poposiseră oameni acolo.

Suntem în sfârşit la răscrucea drumului care duce la Haksrum, strigă plin de bucurie Teofil Amphoux, care cunoştea bine ţinutul. Aici se opresc de obicei caravanele care vin de la Pekin spre Purga, să se aprovizioneze cu apă. Până la puţul cel mai apropiat e o distanţă de peste două sute de kilometri. Ar fi o mare nesocotinţă din partea noastră să pornim singuri prin pustiu.

— Atunci ce e de făcut?

— Să aşteptăm aici până ce va trece o caravană în drum spre Kalgan şi să ne alăturăm. În timpul ăsta trec foarte multe.

— Mie nu-mi prea place să mă bizui pe alţii, răspunse Marcel, totuşi n-avem încotro. Vom sta aici trei zile şi dacă până atunci nu trece nicio caravană, vom încerca s-ajungem şi singuri la Kalgan.

— Cum adică, să străbatem doar noi doi întregul pustiu Gobi? strigă marseiezul speriat.

— De ce nu? Nu murim noi din atâta lucru... Deocamdată hai să mâncăm.

Desfăcură legăturile cu provizii luate de la „zeu” şi cinară în tăcere.

Băură apă scoasă din fântână şi, după ce-şi priponiră bine caii, se întinseră pe nisip.

Deşi obosiţi, nu putură dormi din pricina frigului care le pătrundea până în măduva oaselor.

Se sculară şi, ca să se mai încălzească, începură să tropăie pe loc.

Cât ţinu noaptea vântul rece ca gheaţa nu încetă, aşa că le fu cu neputinţă să se odihnească. În sfârşit soarele răsări şi aerul se mai încălzi.

Marcel se întinse iar pe Nisip, cu gândul să doarmă niţel, când i se păru că zăreşte spre apus un nor de praf care venea spre el.

— Ia uite ce se vede acolo, îi zise el lui Amphoux, parcă-ar fi o ceată de oameni. N-o fi vreo caravană!

Marseiezul privi şi el.

— Da, e o caravană, răspunse Amphoux, dacă nu cumva o fi o ceată de bandiţi tunguşi ori tătari. Aici te poţi aştepta la orice.

— Noi să ne păzim şi să fim gata s-o ştergem, fu de părere Marcel.

Despiedicară caii şi săriră în şa. Stătură astfel vreun ceas, aşteptând să vadă ce va urma.

Grupul înainta foarte încet.

În sfârşit, cei doi francezi putură desluşi un şir lung de cămile încărcate cu baloturi mari în spinare.

Era o caravană de negustori paşnici care umblau după treburile lor.

Ajunseră în curând la fântână.

Cei şase chinezi înarmaţi până în dinţi, care mergeau înainte, se opriră miraţi când îi văzură pe europeni, pe

care ei îi luau drept soldaţi mongoli din pricina hainelor.

Şi se pregăteau să-i atace, când Teofil Amphoux ridică mâinile şi le spuse cine sunt.

Bănuitori, chinezii se apropiară şi-şi dădură seama că aveau într-adevăr de-a face cu europeni. Făcură semn caravanei să se apropie.

Aceasta era alcătuită din şaizeci de cămile încărcate cu piei de capră de Mongolia şi zece negustori chinezi călări, escortaţi de doisprezece Fii ai Cerului înarmaţi până-n dinţi.

Caravana venea din Mongolia şi se îndrepta spre Pekin trecând prin Kalgan.

Chinezii primiră cu plăcere tovărăşia europenilor: aveau încă de străbătut tot pustiul Gobi şi se temeau – pe drept cuvânt de altfel – să nu fie atacaţi de bandiţi, care mişunau prin părţile acelea.

De aceea ajutorul a doi inşi voinici le putea fi binevenit...

După ce caravana poposi în jurul fântânii, oamenii se puseseră să mănânce şi-i poftiră pe cei doi europeni la masă.

Aceştia nu aşteptară să li se spună de două ori. Teofil Amphoux le povesti întâmplarea cu zeul din Ourga şi fură felicitaţi de chinezi pentru vitejia lor.

După amiază caravana porni iar la drum.

Peste trei zile ajunse la San-Ousson şi de acolo se îndreptă spre orăşelul Chara-Ouren, o oază pierdută în marele pustiu Gobi, unde ajunse fără să-întâlnească ţipenie de om.

De aici porni mai departe spre Kalgan.

Drumeţii înaintau încet prin ierburi înalte şi uscate, pe un pământ plin de movile şi crăpături lăsate de caravanele de care şi căruţe chinezeşti şi se opreau numai din când în când ca să mănânce sau să se odihnească. Caii mergeau

anevoie prin aceste făgaşuri. Numai cămilelor nu le păsa de greutatea drumului.

Cu puţin înainte de-a ajunge la Kalgan, trebuiră să urce muntele Kinghan, care avea o mulţime de poteci netede şi abrupte, săpate la întâmplare în stânci.

Dar ce le păsa lui Marcel şi tovarăşului său! Bine hrăniţi, renăşteau la viaţă, neavând nicio grijă.

La Kalgan caravana trase la un mare han, unde rămase două zile ca să se odihnească animalele şi oamenii, tot atât de obosiţi de această lungă călătorie.

Cei doi francezi se folosiră de prilej ca să schimbe hainele lor de soldaţi mongoli, prea bătătoare la ochi, cu altele mai simple, dând pe ele pumnalele lor de preţ încrustate cu aur, unui chinez.

— Un singur lucru mă îngrijorează, zise Marcel tovarăşului său, când ieşiră de la negustorul de vechituri: ce-o să ne facem noi la Pekin fără un gologan în buzunar? în definitiv ar trebui să mă simt fericit că am scăpat cu viaţă din mâinile mongolilor, cu toate astea sunt tare îngrijorat. Ce crezi: un bun mecanic ca mine poate găsi lesne de lucru acolo?

Teofil Amphoux începu să râdă.

— De unde vrei să ştiu? răspunse el. Eu n-am de gând să prind rădăcini în China. Cum voi ajunge la Shanghai, telegrafiez numaidecât la Marsilia să mi se trimită parale. Deocamdată nu e nevoie să ne facem inimă rea, suntem doar bogaţi...

— Zău? Care ţi-e bogăţia! Eu n-am nicio para chioară şi pare-mi-se că nici dumneata nu stai mai bine. În sfârşit, să fim mulţumiţi că negustorii chinezi vor să ne ia cu ei la Pekin.

— Dar de asta ce zici? făcu vesel marseiezul trăgând de la brâu un pachet înfăşurat într-o cârpă murdară...

— Ce ai acolo! întrebă Marcel Dunot uluit.

Marseiezul nu-i răspunse: desfăcu încet cârpa şi, după ce se încredinţă că nu-i vede nimeni, scoase un obiect sclipitor şi i-l arătă lui Marcel Dunot. Era o pipă de aur încrustată cu diamante, topaze şi rubine.

— Îţi place, ai? O să luăm pe ea cel puţin douăzeci de mii de piaştri, făcu Amphoux triumfător.

— Da, dar de unde o ai, frăţioare!

— Ea ticălosului de Doc-Cuang, a cui vrei să fie! I-am şterpelit-o fără să simtă. Ce dracu', nici cu atât să nu ne alegem după cât am suferit de pe urma lui!

— Foarte bine, dar lucrul ăsta e al dumitale şi n-aş vrea pentru nimic în lume să...

— Zău? Glumeşti, pesemne! M-ai scăpat de la o moarte sigură şi refuzi să împarţi cu mine un fleac ca ăsta? Dacă mai spui o dată, să ştii că arunc luleaua într-o fântână.

— Bine, bine. Primesc, nu te supăra, şi-ţi mulţumesc din inimă. Eşti un adevărat prieten şi fără dumneata nu ştiu ce m-aş fi făcut...

Îşi strânseră mâinile şi se îndreptară agale spre locul unde trăsese caravana.

A doua zi dis de dimineaţă, drumeţii porniră mai departe spre Pekin, unde ajunseră după patru zile. Mulţumiră negustorilor chinezi pentru bunăvoinţa pe care o avuseseră faţă de ei şi se duseră în oraş să vândă pipa.

Tocmeala fu dârză; negustorul nu se lăsa. Amphoux de asemenea, până ce se învoiră în cele din urmă la 12.000 de piaştri, deşi pipa valora de zece ori pe-atâta.

Cu punga doldora, tinerii noştri se îndreptară spre un hotel unde împărţiră banii pe din două.

A doua zi după o masă bună şi după ce-şi cumpărară haine europeneşti, Amphoux spuse prietenului său că pleacă la Shanghai, iar de acolo avea de gând să pornească cât mai departe de interiorul Chinei.

— Mă duc chiar acum să dau o cablogramă la Marsilia

şi după masă o şi şterg, zise el. Nu mă pot lăsa pe tânjeală fiindcă mişună ţara de concurenţi. Hai, zău şi dumneata cu mine, vrei?

— Nu pot, dragul meu, răspunse Marcel. Am de gând să plec în Japonia şi să iau vaporul pentru Franţa. Mulţumită dumitale am bani de drum şi aş vrea să mă întorc acasă. Deocamdată m-am săturat de aventuri. Dar sper să ne mai întâlnim; e atât de mic pământul!...

— Sunt sigur că o să ne mai întâlnim. În orice caz, dacă ai drum vreodată prin Marsilia, abate-te şi pe la mine. O să-mi facă o mare bucurie, crede-mă!

Mâncară împreună, apoi se duseră la gară unde îşi luară rămas bun, îmbrăţişându-se.

— Să ne vedem sănătoşi! strigă Amphoux când trenul se puse în mişcare, căutând să-şi ascundă emoţia.

— Drum bun! răspunse Marcel tot atât de emoţionat.

Ieşi din gară cu paşi rari şi inima strânsă.

Îşi aduse aminte de toţi prietenii pe care şi-i făcuse în această călătorie plină de peripeţii. Louis Perrin, Jacqueline, Louis Harty, omorât de ticălosul acela mulatru, William Fullerton, rămas în gheţurile din Klondyke şi atâţia alţii...

Apoi, printr-o firească asociere de idei, gândurile lui zburară spre ţara lui, spre Sait-Quentin, spre Franţa.

Văzu parcă aievea pe Denisa Pordon care-l privea galeş, cu ochii trişti, în ziua plecării... Ce-o mai fi cu ea? S-o fi măritat poate cu Honorat...

— Sunt nebun! îşi zise el cu glas tare.

Se căia acum că nu plecase şi el cu Amphoux.

XIX

Se duse la hotel şi se întinse-n pat.

Dar Marcel Dunot nu era omul care să se lase pradă

disperării. După ce-şi adună gândurile, îşi dădu seama că era o nebunie să viseze la lucruri care nu se pot realiza niciodată... La Denise Pordon...

Spre seară se duse să mănânce şi porni să hoinărească prin cartierul european.

Luase următoarea hotărâre: să se întoarcă în Franţa ca să afle unde se găseşte Mac Farlan; să se ducă după el şi să isprăvească o dată pentru totdeauna cu mulatrul.

Tânărul francez nu putea să uite fiorosul asasinat asupra familiei Harty săvârşit de boxer şi tovarăşii săi. Jurase să-şi răzbune prietenii; nimic din lume nu l-ar fi putut face să renunţe.

A doua zi dimineaţă pleca din Pekin cu trenul la Tien-Tsin şi de acolo cu un vapor la Taku.

După patru zile debarcă la Nagasaki cu gândul să ia cel dintâi vapor pentru Franţa.

Mare-i fu bucuria când află că după două zile pleca un vapor francez-australian, cu destinaţia Marsilia. Se duse deci imediat la agenţie şi-şi cumpără un bilet.

Se plimbă toată ziua prin oraş admirând prăvăliile.

Târgui câte ceva şi spuse să i se trimită lucrurile la hotel.

Tot mergând, ajunse în curând afară din oraş, pe un drumeag de la malul mării, mărginit de stânci netede.

Priveliştea era atât de frumoasă încât tânărul se opri uimit.

Se vedea canalul care ducea în port şerpuind printre munţii înalţi acoperiţi cu stejari.

Pe undele sure, corăbii cu pânze ciudate, asemenea unor aripi imense de liliac, alunecau uşor printre marile vapoare.

Pe când stătea el aşa fără să fi auzit cel mai uşor zgomot de paşi, simţi lăsându-i-se cu brutalitate o mână pe umăr.

Marcel Dunot se întoarse brusc, cu sprâncenele încruntate. Se pomeni faţă, în faţă cu un japonez voinic, îmbrăcat într-o uniformă de postav negru, care-i spuse cu glas ameninţător câteva cuvinte pe care el nu le înţelese.

— Ce vrei? se răsti Marcel plictisit, smucindu-se din mâna japonezului.

Acesta însă îl apucă pe francez de umeri vrând să-l trântească la pământ. Atât i-a trebuit lui Marcel! îl izbi cu atâta putere pe japonez în nas încât i-l rupse şi-l umplu de sânge. Niponul scoase un răcnet de furie şi durere, dădu drumul lui Marcel şi se poticni gata să cadă.

— Ei, te-ai săturat! râse tânărul Dunot. Dacă nu, poftim să-ţi mai dau, că am de unde.

Japonezul nu-i răspunse, scoase însă un fluier din buzunar şi suflă o dată prelung şi strident. Aproape imediat răsăriră ca din pământ vreo zece japonezi îmbrăcaţi în aceeaşi uniformă neagră şi se repeziră la Marcel.

Izbind cu picioarele, cu pumnii şi cu capul în toate părţile Marcel se apăra ca un leu. În mai puţin de un minut şase japonezi zăceau la pământ.

Înfierbântat de luptă, tânărul francez nu se lăsa. Pumnii lui, ca două măciuci de oţel, pocneau capetele, loveau piepturile.

Şi poate că ar fi reuşit în cele din urmă să-şi biruie adversarii, dacă unul dintre ei, care se prăvălise cu falca sfărâmată, nu l-ar fi apucat de picior. Marcel Dunot se poticni.

Ceilalţi, folosindu-se de împrejurare, se năpustiră asupra-i şi îl apucară şi de mâini şi de picioare.

Zadarnic se lupta Marcel să scape din mâinile lor, nu-i fu cu putinţă. Cu mâinile sfâşiate, cu faţa vânătă şi umflată, cu mădularele moi, fu legat burduf fără să fi avut timp să-şi dea seama ce se întâmplase.

Doi japonezi îl apucară de mâini şi de picioare, îl ridicară de jos şi porniră urmaţi de ceilalţi, care mai de care mai schilodit, spre Nagasaky.

Degeaba îşi frământa Marcel mintea să înţeleagă pricina pentru care fusese arestat, căci nu mai încăpea îndoială că agresorii erau sau soldaţi sau poliţişti.

Nu făcuse doar, nimănui nimic de când se Afla în Japonia. Ce înseamnă deci toate acestea? Cu greu, tânărul francez întoarse capul spre japonezul care îi pusese la început mâna pe umăr şi care părea să fie şeful celorlalţi. Acesta se ţinea cu o mână de nas, căci sângele nu i se oprise încă.

— N-ai vrea să-mi spui şi mie de ce m-aţi arestat? întrebă el cu glas răguşit.

Japonezul îi aruncă o privire dispreţuitoare dar nu răspunse.

Marcel repetă întrebarea în spaniolă, pe urmă în engleză.

— Shut up! (Tacă-ţi gura) se răsti japonezul la el.

Jignit, tânărul nu mai întrebă nimic.

Peste puţin timp ajunseră în oraş. O droaie de nespălaţi se luă după ei şi-i urmă răcnind. Marcel pricepu că-l ocărau şi-l înjurau, deşi nu ştia de ce.

După vreun ceas de mers, cu alaiul crescând mereu, ajunseră înaintea unei clădiri mari pe care fâlfâia drapelul japonez. Deasupra porţii era bătută o crizantemă mare de aur în jurul căreia se aflau scrise cuvinte japoneze. Împins de japonezi, Marcel păşi pragul, trecu printr-un gang boltit şi intră într-o mică încăpere cu pereţii văruiţi, în mijlocul căreia stătea la un birou plin de hârtii un om mărunţel cu ochelari.

Marcel îl auzi spunând două cuvinte şi imediat fu trântit pe un scaun de bambus de lângă birou.

Doi japonezi îl dezbrăcară la piele, sfâşiindu-i hainele

ca să meargă mai repede, îi scotociră buzunarele şi puseră pe birou portofelul, apoi îl rupseră şi pe acesta ca să se încredinţeze că nu se află nimic în căptuşeală.

Marcel, care tăcuse până atunci, nu se mai putu stăpâni.

— Mă arestaţi şi mă jefuiţi, strigă el indignat. Spuneţi-mi măcar de ce sunt acuzat... Să fie chemat consulul Franţei ca să...

— Taci! se răsti japonezul cu ochelari, nu-ţi agrava singur cazul.

— Cazul? Care caz? făcu Marcel tot în englezeşte. Nu mă ştiu vinovat cu nimic!

— Taci! ţi-am spus!

— Nu tac până ce nu...

— Dacă nu taci, te trimit imediat la închisoare, ai înţeles? Să răspunzi când te voi întreba.

Marcel Dunot fierbea.

Fără să se mai sinchisească de el, japonezul începu să-i cerceteze portofelul. După ce termină, ridică ochii, îşi şterse tacticos ochelarii şi zise uitându-se ţintă la arestat:

— Te cheamă – sau spui că te cheamă Marcel Dunot, nu-i aşa?

— Nu spun, aşa mă cheamă.

— Taci! Eşti francez după cum văd pe hârtiile dumitale. Ai fost surprins spionând la...

— Eu, spion? Dar asta e...

— Dacă mă mai întrerupi o dată, te trimit imediat la închisoare – ai înţeles?

Ziceam că ai fost surprins pe când examinai împrejurimile fortului de la Miro-Misaki pe care voiai să-l fotografiezi chiar, în momentul când detectivul Honciori, care te pândea, a pus mâna pe dumneata. Pentru cine lucrezi, spune?

— Nu înţeleg un cuvânt din ce mi-aţi spus, strigă Marcel

încremenit de această acuzaţie stupidă. Sunt nevinovat! Am sosit azi dimineaţă la Nagasaky şi mi-am reţinut un loc pe vaporul Australian care pleacă poimâine spre Franţa. Mai bună dovadă că n-am venit să spionez cred că nici nu se poate... Toată povestea pe care mi-ai îndrugat-o dumneata e un caraghioslâc!

— Măsoară-ţi cuvintele, tinere! Sunt judecătorul Hibasni, delegatul Consiliului Imperial, dă-ţi seama deci cu cine vorbeşti! Şi încearcă să fi sincer, căci explicaţiile dumitale nu prea par adevărate. Agentul Honciori a găsit la dumneata un aparat fotografic.

— N-am fotografiat nimic!

— N-ai avut când, dar tocmai voiai s-o faci când **a** pus mâna pe dumneata.

— Nu e adevărat! Stăteam pe un bolovan şi admiram priveliştea.

— De aceea te-ai împotrivit aşa când te-ai văzut prins? Dacă te simţeai nevinovat, de ce nu l-ai urmat pe detectiv când te-a rugat?

— Nu cunosc limba japoneză.

— Ăsta nu e un motiv. În loc să cauţi să explici, dumneata ai sărit la el şi-l omorai cu siguranţă dacă nu interveneau ceilalţi.

— El m-a atacat întâi, trebuia să mă apăr.

— Nu trebuia să te împotriveşti forţei publice – asta o ştii foarte bine.

— Nu ştiam cine e.

— Greu de crezut, dat fiind că domnul Honciori era în uniformă. Sistemul dumitale de apărare e absurd, tinere, crede mă... Mărturiseşte, mai bine. Ar fi singurul mijloc să-ţi atragi indulgenţa judecătorilor.

— Dar sunt nevinovat, zbieră Marcel Dunot scos din fire.

— Toţi criminalii spun aşa, tinere! Din nenorocire

pentru dumneata, faptele vorbesc. Acum te voi trimite la închisoare şi mâine vei fi iar interogat, poate că până atunci te vei mai cuminţi...

— Sunt nevinovat! Vreau să fie chemat aici consulul nostru... vreau...

— N-ai ce să vrei, tinere şi consulul dumitale n-are de ce se amesteca în afacerea asta. Eşti acuzat de spionaj – crimă pedepsită de legile japoneze cu cinci până la treizeci de ani închisoare. Nădăjduiesc că vei înţelege şi dumneata că numai o mărturisire completă şi grabnică îţi poate uşura pedeapsa.

Marcel Dunot scrâşni. Dacă n-ar fi fost legat burduf, nu i-ar fi mers defel bine judecătorului în momentele acelea.

Impasibil, magistratul spuse câteva cuvinte agenţilor. Marcel fu ridicat apoi pe sus, ca un pachet, de doi agenţi şi trecut prin mai multe coridoare până ce-l îmbrânciră într-o celulă strâmtă şi întunecoasă şi încuiară uşa grea de fier în urma lor.

Vreme de un ceas, Marcel dădu frâu liber furiei care-l stăpânea. Aşadar, tocmai acum, după ce îndurase atâtea şi când se văzuse şi el cu ceva bani în buzunar ca să aibă posibilitatea să se întoarcă acasă, fusese arestat ca spion!

Îl urmărea o fatalitate! De câte ori avea bani rămânea, printr-o întâmplare oarecare, fără ei.

De data asta se crezu într-adevăr pierdut. Toate aparenţele erau împotriva lui.

Lacrimi de ciudă îi umplură ochii.

Dar accesul acesta de disperare nu ţinu mult, căci Marcel Dunot era o fire mult prea energică şi nu se lăsa biruit de descurajare.

La urma urmei, îşi zise el, am trecut prin altele şi mai şi...

Să zicem că voi fi condamnat. E deci de prisos să mă apăr, fiindcă, chiar dacă aş vrea, n-am ce mărturisi. Să

căutăm deci alt mijloc. În momentul de faţă să mă consider condamnat. Morala: nu-mi rămâne altceva decât să spăl putina!

Lesne de spus, dar greu de făcut. Dintr-o aruncătură de ochi, Marcel Dunot îşi dădu seama că celula era din beton armat, fără nicio crăpătură, iar pardoseala tot de ciment.

Celula n-avea decât două deschizături: uşa şi o fereastră cu gratii de fier. Tot mobilierul se compunea dintr-o targă de lemn, o pătură şi un hârdău.

Şi ce era mai prost, Marcel era legat zdravăn de mâini şi de picioare.

Clătină trist din cap. Deocamdată orice încercare de fugă era imposibilă; totuşi, nu-şi pierdu nădejdea.

„N-o să rămân eu în vecii vecilor în cutiuţa asta! îşi zise el. Să am răbdare şi să caut să mă folosesc de cel dintâi prilej care se va ivi”.

Când se înseră, veni un gardian, îl dezlegă şi plecă, după ce îi lăsă două hârdăiaşe: unul cu orez fiert, altul cu apă.

Cu toate emoţiile prin care trecuse, lui Marcel îi era foame. Mâncă orezul gălbui, pe jumătate mucegăit, bău niţică apă apoi se întinse pe targă.

Nu putu adormi decât foarte târziu şi se trezi cum se lumină de ziuă.

Ziua i se păru nesfârşită. Credea că va fi dus iar la interogatoriu dar nu veni nimeni, decât gardianul să-i aducă mâncarea.

A doua zi, patru gardieni intrară în celulă şi-i făcură semn să-i urmeze. Îl duseră în faţa judecătorului Hibasni.

În picioare, într-un colţ al camerei îl văzu pe agentul Honciori căruia îi turtise atât de bine nasul.

— Aşadar, tinere, începu cu glas blând Hibasni, sper că te-ai gândit bine la ce ţi-am spus. Îmi faci impresia unui băiat de treabă şi vreau să te ajut. Spune-mi numai pentru

cine spionai, numeşte-mi complicii şi nu-mi ascunde nimic. În schimb îţi făgăduiesc că voi stărui să nu ţi se dea mai mult de zece – doisprezece ani de închisoare. Eşti tânăr şi timpul o să treacă repede.

La această veselă perspectivă, Marcel Dunot se cutrem ură.

— N-am ce mărturisi, zise el.

— Bine, o să te confrunt cu agentul Honciori.

— De prisos... mărturisesc. Fac spionaj pentru republica Sfântului Marino care...

— Republica Sf. Marino. N-am auzit de ea...

— E situată în Italia şi numără zece mii de locuitori care organizează acum o expediţie pentru a pune mâna pe Japonia ca s-o încarce în patruzeci şi şapte de mii de transatlantice şi s-o ducă la Sf. Marino ca să-i mărească astfel suprafaţa terenurilor arabile. Eu am fost însărcinat să cântăresc fiecare stâncă din Nagasaki ca să fim siguri că nu ne păcălim. Complicii mei sunt, în primul rând, detectivul Honciori, căruia i s-a făgăduit un loc de pădurar la Sf. Marino şi alţii pe care o să vi-i spun mai târziu.

Vorbise repede şi cu atâta convingere, încât judecătorul n-avusese vreme să-l întrerupă, deşi turba de ciudă văzând că îşi bate joc de el cu atâta neruşinare.

— Duceţi pe arestat în celula lui! porunci el înfuriat, când îşi sfârşi Marcel discursul.

Gardienii se repeziră la tânărul francez şi-l împinseră afară.

După câteva momente, bietul băiat era iar în celula lui şi se gândea amărât că dacă n-ar fi fost întâmplarea asta nenorocită ar fi acum în drum spre Franţa.

„Nu face nimic, o să scap eu şi de aici!” îşi zise el apoi, făcându-şi curaj.

Trecură două săptămâni fără să se mai ocupe cineva de el.

Marcel aştepta cu răbdare, ştiind că orice încercare de fugă ar fi fost zadarnică.

A cincisprezecea zi, dimineaţa, cei patru gardieni care îl duseseră şi rândul trecut în faţa judecătorului Hibasni, veniră să-l ia.

Îl scoaseră pe poarta de din dos, care dădea în stradă, unde Marcel văzu o mică dubă.

Îl împinseră într-o despărţitură a dubei, strîmtă de abia încăpuse în ea şi duba porni. Se opri, după vreo douăzeci de minute şi cineva deschise uşa. Îi puseră cătuşe la mâini, apoi îl traseră afară. Escortat de cei patru gardieni, fu împins până în faţa unor mari clădiri de piatră, pe acoperişul căreia fâlfâia drapelul japonez.

Tânărul francez înţelese că se afla la Palatul de Justiţie.

Înconjurat de gardieni, urcă vreo câteva trepte, trecu printr-o uşă înaltă, străbătu coridoare nesfârşite şi intră în sfârşit într-o sală vastă cu pereţii cenuşii care îţi făceau o impresie sinistră.

În fundul sălii, în spatele unei mese lungi, acoperită cu postav roşu, doisprezece ofiţeri japonezi aşteptau în tăcere.

Marcel Dunot fu împins pe un scaun de lemn la doi metri de masă.

Gardienii îl înconjurau stând în picioare. Unul din ei se aplecă şi-i scoase cătuşele, căci legile japoneze prevăd ca acuzatul să apară liber în faţa judecătorului.

Marcel Dunot scoase un suspin de uşurare şi începu să-şi frece mâinile amorţite, privind curios în jur.

Sala era goală. Doi soldaţi, cu baioneta la armă, păzeau uşa.

„Nu mai încape îndoială că mă aflu înaintea consiliului de război, îşi zise Marcel. Bine stau, n-am ce zice! Nu mai spun de ofiţerii care parcă ar vrea să mă înghită... Se uită la mine ca generalii preşedintelui Hurgel... Dar nu face

nimic... răbdare... vom vedea noi ce o să mai fie...

Vocea unuia din ofiţerii japonezi – a colonelului Arusaka, preşedintele Consiliului de război – trezi pe Marcel din meditaţiile lui.

— Acuzat, ridică-te! porunci ofiţerul într-o engleză stricată.

Marcel Dunot se sculă în picioare.

— Zici că eşti francez, că te numeşti Marcel Dunot, în vârstă de nouăsprezece ani şi călătoreşti de plăcere. Adevărat?

— Da.

— Zi: „da, domnule colonel”.

— Da, domnule colonel, răspunse Marcel care păr ea foarte preocupat de o idee.

— Eşti acuzat de a fi căutat să afli secretul apărării fortului din portul Nagasaki pentru o Putere străină – Rusia, probabil. Prezenţa dumitale în apropierea fortului – zonă interzisă – aparatul fotografic pe care-l aveai, împotrivirea dumitale de a-l urma pe agentul Honciori, făgăduielile absurde, totul dovedeşte culpabilitatea dumitale. Te previn că numai o mărturisire completă îţi poate uşura pedeapsa. Acum răspunde la ce te voi întreba:

— N-am ce să vă răspund.

— Aşadar, tăgăduieşti?

— Da, răspunse Marcel Dunot calm şi hotărât.

Colonelul Arusaka înţelese că orice străduinţă ar fi de prisos. Se consultă doar de formă cu ceilalţi ofiţeri, apoi, după ce scrise câteva cuvinte pe o foaie de hârtie, se sculă în picioare şi citi:

— Numitul – sau pretinsul – Marcel Dunot „e condamnat de Consiliul de război pentru tentativă de spionaj şi rebeliune cu arma împotriva poliţiei imperiale la închisoare pe viaţă.

Un răcnet răguşit acOperi glasul Colonelului. Marcel

Dunot îşi pusese în acţiune pumnii săi formidabili. Loviţi în tâmplă, doi dintre gardieni se prăbuşiră la pământ; apoi, cu capul aplecat ca un berbec, se repezi înainte şi-l lovi pe cel de al treilea, pe când cu o lovitură de picior în pântece îl făcu pe celălalt să se prăbuşească lângă tovarăşii săi. Din trei sărituri fu la uşă. Totul nu dură mai mult de zece secunde.

Tânărul francez nu lăsă timp soldaţilor să se dezmeticească. Smulse carabina din mâna unuia, îl împinse cât colo pe celălalt cu patul puştii şi o luă la fugă pe coridor fără să ştie măcar încotro se ducea.

În urma lui se auzeau răcnete de furie şi durere. Alergau cu toţii după el, înfuriaţi de atâta îndrăzneală din partea unui singur om.

— Puneţi mâna pe el! Puneţi mâna pe el! zbierau ca turbaţi.

Trei soldaţi şi un plutonier, atraşi de gălăgie, vrură să-i taie calea, dar atitudinea lui ameninţătoare îi făcu să se dea la o parte.

În urma lui se auziră împuşcături care nul nimeriră. Gloanţele se înfigeau în zid dărâmând tencuiala.

Marcel Dunot nici măcar nu întoarse capul. Îşi dădea seama că dacă pun mâna pe el e pierdut şi era hotărât mai bine să moară decât să se lase prins.

Cu ochii ieşiţi din orbite, gonea ca un nebun prin largile coridoare. Doborî în drum vreo câţiva japonezi ce voiau să-l prindă şi ajunse fără să ştie cum la gangul *a* cărui uşă dădea în stradă.

Uşa era încuiată. Groasă de cel puţin o jumătate de metru, cu neputinţă de spart.

Marcel Dunot înţelese că orice încercare ar fi zadarnică, Timpul trecea. Fugarul auzea desluşit răcnetele urmăritorilor.

Sparse cu patul puştii uşa portarului şi intră înăuntru.

Acesta, un bătrân veteran din războiul dintre China şi Manciuria, stătea tolănit într-un fotoliu şi trăgea tacticos dintr-o lulea. La vederea tânărului francez se ridică ameninţător, dar cu un singur pumn Marcel îl lungi la pământ şi, zărind cheia grea de fier pe masă, o luă repede, deschise poarta şi ieşi în stradă.

Primul lucru pe care-l făcu fu să închidă poarta după el şi să arunce puşca, pe urmă s-o ia la fugă cât îl ţineau picioarele.

N-apucase să facă douăzeci de paşi şi poarta Palatului se deschise ca să iasă prin ea o droaie de ofiţeri, soldaţi, paznici, care alergau toţi după el zbierând şi răcnind.

— Puneţi mâna pe el ¡Puneţi mâna pe el! Spionul! A fugit spionul!...

Într-o clipă trecătorii, gură cască, negustorii din fundul prăvăliilor, muşterii, fugeau ca o haită asmuţită după bietul Marcel.

Tânărul se căia acum că aruncase puşca dar gonea de zvânta pământul. Zadarnic ocolea el pe după colţuri de stradă, nădăjduind că i se va pierde urma, duşmanii nu-l slăbeau din ochi.

Gâfâind, cu tâmplele zvâcnind, abia trăgându-şi sufletul Marcel apucă pe o ulicioară întortocheată.

Sări peste un gard de bambus care împrejmuia o grădină de cireşi, o străbătu în goană cu gândul că nu va fi văzut.

Se înşelase însă. Japonezii rupseră într-un loc gardul grădinii şi-l urmăreau.

Nu-l mai despărţeau acum decât o sută de metri de el.

„De data asta mi se pare că mi s-a înfundat”, îşi zise el cu disperare.

Voia însă să lupte până la sfârşit şi alerga mereu înainte. La capătul livezii de cireşi era un zid de cărămizi. Marcel Dunot se căţără pe zid, pe când gloanţele şuierau

pe la urechile lui fără să-l nimerească.

În spatele zidului se afla o ulicioară îngustă plină de noroi. O clipă şovăi: s-o ia la dreapta sau la stânga! Se hotărî pentru dreapta şi porni iar în goană. La o sută de metri de el, uliţa cotea după o casă. Abia apucă Marcel să treacă de colţ şi zări cheiul la capătul uliţei. Bucuria îi dădu noi puteri.

Reuşi să câştige din distanţa care-l despărţea de japonezi. Dar, din nenorocire, cum ajunse pe chei, fu înconjurat de o mulţime de oameni, atraşi de răcnetele şi împuşcăturile urmăritorilor. Cu pumni, şi lovituri de picioare, Marcel reuşi să scape o clipă din ghearele lor; zadarnic însă, căci gloata creştea mereu. Cuprins de disperare, nenorocitul se repezi cu capul înainte şi-şi făcu loc prin mulţime.

Răcnetele de furie se prefăcură în urlete de durere.

Tânărul francez trecu pe lângă ei ca un bolid, izbind în dreapta şi-n stânga şi ajunse la chei. Fără să se codească o clipă, sări în mare şi începu să înoate din răsputeri spre larg. Dar abia apucă să facă vreo douăzeci de metri şi apa începu să ţâşnească în juru-i sub ploaia gloanţelor.

Întoarse capul şi-i văzu pe urmăritorii săi sărind într-o barcă şi luându-se după el. Deşi pierduse orice speranţă, Marcel înota mai departe; era hotărât să se lase mai degrabă la fund decât să cadă în mâna duşmanului.

Cele două bărci care îl urmăreau, căci erau acum două, încărcate peste măsură se apropiau încet de fugar. La ordinul şefilor lor soldaţii din bărci încetaseră focul... Nu mai avea niciun rost să tragă deoarece spionul era ca şi prins.

Lumea de pe chei îi încuraja cu răcnete de triumf pe vâslaşi.

— Moarte albilor!

— Moarte spionilor!

Marcel Dunot înota mereu. Întoarse din nou capul şi văzu că bărcile erau acum la numai cincizeci de metri de el. Într-una din ele văzu pe colonelul Arusaka cu revolverul în mână.

— Predă-te, îi strigă el.

Viteazul tânăr nu-i răspunse. Auzi pe colonel dând ordin oamenilor săi şi băgă de seamă că bărcile îşi măriseră viteza. În mai puţin de două minute vor fi lângă el.

Sărmanul înţelese că trebuia să moară. Se opri din înot, trase aer în piept şi, înainte de a se scufuuda, privi încă o dată cerul senin şi colinele înverzite care formau golful Nagasaky... Pe dinaintea ochilor i se perindă ca pe pânza unui cinematograf: Franţa... oraşul unde se născuse şi crescuse... Denisa Pordon.

Se înfioră.

— Predă-te! urlă colonelul Arusaka, aflat acum la numai douăzeci de metri de el.

În loc de răspuns, Marcel Dunot deschise gura mare ca să înghită cât mai multă apă şi să se ducă mai repede la fund. Dar abia ce simţi apa amară atingându-i buzele şi se auzi o bubuitură grozavă de tun, apoi încă una.

Instinctiv, Marcel ridică repede capul, i se păru că e în prada unui vis. Totuşi, ceea ce vedea era realitate. La mai puţin de o sută de metri apăru după o cotitură a canalului mărginit de stânci un mare vas de război pe care fâlfâia tricolorul Franţei.

Vaporul se apropia încet, salutând prin lovituri de tun pământul japonez.

Marcel simţi cum îi revin puterile, începu să înoate cu disperare spre cuirasat. Auzi în urma lui plescăitul lopeţilor. Japonezii întinseră cângile să-l apuce.

Noroc că Marcel prinse de veste la timp. Se cufundă şi ţinându-şi respiraţia începu să înoate pe sub apă. După două minute ieşi la suprafaţă, abia trăgându-şi sufletul şi

văzu cu bucurie că distanţa până la vapor era egală cu cea până la bărci.

Japonezii îi pierduseră urma şi o luaseră, la întâmplare, într-o altă direcţie. Când îl zăriră japonezii se luară din nou pe urma lui.

Pricepând intenţia lui Marcel, colonelul Arusaka dădu ordin soldaţilor să tragă după el.

O sută de detunături zvâcniră, pornindu-se în bubuitul tunului de pe cuirasat.

Gloanţele japonezilor cădeau în apă fără să-l atingă pe fugar, care se scufundase iar şi, apărat de un strat de doi metri de apă, înota din răsputeri spre cuirasa tul francez.

Când ieşi pentru a doua oară la suprafaţă, văzu scris cu litere de aramă la pupa vasului cuvintele: „Duquesne”.

Era, acum la numai douăzeci de metri de el. Japonezii nu mai conteneau cu împuşcăturile. De astă dată, însă, tânărul nu se mai cufundă în apă, ci strigă din toate puterile spre vapor:

— Ajutor! aruncaţi-mi o frânghie! Sunt francez!

Dar glasul lui fu acoperit de zăngănitul ancorei pe care o aruncau acum de pe cuirasat şi de pocniturile de armă ale japonezilor. Totuşi, marinarii de pe vapor îl zăriră pe fugar şi se înghesuiau să-i arunce care mai de care o frânghie.

Marcel prinse din zbor una din ele şi, ca o maimuţă, se căţără pe puntea cuirasatului, pe când japonezii scoteau răcnete de furie.

— Cine eşti dumneata şi ce vrei? îl întrebă unul din ofiţeri pe Marcel.

— Sunt francez, domnule locotenent, am fost acuzat pe nedrept de spionaj de către japonezi şi am evadat în momentul când se pronunţa condamnarea. Vă rog să-mi daţi ocrotirea care se cuvine unui cetăţean francez.

— Te poţi considera în siguranţă, domnule, dacă

bineînţeles, ai spus adevărul, răspunse locotenentul.

— Uitaţi-vă la mine, am eu aerul unui mincinos? strigă Marcel privindu-l drept în ochi pe ofiţer.

Acesta zâmbi.

— Nu, nu-mi faci această impresie şi te cred pe cuvânt. Mă duc să comunic comandantului cele întâmplate; deocamdată dumneata vei fi dus la infirmerie ca să ţi se dea ceva întăritor şi să te schimbi, fiindcă eşti ud până la piele şi s-ar putea să răceşti.

— Vă mulţumesc din suflet, domnule locotenent, zise Marcel, care acum după ce primejdia trecuse, simţi că-l pridideşte oboseala.

Un plutonier îl duse la infirmeria vasului, pe când marinarii îl priveau cu simpatie.

Dar colonelul Arusaka nu se dădea bătut. Văzând că fugarul se refugiase pe un cuirasat francez, acostă barca la scara vasului şi urcă la bord, unde ceru să vorbească imediat cu comandantul. Veni însă un locotenent care-l întrebă politicos ce doreşte.

— Domnule locotenent, începu japonezul, vin să-l rog pe comandantul vasului dumneavoastră să-mi predea un ticălos, un hoţ care s-a aciuat pe vaporul dumneavoastră.

Ofiţerul, nu ştia ce se întâmplase, căci se găsea tocmai la capătul celălalt al cuirasatului când urcase Marcel pe bord. Salută şi răspunse în englezeşte.

— Mă duc să anunţ comandantului Verron vizita dumneavoastră, domnule colonel, şi pricina care vă aduce; binevoiţi, vă rog, să veniţi după mine.

Arusaka îl urmă. Locotenentul se îndreptă spre scara care ducea la puntea de comandă şi-l rugă pe colonel să aştepte.

În momentul acela comandantul tocmai voia să coboare, căci aflase de ciudata sosire a lui Marcel Dunot la bord.

— Domnule comandant, zise locotenentul salutând, colonelul japonez Arusaka doreşte să vă vorbească în privinţa unui individ – un hoţ, zice el – care s-a strecurat pe vasul nostru.

— Unde e colonelul?

— Jos, la scară, domnule comandant.

— Bine, spune-i că vin imediat.

Comandantul Hippolyte Verron era un om mărunţel, cu o barbă blondă, sever, şi zgârcit la vorbă, bun şi binevoitor cu oamenii săi, dar drept: Era Iubit şi temut în acelaşi timp.

Comandantul coborî sprinten scara şi se opri în faţa japonezului, salutând.

— Domnule comandant, începu Arusaka, sunt fericit că am prilejul să vă urez, eu cel dintâi sosit în patria noastră.

Verron se înclină.

— Dar prezenţa mea, urmă el, mai are şi un alt scop; vin să vă rog să-mi predaţi un ticălos, un tâlhar, care a reuşit să scape din mâinile justiţiei şi s-a refugiat la bordul vasului dumneavoastră. L-am văzut eu însumi când a urcat, aşa că trebuie să fie ascuns pe undeva pe aici.

Comandantul Verron nici nu clipi măcar.

— Mulţumesc, domnule colonel, pentru amabilul dumneavoastră salut, răspunse el, şi vă sunt foarte recunoscător pentru atenţia dumneavoastră; ceea ce priveşte însă omul refugiat pe vasul meu, veţi înţelege cred şi dumneavoastră că mi-e imposibil să vi-l predau. Pentru orice altă cerere, vă stau la dispoziţie.

— Dar bine, domnule comandant, omul acesta e un tâlhar, trebuie neapărat...

— Vă rog să nu mai stăruiţi...

— Domnule comandant, omul acesta a fost condamnat de Consiliul de război ca hoţ şi trebuie neapărat...

— Nu trebuie nimic, domnule colonel; vă aflaţi aici pe

teritoriul francez. Am onoarea să vă salut.

Şi colonelul Verron, după ce duse mâna la chipiu, îi întoarse spatele şi urcă scara care ducea la puntea de comandă.

Arusaka îngălbenise de mânie şi uitase să răspundă la salut comandantului lui „Duquesne”. Rămase câteva momente încremenit, fierbând de furie. Se stăpâni însă şi cu capul sus, silindu-se să pară demn şi nepăsător, se întoarse la barca în care îl aşteptau ceilalţi japonezi.

În vremea asta Marcel se îmbrăcase în hainele împrumutate de un marinar şi se prezentă comandantului, căruia îi povesti pe scurt întâmplarea şi condamnarea nedreaptă a japonezilor.

— Foarte bine, tinere, răspunse comandantul încântat de sinceritatea şi isteţimea viteazului băiat. Ai acţionat cât se poate de inteligent, felicitările mele... Ar fi fost păcat ca Franţa să piardă un viteaz ca tine.

Deocamdată te afli în siguranţă. Poimâine ridicăm ancora. Plecăm la Saigon; te luăm cu noi. Spuneţi căpitanului, comandantul de echipaj să-ţi dea un hamac.

— Mulţumesc, domnule comandant, murmură Marcel emoţionat. Eu...

— Bine bine, du-te acum şi te odihneşte niţel, cred că ai nevoie de aşa ceva.

Vesel cum nu mai fusese el de multă vreme, Marcel salută şi se duse la marinari, care îl luară cu mare bucurie printre ei şi le povesti toate păţaniile lui de până atunci. Bieţii băieţi se întreceau care mai de care să-l cinstească, ba cu un pahar cu vin, ba cu o ţigară.

Dar colonelul Arusaka nu se dădea încă bătut. Spre seară, o şalupă cu aburi la pupa căruia flutura drapelul de război japonez, acostă la scara cuirasului.

Şase ofiţeri superiori japonezi, printre care doi amirali în uniforme pline de fireturi, însoţiţi de doi civili în

redingote, urcară pe puntea lui „Duquesne” şi cerură să vorbească imediat cu Verron.

Japonezii fură conduşi numaidecât la comandant.

Acesta îi pofti în cabina lui şi-i întrebă ce doresc.

— Domnule comandant, începu fără ocol unul din civili, sunt prefectul provinciei Nagasaky; apoi îi prezentă şi pe ceilalţi: guvernatorul oraşului Ginzu-Sin amiralul Fukuka, prefect maritim şi amiralul Tovashin, comandantul escadrilei de Sud.

Verron se înclină în tăcere.

— Venim, urmă colonelul, să vă urăm bun venit şi să vă rugăm să ne faceţi onoarea de a lua parte la banchetul care va avea loc astă seară în cinstea frumosului vas de sub comanda dumneavoastră.

— Vă mulţumesc, domnilor, şi vă asigur că va fi o deosebită cinste pentru mine, răspunse Verron, care pricepuse foarte bine că japonezii **nu** veniseră numai pentru asta.

Se încruntă numaidecât, căci amiralul Fukuka luă cuvântul:

— Am ţinut să-i însoţesc pe aceşti domni, zise el, în speranţa că voi avea mai mult noroc decât colonelul Arusaka în privinţa spionului care a ajuns la bordul vaporului dumneavoastră. Ştiu, domnule comandant, că vă e foarte penibil să predaţi pe cineva care v-a cerut ocrotire, de aceea, în înţelegere cu ministrul marinei, vin să vă cer numai să-l expulzaţi pe individ de pe vasul dumneavoastră. De restul ne ocupăm noi.

— De prisos orice discuţie, domnule amiral; omul pe care-l urmăriţi e francez şi, mai mult e nevinovat. Motivele acestea ajung cred.

Amiralul Fukuka îşi stăpâni cu greu dezamăgirea, Totuşi stărui:

— Am vorbit şi cu consulul Franţei, domnule

comandant, care mi-a spus că se bizuie pe dumneavoastră să faceţi cum credeţi de cuviinţă.

— Foarte bine a făcut consulul, domnule amiral, răspunse scurt Verron.

Japonezii se uitară unii la alţii necăjiţi. Înţeleseră că orice stăruinţă ar fi zadarnică.

— Vom adresa un protest guvernului francez, strigă domnul Ginzu-Sin. Cuirasul se afla în apele Japoniei când l-a primit pe criminal la bord.

— Şi Papei de la Roma, dacă vreţi, domnilor! Deocamdată vă rog să nu-mi vorbiţi despre acest incident; îl consider închis.

Japonezii nu mai stăruiră. După ce-şi repetară invitaţia pentru banchet, părăsiră vasul.

Comandantul făgăduise să vină la banchet şi se ţinu de cuvânt. Însoţit de câţiva ofiţeri luă parte la masă şi, deşi japonezii fierbeau de ciudă, fură cât se poate de prietenoşi cu musafirii; nicio notă discordantă nu tulbură petrecerea.

A treia zi de dimineaţă, în zori, „Duquesne”, după ce-şi făcu provizia de cărbuni, salută, pământul japonez cu o sută unu bubuituri de tun şi se îndepărtă falnic de port.

Vreme de şase zile, cât ţinu drumul, Marcel Dunot, răsfăţat de întreg echipajul, care-l îndrăgise pentru veselia şi vitejia lui, uitase de toate necazurile. Acum, când se apropia timpul să se despartă de francezii lui, o umbră de tristeţe îi întunecă bucuria.

În momentul acostării în portul Saigonului, comandantul Verron trimise să-l cheme şi-i înmână douăzeci de piaştri, zicându-i:

— Iată-te în siguranţă, dragul meu. Din cele ce mi-ai povestit, te ştiu băiat isteţ şi nu mă îndoiesc că ai să te descurci. Aceşti douăzeci de piaştri îţi vor fi de ajutor până ce vei găsi de lucru, ceea ce îţi doresc din inimă, în orice caz, dacă ţi se întâmplă ceva, vino şi spune-mi.

„Duquesne” stă o săptămână la Saigon. Tu mai dă în vremea asta pe aici.

Comandantul întinse apoi mâna viteazului băiat, care i-o strânse cu emoţie şi respect, neputându-şi exprima prin cuvinte recunoştinţa.

Se duse pe urmă să-şi ia rămas bun de la ceilalţi ofiţeri şi marinari şi coborî trist pe chei.

Ploua cu găleata. Strângând în palmă cele câteva monede de argint pe care i le dăduse comandantul, Marcel se îndreptă spre oraş.

Gândurile lui nu erau la fel de vesele – dimpotrivă. Iarăşi se găsea fără aproape un gologan, într-o ţară străină. Şi-şi zicea că dacă n-ar fi fost nenorocita aceea de întâmplare cu japonezii, ar fi fost în momentul acesta acasă, cu câteva mii de franci în buzunar.

„Nu face nimic, îşi zise el, m-am îmbogăţit şi am sărăcit, de atâtea ori... o să reuşesc eu şi de data aceasta să ies la liman; deocamdată am cu ce trăi câteva zile, deci să nu-mi fac inimă rea degeaba”.

O luă cu paşi grăbiţi spre oraş şi intră într-o cafenea unde ceru ceva de băut.

În sfârşit, stătu ploaia. Ieşi din cafenea ca să caute un adăpost pentru noapte. Găsi un han în apropierea portului, unde închirie o cameră cu opt piaştri pe zi, aşa că nu i mai rămaseră, după ce plătise şi consumaţia decât vreo doisprezeze piaştri.

Mâncă şi se culcă.

A doua zi, dis de dimineaţă, porni să caute de lucru. O nimerise însă rău. Multe fabrici încetaseră în timpul din urmă lucrul şi o mulţime de mecanici albi rămăseseră – cum s-ar zice – pe drumuri. Marcel se gândi să caute altceva, se încredinţă însă repede că nu era atât de lesne să găsească; mai toate slujbele erau ocupate de anamiţi.

Banii pe care îi avea se împuţineau din ce în ce, deşi

cheltuia cu mare economie. Într-o zi văzu că nu mai are în buzunar decât un singur piastru care abia îi ajunse să-şi cumpere o bucată de pâine şi câteva banane.

Marcel Dunot nu se descurajă însă şi umblă toată ziua să găsească de lucru – indiferent ce. Dar pretutindeni i se răspunse la fel:

— „” N-avem nevoie deocamdată, mai treci pe aici, poate că mai târziu...”

Seara bietul băiat mâncă doar câteva banane şi fiindcă simţea, că n-o să se lipească somnul de el, porni să cutreiere străzile Saigonului.

Luminile orbitoare ale prăvăliilor, trăsurile elegante, forfota lumii – toate îl făceau să caşte gura uimit la ce vedea.

Deodată auzi un vuiet de tobe şi trâmbiţe care-ţi spărgeau urechile. Se îndreptă spre locul de unde venea zgomotul şi cotind după un colţ de stradă, văzu în mijlocul bulevardului Charner un cort imens de pânză în faţa căruia, pe o estradă, clovni japonezi pântecoşi, goi până la brâu, făceau fel de fel de giumbuşlucuri. Deasupra estradei scria cu litere japoneze, aurite, pe o tablă mare:

MARELE CIRC IMPERIAL NIPON

În mijlocul estradei, între vreo zece muzicanţi chinezi, un mulatru voinic, îmbrăcat într-o uniformă de mătase împodobită cu fireturi şi decoraţii caraghioase, anunţa publicului printr-o portavoce, minunile Circului Imperial Nipon:

— Marele Circ Imperial Nipon e unic în lume. Niciodată doamnelor şi domnilor nu s-a văzut şi nu se va vedea în Saigon ceva asemănător. Artiştii noştri au avut cinstea să se producă în faţa Majestăţii Sale Imperiale japoneze, a guvernului Californian şi a vice-regelui Indiei. Călăreţele noastre sunt adevărate păsări zburătoare. Echilibriştii pe care îi avem noi sunt cei mai buni din lume; atleţii noştri

nu pot fi biruiţi de nimeni. Dar nu numai atât, doamnelor şi domnilor. Avem în trupa noastră pe celebrul O'Manko Kascaro, supranumitul Elefantul din Hokkaidō. O'Manko Kascaro va apărea la ora zece în arenă ca să lupte cu oricare amator sau profesionist care va dori să-l provoace.

Direcţiunea „Marelui Circ Imperial Nipon" va plăti cinci sute de piaştri aceluia care îl va învinge pe „Elefantul din Hokkaidō". Preţul locurilor e de doi piaştri fotoliul rezervat, un piastru stalul întâi, cincizeci de centi al doilea şi se mai găsesc, de asemenea, locuri foarte bune de unde se poate vedea şi auzi perfect pentru douăzeci de centi. Pentru militari preţul e pe jumătate. Muzica!

Urmă o larmă asurzitoare, în vreme ce mulţimea, alcătuită mai ales din soldaţi ai infanteriei coloniale şi boy anamiţi, dădea buzna pe uşile circului.

Marcel Dunot rămase pe gânduri; îşi frământa mintea cu ideea: ce-ar fi să câştige el cei cinci sute de piaştri! „L-am biruit pe Mac Farlan – îşi zicea el – oare n-aş putea să-i vin de hac şi japonezului? Unde pui că m-aş şi răzbuna niţel pentru ce m-au făcut să îndur compatrioţii săi. Ar fi, ca să zic aşa, câştig îndoit. Ş-apoi, n-am ce pierde!"

Aici se înşela însă, căci trebuia să dea cei din urmă gologani din buzunar, adică douăzeci de centi cât îi mai rămăseseră.

Plăti biletul la casă şi se duse la „locurile foarte bune de unde se putea vedea şi auzi perfect".

Mulatrul cam exagerase. Galeria era astfel făcută că se putea auzi, într-adevăr, dar de văzut nu se vedea nimic.

O droaie de boy anamiţi, de chinezi aproape goi şi de hinduşi cu părul lung, mişuna. El era singurul european.

Spectacolul începu. Marcel nu văzu nimic, după cum nu vedeau nici ceilalţi din jurul lui. Totuşi asiaticii nu protestaseră. Ei veniseră numai să vadă acrobaţii, care, de pe trapezele din vârful circului puteau fi văzuţi din toate

părţile – restul nu-i interesa.

Marcel Dunot îşi ţinea auzul încordat aşteptând cu nerăbdare rândul faimosului „Elefant din Hokkaidō”. Auzi în sfârşit glasul mulatrului anunţând:

— Onorat public, celebrul Manko, „Elefantul din Hokkaidō”, va avea cinstea să apară în faţa dumneavoastră. Spre marea lui părere de rău nu va lupta astă seară deoarece nu s-a prezentat încă niciun adversar. Totuşi, e gata să se măsoare cu oricine doreşte să ia parte la luptă. După cum a fost anunţat, suma de cinci sute de piaştri se va da acelui boxeur, amator sau profesionist, care va reuşi să-l învingă, pe „Elefantul din Hokkaidō”.

Mulatrul tăcu. Marcel Dunot auzi câteva „Bravo O’Mannko” apoi muzica intonă imnul imperial japonez.

Dând cu coatele în dreapta şi în stânga, Marcel îşi făcu loc printre chinezi şi anamiţi, trecu peste stinghiile care despărţeau galeria de staluri şi dintr-o săritură fu în arenă, tocmai când apăru O’Mannko.

Era nu japonez enorm cu un pântec galben, unsuros şi rotund, încins cu un drapel în culorile Japoniei.

Pieptul îi era gol. Av ea un gât de taur şi o faţă rasă, cu buze subţiri şi ochi sfredelitori care priveau cu ferocitate şi îngâmfare în jurul său.

Lângă el stătea mulatrul care-l anunţase cu atâta emfază. Acesta văzându-l pe Marcel apărând în arenă se încruntă. Dar când să dea ordin ca tânărul francez să fie scos afară, Marcel se întoarse spre public şi strigă cu glas răsunător:

— Vreau să lupt cu japonezul! Să mi se asigure suma făgăduită şi sunt gata.

O’Mannko Kaskaro îl privi batjocoritor pe Marcel. Mulatrul, după ce se uită o clipă la tânăr, răspunse semeţ:

— Direcţiunea „Marelui circ Imperial Nipon” nu se sinchiseşte de cinci sute de piaştri – nici chiar de cinci mii –

aşa să ştii, tinere! N-avem însă obiceiul să dăm unui public ales ca al nostru un spectacol caraghios. Ar fi o înjosire pentru O'Mannko Kaskaro să lupte cu un adversar nedemn de el. Vezi-ţi de treabă, băiete!

Marcel Dunot păli.

— Astea sunt fleacuri! răspunse el **indign**at. Ai spus că japonezul e gata să lupte cu oricine s-ar prezenta: m-am prezentat eu! Hai, du-te de Adu banii, eu sunt gata.

— Da, da! Ţine-te de făgăduială! Bravo, băiete! Curaj! răcnea mulţimea.

Mulatrul păru cam încurcat.

— Direcţiunea „Marelui Circ Imperial Nipon", începu el, se ţine întotdeauna de făgăduială. Şi dacă ţii neapărat să fi stâlcit în bătaie, te priveşte!

— Treaba mea! Adu banii!

— Nu e nevoie, flăcăule!

— Lasă vorba... banii!

Se auziră murmure. Mulatrul şovăi o clipă, apoi văzând că n-are încotro, se duse să aducă suma făgăduită.

Veni cu doi săculeţi plini cu monede de argint.

— Aici sunt banii, doamnelor şi domnilor, zise el. Cer acum ca domnul (arătând spre Marcel Dunot) să depună şi el aceeaşi sumă pentru O'Mannko Kaskaro.

— Cum... ce-ai spus răcni Marcel scos din fire. Adineauri ziceai că vei da cinci sute de piaştri celui care îl va învinge pe japonez. Eu mă încumet s-o fac, deci, dacă-l înving, cei cinci sute de piaştri sunt ai mei. Publicul e martor că nici n-ai pomenit că se va da ceva campionului vostru dacă va birui.

— Aşa e!

— Să înceapă lupta!

— Astea sunt mofturi!

— Chiţibuşuri!

— Japonezului îi e frică! răcnea mulţimea.

Nepăsător – pentru simplul motiv că nu pricepea o boabă franţuzeşte – „Elefantul din Hokkaidō” privea cu dispreţ în jur.

Mulatrul, care o cam sfeclise văzând atitudinea hotărâtă a tânărului francez, vru să pună capăt situaţiei.

— Ai înţeles greşit, tinere, zise el.

Publicul murmură indignat. Se potoli însă numaidecât, deoarece Marcel Dunot se repezi la mulatru, îi smulse săculeţele cu bani din mână, îl împinse cât colo, alergă la o lojă unde se aflau câţiva inşi bine îmbrăcaţi şi le zise:

— Domnilor, aţi auzit, **nu** e aşa, ce spunea adineauri individul de colo? Vreţi să fiţi atât de buni şi să daţi banii învingătorului?”

— Cum să nu?” răspunse unul dintre ei, cererea dumitale e justă.

Domnul luă banii şi, aplecându-se peste stinghia lojei, strigă:

— Cei cinci sute de piaştri pe care îi am aici se vor da învingătorului – după cum s-a anunţat la început.

Strigăte de „bravo” încuviinţară spusele domnului.

Cu faţa schimonosită de furie, mulatrul răcni:

— E o hoţie! Aşa ceva nu se poate! Campionul nostru nu va lupta!

— Atunci dă-i tânărului banii! Dă-i banii zbieră publicul.

Marcel Dunot îşi pierdu răbdarea. Se apropie de uriaş şi-i trase două palme zdravene.

„Elefantul din Hokkaidō” se repezi cu pumnii întinşi la Marcel, care părea un pitic pe lângă el.

— În sfârşit! murmură tânărul punându-se în gardă.

Lupta începu şi era cât se poate de aprigă.

Mulatrul, înţelegând că orice împotrivire ar fi de prisos, se aşeză lângă cei doi combatanţi cu ceasul în mână. Singura lui nădejde era că va învinge japonezul.

Speranţa părea justificată. O’Mannko Kascaro era mai

înalt cu un cap decât Marcel şi puterea lui, sporită de greutate, părea formidabilă.

După cum vedem, lupta era departe de a fi egală, deşi tânărul francez părea să fie mult mai sprinten decât adversarul său.

Îndârjit de mulatru şi stăpânit de dorinţa de a se răzbuna pentru cele îndurate la Nagasaky, Marcel nu se lăsa, pe când „Elefantul din Hokkaidō” încerca zadarnic să-l doboare.

Dacă ar fi fost de faţă un arbitru adevărat, ar fi oprit imediat lupta, căci japonezul lupta cât se poate de incorect. Acesta ţinu exact patru „ronduri” a câte trei minute.

La început, păru să iasă biruitor japonezul. De două ori pumnul lui grozav îl izbi pe Marcel, o dată în stomac şi de două ori în cap, ceea ce-l făcu pe tânăr să se clatine. Fără să ia în seamă regulile luptei, care interzic luptătorului să lovească un adversar căzut la pământ, O’Mannko dădea cât putea în el.

Dar Marcel îşi reveni repede în fire. Îl pocni o dată pe japonez cu atâta putere, încât, acesta rămase ameţit. Al doilea şi al treilea rund fură amândouă în favoarea japonezului. Drept e că puţine din loviturile lui nimereau, dar erau atât de grozave încât părea să-l facă pe tânărul francez „knock-ut”.

Marcel Dunot, însă, „încasa” fără să-i pese. Aştepta momentul prielnic să „plaseze” lovitura hotărâtoare.

Circul vuia. Europenii îl aclamau pe Marcel şi-l încurajau. Asiaticii – chinezi, anamiţi, malaezi şi japonezi – răcneau care mai de care la fiecare lovitură a campionului japonez.

Momentul pe care-l pândea Marcel sosi în al patrulea rund.

O’Mannko Kascaro, vrând să sfârşească, se repezi la

adversar cu pumnii înainte. Dintr-o săritură, Marcel feri lovitura, se aplecă şi, destinzându-se ca un arc, dădu un croşeu formidabil în bărbia japonezului.

„Elefantul din Hokkaidō” rămase o clipă în loc, se clătină apoi pe picioare şi se prăbuşi la pământ.

Publicul european izbucni în urale.

Înfuriat, mulatrul se năpusti la japonez trăgându-l de picioare ca să-l facă să se ridice.

— Lasă-l în pace, că-i ajunge... râse Marcel Dunot. Nu-l mai chinui degeaba, că nu-l scoli nici cu patru boi. În orice caz, cei cinci sute de piaştri sunt ai mei, cred...

Mulatrul nu-i răspunse.

Publicul entuziasmat, dăduse buzna în arenă. Domnul căruia Marcel îi încredinţase banii, îi întinse săculeţii, zicând:

— Ia-ţi banii, tinere, ţi se cuvin. Dacă s-ar găsi cineva să-ţi caute pricină, vino de-mi spune. Poftim cartea mea de vizită: Jaques Hervé, inginer. Şi acum, dă-mi voie să te felicit, eşti un om şi jumătate.

Marcel se văzu înconjurat din toate părţile de mulţime. Se înghesuiau care mai de care să-i strângă mâna. În cele din urmă, vreo câţiva spectatori îl luară pe umeri şi ieşiră cu el din circ ducându-l în triumf.

Lumea se risipise, aşa că reprezentaţia se întrerupse. „Elefantul din Hokkaidō” fu dus în culise, unde se adunară şi ceilalţi artişti să vadă ce e cu el.

După ce bău câteva pahare de şampanie oferite de admiratorii săi, Marcel Dunot se întoarse cu banii câştigaţi atât de greu în odăiţa lui din apropierea portului.

Bietul băiat nu mai putea de bucurie. Era salvat. Se frământă toată noaptea, neştiind ce să facă. Abia spre ziuă luă o hotărâre: să plece cu primul vapor acasă. Deocamdată nu simţea altă dorinţă decât să-şi revadă ţara.

SFÂRŞIT

EXTRAORDINARE AVENTURI ÎN JURUL LUMII

BIZONUL ŞI JAGUARUL

A doua zi dimineaţă, ghişeele arenei fură luate cu asalt de publicul nerăbdător să aibă biletul de intrare. Bancherul reţinu patru locuri, din care trei pentru el, soţie şi doctor, iar al patrulea pentru un tânăr nepot al său, care se afla în trecere pe la el.

Soţia bancherului era franţuzoaică. Ea avea un frate care locuia în Lima, capitala Perú-ului. Acesta avea doi fii care trebuiau odată să moştenească averea bancherului, care nu avea copii. Bancherul, exprimându-şi dorinţa să aibă la el pentru câtva timp pe unul din nepoţii săi, familia îl trimise pe Anton băiatul cel mai tânăr, în vârstă de 16 ani. Drumul pe mare fusese foarte greu pentru băiat, astfel că se hotărâse să se întoarcă acasă pe drumul ce străbătea Anzii. În acest scop se căuta o ocazie, adică un om căruia să-i fie încredinţat şi care să-i fie în acelaşi timp şi ghid şi protector, într-un voiaj atât de periculos...

Lupta trebuia să înceapă la ora 1 precis. Arena era plină încă cu două ore mai înainte; numai loja preşedintelui şi cele ale înalţilor funcţionari erau încă goale.

Afişe mari indicau programul cu litere de-o şchioapă; mai multe muzici cântau pe rând, matadorii nivelau nisipul arenei şi, din când în când, se deschidea o poartă pentru a intra un luptător foarte bogat îmbrăcat, care înainta încet în arenă pentru a fi admirat şi aplaudat.

Arena era despărţită de băncile amfiteatrului, pe care

stăteau spectatorii, printr-un perete de scânduri destul de solid pentru a rezista loviturilor de coarne ale taurilor dar şi destul de jos pentru ca toreadorii să-l poată sări, cu uşurinţă în caz de pericol. În faţă se găsea o poartă prin care trebuiau să fie aduşi taurii; în spate era aceea prin care va fi slobozit jaguarul. Acesta din urmă, prin răgetele pe care le scotea, lăsa să se înţeleagă că nu se va lăsa ucis fără rezistenţă.

Lângă peretele despărţitor se aflau locurile cele mai ieftine. Aci îşi găsise loc Frederic, căruia noul său stăpân îi plătise biletul. Cu mult mai sus, la locurile cele mai scumpe, se aflau aşezaţi bancherul, soţia sa şi cei doi însoţitori ai săi. Lângă ei, din pură întâmplare, se aşezase bărbatul uriaş din Cafeneaua „Paris”, împreună cu prietenul său.

Doctorul era într-o conversaţie foarte însufleţită cu tânărul peruan, căruia voia să-i demonstreze inconvenienţa şi cruzimea luptelor de tauri.

— Ai mai văzut lupte de tauri? întrebă el pe adolescent.

Acesta din urmă răspunzând negativ, doctorul reluă:

— Atunci trebuie să-ţi spun că aceste chinuri la care sunt supuse animalele nu sunt invenţiuni recente. Ele existau chiar în timpul Greciei antice, în Tesalia şi, în timpul împăraţilor, la Roma, dar aceşti oameni erau scuzabilii, fiindcă erau păgâni, în timp ce noi, care suntem creştini, trebuie să sfârşim cu aceste erori.

— Dar, señor, dumneavoastră asistaţi, de asemenea, la aceste lupte!

Acest răspuns cauză puţină încurcătură savantului, dar acesta reuşi să scape, replicând:

— Absenţa mea ar împiedica ţinerea acestei lupte!

— Nu, desigur.

— Atunci, eu nu merit nicio observaţie. Eu am venit, de altfel, pentru a studia şi, prin urmare, sunt de două ori

scuzabil, *execusatus* în latineşte. Eu sunt puţin zoolog, şi este un spectacol zoologic ceea ce noi aşteptăm acum. Mărturisesc însă că aş fi preferat să fiu în altă parte şi să scotocesc prin terenuri antediluviene.

— Erau, astfel de lupte şi înainte de potop? întrebă cu nevinovăţie tânărul.

Doctorul îl privi chiorâş:

— Este foarte greu să răspunzi printr-un simplu da sau nu. Se vorbeşte de un om antediluvian şi chiar mai vechi. Dacă el a existat cu adevărat, este probabil că el a incitat saurienii şi mastodonţii unii contra altora. Este trist, dar...

El fu în acest moment întrerupt de sunetul trompetelor, care anunţau sosirea preşedintelui. Acesta din urmă, Imediat după intrarea în loja sa, dădu semnalul de începere a luptei. Tăcerea cea mai perfectă urmă conversaţiilor zgomotoase de până atunci, pentru a face loc, după un nou semn al stăpânului, la accentele muzicii, care intonă un marş. Atunci intrară picadorii călare pe nişte cai destul de proşti, urmaţi pe jos de banderiloşi şi toreadori. Aceştia din urmă se împrăştiară în arenă, în spatele unor stâlpi sau în nişte nişe special făcute pentru ei, în timp ce picadorii rămâneau în mijlocul arenei cu faţa spre poarta prin care vor intra taurii şi pe care ei trebuiau să-i atace primii.

Preşedintele făcu atunci al treilea semn. Imediat bariera fu ridicată şi taurul înaintă. El era negru ca tăciunele şi avea coarnele întoarse. Bucuria de a se simţi liber îl făcu să facă unele salturi, apoi, se opri o clipă nehotărât! văzuse picadorii. Brusc el şarjă asupra lor. Călăreţii se împrăştiară din faţa lui ca un stol de vrăbii, dar taurul atinsese pe unul din cai şi-l spintecă dintr-o lovitură de corn. Călăreţul vru să sară din şa, dar, din nefericire piciorul său rămase în scară şi el căzu. Părea a fi pierdut, căci taurul deja plecase capul pentru al lovi, dacă

banderiloşii, repezi ca fulgerul, n-ar fi venit să arunce pe capul şi ochii animalului trei sau patru eşarfe multicolore de mătase, permiţând astfel picadorului să se salveze.

Taurul se zbătea zadarnic pentru a se debarasa de eşarfele ce-l orbeau, şi, după mugetele sale de mânie, se putea prevedea că atacul următor va fi teribil.

Tocmai atunci o voce strigă:

— Daţi-vă la o parte şi lăsaţi-mă să trec.

Era Crusado, espada din Madrid. Toţi ezitau să-l asculte, căci asta însemna să rişte foarte mult. Totuşi, la o nouă cerere din partea sa, i se făcu loc.

El era îmbrăcat în întregime în catifea roşie după moda spaniolă. În mâna stângă ţinea o bucată de mătase roşie ca sângele, *muleta* şi în cealaltă mână avea o spadă strălucitoare. El se oprise la 10 paşi de taur, ceea ce era foarte riscant, căci animalul nu arăta câtuşi de puţin epuizat. Dar Crusado voia ca prin acest act de bravură să-şi asigure de la început triumful asupra colegilor săi.

Taurul reuşi în fine să-şi elibereze ochii; el îşi îndreptă privirea asupra lui Crusado, care agita muleta. Îşi luă avânt şi se repezi asupra lui.

Crusado nici nu clipi până ce vârful coarnelor taurului fură la două degete de pieptul său; numai în acea clipă el sări în lături; iar când taurul, datorită elanului său, trecu pe lângă el, Crusado, cu abilitate şi siguranţă, îi înfipse spada drept în inimă. Taurul mai făcu câţiva paşi şi căzu mort. Crusado, scoţându-şi sabia, o roti deasupra capului său în aclamaţiile delirante ale spectatorilor. El se distinsese într-adevăr printr-o lovitură de maestru.

Matadorii veniră atunci de ridicară cadavrul taurului şi calului, Iar preşedintele făcu semn să se dea drumul celui de al doilea taur. Va fi suficient să spunem că acest al doilea taur răni un banderilos şi un espada înainte de a fi ucis tot de spaniolul Crusado.

Taurul următor, ucise doi cai şi răni uşor la picior pe Perillo. Şi de astă dată, tot spaniolul fu acela care îl omorî, asigurându-şi astfel succesul total asupra concurenţilor săi. Mulţimea îi striga în delir: Bravo! Femeile îi aruncau flori şi batiste...

Perillo se retrase furios.

Acum venea la rând numărul senzaţional: lupta dintre bizon şi jaguar.

Jaguarul fu primul introdus în arenă, dar el nu putu să înainteze prea mult, căci era legat cu un lasou, al cărui capăt era fixat de un inel de fier. După ce încercă în zadar să se libereze, jaguarul se culcă în arenă, fără să-i pese de tot publicul ce-l înconjura. Nările sale tremurau la mirosul sângelui de care fusese lipsit de atâta timp. El era un animal încă tânăr şi de o forţă extraordinară.

În fine se dădu drumul bizonului. Toţi se aşteptau să-l vadă năvălind în arenă, dar el înainta încet spre surpriza tuturor. Era un uriaş din neamul său, lung de trei metri şi atât de gras încât trebuia să cântărească aproape 30 de chintale. El se porni însă după câţiva paşi, îşi scutură coama şi descoperi jaguarul. Toată lumea aştepta cu nerăbdare să vadă ce se va întâmpla.

Jaguarul se ridică cu un răget. Ar fi vrut el să se repeadă, dar nu-l lăsa lasoul. Bizonul aplecă înspre el capul, îl examină cu un aer dispreţuitor şi porni să facă ocolul arenei. Jaguarul se piti pentru a sări. Bizonul îi arăta coarnele şi ceafa sa, mugind ameninţător. Jaguarul păru că înţelesese sensul şi se retrase, în timp ce bizonul trecu prin faţa lui, gata pentru luptă.

Savantul profită de armistiţiul dintre cele două animale, pentru a da tânărului său însoţitor câteva explicaţii:

— Bizonul din America de Nord, îi spuse el, este o rudă a boului, *bos* în latineşte. El se deosebeşte printr-un craniu bombat, o frunte largă, coarne scurte îndreptate înainte, o

coamă stufoasă şi partea corpului din faţă foarte dezvoltată. Este un animal sociabil şi...

Cuvintele se pierdură în strigătele mulţimii, enervată de liniştea şi calmul celor două sălbăticiuni şi care pretindea ca animalele să fie asmuţite unul asupra altuia.

— Aruncaţi artificii, aruncaţi artificii, striga un spectator.

Cu un singur gest, preşedintele dădu autorizaţia ca cererea să fie îndeplinită.

Însoţitorul bărbatului cu barba albă – cunoştinţa noastră din Cafeneaua „Paris” – se întoarse spre el şi-i spuse:

— Crezi tu, că vor reuşi să aţâţe jaguarul? El se teme de bizon mai mult decât de toate artificiile din lume.

— Eu cred că o nenorocire e pe cale să se întâmple. Nu vezi că jaguarul a luat lasoul în gură? dacă reuşeşte să-l rupă, el nu va ataca bizonul ci pe oameni.

Jaguarul continua să roadă lasoul, fără ca băieţii arenei să-l fi observat, fiindcă erau ocupaţi să aprindă artificiile şi să le arunce asupra sălbăticiunii. Jaguarul, atins, se smunci cu un răget groaznic şi făcu un astfel de salt, încât lasoul, pe trei sferturi ros, se rupse.

Publicul salută acest incident prin strigăte de bucurie, fiind convins că acum va începe lupta dintre cele două fiare. Jaguarul alergă într-adevăr spre bizon, dar când acesta îl ameninţă cu coarnele sale, el se piti din nou, privind furios la oamenii din jur...

— Atenţie, strigă omul cu barbă albă, jaguarul va sări peste peretele despărţitor.

— Pentru numele lui Dumnezeu, să nu fie aşa! strigă savantul care auzise aceste cuvinte. Fiara mă priveşte ca şi cum ar vrea să mă devoreze.

În acelaşi timp el se ridică de pe scaun ca să fugă. Această mişcare a micului om îmbrăcat în roşu atrase într-

adevăr atenţia jaguarului, care se ridică, scoase un răget ameninţător şi se repezi ca o săgeată asupra gardului despărţitor, pe care îşi sprijini labele din faţă. Imediat rămase însă ca fascinat.

O tăcere mormântală coborî în arenă. Jaguarul privea pe omul îmbrăcat în roşu şi toţi cei din jur se simţeau ameninţaţi de colţii şi ghearele fiarei înfometate, căci nimeni nu s-ar fi putut salva fugind într-o asemenea aglomeraţie. Se aşteptau deci la o săritură a fiarei, când deodată fiara îşi schimbă direcţia privirii către Omul cu barba albă.

Acesta din urmă îşi părăsise locul său şi, după ce smulsese brusc *poncho*-ul savantului, îl înfăşurase pe braţul său şi scoase cuţitul, strigând:

— Nimeni să nu se mişte!

El se apropie apoi atât de mult de fiară, încât putea s**-o** atingă cu mâna.

Fiara, sprijinită de gard, cu trei din labele sale, căscă gura aşteptând apropierea omului, în defensivă. Privirile celor doi se întâlniră un moment, apoi străinul dădu o lovitură de pumn atât de groaznică în partea dindărăt a jaguarului, încât acesta pierzându-şi echilibrul începu să se lase pe picioarele sale din spate. O a doua lovitură, tot atât de teribilă, dată acum peste bot, îl făcu să alunece complet la pământ.

Francezul nu se opri însă aici, spre spaima asistenţei, ci sări şi el în arenă. Strigăte de groază ieşiră din gura tuturor, când văzură fiara pregătindu-se să sară asupra adversarului său, dar Martet, strângându-şi bine cuţitul său, ameninţa fiara cu o privire atât de cruntă, încât aceasta se retrase supusă, târându-se, şi, sub privirea care n-o părăsea deloc, o rupse în fine ruşinos la fugă, cu coada între picioare.

Atunci, dintr-unul din locurile cele mai depărtate, o

voce se auzi:

— Aceasta este o minune). Acest om este cu siguranţă Papa-Jaguar.

Iar mulţimea în delir repetă imediat:

— Papa Jaguar! Papa-Jaguar!

Speriată şi mai mult de zgomotul mare şi de ţipetele mulţimii, fiara se îndreptă către poarta prin care intrase în arenă, dar poarta era închisă.

— Deschideţi, deschideţi repede, porunci Martet.

Chepengul fu ridicat de mâini invizibile şi căzu imediat după trecerea fiarei, care deveni acum inofensivă.

Aplauzele izbucniră din toate părţile. Papa-Jaguar salută de jur-împrejur, apoi, sărind rampa arenei, se duse la locul său şi înapoie savantului poncho-ul şi cuţitul său.

— Scuzaţi-mă, spuse el, dar n-am avut timpul să vă cer voie.

— Nu face nimic, răspunse micul om, cu toate că în acelaşi timp mi-ai dat jos pălăria şi mi-ai smuls fularul, înţeleg că ai avut nevoie de cuţit dar la ce-ţi folosea poncho-ul meu?

— Ca să parez, dacă ar fi fost nevoie, atacul fiarei şi să-mi apăr braţul de ghearele şi dinţii jaguarului.

— Señor, eşti un erou, şi eu, admir din toată inima curajul, pe latineşte ***Jortitudo,*** de care ai dat dovadă. Ai gonit fiara cum altcineva ar fi gonit o pisică. Dar ce se va face cu bizonul?

— Ai să vezi imediat? dacă vrei să priveşti în arenă.

Bizonul se culcase pe nisipul arenei fără a se lăsa emoţionat de apropierea lui Martet, acum Papa-Jaguar. Publicul ceru să vină toreadorii, şi să lupte cu bizonul. Crusado apăru într-adevăr, urmat, puţin timp după aceea, de Antonio Perillo. Acesta din urmă ezitase mai întâi din cauza rănii sale, dar îşi făcu un punct de onoare din a asista cel puţin la spectacol.

Bizonul”, înconjurat de picadori, continua să rămână nemişcat, doar după ce fu lovit cu suliţa de unul dintre picadori, el se năpusti asupra atacatorului, într-un mod atât de neaşteptat, încât acesta n-avu timp să fugă şi căzu sub calul său care fusese străpuns de coarnele bizonului. Fără măcar a părea că răsufla, bizonul făcu un salt în lături spre calul următor, pe care-l străpunse de asemenea cu coarnele; apoi se năpusti asupra călăreţului ce fusese trântit din şa, îl aruncă în aer dintr-o lovitură de coarne, îl lăsă să cadă, îl aruncă din nou în aer, şi, în fine, se încăpăţână să-l calce în picioare.

Nenorocitul strigase degeaba după ajutor, din toate puterile; căci nimeni n-a putut să îndepărteze atenţia bizonului, astfel că el fu în curând un cadavru inform. Bizonul îl abandonă atunci şi, retrăgându-se câţiva paşi scoase un muget faţă de care răgetul jaguarului părea a fi ţipătul unui copil.

Toată lumea începu să-l aclame; i se aruncau flori şi se aplauda, asurzind pe cele câteva persoane dezgustate la vederea acestei sângeroase scene de barbarie.

Animalul excitat căuta deja o altă victimă. El zări pe primul picador care tocmai fusese ridicat de jos şi care nu putea fugi, căci avea piciorul rupt. Trei banderilos se străduiau să-l ducă, dar înainte ca ei să poată face câţiva paşi, bizonul se repezi asupra lor, lovind orbeşte în dreapta şi în stânga. Unul singur dintre ei reuşi să se salveze, toţi ceilalţi sucombară sub tropăitul animalului înfuriat. Un tânăr banderilos, destul de îndrăzneţ, care vru să-l înţepe cu suliţa, avu aceeaşi soartă. Bizonul înfuriat la culme, începu să gonească pe toreadorii rămaşi în arenă. Era o panică generală; unii fugeau prin poartă, alţii se salvau sărind îngrăditura despărţitoare a arenei. Picadorii săreau de pe caii lor şi-i abandonau bizonului înfuriat.

Uralele mulţimii deveniră şi mai puternice, ea admira

forţa brutală fără să se gândească la victimele nenorocite şi striga:

— Toreadorii! Să revină toreadorii!

La început, Crusado fugise într-adevăr din Faţa bizonului, printr-o poartă ce se deschisese tocmai la timp, pe când Perillo, întârziat de rana sa, trebuise să sară peste îngrăditura arenei. El rămase aşezat în apropiere, dar chemarea mulţimii nu reuşi să-l hotărască a-şi părăsi locul de spectator.

— Acest bizon este un demon! spuse el. Să se bată dracul cu el, dacă îi place, căci eu nu mă lupt.

Un surâs dispreţuitor fu răspunsul la aceste cuvinte şi Crusado fu chemat. Dar el nu consimţi să intre singur, ci pretinse să mai vină trei banderilos, care să-l însoţească pentru a-i fi de ajutor la nevoie.

Când apărură cei patru oameni, aplauzele reîncepură şi mai însufleţite. Bizonul era departe de a se fi calmat; el alerga de la un cadavru la altul, mirosindu-le şi aruncându-le în aer. Sângera el însuşi din mai multe răni, dar uşoare toate. La vederea noilor adversari, el începu să alerge, mugind.

— Ce se va întâmpla, Carllos, după părerea ta? întrebă bătrânul vecin a lui Papa-Jaguarul.

— Acela dintre ei care nu se va grăbi să fugă este pierdut. Este o crimă să înfurii un bizon contra oamenilor.

— Gândeşti oare că **nu** poate fi răpus?

— Nu, doar de un singur om.

— Ce vrei să spui?

— Poate.

Crusado se apropia încet şi cu paşi temători de bizon. El ţinea în mâna stângă muleta, iar în dreapta avea spada. Puterea şi eleganţa sa, evidenţiate mai mult de eleganta sa îmbrăcăminte, păreau că-i vor asigura un nou succes. Cei trei banderilo se strecurau pe laturi.

astfel că cele două grupuri inamice se găsiră faţă în faţă. Animalul tot atât de şiret pe cât era de puternic, părea că ghiceşte intenţia adversarilor săi şi aştepta nemişcat, ţinând capul ridicat. Crusado, care înaintase cinci paşi se crezu sigur de victorie; el vedea pieptul larg al animalului oferindu-se loviturii sale de spadă care nu putea să greşească. Agitând muleta, el se repezi, pentru a da lovitura decisivă. Animalul prevăzuse însă şi, făcând, printr-o lovitură de cap, să alunece sabia între coarnele sale, străpunse pe Crusado, care căzu într-o parte.

Cei trei banderilo ce veniseră în ajutorul său, trebuiră să fugă din faţa atitudinii ameninţătoare a bizonului înfuriat.

— Ce laşitate, ce ruşine! se striga din toate părţile. Dezertori, dezertori!

Ei reveniră, dar în zadar, căci fură siliţi să fugă din nou. Dar de astă dată bizonul le bară drumul spre poartă. Ei nu mai puteau să se salveze deci decât sărind peste îngrăditura arenei: doi din ei reuşiră într-adevăr, al treilea însă greşi săritura şi, înainte de a avea timpul să încerce a doua oară, fu atins la picior, de o lovitură de coarne, care îl aruncă printre spectatori.

Bizonul se aruncă atunci asupra îngrăditurii arenei, lovind-o puternic, din fericire tocmai într-o parte protejată de un stâlp. Atât de puternice erau însă loviturile încât, stâlpul începu să se clatine şi frica puse stăpânire pe asistenţă. Gândul „să scape cine poate” deveni general; fiecare căuta să fugă spre locurile cele mai depărtate de stâlpul ce se clătina, fără să le pese de înghesuială sau de călcarea în picioare a vecinilor. Ţipetele de durere se amestecau cu strigătele de frică. Era o debandadă generală.

Tocmai atunci o voce puternică acoperi acest zgomot infernal.

— Rămâneţi la locurile voastre, seniori! Nu există niciun pericol, mă ocup eu de bizon.

Era Papa-Jaguar acela care luase din nou cuvântul. El se dezbrăcă de mantaua sa, reluă cuţitul de la savantul de alături şi sări pentru a doua oară în arenă, în spatele animalului căruia voia să-i distragă atenţia.

În acest scop el scoase strigătul indienilor din preerie, bine cunoscut de bizon, căci el se întoarse imediat contra noului adversar. Se făcuse linişte; numai numele lui Papa-Jaguar trecea din gură în gură ca o suflare; o mare nerăbdare domnea în mulţime.

Animalul privi cu neîncredere pe Papa-Jaguar; acesta îl fixă cu privirea sa rece şi pătrunzătoare aşa cum îl fixase mai înainte pe jaguar. Bizonul începu să înainteze pas cu pas, ca şi cum înţelegea că de data asta avea de a face cu un adversar cu totul diferit. Martet, înainta şi el tot aşa de încet. Şi curând ei nu fură decât la câţiva paşi unul de altul. Atunci bestia nerăbdătoare, scoţând un muget de mânie, lăsă capul în jos pentru atac.

Toată lumea gândea că Papa-Jaguar se va da la o parte. Şi o groază de nedescris cuprinse mulţimea când îl văzu că rămâne nemişcat la locul său. Bizonul se aruncă asupra sa, coarnele sale îl atinseră şi el fu aruncat în aer. Un ţipăt ieşi din toate piepturile spectatorilor.

Ce se întâmplase de fapt? Papa-Jaguar căzuse în spatele bizonului, dar în picioare şi stătea aici ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Animalul se întoarse din nou asupra sa, îl aruncă iar în aer, dar, ca şi prima dată, Papa-Jaguar recăzu în picioare. Această manevră se repetă de mai multe ori. Animalul inconştient se epuiza în eforturi zadarnice. El turba de furie, ochii săi se injectau de sânge, dar forţele sale descreşteau vizibil. Aceasta era şi ceea ce urmărea Papa-Jaguar. Atunci, profitând de o mişcare nesigură a bestiei, el sări călare pe spinarea ei şi-i vârî în

ceafă cuţitul pe care-l ţinea în mână. Bestia se opri, membrele sale începură să tremure şi se prăbuşi fără viaţă la pământ.

Mulţimea era uimită şi credea că visează: o vorbă nu se auzea: cu privirile îndreptateasupra bizonului mort, toţi aşteptau parcă să-l vadă sculându-se şi reîncepând lupta. Papa-Jaguar profită de această stupoare pentru a face semn prietenilor săi să-l însoţească şi toţi trei părăsiră arena înainte ca publicul să-şi fi revenit din uimirea sa. Preşedintele se trezi primul la realitate;

— Bizonul este mort? întrebă el.

— Da, Graţia voastră, i se răspunse.

— Este cu adevărat mort? reluă el cu nelinişte.

— Fără nicio îndoială şi numai dintr-o lovitură de cuţit în ceafă.

Abia atunci aplauzele se auziră, mulţimea bătea din picioare bucuroasă şi mii de voci se auziră strigând: Papa-Jaguar! Papa-Jaguar! Unde este? Să fie adus!

Dar Papa-Jaguar dispăruse, fiind acum departe.

PAPA-JAGUAR

Papa Jaguar devenise eroul zilei, numele său era pe buzele tuturora şi, încă mult timp după luptă, el rămase subiectul preferat al discuţiilor. Dar în zadar încercă lumea să-l găsească. Nimeni nu a reuşit nici măcar să afle unde locuieşte.

În casa bancherului Selido nu se vorbea decât despre el; nu-i salvase el, la drept vorbind, familia, dacă nu de la moarte, cel puţin de la răniri teribile?

— Am făcut o mare greşeală, spunea doctorul, am uitat să-i exprim cea mai mică mulţumire acestui om care m-a salvat din ghearele jaguarului. Ce trebuie să gândească despre mine? Aproape toate animalele au sentimentul

recunoştinţei, cu excepţia câtorva, a insectelor, moluştelor şi a bacililor, iar omul, care le este superior în general, n-ar trebui să fie mai prejos într-un asemenea caz. Imediat ce voi avea ocazia să-l întâlnesc pe Salvatorul meu, prima grijă va fi să repar această uitare, căci eu nu-l socot recompensat pentru fapta sa bună prin aceea că posedă acum cuţitul meu, pe care a uitat să mi-l înapoieze.

Chiar în acel moment intră un servitor, aducând o carte de vizită pe care era scris „Papa-Jaguar”. Bancherul aleargă în antreu şi fu extrem de bucuros să vadă că cel care venise era chiar Papa Jaguar în persoană. Îi întinse amândouă mâinile, spunând:

— Cum, señor, dumneavoastră sunteţi acela care-i pretutindeni căutat, în zadar? Permite-mi a vă ura bun venit. Cât de amabil sunteţi că ne daţi ocazia de a vă mulţumi pentru tot ceea ce vă datorăm!

Faţa serioasă a lui Martet se destinse într-un surâs:

— „Vă rog señor, să nu credeţi că acesta este scopul vizitei mele. M-am văzut silit să vă deranjez câteva minute pentru chestiuni de afaceri.

Şi în acelaşi timp îi întinse bancherului, o hârtie pe care tocmai o scosese din buzunar.

— Un cec al corespondentului meu din Cordoba, observă bancherul. Suma va fi pusă imediat la dispoziţia dumneavoastră, cu toate că, din cauza luptelor de tauri, banca mea este închisă astăzi.

— Nu este chiar atâta grabă. Am vrut numai să vă prezint cecul personal şi să mă asigur că încasarea se va putea face peste câteva zile.

Şi, cum după aceste cuvinte Papa-Jaguar salută pentru a se retrage, bancherul îl reţinu spunând:

— Rămâne-ţi, señor, vă rog foarte mult. N-aş putea să vă las să plecaţi astfel; ne-aţi salvat viaţa; daţi-mi voie să vă prezint pe soţia mea.

— Graţie, señor, nu vorbiţi de mulţumiri pentru un serviciu datorat numai întâmplării fericite şi nicidecum meritului meu.

Tonul acestor cuvinte dovedeau o sinceră modestie. Bancherul insistă;

— Noi n-avem acelaşi fel de a vedea. Totuşi, dacă vă promit că, atât eu cât şi ai mei, nu vom pronunţa cuvântul „merçi”, veţi accepta să rămâneţi?

— Cu această condiţie, da.

Amândoi intrară atunci în salon, unde apariţia lor stârni o mare surpriză şi bucurie. Savantul era extrem de emoţionat. În fine, el se aşeză spunând:

— Señor, sunt încântat, *ganedo* în latineşte, de a vă putea saluta aici şi de a vă exprima în acelaşi timp...

— Hait! întrerupse Selido. Domnul n-a intrat aici decât cu condiţia să nu audă vorbindu-se de mulţumiri; vă voi rămâne îndatorat dacă veţi omite acest cuvânt.

— Dar atunci despre ce să-i vorbim?

— Despre tot ceea ce doriţi, despre animale antediluviene spre exemplu!...

Vorbind astfel, bancherul intenţionase să glumească; dar doctorul profită din plin de ocazie şi abordă subiectu său favorit:

— Señor, întrebă el pe Martet, ai văzut dumneata vreodată un megatherium sau chiar un mastodont?

— De mai multe ori chiar, răspunse cel întrebat.

— Unde anume?

— În **pampas.** Acela care ştie să caute, n-are nevoie să cerceteze prea mult până să găsească.

— Cu adevărat? Cu adevărat? Vă pricepeţi deci?

— N-aş afirma cu certitudine. Dar am avut uneori ocazia să servesc drept ghid prin pampas la mai mulţi savanţi.

— Ah! Ah! Trebuie totuşi să ai ceva cunoştinţe de paleontologie pentru a putea recunoaşte un teren în care s-ar putea găsi plante sau fosile animale: acestea sunt scoase la lumina zilei sub forme extrem de diferite.

— Desigur, răspunse Martet râzând; se vorbeşte de carbonizare, de pietrificare, de încrustare şi chiar de deformare.

La aceste cuvinte micul savant se retrase uimit câţiva paşi şi, privind mirat la uriaş, spuse:

— Señor, vorbiţi ca un profesor de paleontologie. Aceasta este ştiinţa mea preferată. Eu am chiar intenţia de a scrie o mare lucrare asupra animalelor, coborând chiar până la silurian (un fel de formaţie a terenului).

— Erau pe atunci foarte multe animale, căci se cunosc mai mult de 10.00 de specii din această epocă.

— Zece mii... de specii, murmură mirat micul savant, ştiţi dumneavoastră asta?

— Celenterate, articulate, moluşte şi chiar vertebrate în pături superioare. Cât priveşte insectele şi reptilele, ele se găsesc în cărbunele de pământ, în drias, în trias şi în cretă sau roci calcaroase.

— Dar mamiferele? întreabă savantul curios.

— Se găsesc animale de pradă chiar în triasul superior.

— Şi omul?

— Cel mai devreme în epoca terţiară.

Atunci micul savant sări în sus de bucurie şi spuse:

— Cine ar fi putut crede aşa ceva! Şi încă aici la Buenos Aires! Dumneata eşti cu siguranţă faimosu profesor Pignon care a scris un tratat celebru asupra epocii antediluviene. Aşezaţi-vă, aşezaţi-vă repede; am câteva întrebări foarte importante să vă pun. De ce coada peştilor, până în epoca jurasicului, este heterocercă? De ce se găsesc aşa de puţine amonite în triasul alpin? De ce...

— Încetează, întrerupse bancherul, astupându-şi

urechile. Observă, señor, că nu te afli în creta antediluvină, ci la mine acasă, iar eu nu înţeleg nimic din astfel de chestiuni. Vă rămân recunoscător dacă veţi amâna pentru altă dată acest subiect oricât de interesant ar fi el.

Tata Jaguar fu bucuros de intervenţia bancherului; savantul însă renunţă cu mare părere de rău la subiectul său favorit. Începură totuşi să vorbească de luptele de tauri care avuseseră loc, şi Deletoile nu se putu opri să nu facă unele observaţii istorice cu privire la acest subiect. El vorbi despre gladiatorii romani şi profită de acest pretext, ca să laude pe salvatorul său...

SFÂRŞIT